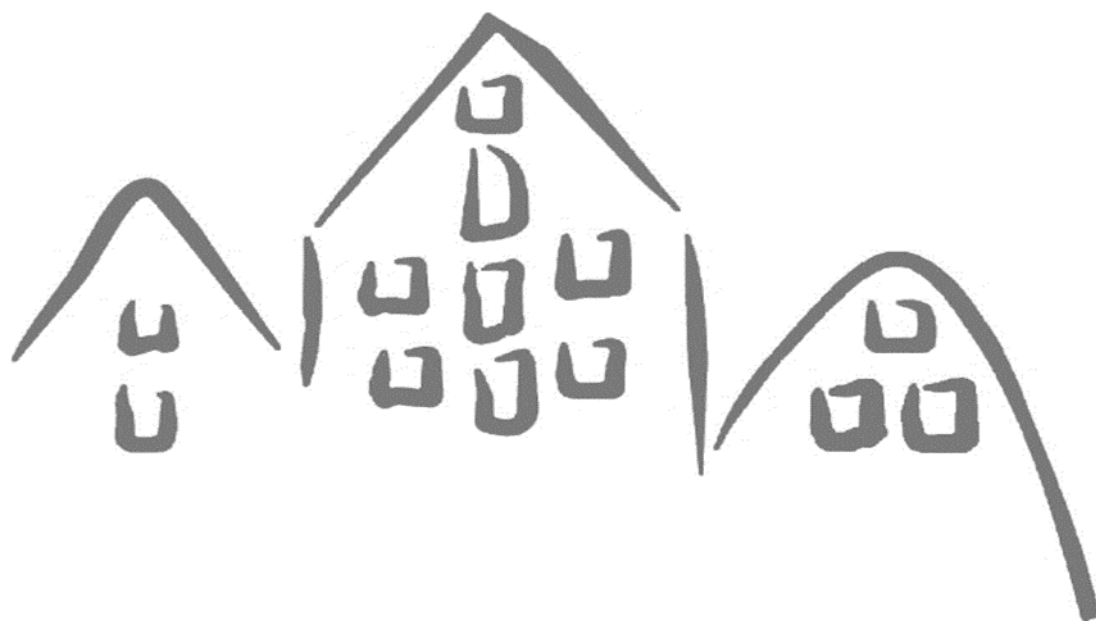


PREZYDENT MIASTA BYDGOSZCZY



**Raport o stanie miasta
Bydgoszczy za 2024 rok**

Bydgoszcz, maj 2025

W Raporcie zaprezentowano dane statystyczne dostępne na dzień 15.05.2025 r. Problemem utrudniającym porównywanie danych w czasie, poza dostępnością czasową, są zmiany w zakresie pochodzenia danych, zakresu ich zbierania oraz metodologii obliczania wartości wskaźników. Dane miejskie podlegają ciągłej aktualizacji i weryfikacji, dlatego niektóre dane za lata poprzednie mogą nieznacznie różnić się od wartości podanych w raporcie za 2023 rok.

Szanowni Państwo

„Raport o stanie Miasta Bydgoszczy za 2024 rok” stanowi wywiązanie się z ustawowego obowiązku przedstawienia podsumowania działalności Prezydenta w roku poprzednim. Raport jest informacją dla mieszkańców na temat najważniejszych przedsięwzięć realizowanych w roku ubiegłym i podstawą do debaty o stanie miasta oraz wyzwaniach rozwojowych na najbliższe lata.

W 2024 r. odbyły się wybory samorządowe na kolejną kadencję, na lata 2024-2029. Chciałbym podziękować każdemu z Was za ogromne wsparcie i zaufanie, które mi okazaliście! Dziękuję za Waszą wiarę i za to, że wybraliście mnie na Waszego prezydenta. Jeszcze wiele przed nami.

Rok 2024 to czas wytężonej pracy dla rozwoju naszego miasta na rzecz urzeczywistnienia wizji miasta jaką zapisaliśmy w strategii rozwoju:

Bydgoszcz w 2030 roku będzie miastem, w którym każda mieszkanka i każdy mieszkaniec znajdzie odpowiednie warunki rozwoju, to miasto zapewniające bydgoszczankom i bydgoszczanom najlepsze rozwiązania na każdym etapie życia – dobre miejsce do życia.

Działania te zostały opisane w dokumencie. Zapraszam do lektury Raportu i włączenia się w debatę o mieście.

Prezydent Miasta Bydgoszczy

/-/ Rafał Bruski

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
BYDGOSZCZANKI I BYDGOSZCZANIE	9
Obszar I. Sprawne i efektywne zarządzanie miastem.....	16
Władze Miasta	16
Bydgoszcz 2030. Strategia rozwoju	19
Budżet Miasta i inwestycje.....	20
Społeczeństwo obywatelskie	29
Rady Osiedli	30
Bydgoski Budżet Obywatelski	31
Program inicjatyw lokalnych.....	44
Bydgoskie konsultacje.....	45
Otwarty urząd	47
Współpraca międzynarodowa i krajowa	54
Współpraca metropolitalna	61
Wskaźniki osiągnięcia celów Strategii w Obszarze I.....	65
Obszar II. Aktywni, otwarci i kompetentni obywatele.....	71
Edukacja.....	71
Aktywność społeczna	80
Integracja społeczna.....	84
Wskaźniki osiągnięcia celów Strategii w Obszarze II.....	89
Obszar III. Przyjazne warunki życia	99
Ochrona zdrowia	99
Sport i rekreacja	107
Kultura	116
Warunki zamieszkania.....	143

Bezpieczeństwo	155
Polityka społeczna	168
Pomoc społeczna	168
Opieka nad dzieckiem i wsparcie rodzin.....	180
Wsparcie osób z niepełnosprawnościami	189
Opieka nad dziećmi do lat 3	197
Seniorzy.....	200
Przeciwdziałanie bezrobociu	205
Gminny Program Rewitalizacji	209
Wskaźniki osiągnięcia celów Strategii w Obszarze III.....	213
Obszar IV. Zdrowe i bezpieczne środowisko	225
Zagospodarowanie przestrzenne	225
Jakość powietrza i gospodarka niskoemisyjna	229
Gospodarka wodno-ściekowa	244
Zieleń	250
Ochrona powierzchni ziemi.....	256
Hałas	264
Edukacja ekologiczna.....	265
Adaptacja miasta do zmian klimatu	269
Wskaźniki osiągnięcia celów Strategii w Obszarze IV.	272
Obszar V. Nowoczesny transport i komunikacja.....	276
Transport	276
Infrastruktura komunikacyjno-informacyjna	298
Wskaźniki osiągnięcia celów Strategii w Obszarze V.	300
Obszar VI. Nowoczesna gospodarka	305
Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa mieszkańców	305
Wsparcie przedsiębiorczości, promocja gospodarcza, internacjonalizacja	310

Rozwój sieci współpracy.....	317
Działalność naukowa, badawczo-rozwojowa i innowacje	320
Turystyka	328
Wskaźniki osiągnięcia celów Strategii w Obszarze VI.	332
Załącznik nr 1. Projekty Miasta Bydgoszczy współfinansowane ze środków UE.....	341
Załącznik nr 2. Realizacja uchwał Rady Miasta Bydgoszczy	365
Wykaz skrótów i skrótowców	392

WPROWADZENIE

Rada Miasta Bydgoszczy ustanowiła rok 2024 – **Rokiem NATO i JFTC** w 25. rocznicę przystąpienia Polski do Paktu Północnoatlantyckiego oraz w 20. rocznicę utworzenia w Bydgoszczy Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO. Bydgoszcz jest liderem pod względem liczby ulokowanych jednostek organizacyjnych Paktu Północnoatlantyckiego – jest ich 6: Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO, Grupa Integracyjna Sił NATO, Batalion Łączności NATO, Centrum Eksperckie Policji Wojskowych NATO, Zespół Wsparcia Teleinformatycznego NATO, Centrum Analiz, Szkolenia i Edukacji NATO-Ukraina. W ramach rocznicowych obchodów zorganizowanych zostało wiele wydarzeń m.in. koncert Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego, bieg Unity Run, piknik wojskowy, wystawa na Starym Rynku. Otwarta została zmodernizowana siedziba International School of Bydgoszcz, która kształci m.in. dzieci oficerów NATO pełniących służbę w Polsce. Miasto przekazało na ten cel budynek przy ul. Bośniackiej. Rada Miasta podjęła także uchwałę, nadającą pobliskiej kładce imię NATO.

W 2024 r. odbywały się także obchody 600-lecia nadania z rąk króla Władysława Jagiełły przywileju lokacyjnego dla Fordonu oraz 250-lecia Kanału Bydgoskiego.

Bydgoszcz należy do prestiżowego grona **Sieci Miast Kreatywnych UNESCO w kategorii Miasto Muzyki**. W ramach programu Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO w 2024 r. rozpoczęto realizację 6 międzynarodowych interdyscyplinarnych projektów o charakterze artystycznym, edukacyjnym i naukowym: Obserwatorium Kultury, Od smyka do smyczka, TPONCTS, Future of the music shapes now!, Mobility goes first!, Drums Fusion/Roots/Inclusion. Koordynatorem projektów jest Miejskie Centrum Kultury.

Dla samorządów 2024 r. był okresem wyborów samorządowych, a w Bydgoszczy także wyborów do Rad Osiedli. W wyborach do Parlamentu Europejskiego w naszym okręgu mandat zdobyli Krzysztof Brejza z Koalicji Obywatelskiej oraz Kosma Złotowski z Prawa i Sprawiedliwości.

W Bydgoszczy był to także okres skutecznego aplikowania o środki na inwestycje z UE m.in. z odblokowanego Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności czy programów FEnIKS i FEEdKP. Miastu udało się pozyskać środki m.in. na transport (zakup nowych tramwajów), termomodernizację szkół i przedszkoli, budowę żłobka, wymianę oświetlenia. Miejska spółka MZK zdobyła fundusze na zakup 11 elektrobusów, a projekt bydgoskiej spółki MWiK uzyskał kolejne bezzwrotne dofinansowanie na rozwój systemu kanalizacji deszczowej. Działania w obszarze

termomodernizacji budynków, wymiany oświetlenia, wymiany taboru komunikacji oraz sprawne zarządzanie energią to niezbędne kroki prowadzące do uzyskania przez Bydgoszcz oczekiwanej samowystarczalności energetycznej.

W 2024 r., pomimo nieprzewidywalnych przeszkód takich jak awaria mostu Bernardyńskiego, realizowano zaplanowane inwestycje m.in.: ukończono rewitalizację Rybiego Rynku oraz Placu Kościeleckich, remont ul. Łęczyckiej, rozpoczęto rewitalizację Placu Wolności, powstały kolejne przystanki wiedeńskie na ul. Gdańskiej, rozpoczęto budowę hali lekkoatletycznej i strzelectwa sportowego. Rozpoczęła się budowa trasy S10 pomiędzy Bydgoszczą a Toruniem. W Centrum Onkologii, otwarto pierwszy w publicznym szpitalu w Polsce blok chirurgiczny, w którym działają trzy roboty chirurgiczne typu da Vinci. Politechnika Bydgoska uruchomiła kierunek lekarski, a Collegium Medicum UMK – kierunek lekarsko-dentystyczny. Bydgoszcz po raz kolejny została wyróżniona w raporcie „European Cities and Regions of the Future 2024”, rankingu najbardziej obiecujących kierunków inwestycyjnych w całej Europie. Przywrócona została delegatura Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Bydgoszczy.

W 2024 r. przyjęto wiele przepisów wpływających na funkcjonowanie miast i gmin, które weszły w życie z początkiem 2025 r. Zmiany te obejmują przede wszystkim nowelizację ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawę o ochronie ludności i obronie cywilnej, podwyżki dla nauczycieli, a także kwestie związane z elektromobilnością czy systemem e-Doręczeń.

BYDGOSZCZANKI I BYDGOSZCZANIE

Tabela 1 Podstawowe informacje o sytuacji demograficznej Bydgoszczy

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Ludność (stan na 31 XII)	334 026	330 038	326 434	324 043
kobiety	177 797	175 736	173 984	172 829
mężczyźni	156 229	154 302	152 450	151 214
udział % kobiet w ludności	53,2	53,2	53,3	53,3
Wskaźnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn)	114	114	114	114
Udział % ludności miasta w ludności województwa	16,6	16,4	16,4	16,3
Udział % ludności miasta w ludności kraju	0,9	0,9	0,9	0,9
Gęstość zaludnienia na 1 km ²	1 898	1 876	1 855	1 842
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej)	52 542	51 771	50 791	50 129
udział w ludności Bydgoszczy (%)	15,7	15,7	15,6	15,5
Ludność w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata)	193 044	189 446	186 364	184 144
udział w ludności Bydgoszczy (%)	57,8	57,4	57,1	56,8
w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata)	119 977	116 411	112 889	109 767
w wieku produkcyjnym niemobilnym (45 lat i więcej)	73 067	73 035	73 475	74 377

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Ludność w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60/65 lat)	88 440	88 821	89 279	89 770
udział w ludności Bydgoszczy (%)	26,5	26,9	27,3	27,7
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	73,0	74,2	75,2	76,0

Źródło: BDL GUS, Baza Demografia

Liczba ludności Bydgoszczy w latach 2014 - 2024 (Źródło: BDL GUS).

Liczba ludności Bydgoszczy w 2014 r. - 357 652, w 2015 r. - 355 645, w 2016 r. – 353 938, w 2017 r. – 352 313, w 2018 r. – 350 178, w 2019 r. – 348 190, w 2020 r. – 339 068, w 2021 r. – 334 026, w 2022 r. – 330 038, w 2023 r. – 326 434, w 2024 r. 324 043.

Tabela 2 Ruch naturalny

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Urodzenia żywe	2 782	2 474	2 160	2 000
Zgony ogółem	5 104	4 413	4 109	3 843
Przyrost naturalny	-2 322	-1 939	-1 949	-1 843
Współczynnik dynamiki demograficznej (stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów)	0,55	0,56	0,53	0,52
Urodzenia żywe na 1 000 mieszkańców	8,3	7,5	6,6	6,2
Zgony na 1 000 ludności	15,2	13,3	12,5	11,8
Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych	5,8	5,7	6,9	3,0
Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców	-6,9	-5,8	-5,9	-5,7

Źródło: BDL GUS

Tabela 3 Małżeństwa i rozwody

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Małżeństwa zawarte	1 475	1 533	1 403	1 302
Małżeństwa na 1 000 ludności	4,4	4,6	4,3	4,0
Rozwody	772	696	653	b.d.*
Rozwody na 1 000 ludności	2,3	2,1	2,0	b.d.*

*Przewidywany termin udostępnienia danych przez GUS: II kw. 2025 r.

Źródło: BDL GUS

Tabela 4 Migracje wewnętrzne

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
zameldowania	1 993	1 842	2 138	2 345
wymeldowania	3 994	3 693	3 812	3 507

Tabela 5 Migracje zewnętrzne

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
zameldowania z zagranicy	116	147	158	167
wymeldowania za granicę	97	112	63	96

Tabela 6 Saldo migracji

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
ogółem	-1 982	-1 816	-1 579	-1 091
wewnętrznych	-2 001	-1 851	-1 674	-1 162
zagranicznych	19	35	95	71

Źródło: BDL GUS

Liczba osób zameldowanych w Bydgoszczy (grudzień 2024 r.) na pobyt stały wyniosła 287,2 tys. W 2024 r. na pobyt stały/czasowy zameldowało się 3 513 cudzoziemców (w tym ponad połowę – 1 784 stanowili obywatele Ukrainy). W porównaniu z 2023 r., odnotowano spadek liczby zameldowanych osób cudzoziemskich o 248.

Na koniec 2024 r. tylko 5 bydgoskich osiedli liczyło więcej niż 20 tys. mieszkańców zameldowanych na pobyt stały: Nowy Fordon (27,45 tys.), Wyżyny (25,81 tys.), Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto (22,26 tys.), Bartodzieje (20,76 tys.) oraz Szwederowo (20,30 tys.).

Największy spadek liczby mieszkańców Bydgoszczy, na przestrzeni ostatnich 5 lat (lata 2019-2024) nastąpił na trzech osiedlach:

- Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto– 4 144 osoby (spadek o 15,7%),
- Wyżyny– 2 813 osób (spadek o 9,8%),
- Bartodzieje– 2 444 osoby (spadek o 10,5%).

Natomiast zwiększenie liczby mieszkańców nastąpiło na osiedlach:

- Tereny Nadwiślańskie– 249 osób (wzrost o 4,4%),
- Smukała-Opławiec-Janowo–37 osób (wzrost o 2,0%),
- Łęgnowo Wieś–2 osoby (wzrost o 0,2%).

Liczba osób zameldowanych na pobyt stały

Osowa Góra 12 034, Miedzyń – Prądy 11 232, Flisy 1 345, Czyżkówko 7 820, Okole 8 071, Wilczak-Jary 7 251, Błonie 12 255, Górzyskowo 12 815, Szwederowo 20 303, Bocianowo – Śródmieście-Stare Miasto 22 256, Jachcice 3 239, Piaski 2 383, Smukała-Opławiec-Janowo 1 919, Leśne 11 876, Bartodzieje 20 755, Bielawy 6 083, Wzgórze Wolności 10 239, Glinki- Rupienica 2 937, Wyżyny 25 805, Kapuściska 19 089, Bydgoszcz Wschód – Siernieczek 1 997, Zimne Wody- Czersko Polskie 1 035, Łęgnowo 1 524, Łęgnowo Wieś 843, Brdyujście 1 192, Nowy Fordon 27 448, Tatrzańskie 13 398, Stary Fordon 13 910, Tereny Nadwiślańskie 5 872.

Gęstość zaludnienia, tj. liczba ludności na 1 km²

Osowa Góra 2 416, Miedzyń – Prądy 1 815, Flisy 827, Czyżkówko 2 452, Okole 4 692, Wilczak-Jary 4 630, Błonie 7 734, Górzyskowo 6 180, Szwederowo 7 299, Bocianowo – Śródmieście - Stare Miasto 5 415, Jachcice 361, Piaski 926, Smukała-Opławiec-Janowo 229, Leśne 478, Bartodzieje 6

709, Bielawy 4 383, Wzgórze Wolności 4 908, Glinki- Rupienica 1 488, Wyżyny 10 767, Kapuściska 4 644, Bydgoszcz Wschód – Siernieczek 369, Zimne Wody- Czersko Polskie 269, Łęgowo 421, Łęgowo Wieś 68, Brdyujście 240, Nowy Fordon 2 086, Tatrzańskie 3 027, Stary Fordon 2 919, Tereny Nadwiślańskie 761.

Tabela 7 Prognozowana liczba ludności według funkcjonalnych grup wieku

Wyszczególnienie	2024 ^a	2024	2030	2040	2050	zmiana % 2024^a- 2050
Ludność miasta (stan w dniu 31 XII)	324 043	323 749	308 142	276 422	246 919	-24,4
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	50 129	50 571	44 835	35 596	32 714	-35,6
udział w ludności Bydgoszczy (%)	15,5	15,6	14,6	12,9	13,2	-2,4 pkt %
Ludność w wieku produkcyjnym	184 144	183 990	175 677	153 169	122 369	-34,3
udział w ludności Bydgoszczy (%)	56,8	56,8	57,0	55,4	49,6	-7,5 pkt %
Ludność w wieku poprodukcyjnym	89 770	89 188	87 630	87 657	91 836	+2,9
udział w ludności Bydgoszczy (%)	27,7	27,6	28,4	31,7	37,2	+9,9 pkt %
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	76,0	76,0	75,4	80,5	101,8	+34,8

Wyszczególnienie	2024 ^a	2024	2030	2040	2050	zmiana % 2024 ^a - 2050
Ludność w przedziałach wiekowych: od 0 do 2 lat	6 457	7 028	6 398	5 736	5 437	-21,7
Ludność w przedziałach wiekowych: od 3 do 6 lat	10 846	10 822	8 993	7 553	7 428	-34,3
Ludność w przedziałach wiekowych: od 7 do 15 lat	26 596	26 478	23 774	17 934	16 236	-39,3
Ludność w przedziałach wiekowych: od 16 do 19 lat	11 391	11 412	11 439	8 916	7 310	-31,7
Ludność w przedziałach wiekowych: od 20 do 24 lat	12 668	12 684	15 242	13 486	9 807	-24,8
Ludność w przedziałach wiekowych: od 25 do 44 lat	91 938	92 019	73 127	58 822	55 466	-41,6
Ludność w przedziałach wiekowych: od 45 do 60 K/65 M lat	74 377	74 118	84 978	80 739	57 472	-25,9
Ludność w przedziałach wiekowych: od 61 K/66 M do 80 lat	71 747	71 652	64 679	56 663	65 154	-6,0
Ludność w przedziałach wiekowych: 81 i więcej lat	18 023	17 536	19 512	26 573	22 609	+42,4

^a Dane rzeczywiste.

Źródło: BDL GUS oraz „Prognoza ludności na lata 2023-2060” – publikacja Głównego Urzędu Statystycznego

Na przestrzeni nadchodzącego ćwierćwiecza liczba bydgoszczan drastycznie spadnie – wg **prognozy GUS** nawet o 1/4. Liczba osób młodych (do 17 lat) oraz ludzi w wieku produkcyjnym będzie maleć jeszcze szybciej – w obu tych grupach spadek przekracza 34%. Nasilający się proces starzenia się mieszkańców Bydgoszczy najlepiej widać wśród osób w wieku poprodukcyjnym – ich udział wzrośnie aż o 10 p.proc. (do 37,2%). Zjawisko to jeszcze mocniej obrazują zmiany w poszczególnych przedziałach wiekowych. Liczba osób dorosłych w wieku mobilnym, do roku 2050, spadnie o ponad 41% – jednocześnie liczba bydgoszczan powyżej 80 r. życia będzie wyższa o ponad 42%.

OBSZAR I. SPRAWNE I EFEKTYWNE ZARZĄDZANIE MIASTEM

Władze Miasta

W 2024 r. funkcjonowały dwie Rady Miasta Bydgoszczy.

Do 30 kwietnia 2024 r. trwała **VIII kadencja Rady Miasta Bydgoszczy wybranej na lata 2018-2023** (przedłużenie kadencji ze względu na kumulację wyborów jesienią 2023 r.). Rada liczyła 31 osób, spośród których 32% stanowiły kobiety.

Prezydium Rady Miasta Bydgoszczy:

- Przewodnicząca: Monika Matowska,
- Wiceprzewodniczące i wiceprzewodniczący: Joanna Czerska-Thomas, Anna Mackiewicz, Lech Zagłoba-Zygler.

Skład Rady Miasta Bydgoszczy (VIII kadencja):

- **Klub radnych Koalicja Obywatelska:** Wojciech Bulanda, Joanna Czerska-Thomas, Janusz Czwojda, Paulina Jankowska, Robert Kufel, Robert Langowski, Monika Matowska, Jakub Mikołajczak, Ireneusz Nitkiewicz, Justyna Polasik, Elżbieta Rusielewicz, Maciej Świątkowski, Katarzyna Tomaszewska, Szymon Wiłnicki, Lech Zagłoba-Zygler, Katarzyna Zwierzchowska, Mateusz Zwolak,
- **Klub radnych Prawo i Sprawiedliwość:** Wojciech Bartoszek, Paweł Bokiej, Bogdan Dzakanowski, Krystian Frelichowski, Jan Gaul, Marcin Lewandowski, Bernadeta Michałek, Jerzy Mickuś, Szymon Róg, Grażyna Szabelska, Jarosław Wenderlich,
- **Klub radnych Nowa Lewica:** Kazimierz Drozd, Anna Mackiewicz, Zdzisław Tylicki.

W ramach Rady pracowało 13 Komisji stałych: Budżetu i Polityki Finansowej; Przedsiębiorczości i Rozwoju Miasta; Gospodarki Przestrzennej; Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska; Skarg, Wniosków i Petycji; Kultury i Nauki; Edukacji; Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki; Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego; Samorządności i Statutowo-Organizacyjna; Rodziny, Polityki Społecznej i Polityki Zdrowotnej; Promocji Miasta i Współpracy z Zagranicą; Rewizyjna.

Po wyborach 7 kwietnia 2024 r. ukonstytuowała się **Rada Miasta Bydgoszczy IX kadencji wybrana na lata 2024-2029**. Rada liczy 28 osób, spośród których 29% stanowią kobiety (zmniejszenie liczby

radnych wiąże się ze spadkiem liczby ludności miasta). Sesja inauguracyjna nowej Rady odbyła się 7 maja 2024 r.

Prezydium Rady Miasta Bydgoszczy:

- Przewodnicząca: Monika Matowska,
- Wiceprzewodnicząca i wiceprzewodniczący: Elżbieta Rusielewicz, Lech Zagłoba-Zygler, Zdzisław Tylicki.

Skład Rady Miasta Bydgoszczy (IX kadencja):

- Klub radnych Koalicja Obywatelska i Lewica: Janusz Czwojda, Kazimierz Drozd, Maria Gałęska, Marek Jeleniewski, Robert Kufel, Anna Mackiewicz (wygaśnięcie mandatu 31.07.2024 r.), Monika Matowska, Jakub Mikołajczak, Izabela Nowicka, Aurelian Ratajczak (objęcie mandatu 25.09.2024 r.), Elżbieta Rusielewicz, Jan Szopiński, Maciej Świątkowski, Zdzisław Tylicki, Lech Zagłoba-Zygler, Mateusz Zwolak,
- Klub radnych Bydgoska Prawica: Wojciech Bielawa, Paweł Bokiej, Jędrzej Gralik, Michał Krzemkowski, Szymon Róg, Paweł Sieg, Grażyna Szabelska, Piotr Walczak, Katarzyna Zaczek,
- Radni bez klubu: Joanna Czerska-Thomas, Radosław Ginther, Tomasz Hoppe,
- Radny niezrzeszony: Bogdan Dzakanowski.

W ramach Rady pracowało 11 Komisji stałych: Budżetu i Polityki Finansowej; Rozwoju Miasta, Przedsiębiorczości i Nauki; Gospodarki Przestrzennej, Komunalnej i Ochrony Środowiska; Kultury i Nazewnictwa; Edukacji; Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki; Samorządności i Bezpieczeństwa Publicznego; Rodziny, Polityki Społecznej i Polityki Zdrowotnej; Promocji Miasta i Współpracy z Zagranicą; Skarg, Wniosków i Petycji; Rewizyjna.

Łącznie w 2024 r. odbyło się 18 sesji Rady, na których podjęto 181 uchwał. Ponadto Rada wystosowała 7 apeli, które dotyczyły: rządowego finansowania festiwali organizowanych przez Fundację Światłownia, wyboru posłów do Parlamentu Europejskiego, Terminala Intermodalnego Bydgoszcz Emilianowo, rozważenia przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego możliwości przekazania Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy, priorytetowej budowy drogi ekspresowej S10 i poparcia dla drogi ekspresowej „VIA POMERANIA”, utworzenia regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej i interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego oraz o podjęcie działań mających na celu zwiększenie możliwości kształcenia przyszłych lekarzy.

Rada zajęła także 3 stanowiska: w sprawie hierarchii sieci osadniczej zawartej w dokumencie „Koncepcja Rozwoju Kraju 2050”, z okazji 250-lecia Kanału Bydgoskiego oraz w sprawie rewizji podziału statystycznego województwa kujawsko-pomorskiego.

W 2024 r. łącznie odbyło się 129 posiedzeń stałych Komisji Rady Miasta Bydgoszczy.

W I turze wyborów samorządowych przeprowadzonych 7 kwietnia 2024 r. głosami bydgoszczan i bydgoszczanek Rafał Bruski został po raz czwarty wybrany na stanowisko Prezydenta Miasta Bydgoszczy.

Na koniec 2024 r. funkcję Zastępców Prezydenta Miasta Bydgoszczy pełnili: Łukasz Krupa, Iwona Waszkiewicz, Mirosław Kozłowicz i Anna Mackiewicz. Skarbnikiem Miasta pozostawał Piotr Tomaszewski, a Sekretarzem Elżbieta Wiewióra.

Bydgoszcz 2030. Strategia rozwoju

Wdrażanie w 2024 r. dokumentu „Bydgoszcz 2030. Strategia rozwoju” zostało opisane w niniejszym Raporcie, który jest jednocześnie sprawozdaniem z realizacji Strategii. Prowadzony monitoring Strategii oraz obserwacja wielkości wskaźników przyjętych do jej oceny pozwala na pozytywną ocenę procesu wdrażania dokumentu. Pomimo zmian uwarunkowań rozwojowych i sytuacji kryzysowych, z którymi przyszło się mierzyć Miastu i jego mieszkańcom w ostatnich latach, wyzwania i cele określone w dokumencie „Bydgoszcz 2030. Strategia Rozwoju” w dalszym ciągu są aktualne.

System realizacji Strategii opiera się na programach wdrożeniowych – dokumentach operacyjnych, które zawierają konkretne przedsięwzięcia. Dlatego tak ważna jest aktualność tych dokumentów oraz ich ścisłe powiązanie z celami Strategii. Realizacja zapisanych w programach zadań przyczynia się do osiągnięcia określonych w Strategii celów.

W 2024 r. uchwalone zostały następujące programy wdrożeniowe:

- Program ochrony środowiska dla miasta Bydgoszczy na lata 2024-2027 z perspektywą do 2031 roku,
- Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2024-2026,
- Program Wspierania Rodziny dla Miasta Bydgoszczy na lata 2024-2026,
- Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową na terenie Miasta Bydgoszczy na lata 2024-2030,
- Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową na terenie Miasta Bydgoszczy na lata 2024-2030,
- Gminny program rewitalizacji Miasta Bydgoszczy 2023+ (aktualizacja).

Prowadzono prace nad opracowaniem Strategii rozwoju ponadlokalnego dla Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego 2035+, Miejskiego programu ochrony zdrowia psychicznego do 2030 roku oraz Gminnego programu opieki nad zabytkami dla Miasta Bydgoszczy na lata 2024-2027.

Budżet Miasta i inwestycje

Budżet Miasta Bydgoszczy w 2024 r. realizowany był w ramach wyznaczonych przez Radę Miasta uchwałą Nr LXXIV/1538/23 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta na 2023 r. z uwzględnieniem zmian dokonanych w trakcie roku budżetowego.

Dochody budżetu zostały wykonane w wysokości 3 225,2 mln zł, tj. 101,5% planu, a wydatki w kwocie 3 066,9 mln zł, tj. 95,9% planu. Oznacza to zamknięcie roku nadwyżką w kwocie 158,3 mln zł, która jest wyższa od wyniku 2023 r. o blisko 290 mln zł.

Tabela 8 Dochody i wydatki budżetu Miasta

Wyszczególnienie	2021 (mln zł)	2022 (mln zł)	2023 (mln zł)	2024 (mln zł)
Dochody	2 544,2	2 605,4	2 625,7	3 225,2
w tym udział we wpływach z podatku od osób fizycznych (PIT)	570,9	559,5	469,5	702,6
Wydatki	2 388,7	2 483,2	2 757,2	3 066,9
w tym wydatki majątkowe	260,6	272,9	482,4	355,2
Nadwyżka/Deficyt	+155,5	+122,2	-131,5	+158,3

Wysoka nadwyżka jest przede wszystkim wynikiem znaczącego wzrostu dochodów z tytułu udziału w PIT, po raz pierwszy naliczonej subwencji rozwojowej 28,6 mln zł, a także rozliczenia w 2025 r. zakupu taboru tramwajowego dostarczonego w 2024 r.

Nadwyżka bieżąca wyniosła 296,1 mln zł i była prawie dwukrotnie wyższa od nadwyżki bieżącej uzyskanej w 2023 r. Wynik ten jest efektem znaczącego wzrostu wpływów z PIT i CIT, który miał miejsce pomimo presji inflacyjnej po stronie wydatków bieżących. Nadwyżka bieżąca uzyskana w 2024 r. stanowi już 9,8% dochodów bieżących (6,5% w 2023 r.). Również nadwyżka operacyjna (tj. nadwyżka bieżąca bez obsługi długu) uległa wzrostowi z 8,8% w 2023 r. do 11,5% wykonanych dochodów bieżących. Wyniki te świadczą o odwróceniu trendu spadkowego, który po raz pierwszy odnotowano w 2020 r.

Nadwyżka operacyjna i bieżąca

Nadwyżka operacyjna (nadwyżka bez bieżącej obsługi długu) w 2013 r. – 121,1 mln zł, w 2014 r. – 136,8 mln zł, w 2015 r. – 161,7 mln zł, w 2016 r. – 205,7 mln zł, w 2017 r. – 243,4 mln zł, w 2018 r. – 271,3 mln zł, w 2019 r. – 311,9 mln zł, w 2020 r. – 222,9 mln zł, w 2021 r. – 327,1 mln zł, w 2022 r. – 212,7 mln zł, w 2023 r. – 214,2 mln zł, w 2024 r. 345,7 mln zł.

Nadwyżka bieżąca w 2013 r. – 85,8 mln zł, w 2014 r. – 109,0 mln zł, w 2015 r. – 137,9 mln zł, w 2016 r. – 182,6 mln zł, w 2017 r. – 220,9 mln zł, w 2018 r. – 250,9 mln zł, w 2019 r. – 291,8 mln zł, w 2020 r. – 207,4 mln zł, w 2021 r. – 315,9 mln zł, w 2022 r. – 169,4 mln zł, w 2023 r. – 158,7 mln zł, w 2024 r. - 296,1 mln zł.

Zwiększeniu dochodów bieżących Miasta o 23,6% towarzyszyła presja wzrostu wydatków bieżących o 19,2%. Wzrost ten wynika zarówno z podwyżek dla nauczycieli i innych pracowników jednostek budżetowych, jak i wzrostu cen materiałów i usług. Dynamika dochodów bieżących była wyższa od dynamiki wydatków, co pozytywnie rokuje na dalszy wzrost nadwyżki bieżącej w kolejnych latach.

W strukturze wydatków ogółem największą część (39,8%) stanowiły wydatki na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą. Natomiast udział tych działów w strukturze wydatków bieżących wyniósł 44,4% i był wyższy niż 2023 r. o 2,8 p.proc.

W części majątkowej budżetu plan dochodów majątkowych został zrealizowany w kwocie 217,3 mln zł (93,2% planu). Jest to kwota wyższa od uzyskanej w 2023 r. o 25,1 mln zł, głównie z uwagi na wyższe wpływy dofinansowania z funduszy pomocowych. Wydatki majątkowe wykonano w kwocie 355,2 mln zł (87,3% planu, bez planu niewykorzystanych rezerw) i jest to kwota niższa od wykonanej w 2023 r. o 127,2 mln zł. Biorąc jednak pod uwagę znaczący wzrost zobowiązań z tytułu dostawy taboru na koniec roku, wynikający z terminu zapłaty za tramwaje dostarczone fizycznie jeszcze w 2024 r., to kwota ta jest porównywalna z kwotą wydatków majątkowych wykonaną w poprzednim roku.

Tabela 9 Struktura wydatków majątkowych

Dział	Wydatki w zł	Struktura w %
Transport i łączność	240 387 346	67,69
Turystyka	181 847	0,05
Gospodarka mieszkaniowa	4 126 793	1,16
Działalność usługowa	251 866	0,07
Administracja publiczna	2 325 820	0,65
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	15 876	0,00
Oświata i wychowanie	15 916 204	4,48
Ochrona zdrowia	211 320	0,06
Pomoc społeczna	5 429 593	1,53
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	84 083	0,02
Edukacyjna opieka wychowawcza	1 952 035	0,55
Rodzina	3 682 469	1,04
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	32 198 165	9,07
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	30 568 381	8,61
Kultura fizyczna	17 821 255	5,02
Razem	355 153 054	100,00

Wydatki majątkowe w 2024 r. związane były m.in. z realizacją następujących zadań:

- budową nowej zajezdni tramwajowej na ul. Toruńskiej,
- zakupem nowego taboru tramwajowego,
- przebudową Teatru Polskiego,
- budową nowej hali lekkoatletycznej i strzelectwa sportowego,
- termomodernizacją miejskich obiektów użyteczności publicznej,

- budową infrastruktury rowerowej,
- rewitalizacją śródmiejskich terenów zielonych,
- utwardzaniem ulic osiedlowych oraz przebudową nawierzchni głównych ulic objętych transportem zbiorowym oraz chodników,
- budową lub modernizacją infrastruktury komunalnej zainicjowaną przez mieszkańców w ramach programu BBO i 25/75.

Kwota długu Miasta na koniec 2024 r. wyniosła 852,5 mln zł i była niższa od zadłużenia na koniec 2012 r. o ponad 60 mln zł. W wyniku spadku zadłużenia Miasta okres potencjalnej spłaty całości zadłużenia z nadwyżki bieżącej uległ skróceniu do zaledwie 3 lat. Łączna kwota obsługi zadłużenia w 2024 r. wyniosła 116,7 mln zł, w tym spłata długu wyniosła 67,1 mln zł, a spłata odsetek i pozostałej obsługi długu 49,6 mln zł. Wartość wskaźnika obrazującego stosunek wielkości obsługi zadłużenia do kwoty wykonanych dochodów wyniósł 4,57% przy ustawowym indywidualnym limicie 16,12%.

Tabela 10 Programy rządowe, z których Miasto Bydgoszcz uzyskało dofinansowanie w 2024 r.

Lp.	Program	Przedsięwzięcie	Kwota wsparcia w zł
1.	Rządowy Fundusz Rozwoju Mieszkalnictwa	Udzielenie kredytu BGK na realizację inwestycji mieszkaniowej przy ul. Posłusznego 5 i 9 (os. Tereny Nadwiślańskie).	19 050 000
2.	Ciepłe Mieszkanie – II nabór	Dofinansowanie do wymiany źródła ciepła w lokalach mieszkalnych zabudowy wielorodzinnej.	4 140 000
3.	Zielony Transport Publiczny	Udzielenie pożyczki dla Miejskich Zakładów Komunikacyjnych na zakup 11 autobusów elektrycznych oraz budowę 14 punktów ładowania.	5 750 000
4.	Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych	Wypłata dodatków motywacyjnych dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Żłobków Miejskich oraz	5 188 890

Lp.	Program	Przedsięwzięcie	Kwota wsparcia w zł
	pomocy społecznej na lata 2024-2027	Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych.	
5.	Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028	Finansowanie posiłków dla 568 osób oraz udzielenie wsparcia w formie zasiłku celowego 2 709 osobom.	2 200 000
6.	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – 2024	Realizacja usług asystenckich dla 222 osób z niepełnosprawnościami (łącznie 33 591 godzin wsparcia osobistego).	1 670 000
7.	Opieka wytchnieniowa – edycja 2024	Dofinansowanie wsparcia dla 92 osób wymagających opieki całodobowej w placówkach i 8 osób w innych miejscach spełniających wymogi programu.	880 000
8.	Wsparcie powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej 2024	Dofinansowanie działań na rzecz upowszechniania idei oraz pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze.	266 000
9.	Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024	Wsparcie 10 osób samotnych powyżej 65. roku życia, pozostających w swoich domach.	14 600
10.	Aktywny Maluch 2022-2029	Dofinansowanie budowy nowego żłobka przy ul. Gajowej, przewidzianego na 180 miejsc dla dzieci.	12 736 699
11.	Aktywna tablica	Zakup dla 8 placówek oświatowych nowoczesnych pomocy dydaktycznych, interaktywnych monitorów, laptopów i zestawów oprogramowania edukacyjnego.	356 999
12.	Umiem pływać oraz Szkolne Kluby Sportowe	Dofinansowanie zajęć sportowych i rekreacyjnych w 50 placówkach oświatowych.	160 000

Lp.	Program	Przedsięwzięcie	Kwota wsparcia w zł
13.	Podróże z klasą	Organizacja szkolnych wycieczek turystyczno-krajoznawczych przez 5 placówek oświatowych.	157 510
14.	Aktywna Szkoła	Aktywny Orlik – finansowanie 100 godzin miesięcznie pracy animatorów prowadzących zajęcia sportowe na boiskach Orlik. Aktywny Weekend – zakup sprzętu sportowego dla 10 szkół. Aktywny do Kwadratu – udostępnienie obiektów sportowych na potrzeby realizacji zajęć dla 52 szkół.	249 239
15.	30 Minus	Udzielenie 30 dotacji dla osób bezrobotnych poniżej 30. roku życia chcących podjąć własną działalność gospodarczą.	750 000
16.	Ochrona zabytków	Dofinansowanie projektu „Bydgoszcz, kanał bydgoski (XVIII w.), odbudowa umocnień brzegowych pomiędzy śluzami nr IV i V”.	494 000
17.	Rozbudowa zbiorów muzealnych 2024 - nabór I	Zakup obrazu Alberta Taljańskiego "Scena rodzajowa – wnętrze bretońskiej chaty" (od prywatnego oferenta) dla Muzeum Okręgowego.	24 000
18.	Wspieranie działań muzealnych	Dofinansowanie dla Muzeum Okręgowego na doposażenie Pracowni Konserwacji oraz modernizację wystawy stałej „Na pograniczu Wielkopolski i Pomorza. Bydgoszcz i region u zarania dziejów”.	273 000
19.	Literatura	Wydanie i dystrybucja monografii „Środowisko artystyczne Bydgoszczy w latach 1920-1939. Twórcy i dzieła” (Muzeum Okręgowe).	22 750

Lp.	Program	Przedsięwzięcie	Kwota wsparcia w zł
20.	Badanie polskich strat wojennych	Przygotowanie i wydanie publikacji „Straty wojenne Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy”.	22 500
21.	Muzyka	Wystawienie spektaklu muzycznego "Kobiety Szekspira" w Teatrze Kameralnym.	40 000
22.	Kultura cyfrowa	Realizacja projektu WiMBP „Tak rodziła się niepodległość” – ukazującego życie codzienne Bydgoszczy w formie cyfrowej.	102 000
23.	Partnerstwo dla książki	Organizacja przedsięwzięcia WiMBP „Wakacyjny pamiętnik młodego odkrywcy”.	18 375
24.	Karta Polaka	Dofinansowanie dla osób polskiego pochodzenia przyjeżdżających do Polski z zamiarem osiedlenia się na stałe.	268 000
25.	Razem Bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024	Realizacja projektu „Odblaski mają blask – czyli bezpiecznie na drodze”, który ma podnieść bezpieczeństwo pieszych.	87 000
26.	Granty 2024	Dofinansowanie dla MCK na realizację projektu „Akcja animacja, Animacje on tour”.	125 000
27.	Bardzo Młoda Kultura na lata 2023-2025	Dofinansowanie dla MCK na realizację projektu „Bardzo Młoda Kultura. Kujawsko-Pomorskie 2023-2025 (operator regionalny).	200 000
28.	Promocja kultury polskiej za granicą	Dofinansowanie dla Teatru Polskiego na prezentację spektaklu „Ostatnie dni Eleny i Nicolae Ceausescu" podczas International Theatre Festival w Oradei (Rumunia).	66 000
29.	Teatr	Dofinansowanie dla: – Teatru Polskiego na organizację Festiwalu Prapremier 2024,	300 000 50 000

Lp.	Program	Przedsięwzięcie	Kwota wsparcia w zł
		– Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera na realizację projektu „Ministerstwo przeprowadzek”.	
30.	Kultura - Interwencje (edycja 2024)	Dofinansowanie dla: – Teatru Polskiego na realizację projektu „Rzeka Legend”, – Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera na realizację projektu „Wywiad-rzeka. Rozmowy o mieście”.	37 970 39 000
31.	Kultura dostępna	Dofinansowanie dla Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera na realizację projektu „Historia wielu pomyłek, czyli o budowaniu kultury przyjaznej osobom neuroróżnorodnym”.	47 000

W 2024 r. Miasto Bydgoszcz nie uzyskało dofinansowania dla 23 projektów złożonych w ramach rządowych programów w obszarze kultury.

W ramach Instrumentu Zielonej Transformacji Miast (środki Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności) wdrażanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Miasto złożyło wniosek o preferencyjną pożyczkę na realizację inwestycji miejskich na kwotę bliską 500 mln zł.

Wsparcie z Programu mogły uzyskać inwestycje przyczyniające się do redukcji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze oraz prowadzące do neutralności klimatycznej, w tym m.in.:

- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii,
- wdrażanie energooszczędnych technologii oświetlenia dróg, budynków i przestrzeni publicznych,
- tworzenie preferencji i infrastruktury dla ruchu pieszego oraz rowerowego,
- zwiększanie terenów zieleni i powierzchni biologicznie czynnej w miastach.

Do końca 2024 r. Miasto podpisało umowy na realizację 12 inwestycji na łączną kwotę pożyczki wynoszącą 30,6 mln zł.

W 2024 r. bieżąca sytuacja finansowa Miasta uległa znaczącej poprawie, co przywraca mu samodzielność finansową. Niezależni eksperci Fitch Ratings wystawili finansom Bydgoszczy ocenę "BBB+" – Perspektywa Stabilna.

Spółeczeństwo obywatelskie

Mieszkańcy Bydgoszczy aktywnie angażują się w sprawy swojego sąsiedztwa, osiedla oraz rozwój całego miasta, biorąc udział w różnych inicjatywach.

W 2024 r. w mieście funkcjonowały zespoły o charakterze opiniodawczo-doradczym:

- **Rada ds. Partycypacji Społecznej** – zabiera głos doradczy i opiniodawczy w zakresie konsultacji społecznych oraz Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego.
- **Rada Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy** – opiniuje projekty strategii rozwoju gminy, projekty uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczące sfery zadań publicznych oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi.
- **Bydgoska Rada ds. Praw Człowieka i Równego Traktowania** – zajmuje się wszelkimi przejawami dyskryminacji, w szczególności ze względu na: płeć, wiek, niepełnosprawność, światopogląd, religię, wyznanie, orientację seksualną, narodowość, rasę, pochodzenie etniczne.
- **Bydgoska Rada Seniorów** – pełni funkcję konsultacyjną, doradczą i inicjatywną w sprawach dotyczących osób starszych.
- **Młodzieżowa Rada Miasta Bydgoszczy** – działa na rzecz upowszechniania idei samorządności wśród młodzieży bydgoskich placówek oświatowych.
- **Powiatowa Rada Rynku Pracy w Bydgoszczy** – włącza partnerów rynku pracy w zarządzanie środkami Funduszu Pracy, programowania i monitorowania polityki rynku pracy.
- **Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych** – działa na rzecz integracji zawodowej i społecznej oraz realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniuje projekty programów w tym zakresie.
- **Rada Gospodarcza przy Stowarzyszeniu Metropolia Bydgoszcz** – działa w celu wspierania rozwoju i promocji gospodarczej obszaru Stowarzyszenia oraz jego członków.
- **Rada Sportu Miasta Bydgoszczy** – opiniuje miejskie dokumenty w zakresie kultury fizycznej oraz programy rozwoju bazy sportowej.
- **Rada ds. Estetyki Miasta Bydgoszczy** – kreuje i realizuje działania związane z poprawą estetycznego wizerunku miasta.

- **Zespół ds. polityki rowerowej Bydgoszczy** – opracowuje założenia polityki rowerowej miasta, konsultuje oraz opiniuje standardy techniczne i wykonawcze dla infrastruktury rowerowej w Bydgoszczy.
- **Zespół do działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego Miasta Bydgoszczy** – analizuje rozwiązania techniczne, podejmuje inicjatywy oraz współpracuje z przedstawicielami społeczności i innymi jednostkami na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- **Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. Kultury** – prowadzi działalność doradczą i inicjującą, wspierając działania samorządu na rzecz rozwoju i upowszechniania kultury.
- **Komitet Rewitalizacji** – stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami gminy w sprawach dotyczących rewitalizacji, pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Prezydenta Miasta Bydgoszczy.

W 2024 r. odbyły się wybory członków do Rady ds. Partycypacji Społecznej, Bydgoskiej Rady ds. Praw Człowieka i Równego Traktowania, Bydgoskiej Rady Seniorów, Rady Sportu Miasta Bydgoszczy, Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Bydgoszczy.

Rady Osiedli

W 2024 r. przeprowadzono konsultacje społeczne w sprawie nadania statutów osiedlom – jednostkom pomocniczym Miasta Bydgoszczy. Po analizie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji oraz podczas spotkań z zarządami osiedli, Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła 29 uchwał w sprawie nadania statutów poszczególnym bydgoskim osiedlom. Przeprowadzono wybory do siedmiu Rad Osiedli: Zimne Wody-Czersko Polskie, Glinki-Rupienica, Flisy, Piaski, Tatrzańskie, Łęgowo Wieś, Smukała-Oplawiec-Janowo. Wybory na pozostałych osiedlach zaplanowano na 2025 r.

Działalność Rad Osiedli w 2024 r.:

- aktywne uczestnictwo m.in. w sesjach Rady Miasta, w konsultacjach społecznych dotyczących regulaminu Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego, w spotkaniach dotyczących nowego statutu Rad Osiedli, w wyborach przedstawicieli do Rady ds. Partycypacji Społecznej oraz w różnych uroczystościach okolicznościowych, takich jak Dzień Samorządu Terytorialnego czy obchody świąt państwowych,
- zaangażowanie w inicjatywy ekologiczne m.in. akcję „Sprzątanie Świata – Czysta Bydgoszcz”, sadzenie drzew, festyny ekologiczne,

- współorganizacja wydarzeń kulturalnych i społecznych: koncerty, festyny rodzinne, obchody Dnia Kobiet, Dnia Matki, Dnia Dziecka, konkursy plastyczne, fotograficzne i literackie,
- organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych m.in. Wyścig Smoczyc Łodzi, rajdy rowerowe, turnieje tenisa stołowego, trójki piłkarskie, biegi miejskie, spływy kajakowe,
- współpraca z placówkami edukacyjnymi obejmującą wspieranie szkół i przedszkoli w organizacji wydarzeń i konkursów oraz zakup nagród dla uczniów,
- wspieranie seniorów m.in. poprzez współfinansowanie koncertów, organizację wigilii, warsztatów i spotkań wielopokoleniowych,
- współudział w cyklicznych inicjatywach m.in. „Wakacyjne Place Zabaw” organizowane przez Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA”,
- organizacja wydarzeń świątecznych – spotkań wigilijnych, paczek dla dzieci, seniorów oraz mikołajkowych atrakcji dla najmłodszych.

Bydgoski Budżet Obywatelski

Na realizację projektów w ramach BBO w 2024 r. przeznaczono 16 mln zł. Mieszkańcy mieli możliwość zgłaszania projektów w czterech kategoriach: osiedlowych, ponadosiedlowych, społecznych oraz mikroprojektów osiedlowych. W głosowaniu wzięło udział 24 805 bydgoszczan, którzy łącznie oddali 90 411 głosów – o 9,3% mniej niż w poprzednim roku. Spośród nich 80 425 głosów uznano za ważne. Rozkład głosów na poszczególne kategorie projektów:

- 22 429 głosów na projekty osiedlowe,
- 19 532 głosów na projekty ponadosiedlowe,
- 19 778 głosów na projekty społeczne,
- 18 686 głosów na mikroprojekty osiedlowe.

Lista zadań wybranych w 2024 r.

Tabela 11 Projekty osiedlowe

Osiedle	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt (zł)
Bartodzieje	Zielona strefa relaksu i aktywności fizycznej przy SP nr 14	404 561
Bartodzieje	Skwer 32 na Bartodziejach – przy szkole na Bałtyckiej	404 561

Osiedle	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt (zł)
Bartodzieje	Estetyczne skrzynki z retrozdjęciami (mikroprojekt)	10 000
Bielawy	Zaczytane Bielawy – spotkania autorskie	30 000
Bielawy	Plac osiedlowy na Bielawach	326 529
Bielawy	Projektor: filmy na Bielawach (mikroprojekt)	10 000
Błonie	Bajkowe Królestwo Zabawy przy Zespole Szkół nr 7	258 169
Błonie	Stacja Naprawcza Rowerów – Dworzec Błonie (mikroprojekt)	10 000
Bocianowo- Śródmieście- Stare Miasto	Strefa relaksu w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego	416 463
Bocianowo- Śródmieście- Stare Miasto	Rzeźba motocykla Harley-Davidson nad Brdą	250 000
Bocianowo- Śródmieście- Stare Miasto	DirtPark Bydgoszcz – rozbudowa toru o kolejne etapy	166 464
Bocianowo- Śródmieście- Stare Miasto	Ściana Płaczu (mikroprojekt)	10 000
Brdyujście	Rozbudowa przyszkolnego placu zabaw i strefy do ćwiczeń & gier dla starszych, ul. Łowicka	90 081
Brdyujście	Tor regatowy Brdyujście	90 081
Bydgoszcz Wschód- Sierniechek	Naprawa ulicy przy Inwalidów 19	173 586

Osiedle	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt (zł)
Bydgoszcz Wschód- Siernieczek	Modernizacja i rozbudowa placu zabaw na terenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego SP nr 19	173 586
Bydgoszcz Wschód- Siernieczek	Rowerowa wycieczka turystyczna (mikroprojekt)	8 746
Czyżkówko	Biblioteka osiedlowa ul. Łanowa 2 – Strefa Aktywnego Rozwoju Intelktualnego SARI	562 996
Czyżkówko	Doposażenie biblioteki w stoliki i krzesła (mikroprojekt)	10 000
Flisy	Oświetlenie ścieżki nad Kanałem Bydgoskim przy ul. Bronikowskiego	91 334
Flisy	Postawienie dodatkowych 10 koszy na śmieci przy ścieżce w Parku nad Kanałem Bydgoskim (mikroprojekt)	10 000
Glinki- Rupienica	Wybieg dla psów	115 157
Górzyskowo	Integracyjny ogród sportowo-sensoryczny	280 235
Górzyskowo	Doświetlenie przejść dla pieszych – osiedle Górzyskowo	280 235
Górzyskowo	Nowe nasadzenia – zadaszenie nad placem zabaw w Parku Rekreacji Sportowej przy ul. Kossaka (mikroprojekt)	10 000
Jachcice	Budowa i rekultywacja ul. Rakietowej	224 301
Jachcice	Zapomniany cmentarz na Jachcicach	50 000
Jachcice	Organizujemy się! (mikroprojekt)	9 875
Kapuściska	Kontynuacja budowy boiska MDK nr 1	360 593
Kapuściska	Budowa nowych chodników na Kapuściskach w okolicy żłobka i basenu; uporządkowanie starych chodników	360 593

Osiedle	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt (zł)
Kapuściska	Zielone Kapuściska (mikroprojekt)	10 000
Leśne	Rewitalizacja środkowej alei w ciągu ul. 11 Listopada	545 623
Leśne	Wypożyczenie Biblioteki na Leśnym w nowoczesny sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć kulturalnych	10 000
Łęgowo	Modernizacja placu zabaw przy Zespole Szkół nr 18	93 861
Łęgowo	Rozbudowa placu zabaw	93 861
Łęgowo	Rowerowa wycieczka turystyczna (mikroprojekt)	10 000
Łęgowo Wieś	Remont drogi z płyt betonowych	125 338
Łęgowo Wieś	Oświetlenie przystanków autobusowych	125 338
Łęgowo Wieś	Drogowskazy na osiedlu (mikroprojekt)	10 000
Miedzyń- Prądy	Rozbudowa placu zabaw	239 861
Miedzyń- Prądy	Kanał Bydgoski – nasze zielone miejsce do odpoczynku	239 861
Miedzyń- Prądy	Kosze na śmieci przy Starym Kanale	10 000
Nowy Fordon	Trasa pieszo-rowerowa przez Park Akademicki w ramach przebiegu Wielkiej Pętli Fordonu	970 025
Nowy Fordon	Fordońskie kino rodzinne (mikroprojekt)	10 000
Okole	Modernizacja ul. Czarna Droga	192 234
Okole	Toalety publiczne nad Starym Kanałem Bydgoskim	192 234

Osiedle	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt (zł)
Okole	Wodne koncerty nad Starym Kanałem Bydgoskim (mikroprojekt)	10 000
Osowa Góra	II życie dla dwóch stawów Rekinowa 43a	253 841
Osowa Góra	Rozbudowa boisk przy Szkole Podstawowej nr 64	253 841
Osowa Góra	Doposażenie biblioteki w nowości wydawnicze dla dzieci i młodzieży (mikroprojekt)	10 000
Piaski	Rewitalizacja kortów tenisowych	106 700
Piaski	Doświetlenie boiska na ul. Mochelskiej	70 000
Piaski	Organizacja dnia pełnego zabawy z okazji Dnia Dziecka (mikroprojekt)	10 000
Smukała- Opławiec- Janowo	Smocze łodzie na Orliku Wodnym w Smukale	99 976
Smukała- Opławiec- Janowo	Plac zabaw – Leśny plac zabaw wraz ze ścieżką edukacyjną przy Szkole Podstawowej nr 34	99 976
Smukała- Opławiec- Janowo	AED szansą na przeżycie – edycja 2025 (mikroprojekt)	10 000
Stary Fordon	Utwardzanie dróg gruntowych na ul. Topazowej – od ul. Piastowej do ul. Saskiej	563 078
Stary Fordon	Wykonanie tablicy informacyjnej wraz z zagospodarowaniem terenu (mikroprojekt)	10 000
Szwederowo	Rozbudowa istniejącego placu zabaw przy Zespole Szkół Nr 30 Specjalnych	230 000
Szwederowo	Odmulenie i oczyszczenie stawów w Parku Dolina Pięciu Stawów	200 000
Szwederowo	Budowa ulicy osiedlowej – ul. Wincentego Rogali	327 005

Osiedle	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt (zł)
Szwederowo	Modernizacja Biblioteki Literatury Fantastycznej przy MDK nr 2 (mikroprojekt)	10 000
Tatrzańskie	Integracyjna strefa relaksu dla małego i dużego/dla zdrowego i niepełnosprawnego – kontynuacja zadania	273 806
Tatrzańskie	Budowa oświetlenia ul. Kadłubka oraz ul. Galla Anonima	273 806
Tereny Nadwiślańskie	Rowerowa wycieczka turystyczna (mikroprojekt)	8 746
Tereny Nadwiślańskie	Nadwiślańska trasa spacerowo-rowerowa w ramach przebiegu Wielkiej Pętli Fordonu	317 479
Tereny Nadwiślańskie	Poszerzenie przejścia dla pieszych na skrzyżowaniu Andersa – Gryfa Pomorskiego – dodanie przejazdu (mikroprojekt)	10 000
Wilczak-Jary	Budowa ul. Kazimierza Tetmajera	360 998
Wilczak-Jary	Budowa schronienia dla kaczek na Kanale Bydgoskim (mikroprojekt)	10 000
Wyżyny	Dom Kultury Modraczek – likwidacja barier dostępności poprzez dobudowę zewnętrznego dźwigu osobowego	462 158
Wyżyny	Profesjonalna siłownia na Glinkach	462 158
Wyżyny	Piłkarskie Święto Wyżyn	10 000
Wzgórze Wolności	Monitoring w parku na Wzgórzu Wolności	253 590
Wzgórze Wolności	Osiedlowy wybieg dla psów	150 000
Wzgórze Wolności	Dodatkowe oświetlenie w parku przy cmentarzu Bohaterów Bydgoszczy	103 591

Osiedle	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt (zł)
Zimne Wody - Czersko Polskie	Remont chodnika przy ul. Równej	130 077
Zimne Wody - Czersko Polskie	Remont placu zabaw	130 077
Zimne Wody - Czersko Polskie	Nasadzenie drzew (mikroprojekt)	10 000

Tabela 12 Projekt ponadosiedlowy

Nazwa projektu	Koszt szacunkowy
Rewitalizacja Kanału Bydgoskiego – prezent na urodziny 250 lat!	1 540 000

Tabela 13 Projekty społeczne

Nazwa projektu	Koszt szacunkowy
KastrAkcja: kastrujemy miejskie koty	38 600
Kanał Kultura – koncerty nad Kanałem Bydgoskim	38 600
Zostań Turystą w swoim mieście 2025 – spływy kajakowe i spacer z przewodnikiem	38 600
Hospicjum perinatalne jako kompleksowe wsparcie dla kobiet w trudnej ciąży	38 600
Letnie koncerty na Rynku w Starym Fordonie	38 600
Bydgoszcz czyta bez końca – czwarta edycja	38 600

Nazwa projektu	Koszt szacunkowy
Bydgoskie Lato Muzyczne przy Spichrzach	38 600
Fordońskie Kino pod Chmurką 2025 – letnie pokazy na fordońskim wybrzeżu nad Wisłą	38 600
Plenerowe kino nad Balatonem na Bartodziejach	38 600
Naukowa akademii Star Wars – warsztaty naukowe dla dzieci i młodzieży	38 600
Muzeum PRL	38 600
Wakacje z Chemikiem – otwarte i bezpłatne treningi piłki nożnej dla dzieci	38 600
Objazdowy Dom Kultury 2025 – animacja dla dzieci na lokalnych placach zabaw w wakacje	38 600
Piknik wiejskiej żywności przy muzyce country... i nie tylko	38 600
Edukacyjny festyn bezpieczeństwa w Straży Pożarnej	38 600
Spektakl świetlny nad Kanałem Bydgoskim	38 600
Spotkajmy się przy Tężni – seria międzypokoleniowych pikników rodzinnych	36 000
Rowerowa Bydgoszcz – rodzinne podróże rowerowe	38 600
„Zanurkuj w Bydgoszczy”	36 000
Potańcówki w Parku nad Kanałem Bydgoskim	38 600

Źródło: Biuro Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Przedsięwzięcia zrealizowane w ramach Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego w 2024 r.

Tabela 14 Projekty osiedlowe i mikroprojekty osiedlowe

Osiedle	Nazwa projektu
Bartodzieje	Modernizacja parkingu przy ul. Pestalozziego
Bartodzieje	Udrożnienie i udostępnienie mieszkańcom nabrzeża Brdy
Bartodzieje	Piękna i kolorowa łąka kwietna
Bartodzieje	Plac do gier i zabaw
Bielawy	Filmowe Bielawy
Bielawy	Zakup defibrylatorów AED do budynków użyteczności publicznej np. szkół wraz z warsztatami z pierwszej pomocy
Bielawy	Bezpłatne przejazdy zabytkowym autobusem do Exploseum
Bielawy	Modernizacja ul. Emilii Plater na os. Bielawy
Bielawy	Przebudowa chodnika na ul. Krakowskiej
Bielawy	Utworzenie łąki kwietnej na ul. Powstańców Wielkopolskich
Bielawy	Przebudowa skweru E. Woyniłłowicza
Błonie	Modernizacja chodnika na ul. Stawowej na os. Błonie
Błonie	Modernizacja chodnika ul. Ks. I. Skorupki
Błonie	Parking przy pętli autobusowej
Błonie	Bezpłatne przejazdy zabytkowym autobusem do Exploseum
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	Przebudowa chodnika na ul. Mazowieckiej
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	Rewitalizacja ul. Piotra Skargi

Osiedle	Nazwa projektu
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	Bezpłatne przejazdy zabytkowym autobusem do Explozeum
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	Modernizacja placu zabaw na Wyspie Młyńskiej
Bydgoszcz Wschód-Siernieczek	Montaż wiat przystankowych
Bydgoszcz Wschód-Siernieczek	Warsztaty pierwszej pomocy na os. Bydgoszcz Wschód-Siernieczek
Czyżkówko	Strefa relaksu w świetlicy ZS nr 16 – ul. Koronowska 74
Czyżkówko	Od maluszka do staruszka
Flisy	Modernizacja nawierzchni ul. Flisackiej (II etap) na os. Flisy
Flisy	Bezpłatne przejazdy zabytkowym autobusem do Explozeum
Flisy	Rozbudowa placu zabaw – I etap
Flisy	Modernizacja boiska
Glinki-Rupienica	Montaż ławek
	Plac zabaw i ćwiczeń dla dzieci i młodzieży
	Tor sprawnościowy OCR
Górzyskowo	Aktywne Górzyskowo – wsparcie aktywnego spędzania czasu w parku rekreacji przy ul. Kossaka
	Bezpłatne przejazdy zabytkowym autobusem do Explozeum
	Tęczowy integracyjny plac zabaw
Jachcice	Wymarzona książka dla każdego
Kapuściska	Przebudowa alei przy ul. Noakowskiego na os. Kapuściska
	Bezpieczny maluch – budowa chodnika

Osiedle	Nazwa projektu
	Miasteczko ruchu drogowego "W cieniu drzew" przy SP nr 46
	Strefa relaksu dla młodego i starszego
Leśne	Nasadzenia drzew
	Leśny – Nowoczesny plac zabaw w Parku Bydgoskiego Harcerstwa
Łęgowo Wieś	Montaż wiat przystankowych
	Bezpłatne przejazdy zabytkowym autobusem
Miedzyń-Prądy	Plac zabaw dla maluchów
	Kino plenerowe na os. Miedzyń-Prądy
Nowy Fordon	Przebudowa części ścieżek rowerowych wzdłuż ul. J. Twardzickiego
	Ławki
Okole	Rewitalizacja ul. Królowej Jadwigi
	Kino plenerowe nad Kanałem Bydgoskim
Osowa Góra	Bezpieczna ul. Kolbego – doświetlenie przejść dla pieszych na os. Osowa Góra
	Bieżnia tartanowa 4-torowa wraz z rozbiegiem do skoku w dal i piaskownicą
	Wyjdź z domu i rozwiń pasje
	Wybieg dla psów
Piaski	Montaż krzesełek, bramki wejściowej oraz umocnienie skarpy na boisku przy ul. Mochelskiej
	Wakacyjny wieczór filmowy
	Zagospodarowanie skweru przy ul. Smukalskiej
	Zjeżdżalnie dla dzieci i młodzieży

Osiedle	Nazwa projektu
	Rewitalizacja boiska do siatkówki plażowej
Smukała-Opławiec-Janowo	Wymiana zniszczonych elementów na placu zabaw przy SP nr 34
	Dostosowanie obiektu Przychodni Lekarskiej Opławiec do potrzeb osób niepełnosprawnych
Stary Fordon	Utwardzenie ulic płytami ażurowymi
	Koncert muzyczny przy tężni
Szwederowo	Atrakcyjna przestrzeń publiczna dla Szwederowa! Bezpieczne przejście na ul. Podgórną
	Czytam, słucham, wypożyczam
	Rewitalizacja Skweru Alojzego Bukolta
	Budowa tężni solankowej
Tatrzańskie	Remont ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ul. Pelplińskiej
	Projekt AED – ratunkowy zestaw pierwszej pomocy
	Wybieg dla psów
Tereny	Ciąg pieszo-rowerowy na ul. Geodetów
Nadwiślańskie	Ławki i śmietniki na ul. Geodetów
Wilczak-Jary	Bezpłatne przejazdy zabytkowymi autobusami i tramwajami z okazji Europejskiej Nocy Muzeów na os. Wilczak-Jary
	Boisko do gry w bule (pentanque)
	Zjazd linowy (tyrolka) nad Kanałem Bydgoskim
	Ścianka wspinaczkowa w Parku nad Kanałem Bydgoskim
Wyżyny	Miniboisko do piłki nożnej – II etap
	Piłkarskie Święto Wyżyn

Osiedle	Nazwa projektu
Wzgórze Wolności	Schody przy cmentarzu Bohaterów Bydgoszczy
	Wakacyjny wieczór filmowy
	Bezpieczne i jasne przejście między ul. Karpacką i Beskidzką
Zimne Wody- Czersko Polskie	Bezpłatne przejazdy zabytkowym autobusem do Explozeum
Projekt ponadosiedlowy	
Wielka Pętla Fordonu – I etap	
Projekty społeczne	
Zostań Turystą w swoim mieście – darmowe spływy i spacerzy z przewodnikiem w wakacje 2024	
KastrAkcja: kastrujemy miejskie koty	
Kino plenerowe w Fordonie w wakacje 2024	
Letnie koncerty na Rynku w Starym Fordonie	
Złot Zabytkowych Autobusów	
Wakacyjne Kino przy Tężni / 6 lokalizacji w całej Bydgoszczy	
Wakacyjne bezpłatne przejazdy zabytkowymi autobusami na linii 52 na trasie Błonie-Myślęcinek	
Plenerowe Kino nad Balatonem na Bartodziejach	
Bezpłatne przejazdy zabytkowymi autobusami na linii 69 w dniu 1 listopada	
Kanał Kultura – koncerty nad Kanałem Bydgoskim	
Wakacje z Chemikiem – otwarte i bezpłatne treningi piłki nożnej dla dzieci	
Europejski Dzień Bez Samochodu	
Objazdowy Dom Kultury w wakacje 2024 (3. edycja projektu)	

Osiedle	Nazwa projektu
	Avengersi nauki – warsztaty naukowe w klimacie MARVEL Avengers dla dzieci i młodzieży
	Spektakl świetlny nad Kanalem Bydgoskim
	Święto ulicy Jezuickiej. Pokaz ulicznej kultury ukraińskiej
	„Bydgoszcz czyta bez końca – trzecia edycja”
	Piłkarskie Przedszkola
	Bezpłatne przejazdy autobusami zabytkowymi po Bydgoszczy
	Wsparcie dla hospicjum perinatalnego

Źródło: Biuro Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Informacje o realizacji zadań w ramach Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego są publikowane na stronie internetowej Urzędu Miasta Bydgoszczy poświęconej BBO (www.bdgbo.pl) i aktualizowane dwa razy w roku – do 15 stycznia oraz do 15 lipca.

Program inicjatyw lokalnych

Od początku funkcjonowania **Programu Inicjatyw Lokalnych 25/75** zrealizowano łącznie 65 zadań publicznych. W 2024 r. na realizację zadań w trybie inicjatywy lokalnej zaplanowano w budżecie kwotę 5 mln zł.

W ramach programu prowadzono 15 postępowań dotyczących inwestycji, spośród których zakończono dwie:

- przebudowę ul. Trägerów – całkowity koszt inwestycji wyniósł 948 542 zł brutto, w tym 25% pokryło Stowarzyszenie, a 75% sfinansowało Miasto,
- przebudowę ul. Strzegowskiej wraz z odwodnieniem i przebudową sieci gazowej – całkowity koszt inwestycji wyniósł 513 016 zł brutto, w tym 15% pokryło Stowarzyszenie, a 85% sfinansowało Miasto.

W styczniu 2025 r. stowarzyszenia zwykle „Sztumska 2.0” oraz „Stowarzyszenie Mieszkańców Ulicy Potulickiej w Bydgoszczy” podpisały umowy z Miastem na realizację 2 inwestycji. W związku z zaawansowanym etapem prac projektowych w 2025 r. planowana jest również realizacja 5

inwestycji dotyczących przebudowy ulic: Bocheńskiego, Porzeczkowej, Optawiec, Morszczukowej i sięgacza ul. Podmiejskiej. Kolejne 3 stowarzyszenia podpisały umowy na wykonanie projektu budowlanego przebudowy ul. Cedyńskiej, Trawnik i Daglezjowej. Natomiast Stowarzyszenie zwykłe „Rzeszowska” zrezygnowało z realizacji inicjatywy lokalnej.

Prowadzone były też rozmowy z mieszkańcami w sprawie realizacji kolejnych inwestycji budowy/przebudowy ulic: Skarszewskiej, Sychty, fragmentu ul. Piaski, Kotomierskiej, Trociowej, Jarosławskiej, Sieciowej, Rogali i Pienińskiej.

Dwie inwestycje przygotowane do realizacji w ramach Program „25/75” będą realizowane przez Miasto:

- budowa ul. Krzywej i fragmentu ul. Podnóże wraz z rozbudową kanalizacji deszczowej oraz budową sieci gazowej w ul. Podnóże, Krzywej i Wiśniowej – w części obejmującej budowę ul. Krzywej,
- przebudowa ul. Maciejowickiej z fragmentami ulic przyległych: Gliwickiej, Jeleniogórskiej, Oleśnickiej i Planty wraz z włączeniem do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej oraz przebudową infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją – w części obejmującej przebudowę ul. Maciejowickiej.

Pozostałe części wymienionych inwestycji, zgodnie z deklaracją mieszkańców, mają zostać wykonane w ramach Programu „25/75”. Ich realizacja uzależniona jest od wcześniejszej przebudowy sieci gazowej przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o.

Informacje dotyczące Programu prezentowane są na stronie www.bydgoszcz.pl

Bydgoskie konsultacje

W 2024 r. z inicjatywy Prezydenta Bydgoszczy przeprowadzono 6 procesów konsultacji społecznych.

1. **Statuty osiedli funkcjonujących na terenie miasta Bydgoszczy:** termin 8-29 lutego 2024 r.; narzędzia konsultacyjne: Karta konsultacyjna, spotkania konsultacyjne; Statuty osiedli przyjęto uchwałą Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27.03.2024 r., uwzględniając uwagi mieszkańców.

2. **Lokalizacja 500 stojaków rowerowych na terenie miasta Bydgoszczy:** termin 7-28 lutego 2024 r.; narzędzia konsultacyjne: Karta konsultacyjna, spotkania konsultacyjne z mieszkańcami; Zebrano propozycje lokalizacji, które są weryfikowane przez odpowiednie jednostki.
3. **Regulamin programu Bydgoski Budżet Obywatelski:** termin 15 lutego - 7 marca 2024 r.; narzędzia konsultacyjne: Ankieta (papierowa i elektroniczna), spotkania z mieszkańcami; Uwagi mieszkańców uwzględniono w regulaminie, zatwierdzonym Zarządzeniem nr 300/2024 Prezydenta Miasta z dnia 20.05.2024 r.
4. **Budowa infrastruktury rowerowej wzdłuż ul. Glinki:** termin 8-29 kwietnia 2024 r.; narzędzia konsultacyjne: Karta konsultacyjna, spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami. Opracowano koncepcję infrastruktury rowerowej. Realizacja zależy od dostępności środków i pozyskania dofinansowania.
5. **Zagospodarowanie terenu przy Kanale Bydgoskim:** termin 7-28 czerwca 2024 r.; narzędzia konsultacyjne: Karta konsultacyjna, spacer badawczy;
6. **Program ochrony środowiska dla Miasta Bydgoszczy na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031:** termin 7-28 czerwca 2024 r.; narzędzia konsultacyjne: Karta konsultacyjna, spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami. Program przyjęty przez Radę Miasta Bydgoszczy w dniu 27.11.2024 r.

Źródło: Biuro Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Bydgoszczy

W 2024 r. przeprowadzono również konsultacje na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Odbyły się konsultacje dotyczące projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: „Opławiec – Szkoła”, „Osowa Góra – Kobaltowa”, „Wypaleniska – Prądocińska”, „Okole – Śląska”, „Śródmieście – Plac Piastowski” i „Prądy – Agatowa”.

Konsultacjom społecznym poddane były również projekty dokumentów: „Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia Bydgoszczy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”, „Program współpracy miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2025 rok” oraz „Analiza kosztów i korzyści wykorzystania autobusów zeroemisyjnych do świadczenia usług komunikacji miejskiej na obszarze Bydgoszczy i gmin ościennych, dla których Miasto Bydgoszcz jest organizatorem publicznego transportu zbiorowego – na mocy zawartych porozumień międzygminnych”.

Otwarty urząd

Bydgoszczanie byli na bieżąco informowani o funkcjonowaniu Miasta za pośrednictwem różnych kanałów komunikacji, w tym miejskich portali internetowych oraz mediów społecznościowych.

Tabela 15 Kanały komunikacji elektronicznej (liczba odsłon i obserwujących)

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba odsłon portali miejskich, w tym:	4 896 941	7 627 384	9 012 100
Liczba odsłon www.bydgoszcz.pl	3 678 491	2 931 525	3 000 000
Liczba odsłon www.bydgoszczinformuje.pl	1 100 000	4 600 000*	5 900 000
Liczba odsłon Biuletyn Informacji Publicznej	118 450	95 859	112 100
Liczba obserwujących kanały społecznościowe, w tym:	279 884	319 995	361 330
Liczba obserwujących www.facebook.com/bydgoszczpl	148 247	161 000	179 031
Liczba obserwujących www.facebook.com/BydgoszczInformuje	14 453	28 000	31 510
Liczba obserwujących www.facebook.com/bydgoskiekonsultacje	2 734	3 039	3 022
Liczba obserwujących www.facebook.com/bdgbo	8 681	10 078	10 442
Liczba obserwujących www.facebook.com/RewitalizacjaBydgoszcz/	8 000	3 200	3 400
Liczba obserwujących www.facebook.com/CzystaBydgoszcz	3 000	3 100	3 508
Liczba obserwujących	10 468	11 265	12 072

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
www.facebook.com/aktywnabydgoszczpl			
Liczba obserwujących www.facebook.com/aktywnemiastapl	10 245	13 299	16 362
Liczba obserwujących www.facebook.com/RzekaMuzyki	6 630	7 343	7 952
Liczba obserwujących www.facebook.com/SterNaBydgoszcz	7 835	10 225	12 035
Liczba obserwujących www.facebook.com/people/Bydgoszcz-Projekty-Europejskie/61557650093347/?locale=pl_PL	–	–	530
Liczba obserwujących www.facebook.com/BydgoskiJarmarkSwiateczny	12 002	14 202	18 902
Liczba obserwujących www.instagram.com/bydgoszcz.pl	28 515	31 400	33 537
Liczba obserwujących www.instagram.com/bydgoszczinformuje	780	1 311	1 558
Liczba obserwujących www.instagram.com/bydgoski_budzet_obywatelski	200	600	811
Liczba obserwujących www.instagram.com/czystabydgoszcz	140	500	742
Liczba obserwujących www.instagram.com/aktywnabydgoszcz	1 398	1 589	1 817
Liczba obserwujących	1 987	2 179	2 363

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
www.instagram.com/aktywnemiasta.pl			
Liczba obserwujących www.instagram.com/sternabydgoszcz	–	905	1 030
Liczba obserwujących www.instagram.com/bydgoski_jarmark_swiateczny	–	–	999
Liczba obserwujących www.x.com/BydgoszczPL	5 500	6 087	6 409
Liczba obserwujących www.x.com/BInformuje	151	359	446
Liczba obserwujących www.youtube.com/bydgoszczpl	2 380	2 850	3 069
Liczba obserwujących www.tiktok.com/@bydgoszczpl	6 538	7 397	7 784
Liczba obserwujących www.tiktok.com/@jarmark.bydgoszcz	–	–	1 274
Liczba obserwujących www.tiktok.com/@sternabydgoszcz	–	67	725

*Korekta danych przez BKS UMB

Źródło: Biuro Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Mieszkańcy chętnie korzystają z prawa dostępu do informacji publicznej – w 2024 r. do Urzędu Miasta wpłynęły 573 wnioski (o 64 mniej niż w roku poprzednim). W dwóch przypadkach wydano decyzje o odmowie udzielenia informacji publicznej.

W 2024 r. do obsługi bezpłatnej aplikacji **Dbamy o Bydgoszcz**, umożliwiającej zgłaszanie usterek w mieście, dołączono kolejnych wykonawców: Wydział Inwestycji Miasta oraz Wydział Podatków i Opłat Lokalnych Urzędu Miasta Bydgoszczy. System został rozbudowany o nową kategorię

zgłoszeń: Reklamacja e-płatności w mObywatel. W kategorii Drogi dodano nowe podkategorie: Profilowanie/równanie dróg gruntowych, Malowanie oznakowania na jezdniach – oznakowanie poziome. W 2024 r. obsłużono 32 310 zgłoszeń (wzrost o 21% w porównaniu do poprzedniego roku), co daje średnio ok. 90 zgłoszeń dziennie. Zrealizowano 82% zgłoszeń, a 1,3% przekazano do instytucji, które nie obsługują aplikacji: Enea, Orange, PGNiG, PKP PLK. Zawieszono 146 zgłoszeń (0,5%) oraz zamknięto 1 689 zgłoszeń (6,2%), które nie dotyczyły infrastruktury miasta. Z aplikacji skorzystało 15 199 użytkowników. Łączna liczba zgłoszeń, licząc od dnia uruchomienia aplikacji tj. 1.06.2020 r. do 31.12.2024 r., wyniosła 98 863. Zgłoszenia można było składać za pośrednictwem strony internetowej oraz aplikacji mobilnej dostępnej dla systemu Android oraz IOS. Powstały nowe funkcjonalności oraz moduły biznesowe:

1. po dokonaniu e-rezerwacji wizyty w Urzędzie Miasta Bydgoszczy, można za pomocą załączonego kodu QR lub pliku ics dodać go do dowolnego kalendarza na urządzeniu mobilnym,
2. dodano nowe rodzaje komunikatów:
 - w zakresie długotrwałych utrudnień drogowych i komunikacyjnych,
 - zaproszenie do uczestnictwa w akcjach sprzątania lasów i dzikich wysypisk,
3. rozbudowano system informatyczny gospodarki odpadami o nowe moduły do organizacji „dzikich wysypisk” oraz „akcji ekologicznych”,
4. rozbudowano raporty sprawozdawczości dla firm wywozowych.

Statystyka najczęściej wybieranych lokalizacji:

- **12 928** Wydział Spraw Obywatelskich – Biuro Meldunkowe, ul. Jezuicka 14A,
- **8 565** Wydział Uprawnień Komunikacyjnych, Galeria Handlowa „Zielone Arkady” – Referat Rejestracji Pojazdów, ul. Wojska Polskiego 1,
- **4 325** Wydział Uprawnień Komunikacyjnych, Filia Fordon – Referat Rejestracji Pojazdów, ul. Gawędy 5 (do 30.09.2024 r. ul. E. Gierczak 6).

Statystyka najczęstszych zgłoszeń:

- **9 400** nieprawidłowo zaparkowany pojazd,
- **5 539** uszkodzona jezdnia, pobocze, chodnik, droga rowerowa,
- **1 791** teren zanieczyszczony,
- **1 474** uszkodzone oświetlenie uliczne, latarnia,

- **966** utrzymanie zieleni.

Statystyka najczęściej rezerwowanych e-wizyt:

- **14 406** rejestracja pojazdu,
- **4 626** zameldowania na pobyt stały lub czasowy,
- **4 095** numer PESEL dla obywatela Ukrainy.

W 2024 r. mieszkańcy skorzystali z opcji umawiania **e-wizyt** w Urzędzie Miasta 45 381 razy, o 14% więcej niż rok wcześniej. Możliwość rezerwacji wizyt była dostępna w ośmiu komórkach organizacyjnych urzędu. Aż 77% wizyt (34 743) mieszkańcy zarezerwowali samodzielnie przez stronę internetową um.bydgoszcz.pl, natomiast pozostałe 23% (10 638) zostały umówione telefonicznie.

Prezydent Miasta aktywnie uczestniczył w życiu publicznym Bydgoszczy, spotykając się z przedstawicielami różnych środowisk – gospodarczych, społecznych, naukowych, sportowych i edukacyjnych. Odwiedzał lokalne przedsiębiorstwa, rozmawiał z organizacjami pozarządowymi, uczestniczył w uroczystościach miejskich, wydarzeniach sportowych oraz spotkaniach w ramach działalności związków i stowarzyszeń samorządowych, Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz, Unii Metropolii Polskich czy Związku Miast Polskich. Kontakty utrzymywane były także z korpusem dyplomatycznym, przedstawicielami sił zbrojnych państw NATO, środowiskiem akademickim oraz bydgoską młodzieżą i mieszkańcami, którzy zgłaszali problemy dotyczące funkcjonowania miasta.

O patronat Prezydenta Bydgoszczy lub udział w Komitecie Honorowym ubiegało się 318 inicjatyw. Pozytywnie rozpatrzono 308 wniosków, w tym 25 dotyczących wydarzeń o zasięgu międzynarodowym.

W 2024 r. zorganizowano 52 konferencje prasowe. Dziennikarze regularnie otrzymywali materiały informacyjne, komunikaty, zaproszenia na konferencje oraz informacje o planowanych działaniach prezydenta i jego zastępców. Łącznie wysłano 280 materiałów prasowych. Na stronie www.bydgoszcz.pl zamieszczano również prezentacje z konferencji oraz fotorelacje z wydarzeń oficjalnych.

Bezpłatny biuletyn „Bydgoszcz Informuje” był publikowany na miejskiej stronie internetowej oraz w portalu www.bydgoszczinformuje.pl. W wersji papierowej biuletyn można było otrzymać w 128

miejscach na terenie miasta, w tym w budynkach Urzędu Miasta, bibliotekach, instytucjach kultury, centrach handlowych i szpitalach. Łącznie wydano 27 papierowych numerów biuletynu.

W 2024 r. Urząd Miasta Bydgoszczy kontynuował działania na rzecz cyfryzacji i wdrażania nowoczesnych technologii. W celu zwiększenia transparentności i dostępności informacji publicznych zainicjowano projekt standaryzacji danych. Będzie to stanowić fundament dla przyszłej hurtowni danych oraz portalu otwartych danych o mieście. Miasto podpisało wstępną deklarację kontynuacji projektu „Infostrada Kujaw i Pomorza 3.0”. W ramach współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego zaplanowano m.in. rozbudowę Platformy Miejskiej o nowe moduły (płatności, zobowiązania, integracja z systemami dziedzinowymi), wdrożenie i integrację Karty Mieszkańca, działania z zakresu cyberbezpieczeństwa oraz tworzenie kopii zapasowych w chmurze. W 2024 r. rozpoczęto prace nad wdrożeniem systemu eRekrutacja, mającego na celu usprawnienie procesu naboru na stanowiska urzędnicze. System będzie umożliwiał publikację ogłoszeń o pracę oraz elektroniczne przyjmowanie aplikacji od kandydatów.

Ponadto rozpoczęto projekt standaryzacji miejskich serwisów internetowych – wszystkie strony Urzędu Miasta zostaną przeniesione na jedną platformę, co zwiększy bezpieczeństwo, ułatwi zarządzanie treścią oraz zapewni spójną szatę graficzną. Główny serwis miasta (bydgoszcz.pl) stanie się centralnym portalem kierującym do serwisów tematycznych jednostek.

W obszarze usług cyfrowych dla mieszkańców zainicjowano wdrożenie Karty Mieszkańca, która ma stanowić zintegrowane narzędzie dostępu do komunikacji miejskiej, instytucji kultury, rekreacji i programów lojalnościowych. Trwa także proces cyfrowej integracji programu Karty Dużej Rodziny z aplikacją mObywatel, umożliwiającą składanie wniosków online i korzystanie z karty w wersji elektronicznej. W aplikacji mObywatel uruchomiono możliwość opłacania podatku rolnego, leśnego, łącznego zobowiązania pieniężnego oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W związku z wejściem w życie ustawy o doręczeniach elektronicznych, Urząd Miasta Bydgoszczy opracował i wdrożył autorskie oprogramowanie Adelajda. System ten umożliwia wyszukiwanie kontrahentów posiadających Adres do Doręczeń Elektronicznych (ADE), usprawniając i automatyzując proces wysyłki korespondencji urzędowej – w szczególności decyzji podatkowych, wezwań i innych dokumentów kierowanych do mieszkańców. Rozwiązanie to przyczynia się do

zwiększenia efektywności pracy urzędu oraz poprawy jakości obsługi interesantów w zakresie doręczeń elektronicznych.

W 2024 r. wdrożono szereg innych rozwiązań cyfrowych m.in.:

- system kolejkowy dla Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych, porządkujący obsługę interesantów i poprawiający organizację pracy urzędników,
- eLegitymacje – standaryzacja legitymacji szkolnych w formie plastikowych kart, z wykorzystaniem zmodernizowanej platformy Opium,
- unifikacja systemów kontroli dostępu, poprawiająca bezpieczeństwo oraz redukująca koszty zarządzania,
- modernizacja systemu audiowizualnego wykorzystywanego do transmisji i obsługi sesji Rady Miasta zwiększająca niezawodność transmisji i identyfikację przemawiających,
- rozbudowa infrastruktury bezpłatnego Internetu m.in. poprzez podłączenie Młynów Rothera do Miejskiej Sieci Teleinformatycznej, zwiększające dostępność Wi-Fi w przestrzeni publicznej.

Współpraca międzynarodowa i krajowa

Tabela 16 Miasta partnerskie

Miasta partnerskie	Rok zawarcia umowy
Reggio Emilia (Włochy)	1962
Kragujevac (Serbia)	1971
Mannheim (Niemcy)	1991
Hartford (USA)	1996
Pawłodar (Kazachstan)	1997
Perth (Szkocja)	1998
Czerkasy (Ukraina)	2000
Krzemieńczuk (Ukraina)	2004
Patras (Grecja)	2004
Ningbo (Chiny)	2005
Wilhelmshaven (Niemcy)	2006
Pitesti (Rumunia)	2007

Działania realizowane w 2024 r. w ramach współpracy z miastami partnerskimi:

Wilhelmshaven (Niemcy)

W bydgoskim ratuszu odbyło się spotkanie przedstawicieli Miasta z nauczycielami Neues Gymnasium w Wilhelmshaven oraz VIII Liceum Ogólnokształcącego w Bydgoszczy. Szkoły nawiązały współpracę w ramach programu Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży „STEAM” – Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics, którego celem jest rozwijanie umiejętności twórczego i krytycznego myślenia oraz zdobywanie międzynarodowego doświadczenia.

Czerkasy i Krzemieńczuk (Ukraina)

W Bydgoszczy gościł sekretarz Rady Miasta Czerkasy, który podziękował za wsparcie udzielane przez Bydgoszcz jego miastu od początku agresji Rosji na Ukrainę. Podczas wizyty wręczono Prezydentowi Bydgoszczy order im. Ostafija Daszkiewicza, najwyższe odznaczenie przyznawane przez miasto Czerkasy.

Przedstawiciele miast partnerskich Bydgoszczy – Czerkasów i Krzemieńczuka oraz Pitesti uczestniczyli w Światowej Konferencji Kanałów 2024. Podczas wizyty spotkali się z przedstawicielem Miasta, omówiono dotychczasową współpracę oraz perspektywy jej dalszego rozwoju, w tym realizację wspólnych projektów partnerskich. Goście odwiedzili również Bydgoskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu, gdzie zapoznali się z działaniami Miasta na rzecz wspierania inicjatyw obywatelskich i społecznych.

Perth (Szkocja)

Z okazji 25-lecia partnerstwa Bydgoszcz gościła delegację z Perth. Goście spotkali się z Prezydentem Bydgoszczy i radnymi oraz odwiedzili International School of Bydgoszcz, Bydgoskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu, Bydgoskie Centrum Seniora, Młyny Rothera i Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku.

Ponadto Chór Collegium Medicum UMK w Bydgoszczy wystąpił na scenie Perth Theatre and Concert Hall. Wyjazd chóru został dofinansowany z budżetu Miasta. Podczas pobytu w Szkocji członkowie zespołu spotkali się z Provostem Perth and Kinross, a dzięki wsparciu stowarzyszenia Friends of Perth zwiedzili miasto.

Mannheim (Niemcy)

Przedstawiciele Bydgoszczy spotkali się z młodzieżą z Lessing-Gymnasium w Mannheim, która wraz z rówieśnikami z IV Liceum Ogólnokształcącego w Bydgoszczy realizuje wymianę współfinansowaną przez Polsko-Niemiecką Współpracę Młodzieży oraz Miasto Bydgoszcz. W trakcie pobytu młodzież miała okazję poznać polską kulturę, tradycje i kuchnię, a także zwiedzić Bydgoszcz i jej okolice.

Delegacja z Mannheim wzięła udział w wernisażu wystawy „Polskie oddziały wartownicze przy armii amerykańskiej w Mannheim w latach 1945-1990” w Bibliotece UKW, któremu towarzyszyła dyskusja z udziałem przedstawiciela Towarzystwa Niemiecko-Polskiego Mannheim-Ludwigshafen oraz naukowców UKW. Z delegacją spotkali się przedstawiciele Rady Miasta oraz Bydgoskiej Rady Seniorów.

Ningbo (Chiny)

W Bydgoszcy przebywała delegacja Działu Badań Biura Handlowego w Ningbo oraz Parku Przemysłowego Ningbo Software, która zapoznała się z regionalnym przemysłem i możliwościami rozwoju współpracy gospodarczej. Goście odwiedzili Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny, spotkali się z przedstawicielami Miasta, BARR Sp. z o.o. oraz lokalnymi przedsiębiorcami zainteresowanymi współpracą z Chinami.

Członkostwo Bydgoszcy w międzynarodowych i krajowych organizacjach:

1. EUROCITIES – międzynarodowa sieć zrzeszająca ponad 200 dużych miast europejskich,
2. ALDA – Europejskie Stowarzyszenie na rzecz Demokracji Lokalnej,
3. IWI - Inland Waterways International – Międzynarodowe Stowarzyszenie Śródlądowych Dróg Wodnych,
4. Porozumienie Burmistrzów na rzecz klimatu i energii,
5. Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „EnergeCities”,
6. Unia Metropolii Polskich,
7. Związek Miast Polskich,
8. Stowarzyszenie Miast Króla Kazimierza Wielkiego,
9. Kujawsko-Pomorskie Samorządowe Stowarzyszenie „Europa Kujaw i Pomorza”,
10. Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna,
11. Bydgoska Lokalna Organizacja Turystyczna „ByLOT”,
12. Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz,
13. Stowarzyszenie Bydgoska Lokalna Grupa Działania "Dwie Rzeki",
14. Stowarzyszenie „Droga Ekspresowa S-10”.

W 2024 r. Bydgoszcz była gospodarzem Światowej Konferencji Kanałów 2024 (World Canals Conference Bydgoszcz – WCC2024), zorganizowanej we współpracy z Inland Waterways International. Przez trzy dni miasto gościło entuzjastów żeglugi śródlądowej z kilkunastu krajów i trzech kontynentów. Wydarzenie to odbywa się corocznie, naprzemiennie w Europie, Azji i Ameryce.

W Bydgoszczy miało miejsce także spotkanie Członków Stowarzyszenia „Droga ekspresowa S-10”, którzy zabiegają o szybkie zrealizowanie kolejnych odcinków trasy, łączącej m.in. Bydgoszcz z Pomorzem Zachodnim i Mazowszem. Przedstawiciele samorządów zapoznali się ze stanem prac projektowych na kolejnych odcinkach drogi oraz harmonogramem budowy.

Związek Miast Polskich zorganizował w Bydgoszczy konferencję inaugurującą cykl szkoleń i warsztatów „Planowanie i zarządzanie transformacją energetyczną w JST, ze szczególnym uwzględnieniem Przyspieszonych Obszarów Rozwoju OZE w Polsce”. Przez dwa dni zajęcia prowadzone były przez praktyków samorządowych, ekspertów Związku Miast Polskich, organizatorów spółdzielni energetycznych oraz wykładowców akademickich z doświadczeniem w sektorze transformacji energetycznej.

Ponadto, w 2024 r. członkowie Komisji Sportu Związku Miast Polskich obradowali w Bydgoszczy, gdzie przyjęto postulaty dotyczące regulacji ustawowych i pozaustawowych Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Miasto przystąpiło do Bydgoskiej Lokalnej Grupy Działania "Dwie Rzeki" jako członek zwyczajny stowarzyszenia. Ustalono przedstawicielstwo Miasta w jego pracach, zaktualizowano zasady współdziałania oraz wysokość składki członkowskiej.

Bydgoszcz jest siedzibą 8 konsulatów honorowych, które wspierają współpracę międzynarodową oraz pełnią rolę doradczą i promującą miasto na arenie międzynarodowej.

Konsulaty Honorowe w Bydgoszczy:

- Konsulat Honorowy Królestwa Belgii
- Konsulat Honorowy Królestwa Republiki Chorwacji
- Konsulat Honorowy Czarnogóry
- Konsulat Honorowy Republiki Czeskiej

- Konsulat Honorowy Republiki Federalnej Niemiec
- Konsul Honorowy Republiki Serbii
- Konsulat Honorowy Węgier
- Konsulat Honorowy Ukrainy

W 2024 r. Bydgoszcz odwiedził m.in.:

- Ambasador Francji, Etienne de Poncins, który spotkał się z Prezydentem Bydgoszczy, a także wojewodą kujawsko-pomorskim oraz odwiedził ośrodek Alliance Française.
- Ambasador Republiki Czeskiej, Břetislav Dančák spotkał się z Prezydentem Bydgoszczy i omówił współpracę w zakresie szkolnictwa wyższego, szczególnie na kierunkach technicznych. Ambasador spotkał się również z wojewodą kujawsko-pomorskim oraz odwiedził firmę PESA Bydgoszcz S.A., gdzie zapoznał się z produkcją składów pociągów dla Kolei Czeskich i omówił zaangażowanie czeskich firm w łańcuchy dostaw polskiej spółki. Ponadto Konsul Honorowy Republiki Czeskiej w Bydgoszczy zorganizował spotkanie z przedstawicielami czeskich i polskich firm z branży obronnej i transportowej.
- Ambasador Republiki Federalnej Niemiec, Victor Elbling oraz Konsul Honorowy Republiki Federalnej Niemiec w Bydgoszczy spotkali się z Prezydentem Bydgoszczy. Podczas spotkania rozmawiano m.in. o współpracy miast partnerskich oraz przedstawiono ofertę inwestycyjną Bydgoszczy.
- Ambasador Republiki Argentyny, Alicia Irene Falkowski spotkała się z przedstawicielem Miasta. Podczas spotkania omówiono m.in. możliwości nawiązania współpracy kulturalnej między krajami i zainicjowano pomysł organizacji koncertów z udziałem argentyńskich muzyków dla mieszkańców Bydgoszczy. Ambasador była także gościem UKW, gdzie rozmawiano m.in. o współpracy uczelni z argentyńskimi placówkami szkolnictwa wyższego.

W Bydgoszczy działają stowarzyszenia polsko-zagraniczne, które popularyzują kulturę innych krajów i regionów świata.

Stowarzyszenia polsko-zagraniczne w Bydgoszczy

- Klub Miłośników Australii i Oceanii
- Bydgoskie Towarzystwo Przyjaciół Węgier im. Eryka Bazylczuka

- Pomorsko-Kujawskie Towarzystwo Polsko-Norweskie
- Towarzystwo Polsko-Niemieckie
- Towarzystwo Polsko-Włoskie
- Towarzystwo Przyjaciół Miasta Perth (Szkocja)

W 2024 r. Klub Miłośników Australii i Oceanii obchodził 40-lecie swojej działalności. Jest to najstarsze stowarzyszenie międzynarodowe w mieście.

W 2024 r. Prezydent Bydgoszczy objął Honorowym Patronatem 25 wydarzeń o charakterze międzynarodowym.

Dofinansowano wydarzenia realizowane w ramach projektów o szczególnym znaczeniu dla promocji i rozwoju współpracy międzynarodowej Bydgoszczy:

- „Bydgoszcz – moje miejsce na świecie” – 10-godzinne kursy języka polskiego dla 300 cudzoziemców zamieszkujących Metropolię Bydgoską,
- „SONETY – polsko-ukraińsko-krymskotatarskie widowisko liryczno-muzyczne” – spektakl stworzony przez młodzież polską, ukraińską i krymskotatarską, oparty na Sonetach Krymskich A. Mickiewicza,
- „Konkurs recytatorski z okazji 210. rocznicy urodzin Tarasa” – konkurs dla bydgoskiej młodzieży narodowości polskiej i ukraińskiej,
- „Trójkąt Poetycki Bydgoszcz-Czerkasy-Krzemieńczuk” – książka zawiera wiersze oraz ich tłumaczenia autorstwa poetów z miast partnerskich: Bydgoszczy, Czerkas i Krzemieńczuka,
- „Szkoci na Politechnice Bydgoskiej. Wspólne obchody jubileuszowe” – organizacja obchodów 25-lecia partnerstwa Bydgoszczy i Perth, obejmująca wizytę gości z Perth, konkurs wiedzy o Szkocji i związkach z Bydgoszczą, konkurs sportowy dla studentów na wzór szkockich Highland Games, bieg terenowy na terenie kampusu Politechniki, wystawę fotografii,
- „Teatr Playback z udziałem ukraińskich uchodźczyń” – spektakl będący elementem wymiany kulturowej, w którym ukraińskie uchodźczynie opowiedziały swoje historie,
- „Wspólne dziedzictwo: cykl koncertów muzyki Europy okresu baroku” – koncerty w Mannheim, Frankfurtu i Heidelbergu, promujące Bydgoszcz oraz muzykę barokową,
- „Bydgoski Festiwal Kultury Węgierskiej” – liczne wydarzenia: mecz tenisa, gra animacyjna i terenowa dla dzieci i młodzieży z International School of Bydgoszcz, Noc Organów z udziałem kadry Akademii Muzycznej,

- „Łączy nas życzliwość” – zorganizowano spotkanie dla mieszkańców Bydgoszczy pochodzących z różnych krajów połączone z wernisażem prac przedstawiających sylwetki znanych bydgoszczan,
- „Bydgoszcz w rewitalizacji – dźwiękowa mapa Bydgoszczy. Samodzielność 2024. Akademia samopomocy dla osób z niepełnosprawnościami” – warsztaty i szkolenia dla ukraińskich nauczycieli szkół i ośrodków specjalnych,
- „Klub dziecięco-młodzieżowy Ukraińska Świątlica”,
- VI Festiwal Muzyki Ukraińskiej z udziałem zespołów z Polski i Ukrainy.

Bydgoszcz aktywnie uczestniczyła w projektach międzynarodowych, skupiając się na zrównoważonym rozwoju, efektywności energetycznej i ochronie środowiska. W ramach programu Horyzont 2020 realizowano projekty *eNeuron* i *Bydgoszcz Energy*, obejmujące m.in. monitoring miejskich obiektów użyteczności publicznej oraz przygotowanie dokumentacji dla termomodernizacji 50 placówek oświatowych i modernizacji oświetlenia ulicznego. W projektach DUET (EUKI) i Bydgoszcz Miastem Czystej Energii (EUCF) rozwijano systemy zarządzania energią i przygotowano koncepcję budowy farm fotowoltaicznych. Kontynuowano kampanię „Czy wiesz, czym oddychasz?” (LIFE), podnoszącą świadomość ekologiczną mieszkańców. W ramach Funduszu EOG prowadzono termomodernizację placówek oświatowych, a projekt MySmartNursery dotyczył modernizacji energetycznej dwóch przedszkoli. Miasto uczestniczyło także w projekcie MI-RAP (Interreg BSR), wspierającym rozwój sektora muzycznego, wdrażanie zielonych praktyk oraz lokalnych strategii dla branży kreatywnej.

Bydgoszcz została zakwalifikowana do udziału w sieci tematycznej „Miasto Dostępnych Mieszkań” w ramach drugiej edycji Partnerskiej Inicjatywy Miast na lata 2024-2026, realizowanej przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Celem udziału jest opracowanie rozwiązań zwiększających dostępność mieszkań – zwłaszcza dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów i rodzin z dziećmi – oraz wymiana doświadczeń z innymi samorządami. Bydgoszcz uczestniczy w cyklu warsztatów, spotkań eksperckich i wizyt studyjnych, których efektem będzie Miejska Inicjatywa Działania – operacyjny dokument, opisujący wybrane przez miasto wyzwanie, sposób jego rozwiązania, propozycje konkretnych działań i harmonogram ich realizacji. Oprócz Bydgoszczy w sieci uczestniczą m.in. Cieszyn, Jelenia Góra, Kamienna Góra, Olsztyn, Serock, Stargard, Rumia, Bielsko-Biała. Ze strony Bydgoszczy w projekcie uczestniczy ADM Sp. z o.o. i BTBS Sp. z o.o.

Współpraca metropolitalna

Miasto rozwija wielopłaszczyznową współpracę z sąsiednimi gminami. Działania realizowane są poprzez Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz zrzeszające: Miasto Bydgoszcz, Powiat Bydgoski, Powiat Nakielski oraz gminy: Barcin, Białe Błota, Dąbrowa Chełmińska, Dobrcz, Kcynia, Koronowo, Łabiszyn, Mrocza, Nakło nad Notecią, Nowa Wieś Wielka, Osielsko, Pruszcz, Rojewo, Sicienko, Solec Kujawski, Szubin i Żnin.

Ważniejsze obszary działania Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz w 2024 r. to:

- Promocja gospodarcza Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego we współpracy z BARR Sp. z o.o., która prowadzi bazę ofert inwestycyjnych dla potencjalnych inwestorów dla całego obszaru SMB. W internetowej bazie ofert pod adresem www.invest.barr.pl opublikowano 115 ofert inwestycyjnych. W 2024 r. BARR w partnerstwie z SMB uzyskała dotację z Unii Europejskiej na realizację projektu „Regionalne Marki na Eksport”. Przedmiotem projektu jest promocja marek regionalnych, podejmowanie działań w celu internacjonalizacji działalności MŚP z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego oraz systemowa koordynacja promocji MŚP na rynkach międzynarodowych. Realizacja projektu rozpocznie się w 2025 r.
- Wspólna gospodarka odpadami komunalnymi – dążenie do samowystarczalności w ramach metropolii. 14 gmin SMB podpisało z Miastem porozumienia w zakresie zagospodarowania bioodpadów w powstającej biogazowni, 12 gmin miało podpisane z Miastem porozumienie w sprawie przekazania zadania własnego w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych.
- Bydgoska Grupa Zakupowa – realizująca przetargi na wspólny zakup energii elektrycznej i gazu.
- Rozwój połączeń aglomeracyjnych Bydgoszczy – w 2024 r. funkcjonowało 13 międzygminnych linii autobusowych. Na podstawie zawartych porozumień z gminami wchodzącymi w skład SMB autobusy bydgoskiej komunikacji miejskiej dojeżdżały do 5 gmin: Białe Błota, Dąbrowa Chełmińska, Dobrcz, Nowa Wieś Wielka, Osielsko. W 2024 r. wydłużono trasę linii nr 99 z Nowej Wsi Wielkiej do Tarkowa Dolnego, a linia nr 40 do Ostromecka została przekształcona z linii sezonowej w linię całoroczną.
- Rozwijanie inicjatywy Metropolitalnego Biletu Uczniowskiego – dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z gmin, które podpisały porozumienie z Miastem Bydgoszcz zapewnione są atrakcyjne ceny biletów komunikacji publicznej na terenie Bydgoszczy, jak i na liniach międzygminnych. W 2024 r. do projektu, który ma na celu wzmacnianie transportu publicznego dołączyła gmina Pruszcz. Łącznie uczestniczyło w nim 11

gmin SMB (Dobrcz, Nowa Wieś Wielka, Osielsko, Białe Błota, Dąbrowa Chełmińska, Sicienko, Mrocza, Nakło n/Notecią, Koronowo, Solec Kujawski oraz Pruszcz).

- Działania i inicjatywy integrujące lokalną społeczność m.in. udział w rywalizacji „Rowerowa Stolica Polski” (w edycji 2024 Metropolia Bydgoszcz zwyciężyła w kategorii miast powyżej 200 tys. osób), kontynuacja programów „Metropolitalna Karta Seniora 60+” i „Metropolia za Pół Ceny”, aplikacja mobilna „Metropolia Bydgoszcz” z informacjami dotyczącymi zrzeszonych samorządów i organizowanych wydarzeń.

W 2024 r. Miasto Bydgoszcz zleciło opracowanie dokumentu „Diagnoza posiadanych zasobów w zakresie możliwości utworzenia społeczności energetycznej dla Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz”. Wszyscy członkowie SMB aktywnie uczestniczyli w opracowywaniu tego dokumentu poprzez udostępnienie danych do diagnozy. W dniach 4-5 grudnia 2024 r. przedstawiciele wszystkich członków SMB, uczestniczyli w zorganizowanym w Bydgoszczy szkoleniu „Transformacja energetyczna w JST, przeprowadzonym przez zespół ekspertów z ramienia Związku Miast Polskich”.

Miasto Bydgoszcz wraz ze Stowarzyszeniem Metropolia Bydgoszcz brało udział w konsultacjach i pracach nad Koncepcją Rozwoju Kraju 2050 oraz Średniookresową Strategią Rozwoju Kraju 2035, dokumentami przygotowywanymi przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Działania skupiały się na wskazaniu właściwego potencjału oraz znaczenia Bydgoszczy i jej obszaru funkcjonalnego jako ośrodka o znaczeniu ponadregionalnym.

W 2024 r. rozpoczęto prace nad opracowaniem „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego 2035+”. Została podpisana umowa z wykonawcą na opracowanie wymienionego dokumentu. Strategia rozwoju ponadlokalnego jest dokumentem zintegrowanym, łączącym sferę społeczną, gospodarczą i środowiskowo-przestrzenną. Obowiązkowymi elementami strategii są m.in.: model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie polityki przestrzennej. Strategia BydOF 2035+ ma kompleksowo określać zestaw kierunków i rodzajów działań, jakie w celu rozwiązywania wspólnych problemów mogą podjąć gminy i powiaty obszaru BydOF, dążąc do stworzenia warunków jego rozwoju.

Obszar Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz w perspektywie finansowej UE 2021-2027 objęty jest instrumentem wsparcia jakim są **Zintegrowane Inwestycje Terytorialne dla Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego**.

ZIT BydOF, jako Instytucja Pośrednicząca w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, zarządza kwotą 103 964 460 euro, w tym: 86 162 740 euro EFRR i 17 801 717 euro EFS+. Podstawą do realizacji projektów finansowanych w ramach ZIT była **Strategia**

Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego 2030+. Do 31 grudnia 2024 r. ogłoszone zostały 23 nabory wniosków w ramach instrumentu ZIT BydOF, w tym 18 naborów w ramach EFRR (projekty inwestycyjne) i 5 naborów w ramach EFS+ (projekty społeczne). W ramach ZIT BydOF podpisanych zostało 47 umów o dofinansowanie, w tym 31 w ramach EFRR i 16 w ramach EFS+. Łączna kwota dofinansowania UE dla zawartych umów wynosi 178 866 124 zł (stan na 31.12.2024 r.) i stanowi 40,3% alokacji ZIT BydOF.

Tabela 17 Efekty realizacji Strategii ZIT dla Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego – wskaźniki produktu

Wskaźnik produktu	j.m.	Wskaźniki na koniec 2024 r.	Cel końcowy - 2029 r.	Poziom realizacji wskaźnika [%]
Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitalnej	szt.	4	11	36,36
Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1	1	100
Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	os.	8 816	151 664	5,81
Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem	os.	89	7 000	1,27
Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich	os.	25	1 600	1,56
Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	szt.	9	151	5,96

Wskaźnik produktu	j.m.	Wskaźniki na koniec 2024 r.	Cel końcowy - 2029 r.	Poziom realizacji wskaźnika [%]
Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	os.	436	9 000	4,84

Źródło: Biuro ZIT Urzędu Miasta Bydgoszcz

Zgodnie z treścią Porozumienia z dnia 24.04.2023 r. w sprawie powierzenia Instytucji Pośredniczącej zadań związanych z realizacją FEDKP, Instytucja Pośrednicząca – Miasto Bydgoszcz była w 2024 r. realizatorem 3 projektów:

- Finansowanie kosztów zatrudnienia pracowników zaangażowanych w obsługę programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza w 2024 r.,
- Sprawne zarządzanie i wdrażanie programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza w 2024 r.,
- Skuteczna informacja i komunikacja dla programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza w 2024 r.

Wskaźniki osiągnięcia celów Strategii w Obszarze I.

Tabela 18 Cel I.1. Społeczeństwo obywatelskie

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
I.1.1. Powszechność udziału mieszkańców w wyborach różnych szczebli	Frekwencja w wyborach do Rady Miasta Średnia frekwencja dla miast wojewódzkich = 100	53,05% 91,2 (2018)	— —	— —	— —	46,90% 90,2	powyżej średniej dla miast wojewódzkich
I.1.1. Powszechność udziału mieszkańców w wyborach różnych szczebli	Udział osób głosujących w wyborach do Rad Osiedli wśród pełnoletnich mieszkańców osiedli, na których odbyły się wybory w danym roku	2,0% od 1,3% do 6,3% (2018)	Z uwagi na Covid-19, wybory się nie odbyły	Wybory nie odbyły się.	Wybory nie odbyły się.	3,2%	tendencja wzrostowa

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
I.1.1. Powszechność udziału mieszkańców w wyborach różnych szczebli	Frekwencja w wyborach do Parlamentu Rzeczypospolitej Polskiej (2019): – Sejm – Senat Średnia frekwencja dla miast wojewódzkich = 100 – Sejm – Senat	66,77% 66,78% 94,2 94,2	— — — —	— — — —	77,54% 77,50% 95,9 96,0	— — — —	powyżej średniej dla miast wojewódzkich
I.1.1. Powszechność udziału mieszkańców w wyborach różnych szczebli	Frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego Średnia frekwencja dla miast wojewódzkich = 100	51,25% 92,0 (2019)	— —	— —	— —	44,35% 87,5	powyżej średniej dla miast wojewódzkich

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
I.1.2. Aktywny udział mieszkańców w decyzjach dotyczących funkcjonowania miasta	Liczba osób biorących udział w głosowaniu w ramach Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego	24 422 (2018)	18 139	21 126	27 502	24 805	tendencja wzrostowa
I.1.2. Aktywny udział mieszkańców w decyzjach dotyczących funkcjonowania miasta	Liczba procesów konsultacyjnych prowadzonych w ciągu roku (dane nie obejmują wyłożenia do publicznego wglądu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego)	8 (2018)	10	3	6	6	powyżej 20

Tabela 19 Cel I.2. Miasto sprawnie zarządzane

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
I.2.1. Wysoka jakość usług publicznych opartych na kapitale ludzkim i nowoczesnych technologiach	Ocena wiarygodności kredytowej miasta	A- (2018)	A-	BBB+	BBB+	BBB+	najwyższa możliwa ocena w kraju
I.2.1. Wysoka jakość usług publicznych opartych na kapitale ludzkim i nowoczesnych technologiach	Udział jednostek miejskich podłączonych do Miejskiej Sieci Teleinformatycznej	66,7% (2018)	70,9%	70,9%	70,9%	73,0%	100%
I.2.1. Wysoka jakość usług publicznych opartych na kapitale ludzkim i nowoczesnych technologiach	Liczba osób korzystających z portalu otwartych danych miejskich w ciągu roku	—	—	—	—	—	15 000

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
I.2.1. Wysoka jakość usług publicznych opartych na kapitale ludzkim i nowoczesnych technologiach	Udział uchylonych przez organ odwoławczy decyzji administracyjnych w liczbie złożonych odwołań od decyzji	28,8% (2018)	36,8%	45,1%	44,0%	39,3%	coroczny spadek
I.2.2. Mocne powiązania funkcjonalne w ramach bydgoskiego obszaru metropolitalnego	Liczba porozumień zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego w obszarze Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz	45 (2018)	48	54	68	71	powyżej 50
I.2.2. Mocne powiązania funkcjonalne w ramach bydgoskiego obszaru metropolitalnego	Liczba dojeżdżających do pracy do Bydgoszczy z innych gmin Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz	40 017 (2018)	40 003	40 860	43 320	b.d.*	tendencja wzrostowa

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
I.2.3. Bydgoszcz znaczącym krajowym i europejskim ośrodkiem metropolitalnym	Saldo migracji na pobyt stały mieszkańców obszaru Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz	- 89 (2018)	-244	-274	-43	+64	saldo dodatnie
I.2.3. Bydgoszcz znaczącym krajowym i europejskim ośrodkiem metropolitalnym	Liczba studentów zagranicznych w Bydgoszczy	1 453 (2018)	1 490	2 045	1 905	b.d.**	tendencja wzrostowa
I.2.3. Bydgoszcz znaczącym krajowym i europejskim ośrodkiem metropolitalnym	Liczba studentów zagranicznych na 1 000 mieszkańców Bydgoszczy	4,1 (2018)	4,5	6,2	5,8	b.d.**	tendencja wzrostowa

*Dane Izby Administracji Skarbowej będą dostępne w II połowie 2025 r. **Dane statystyki publicznej będą dostępne w II kwartale 2025 r.

OBSZAR II. AKTYWNI, OTWARCI I KOMPETENTNI OBYWATELE

Edukacja

W skład bydgoskiej sieci szkół w roku szkolnym 2024/2025 wchodziły publiczne i niepubliczne przedszkola, 8-letnie szkoły podstawowe, 4-letnie licea ogólnokształcące, 5-letnie technika, 3-letnie branżowe szkoły I stopnia, 2-letnie branżowe szkoły II stopnia, 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy oraz szkoły policealne.

W 2024 r. w Bydgoszczy wychowaniem przedszkolnym objętych było 11 899 dzieci, z czego 4 993 (42%) uczęszczało do placówek prowadzonych przez Miasto.

Tabela 20 Edukacja przedszkolna

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Przedszkola (bez specjalnych):	116	122	121	120
Dzieci	11 753	11 994	11 558	11 124
Miejsca	11 766	12 012	11 867	11 762
Przedszkola (specjalne):	1	1	2	2
Dzieci	34	38	63	68
Miejsca	34	38	63	68
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych:	26	24	25	25
Dzieci	680	762	766	625
Miejsca	881	881	881	881
Punkty przedszkolne:	8	7	6	5
Dzieci	108	113	94	82
Miejsca	111	113	97	82

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy

Tabela 21 Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Szkoły podstawowe:	60	60	59	61
w tym specjalne	5	5	5	5
uczniowie	24 559	24 922	23 696	25 418

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Licea ogólnokształcące:	26	26	26	28
w tym specjalne	1	1	1	1
uczniowie	7 380	8 291	9 180	8 536
Technika:	24	24	24	24
uczniowie	8 866	9 627	10 357	9 496
Branżowe szkoły I stopnia:	17	18	18	18
w tym specjalne	1	1	1	1
uczniowie	2 241	2 062	2 188	2 137
Branżowe szkoły II stopnia:	3	3	3	2
uczniowie	113	313	344	284
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy zawodowej:	3	3	3	3
uczniowie	119	117	112	115
Szkoły policealne:	47	41	33	26
uczniowie	3 971	4 313	3 911	3 892

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy

Powyższe zestawienie nie uwzględnia placówek publicznych, dla których Miasto nie jest organem prowadzącym: Państwowego Zespołu Szkół Muzycznych im. A. Rubinsteina, Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. L. Wyczółkowskiego, Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego, Kujawsko-Pomorskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 1 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej i Niewidomej im. L. Braille'a, Kujawsko-Pomorskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 2 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Słyszącej i Niedosłyszącej im. gen. S. Maczka oraz Zespołu Szkół nr 33 Specjalnych dla Dzieci i Młodzieży Przewlekłe Chorej.

Miasto było organem prowadzącym dla 80% szkół podstawowych, 72% szkół branżowych I stopnia, wszystkich szkół branżowych II stopnia, 54% liceów ogólnokształcących oraz 54% techników funkcjonujących w mieście. Do szkół prowadzonych przez Miasto uczęszczało 39,6 tys. dzieci i młodzieży. Łączna liczba uczniów i wychowanków objętych działalnością dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczą w miejskich placówkach oświatowych wynosiła 55 tys.

Tabela 22 Szkoły dla dzieci i młodzieży prowadzone przez Miasto Bydgoszcz

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Szkoły podstawowe:	49	49	49	49
w tym specjalne	4	4	4	4
uczniowie	22 805	23 227	22 109	23 665
Branżowe szkoły I stopnia:	13	13	13	13
w tym specjalne	1	1	1	1
uczniowie	1 345	1 287	1 407	1 374
Branżowe szkoły II stopnia:	2	2	2	2
uczniowie	83	255	344	284
Licea ogólnokształcące:	15	15	15	15
w tym specjalne	1	1	1	1
uczniowie	6 424	7 182	7 837	7 085
Technika:	13	13	13	13
uczniowie	7 091	7 481	7 874	7 037
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy zawodowej:	3	3	3	3
uczniowie	119	117	112	115

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy

Pozostałe placówki prowadzone przez Miasto:

- 2 poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
- 5 burs i internatów,
- 6 młodzieżowych domów kultury,
- Miejski Ośrodek Edukacji Nauczycieli,
- Pałac Młodzieży,
- Szkolne Schronisko Młodzieżowe.

Bogata oferta edukacyjna bydgoskiego Pałacu Młodzieży oraz młodzieżowych domów kultury cieszyła się dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży. W zajęciach w Pałacu Młodzieży brało udział 41% uczestników wszystkich zajęć pozaszkolnych. W 2024 r. Pałac Młodzieży obchodził jubileuszowe 50. urodziny.

W 2024 r. w Bydgoszczy zatrudnionych było 8 249 nauczycieli, w tym 5 456 (66%) w jednostkach prowadzonych przez Miasto. Liczba nauczycieli wzrosła o 222 osoby w stosunku do poprzedniego roku.

Struktura bydgoskich nauczycieli według stopnia awansu zawodowego:

1. Nauczyciele ogółem: 49% dyplomowani, 36% początkujący, 15% mianowani,
2. Nauczyciele w placówkach prowadzonych przez Miasto: 65% dyplomowani, 19% początkujący, 16% mianowani.

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy

Uzupełnieniem oferty edukacyjnej są publiczne szkoły dla dorosłych.

Placówki publiczne kształcenia dorosłych:

- Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1,
- Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 2,
- I Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w ramach Zespołu Szkół nr 1,
- IV Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w ramach Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych,
- VI Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w ramach Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2,
- Szkoła Podstawowa dla Dorosłych w ramach Zespołu Szkół Drzewnych.

Możliwość uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych zapewniają również liczne niepubliczne placówki kształcenia dorosłych, oferujące zróżnicowane kursy i szkolenia.

W 2024 r. Miasto kontynuowało realizację **Programu Rozwoju Edukacji na lata 2021-2030**, wdrażając szereg działań wspierających rozwój edukacji. Do kluczowych działań należały:

- Miejski Program Wspierania Ucznia Zdolnego „Zdolni znad Brdy” – obejmował m.in. Granty Rozwoju Zdolności, Granty Fabryka Szans oraz udział w kołach naukowych organizowanych przez bydgoskie uczelnie. W ramach programu zorganizowano konferencje, wykłady, warsztaty, zajęcia na uczelniach oraz obóz naukowy dla uczniów zdolnych. Z oferty skorzystało 1 034 uczniów i 85 rodziców. Przyznano nagrody dla 77 uczniów i 61 nauczycieli z 28 szkół za wybitne osiągnięcia w olimpiadach i konkursach.

- Bydgoskie Granty Oświatowe – umożliwiły dofinansowanie 128 projektów realizowanych w 64 placówkach. W przedsięwzięciach uczestniczyły 48 124 osoby. Placówki zorganizowały różnorodne przedsięwzięcia w zakresie nauki, kultury, integracji środowiskowej i rekreacji.
- Bydgoska Liga Debat – projekt realizowany w 12 szkołach ponadpodstawowych. W Mistrzostwach Polski Debat Oksfordzkich w Języku Angielskim „Muszkietierowie Słowa” uczestniczyło łącznie 20 drużyn (120 uczestników).
- Młodzieżowe Centrum Informacji i Rozwoju – współorganizowało z Wydziałem Edukacji i Sportu UMB Bydgoskie Forum Szkół CV 2024, w którym 40 szkół przedstawiło swoją ofertę edukacyjną, a uczestniczyło ponad 4 157 uczniów z 51 szkół publicznych i niepublicznych z Bydgoszczy oraz 581 uczniów z 14 szkół spoza Bydgoszczy. Centrum współorganizowało projekt „Podwórko nauki, kultury, tradycji i sztuki – dialog trzech kultur”, którego celem było kształtowanie tożsamości lokalnej wśród młodzieży i przekazywanie lokalnej historii dorosłym.
- Młodzieżowe Radio Internetowe OMG RADIO – realizowało autorskie audycje radiowe, rozwijało twórczość dziennikarsko-muzyczną, prowadziło akcje wspierające politykę edukacyjną, kulturalną i sportową, a także było patronem szeregu imprez.
- Dostosowanie ofert kształcenia szkół do potrzeb rynku pracy – w ramach współpracy z podmiotami gospodarczymi i uczelniami zorganizowano praktyki zawodowe, zajęcia praktyczne, dodatkowe zajęcia dla uczniów klas patronackich, staże wakacyjne i zagraniczne, partnerstwa międzynarodowe. W partnerstwie z Bydgoskim Klastrem Przemysłowym Dolina Narzędziowa realizowano projekt utworzenia Branżowego Centrum Umiejętności w zakresie przetwórstwa tworzyw sztucznych przy ZS Mechanicznych nr 2.
- Współpraca placówek oświatowych z firmami – realizowano projekty unijne: „Akcja – kwalifikacja 2.0”, „Edu(R)Ewolucja 2.0” oraz „Edu(R)Ewolucja 2.1”.
- Akademia Chóralna – Śpiewająca Polska – w projekcie rozwoju chórów szkolnych brało udział 9 zespołów chóralnych w 8 placówkach oświatowych.

W 2024 r. powołany został interdyscyplinarny zespół ds. współpracy i koordynacji działań związanych z wdrożeniem w Bydgoszczy programu UNICEF Miasto Przyjazne Dzieciom.

Uczestnictwo w programie zakłada m.in. przeprowadzenie wieloaspektowej diagnozy sytuacji dzieci w Bydgoszczy, przygotowanie i rozpoczęcie realizacji planu działań na rzecz najmłodszych oraz ich aktywny udział w programie.

Zrealizowano szereg inwestycji w ramach modernizacji infrastruktury bydgoskich placówek oświatowych. Do najważniejszych działań należały: termomodernizacja budynku VII LO, przebudowa sali gimnastycznej oraz modernizacja 4 pomieszczeń pracowni warsztatowych w ZS Gastronomiczno-Hotelarskich, budowa sceny widowiskowej w MDK nr 2, rozbudowa budynku Zespołu Szkół nr 29 o zewnętrzną windę, wykonanie obróbek blacharskich w SP nr 15, przebudowa drogi pożarowej na terenie SP nr 46 i SP nr 47. Przeprowadzono szereg działań poprawiających infrastrukturę placówek oświatowych w ramach BBO m.in.: wykonano bieżnię tartanową z rozbiegiem do skoku w dal i piaskownicą przy ZS nr 24, miniboisko do piłki nożnej przy SP nr 60, miasteczko ruchu drogowego "W cieniu drzew" przy SP nr 46, doposażenie infrastruktury rekreacyjnej na terenie SP nr 35, tęczowy integracyjny plac zabaw SP nr 12, strefę relaksu dla młodego i starszego przy SP nr 28, bieżnię lekkoatletyczną oraz siłownię zewnętrzną na terenie III LO, 3 place do gier i zabaw (przy SP nr 14, SP nr 35 i SP nr 40), zagospodarowanie terenu przy MDK nr 2, ścieżkę edukacyjną z osiedlowym punktem recyklingu przy SP nr 56.

Infrastrukturę placówek oświatowych unowocześniano także poprzez realizację rządowego programu „Aktywna tablica” – zakupiono dla 8 placówek nowoczesne pomoce dydaktyczne, interaktywne monitory, laptopy oraz zestawy oprogramowania edukacyjno-dydaktycznego. Ponadto, w ramach programu wyposażenia i modernizacji gabinetów, świetlic, bibliotek oraz placów zabaw, doposażono 16 placówek oświatowych m.in. utworzono laboratorium STEAM.

Miejski Ośrodek Edukacji Nauczycieli realizował w 2024 r. działania wspierające rozwój kompetencji zawodowych nauczycieli oraz wspomagające placówki oświatowe m.in. przez:

- działania szkoleniowe i innowacyjne oraz wzbogacenie zasobów Mobilnego Centrum Pomocy Dydaktycznych m.in.: roboty PHOTON i INDI, kamery PANASONIC, materiały do techniki pergaminowej, stabilizator DIJ, klocki Korbo Edu Code, zestawy inżynieryjne, koła ułamkowe, które wspierały rozwój kreatywności i kompetencji uczniów w zakresie nauk ścisłych, techniki, informatyki i matematyki,
- projekty Erasmus+ – zrealizowano m.in.: „Cztery filary przyszłości w edukacji – od teorii do praktyki” (dotyczące kompetencji 4K – kreatywność, krytyczne myślenie, komunikacja, kooperacja; wdrożono model pracy z rutynami myślowymi) oraz „Szkoła jako przestrzeń zróżnicowana kulturowo” – projekt wspierał nauczycieli pracujących z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym,

- Kluby Młodego Odkrywcy – kontynuowano projekt we współpracy z Centrum Nauki Kopernik i UKW,
- wspieranie szkół w podnoszeniu wyników egzaminów ósmoklasisty z języka polskiego i matematyki,
- technologie informacyjno-komunikacyjne – szkolenia i sieci współpracy z zakresu ich wykorzystania,
- wydarzenia edukacyjne – zorganizowano m.in.: konferencje „Wybieram zdrowie! Biologia i chemia uzależnień”, „Pierwsze kroki w przyszłość: Model STEAM” oraz „Bydgoskie UFO, czyli Bydgoskie Uczniowskie Finanse Osobiste”; inicjatywę „Empatia w działaniu” poświęconą poprawie relacji rówieśniczych; projekt „Walizka z podróży” rozwijający tolerancję i ciekawość poznawczą poprzez zainteresowanie kulturami różnych krajów, którego autorem jest SP nr 10; warsztaty w ramach inicjatywy „Budowanie Myślącej Klasy na lekcjach matematyki” oparte na metodzie dr. Petera Liljedahla,
- III Ogólnopolski Konkurs Twórczości Nauczycieli PasJA-Edukacja,
- badania nad dobrostanem psychicznym i społecznym uczniów bydgoskich szkół we współpracy z UKW.

W 2024 r. w Bydgoszczy można było zdobyć wyższe wykształcenie na 9 uczelniach.

Uczelnie publiczne:

- Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego
- Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich
- Uniwersytet Kazimierza Wielkiego
- Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera UMK

Uczelnie niepubliczne:

- Bydgoska Szkoła Wyższa
- Akademia Kujawsko-Pomorska
- Wyższa Szkoła Gospodarki
- Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu
- Uniwersytet WSB Merito Bydgoszcz

Liczba studentów na bydgoskich uczelniach w roku akademickim 2023/2024 nieznacznie wzrosła w stosunku do roku akademickiego 2022/2023 (o 3,7%). Najwięcej studentów kształciło się na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego (6 939), na drugim miejscu uplasowała się Politechnika Bydgoska (5 366), w dalszej kolejności: Collegium Medicum UMK (4 691), Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu (4 455) i Uniwersytet WSB Merito Bydgoszcz (3 854). Najwięcej studentów zagranicznych pobierało nauki w Wyższej Szkole Gospodarki (35% ogółu studentów) oraz Collegium Medicum UMK (9,8% ogółu studentów).

Tabela 23 Liczba studentów na bydgoskich uczelniach

Wyszczególnienie	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Studenci ogółem:	28 583	29 594	30 678	31 106
w tym cudzoziemcy	1 270	1 490	2 045	1 905
Słuchacze studiów podyplomowych	2 085 ^a	2 475 ^a	6 320	6 017

^a Nie uzyskano informacji z Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Bydgoszczy.

Źródło: BDL GUS, Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, uczelnie wyższe zlokalizowane w Bydgoszczy

W 2024 r. bydgoskie uczelnie rozszerzyły swoją ofertę dydaktyczną, uruchamiając szereg nowych kierunków i specjalności. Wśród nich znalazły się m.in.: kierunek lekarski, kierunek lekarsko-dentystyczny, inżynieria odnawialnych źródeł energii, inżynieria w medycynie, technika bezpieczeństwa i obronności, sinologia, skandynawistyka, badanie i projektowanie gier, materiały dla zastosowań medycznych, zarządzanie i inżynieria produkcji, dietetyka, prawo w biznesie, reżyseria dźwięku w nowych mediach.

Miasto wspierało rozwój lokalnych uczelni publicznych poprzez:

1. przekazanie dotacji na rzecz uczelni publicznych:

- Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego – na promocję Bydgoskiego Festiwalu Nauki, doposażenie symulacyjnej sali rozpraw na Wydziale Prawa i Ekonomii, zakup materiałów służących utrzymaniu i ochronie kolekcji roślin, bezpieczeństwu i konserwacji infrastruktury Ogrodu Botanicznego,

- Politechniki Bydgoskiej – na doposażenie w sprzęt informatyczny (12 komputerów i 12 monitorów),
- Akademii Muzycznej – na doposażenie w sprzęt muzyczny i sceniczny,
- Collegium Medicum – na doposażenie sal ćwiczeniowych Katedry Transplantologii i Chirurgii Ogólnej, Katedry Biofizyki, Katedry Chemii Nieorganicznej i Analitycznej, Katedry Geriatrii, Katedry Podstaw Umiejętności Klinicznych i Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych,

2. przyznanie nagród naukowych i stypendiów Prezydenta Miasta:

- nagroda naukowa za osiągnięcia naukowe w dziedzinie nauk ścisłych, medycznych i nauk o zdrowiu (Collegium Medicum UMK) oraz w dziedzinie nauk humanistycznych, społecznych i sztuki (UKW),
- 2 stypendia naukowe dla młodych naukowców z Collegium Medicum UMK i Akademii Muzycznej,
- 2 stypendia dla wyróżniających się studentów z Collegium Medicum UMK i Politechniki Bydgoskiej,
- po 3 nagrody w kategorii prace magisterskie i doktorskie oraz w kategorii prace inżynierskie i licencjackie związane z Bydgoszczą. Nagrody finansowe otrzymali także promotorzy nagrodzonych prac.

Aktywność społeczna

Bydgoszcz wspiera i zachęca mieszkańców do aktywności społecznej, uznając ją za kluczowy element rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Tabela 24 Liczba organizacji pozarządowych w Bydgoszczy

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Organizacje pozarządowe, z tego:	1 215	1 217	1 200	1 182
Stowarzyszenia zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym	633	607	556	539
Stowarzyszenia zwykłe wpisane do ewidencji prowadzonej przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy	118	121	126	148
Fundacje	353	378	407	385
Odziały stowarzyszeń bez osobowości prawnej	111	111	111	110

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Bydgoszczy

Organizacje pożytku publicznego mogły otrzymać 1,5% podatku od osób fizycznych. W ramach rozliczeń podatku za 2023 r. 1,5% przekazano w 76,9% zeznań. W sumie bydgoszczanie w rozliczeniach rocznych na OPP przekazali ponad 16,1 mln zł, w tym na bydgoskie OPP prawie 1,8 mln zł.

W 2024 r. 85,3% organizacji pozarządowych w mieście to podmioty działające od co najmniej trzech lat. Natomiast stowarzyszenia wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego stanowiły prawie połowę wszystkich organizacji (45,6%).

Współpraca Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi prowadzona jest na podstawie corocznie uchwalanego przez Radę Miasta Bydgoszczy **Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego**.

Dokument ten opracowywany jest w sposób partycypacyjny – poddawany konsultacjom społecznym oraz opiniowany przez Radę Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy. Kluczowym mechanizmem wsparcia organizacji pozarządowych jest powierzanie im realizacji zadań publicznych w drodze otwartych konkursów ofert oraz w ramach tzw. małych grantów. W

2024 r. Miasto przeznaczyło na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego kwotę 32,26 mln zł.

Tabela 25 Dotacje z budżetu Miasta Bydgoszczy przekazane organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Wydatki ogółem w zł:	28 240 848	30 554 608	29 461 707	32 261 098
Pomoc społeczna	9 483 163	9 859 435	10 428 413	11 938 961
Ochrona i promocja zdrowia, w tym:	857 036	864 660	860 240	870 000
promocja zdrowia	200 000	200 000	205 040	200 000
profilaktyka uzależnień – przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	657 036	664 660	655 200	670 000
Edukacyjna opieka wychowawcza	272 862	290 300	290 300	290 300
Turystyka	81 750	82 544	80 450	81 600
Kultura fizyczna i sport	14 130 267	13 063 359	12 951 461	14 304 421
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 800 000	2 620 998	2 199 996	2 196 350
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	80 000	80 000	90 000	90 000
Wymiar sprawiedliwości	448 140	448 140	448 140	475 606
Polityka społeczna	311 579	633 678	962 566	856 999
Ekologia i ochrona zwierząt	–	–	10 000	9 390
Inicjatywa lokalna	776 051	2 611 493	1 140 141	1 147 471
Liczba organizacji realizujących zadania publiczne Miasta Bydgoszczy	162	193	215 ^a	259 ^a

^a Liczba organizacji pozarządowych podejmujących zadania publiczne z uwzględnieniem podmiotów wspieranych przez BORPA na podstawie ustawy o zdrowiu publicznym.

Źródło: Biuro Aktywności Społecznej Urzędu Miasta Bydgoszczy

W ramach współpracy w 2024 r. Miasto zleciło organizacjom pozarządowym realizację zadań z zakresu promocji, głównie poprzez organizację konkursów: „Bydgoszcz Zaprasza” (7 projektów), „Bydgoszcz Dzieje się” (7 projektów) oraz o tytuł „Ambasadora Marki Aktywna Bydgoszcz” (6 projektów). Ponadto wsparcie uzyskało 13 projektów o szczególnym znaczeniu dla promocji miasta oraz rozwoju współpracy międzynarodowej.

W 2024 r. laureatami VI edycji konkursu na najlepszą bydgoską inicjatywę pozarządową 2023 r. „Przechodzący przez rzekę” zostały:

- Fundacja Teraz Wy „Przyjaciele nie liczą chromosomów” – interdyscyplinarne projekty artystyczne dla dzieci i dorosłych z zespołem Downa (najlepsza inicjatywa indywidualna),
- Stowarzyszenie Uśmiech Nadziei Dzieciom oraz Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy – „Zajęcia w świetlicy na oddziale onkologicznym” (najlepsza inicjatywa partnerska).

Celem konkursu jest promowanie działań organizacji pozarządowych, grup nieformalnych oraz inicjatyw wspólnych.

W 2024 r., podobnie jak w latach poprzednich, zasoby **Bydgoskiego Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu „BCOPW Gdańska 5”** były udostępniane organizacjom pozarządowym oraz wolontariuszom, zgodnie z ich zapotrzebowaniem. Użytkownicy organizowali rozmaite spotkania, warsztaty, szkolenia, wystawy, porady specjalistyczne, zajęcia sportowe czy artystyczne. Odbływały się również zebrania zarządów stowarzyszeń i inne spotkania robocze. Poza licznymi wydarzeniami organizowanymi w przestrzeniach BCOPW z inicjatywy organizacji pozarządowych, miały miejsce także wydarzenia inicjowane bezpośrednio przez Miasto, do udziału w których zapraszani byli przedstawiciele NGO. Wśród tych wydarzeń należy wymienić m.in. spotkania organizacyjne dla podmiotów zainteresowanych udziałem w Pikniku Bydgoskich Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu, Senioradę, Inkubator NGO, Maj Mam, wydarzenia towarzyszące obchodom Maja Miesiąca Różnorodności, a także Międzynarodowy Dzień Tolerancji.

W BCOPW były realizowane również zadania publiczne przez organizacje pozarządowe na podstawie otwartego konkursu ofert „Aktywność w BCOPW w 2024” – dofinansowano 7 ofert na kwotę 29 tys. zł.

Miasto konsekwentnie wspiera ideę wolontariatu, czego dowodem jest organizowany od ponad dwóch dekad Konkurs „Bydgoski Wolontariusz Roku”. Celem inicjatywy jest popularyzacja bezinteresownego zaangażowania na rzecz lokalnej społeczności. Wolontariuszami Roku 2024 zostali: w kategorii Wolontariat Dziecięcy – Jakub Kunek, Wolontariat Młodzieżowy – Kacper Kalewski, Wolontariusz Dorosły – Justyna Gotowicz, Opiekun Wolontariatu – Małgorzata Kunicka, Wolontariat Grupowy – Fundacja Dr Clown. Specjalne wyróżnienie Przewodniczącej Rady Miasta Bydgoszczy otrzymało Stowarzyszenie Siła Otwartych Serc.

Wykorzystanie przestrzeni BCOPW:

- 1 304 spotkań,
- 21 445 uczestników spotkań,
- 489 podpisanych umów.

Integracja społeczna

Działania na rzecz integracji mieszkańców realizowane były w ramach **Programu Działań na Rzecz Równego Traktowania dla Miasta Bydgoszczy na lata 2023-2028**. W 2024 r. powołani zostali pełnomocnicy Prezydenta Miasta Bydgoszczy ds. równego traktowania oraz ds. osób z niepełnosprawnościami, a także koordynatorzy ds. dostępności architektonicznej oraz ds. dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej. Powołana została także nowa Bydgoska Rada ds. Praw Człowieka i Równego Traktowania. Ponadto w Urzędzie Miasta powstała sieć urzędników i urzędniczek ds. wdrażania polityki równego traktowania we wszystkich sferach funkcjonowania Miasta. Przeprowadzono szkolenie antydyskryminacyjne dla 100 osób pracujących w Urzędzie Miasta oraz warsztat dla kadry zarządzającej, w zakresie komunikacji w zarządzaniu. Stosowne zapisy dotyczące równego traktowania w stosunku do pracowników znalazły się w obowiązującym w Urzędzie Miasta Bydgoszczy regulaminie pracy. Urząd wdrożył wewnętrzną procedurę dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następnych, która opisana została w Zarządzeniu Prezydenta Miasta Bydgoszczy. Zrealizowano też warsztaty w zakresie przyjaznego języka urzędowego oraz komunikacji zewnętrznej w zakresie polityki równego traktowania (język inkluzywny, promocja różnorodności, reagowanie na mowę nienawiści) dla przedstawicieli komórek Urzędu Miasta odpowiedzialnych za politykę informacyjną. Miasto we współpracy z partnerami publicznymi oraz biznesowymi zorganizowało konferencję Bydgoszcz Miasto Równych Szans – „Różnorodność w miejscu pracy”. Straż Miejska zorganizowała szkolenia dla swoich pracowników z problematyki przeciwdziałania dyskryminacji oraz komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami.

W biuletynie miejskim „Bydgoszcz Informuje”, w 2024 r. informowano m.in. o inicjatywach podejmowanych przez mniejszości narodowe, zajęciach z samoobrony dla kobiet, akcjach mających na celu walkę z wykluczeniem społecznym oraz akcjach dotyczących pomocy osobom w kryzysie bezdomności. Dużą wagę przykładano do promocji i informowania o wydarzeniach z udziałem bydgoskich seniorów, a także propozycjach i możliwościach aktywizacji tej grupy społecznej. Dodatkowo w mediach społecznościowych promowane były akcje podejmowane przez Miasto w zakresie równego traktowania.

W Bydgoszczy funkcjonowało 13 punktów udzielających nieodpłatnej pomocy osobom, których nie stać na pomoc odpłatną – w 9 punktach pomoc prawna, a w 4 punktach poradnictwo obywatelskie wraz z mediacją. Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogły stawić się

osobiście w punkcie oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się umożliwiono korzystanie z porady w miejscu zamieszkania lub za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

W obszarze bezpłatnych usług wsparcia psychologicznego i poradnictwa dla osób narażonych na dyskryminację oraz ich bliskich aktywnie działały Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne nr 1 i nr 2. Prowadziły one porady psychologiczne i konsultacje, terapie, zajęcia psychoedukacyjne, szkolenia dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich bliskich. Także MOPS w ramach swojej działalności udzielał porad psychologicznych osobom zagrożonym wykluczeniem. Działania pracowników socjalnych realizujących **Program Aktywności Lokalnej** oscylowały szczególnie wokół wsparcia i aktywizacji seniorów. Realizowano cykle spotkań o różnej tematyce, które miały na celu integrację społeczności lokalnej.

Miasto w 2024 r. ściśle współpracowało z organizacjami pozarządowymi m.in. zlecając w trybie tzw. małych grantów realizację działań równościowych, promujących prawa człowieka, wielokulturowość, różnorodność i równe szanse. Przy finansowym wsparciu z budżetu Miasta podmioty społeczne realizowały zadania publiczne wpisujące się w obchody Maja Miesiąca Równości, Różnorodności i Praw Człowieka czy Międzynarodowego Dnia Tolerancji i Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka.

W Młynach Rothera, głównie w „Nowym Miejscu”, odbywały się wydarzenia kulturalne integrujące środowisko migranckie oraz łączące je ze społecznością lokalną. Były to spotkania, warsztaty, pokazy filmowe, Młyński Rozmownik – konwersacje językowe w międzynarodowym towarzystwie, kawiarnia społeczna, w której znajduje się wielokulturowa biblioteczka o tematyce migranckiej. Miejskie Centrum Kultury promowało różnorodność kulturową poprzez organizację Festiwalu Różnorodności „Spotkania o! wstydzie” oraz debaty o neuroróżnorodności. W 2024 r. prowadzone były warsztaty antydyskryminacyjne skierowane do pracowników, lokalnej społeczności oraz migrantów. Ponadto instytucja została wyposażona w mapy tyflograficzne, tabliczki braille’a, przenośne rampy oraz pętle indukcyjne, co znacząco zwiększyło dostępność obiektów dla osób z niepełnosprawnościami.

W 2024 r. kontynuowano działania związane z pomocą obywatelom Ukrainy w ścisłej współpracy z organizacjami pozarządowymi. W trybie otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego „Dofinansowanie magazynów pomocy Bydgoszcz-Ukrainie w 2024 roku” zlecono

prowadzenie trzech punktów zbiórki rzeczowej, magazynowania darów i dystrybucji pomocy rzeczowej dla obywateli Ukrainy, uchodźców wojennych. Punkty prowadzone były w okresie od 15 lutego do 15 października 2024 r. Z kolei stowarzyszenie „Kujawsko-Pomorski Dom Ukraiński” otrzymało dofinansowanie na:

- przygotowanie i realizację bezpłatnych kursów języka polskiego dla osób cudzoziemskich, w których wzięło udział 330 osób,
- prowadzenie punktu informacyjno-doradczego dla cudzoziemców przebywających w Bydgoszczy – informacje na temat procedur i usług związanych z legalizacją pobytu, uzyskaniem obywatelstwa i pozwolenia na pracę oraz w zakresie edukacji, służby zdrowia, kultury, pomocy społecznej, rynku pracy, meldunku.

W październiku 2024 r., równocześnie w Bydgoszczy oraz we Lwowie, odbyło się Polsko-Ukraińskie Forum Współpracy Społecznej i Instytucjonalnej „Porozumienie Horyzontów”. Wydarzenie miało na celu wzmocnienie współpracy między polskimi i ukraińskimi organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami publicznymi, a także integrację społeczności obu krajów. Jego realizacja została wsparta z budżetu Miasta.

W 2024 r., programem **Karta Polaka** objęto 28 osób polskiego pochodzenia, które przyjechały do Polski z zamiarem osiedlenia się na stałe. Osobom tym wypłacono 252 świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżące utrzymanie w Polsce.

W Bydgoszczy na pobyt stały zameldowało się 862 cudzoziemców, w tym 343 obywateli Ukrainy, a na pobyt czasowy 2 651, w tym 1 441 osób z obywatelstwem ukraińskim.

Cudzoziemcy, poza osobami z UE, pragnący podjąć zatrudnienie muszą otrzymać zezwolenie na pracę. Wykonywanie pracy bez zezwolenia na podstawie oświadczenia pracodawcy o powierzeniu pracy cudzoziemcowi możliwe jest tylko w przypadku obywateli 5 państw.

Tabela 26 Liczba zarejestrowanych oświadczeń według obywatelstwa cudzoziemca

Wyszczególnienie	Białoruś	Ukraina	Mołdawia	Gruzja	Armenia	Razem
Liczba oświadczeń	3 366	2 544	538	859	115	7 422
w tym dla kobiet	658	1 781	143	118	34	2 734
Wiek pracownika poniżej 24 lat	511	262	96	73	7	949
Wiek pracownika 25-44 lata	2 123	1 123	297	463	70	4 076
Wiek pracownika powyżej 45 lat	732	1 159	145	323	38	2 397

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy

łącznie złożono 437 wniosków na pracę sezonową cudzoziemców, natomiast wydano jedynie 80 zezwoleń.

W 2024 r. wszczęto w Bydgoszczy 8 postępowań w zakresie tzw. przestępstw motywowanych przynależnością: narodową, etniczną, rasową, polityczną, wyznaniem lub bezwyznaniowością (art. 119, 256 i 257 kodeksu karnego).

Tabela 27 Przestępczość związana z brakiem tolerancji

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Przestępstwa stwierdzone przez Policję przeciwko wolności, wolności sumienia, wolności seksualnej i obyczajności	377	374	405	348
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję przeciwko wolności, wolności sumienia, wolności seksualnej i obyczajności (%)	84,4	84,2	83,5	87,6
Przestępstwa stwierdzone przez Policję przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności na 1 000 mieszkańców	1,12	1,13	1,23	1,07

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Stowarzyszenie Bydgoska Lokalna Grupa Działania „Dwie Rzeki”, którego członkiem jest Miasto Bydgoszcz w 2024 r. rozpoczęło realizację następujących projektów współfinansowanych w ramach FEoKP 2021-2027: Przełamywanie stereotypów związanych z płcią, Wsparcie dzieci i młodzieży w ramach klubów młodzieżowych, Aktywizacja edukacyjna osób dorosłych, Wspieranie integracji społecznej.

Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym realizowana była za pośrednictwem Centrum Integracji Społecznej im. Jacka Kuronia. Wsparcie kierowane było do osób bezrobotnych, z niepełnosprawnościami, opuszczających zakłady karne, po leczeniu odwykowym lub psychiatrycznym, bezdomnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Uczestnikom oferowano różne formy wsparcia, w tym: trening interpersonalny, warsztaty aktywizujące, motywacyjne i nauki planowania życia, grupy edukacyjne w zakresie edukacji prozdrowotnej i kulturalnej, zajęcia z zakresu plastyki, wiedzy o społeczeństwie oraz komputerowe, podstawy znajomości prawa, a także działania z zakresu rozwijania kreatywności.

W 2024 r. uczniowie bydgoskich szkół aktywnie uczestniczyli w projekcie Szkoła Otwarta i Tolerancyjna, który stanowił istotny element integracji społecznej, angażując młodych ludzi w działania na rzecz wzmocnienia więzi międzyludzkich oraz promocji wartości demokratycznych. Projekt obejmował szeroki wachlarz działań, w tym cykle konkursowe „Orły Demokracji” i „Run, Forrest, Run”, konkursy literackie „Siewcy Słów II”, „Homo Mechanicus” oraz „Outsider”, a także konkursy plastyczne „Mapa Tolerancji XI, XII i XIII” oraz konkursy teatralne i filmowe „W głowie się nie mieści”, „8 sekund” i „Szpagat II”. W ramach projektu odbyły się również debaty „Młodzieżowy Hyde Park VII: Lustro Utopii” i „VIII: Pół wieku Pana Cogito”, instalacja „Festiwal Kultur V: Wczoraj i Dziś”, pokaz talentów „Endorfina Show III”. Dodatkowo zrealizowano gry miejskie „Open Your Mind XII, XIII i XIV”, konferencję inaugurującą VIII sezon projektu, warsztaty oraz gry typu Escape Room w Parku Tolerancji.

Wskaźniki osiągnięcia celów Strategii w Obszarze II.

Tabela 28 Cel II.1. Bydgoszczanie rozwijający swoje talenty i wykorzystujący swoje umiejętności

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
II.1.1. Wysoki poziom edukacji na wszystkich etapach kształcenia	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty w stosunku do średniej krajowej (Polska=100):						tendencja wzrostowa
	– z matematyki	104,4 (2019)	102,1	103,5	98,1	99,7	
	– z języka polskiego	98,4 (2019)	100,0	105,0	104,5	99,3	
	– z języka angielskiego	108,5 (2019)	106,1	107,5	104,5	105,4	

II.1.1. Wysoki poziom edukacji na wszystkich etapach kształcenia	Średni wynik egzaminu maturalnego pisemnego na poziomie podstawowym w stosunku do średniej krajowej (Polska=100)						tendencja wzrostowa
					(formuła 2015) ^a	(formuła 2015) ^a	
	– z matematyki	101,8 (2018)	–	–	111,8	56,8	
	– z języka polskiego	96,4 (2018)	–	–	100,0	89,4	
	– z języka angielskiego	102,7 (2018)	–	–	106,8	92,2	
					(formuła 2023) ^a	(formuła 2023) ^a	
	– z matematyki	101,8 (2018)	98,2	100,0	101,4	103,1	
	– z języka polskiego	96,4 (2018)	94,5	100,0	95,5	94,8	
	– z języka angielskiego	102,7 (2018)	102,6	103,9	104,7	104,9	

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
II.1.1. Wysoki poziom edukacji na wszystkich etapach kształcenia	Liczba studentów na 1 000 mieszkańców	88,0 (2018)	88,6	93,0	95,3	b.d.*	powyżej 90

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
II.1.2. Dogodne warunki do wszechstronne go rozwoju i ustawicznego kształcenia mieszkańców	Liczba uczestników stałych zajęć pozalekcyjnych (w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych) rozwijających zainteresowania i uzdolnienia na 1 000 dzieci i młodzieży w placówkach prowadzonych przez Miasto	538,3 (2018)	138,8	182,7	174,6	98,9	utrzymanie poziomu

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
II.1.2. Dogodne warunki do wszechstronne go rozwoju i ustawicznego kształcenia mieszkańców	Liczba uczestników stałych zajęć pozaszkolnych (dzieci i młodzież w wieku 3-21 lat) rozwijających zainteresowania i uzdolnienia na 1 000 dzieci i młodzieży w placówkach prowadzonych przez Miasto	285,1 (2018)	268,8	277,6	281,8	290,6	utrzymanie poziomu

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
II.1.2. Dogodne warunki do wszechstronne go rozwoju i ustawicznego kształcenia mieszkańców	Liczba osób przystępujących do egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie na 1 000 mieszkańców (z wyłączeniem uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe)	9,2 (2018)	1,4	1,1	1,1	1,2	tendencja wzrostowa

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
II.1.2. Dogodne warunki do wszechstronne go rozwoju i ustawicznego kształcenia mieszkańców	Liczba słuchaczy studiów podyplomowych na 1 000 mieszkańców	11,1 (2018)	7,4 ^a	19,1	18,4	15,4	15

^a Wyniki egzaminów przeprowadzone wg Formuły 2023 (w 2023 r. dla absolwentów 4-letniego LO; od 2024 r. dla absolwentów 4-letniego LO, 5-letniego technikum, szkoły branżowej II stopnia) lub wg Formuły 2015 (w 2023 r. dla absolwentów 4-letniego technikum, szkoły artystycznej oraz szkoły branżowej II stopnia; od 2024 r. dla absolwentów wszystkich typów szkół z lat 2005-2023).

*Dane statystyki publicznej dostępne będą w IV kwartale 2025 r.

Tabela 29 Cel II.2. Otwarcie i zaangażowanie mieszkańcy

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
II.2.1. Silne i aktywne organizacje społeczne	Liczba zarejestrowanych NGO na 1 000 mieszkańców	3,1 (2018)	3,6	3,7	3,7	3,6	5,0
II.2.1. Silne i aktywne organizacje społeczne	w tym zarejestrowanych od co najmniej 3 lat	2,4 (2018)	3,1	3,2	3,1	3,1	4,5
II.2.1. Silne i aktywne organizacje społeczne	Udział bydgoskich podatników, którzy przekazali 1% ^b podatku na organizacje pożytku publicznego	65,6% (2019)	75,9%	75,3% ^c	79,2% ^c	77,0%	80%

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
	w tym na organizacje bydgoskie	10,6% (2019)	10,5% ^c	10,0% ^c	9,9% ^c	9,2%	20%
II.2.2. Otwartość społeczności bydgoskiej na osoby z różnych kręgów kulturowych i społecznych	Liczba cudzoziemców zameldowanych na pobyt stały lub czasowy	4 394 (II 2019)	5 329	4 084	3 761	3 513	tendencja wzrostowa

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
II.2.2. Otwartość społeczności bydgoskiej na osoby z różnych kręgów kulturowych i społecznych	Liczba wszczętych postępowań w zakresie tzw. przestępstw popełnionych na tle nienawiści, homofobii oraz rasizmu z art. 119, 256 i 257 kodeksu karnego	17 ^d (2018)	13	18	7	8	0

^a Dane nie obejmują studentów Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu w Bydgoszczy.

^b Począwszy od 2022 r. na OPP przekazywane jest 1,5% podatku.

^c Korekta danych Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy.

^d Korekta danych Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy.

OBSZAR III. PRZYJAZNE WARUNKI ŻYCIA

Ochrona zdrowia

Bydgoszcz jest ośrodkiem o randze krajowej i międzynarodowej dla wielu usług specjalistycznych, szczególnie silną pozycję zajmuje w zakresie leczenia onkologicznego, neurochirurgii, transplantacji wątroby (jedno z sześciu miast wojewódzkich w Polsce), transplantacji komórek krwiotwórczych u dzieci – jedyny ośrodek w Polsce północnej oraz chirurgii robotycznej. W Bydgoszczy funkcjonuje jeden z dwóch szpitali zakaźnych w Polsce, który jest ośrodkiem referencyjnym dla pacjentów z HIV/AIDS oraz chorób wątroby. Miasto jest trzecim w Polsce ośrodkiem uniwersyteckim, który zdecydował się wprowadzić najnowocześniejsze rozwiązania w obszarze diagnostyki laboratoryjnej. Bydgoszcz jest jedynym w regionie ośrodkiem kształcącym przyszłych lekarzy na dwóch uczelniach: Collegium Medicum UMK, korzystające z bazy dwóch szpitali uniwersyteckich oraz Wydział Medyczny (kierunek lekarski) na Politechnice Bydgoskiej, którego bazą kliniczną jest Szpital Kliniczny im. dr. Emila Warmińskiego Politechniki Bydgoskiej.

W 2024 r. na Politechnice Bydgoskiej został uruchomiony kierunek lekarski. Spośród 847 kandydatów wyłoniono 60 osób, które rozpoczęły kształcenie. Bydgoscy radni zdecydowali o przekazaniu Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego Politechnice Bydgoskiej w formie darowizny, umożliwiając studentom Wydziału Medycznego odbywanie kształcenia praktycznego. W wyniku zawartego porozumienia, zmienił się organ prowadzący, a placówka otrzymała nazwę **Szpital Kliniczny im. dr. E. Warmińskiego Politechniki Bydgoskiej**. W szpitalu zmodernizowano prosektorium anatomii prawidłowej. Obiekt został wyposażony w nowoczesny sprzęt. Bazę kliniczną dla kształcenia lekarzy na Wydziale Medycznym PBŚ stanowią także inne szpitale w mieście i regionie, w tym 10. Wojskowy Szpital Kliniczny, Szpital MSWiA i Centrum Onkologii. Uczelnia planuje kolejne inwestycje związane z infrastrukturą na potrzeby kształcenia medycznego, w tym budowę nowoczesnego centrum symulacji oraz rozbudowę prosektorium.

Z uwagi na utworzenie Wydziału Medycznego na Politechnice Bydgoskiej i potrzebę stworzenia lepszych warunków do kształcenia kadry medycznej w województwie kujawsko-pomorskim, Rada Miasta Bydgoszczy w 2024 r., zwróciła się z apelem do Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego o rozważenie możliwości przekazania Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Bydgoszczy do prowadzenia go przez Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. dr. E. Warmińskiego

(Szpital Kliniczny). Konsolidacja jednostek pozwoliłaby na podwyższenie jakości usług medycznych oraz efektywniejsze kształcenie i doskonalenie personelu medycznego.

W 2024 r. na Collegium Medicum UMK uruchomiono kierunek lekarsko-dentystyczny. Na rzecz powstania **Uniwersyteckiego Centrum Stomatologii Collegium Medicum UMK**, Rada Miasta wyraziła zgodę na przekazanie budynku przy ul. Przemysłowej 34. Władze uczelni, z uwagi na duże koszty związane z remontem tego budynku, zdecydowały o powstaniu nowego obiektu Centrum Stomatologii na terenie Szpitala Uniwersyteckiego nr 2 im. dr. J. Biziela.

Placówki ochrony zdrowia

Na koniec 2024 r. w Bydgoszczy funkcjonowało 9 szpitali publicznych o różnym profilu działalności, w tym:

- 4 prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego: Centrum Onkologii im. prof. F. Łukaszczyka, Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii, Wojewódzki Szpital Dziecięcy im. J. Brudzińskiego, Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. T. Browicza,
- 1 prowadzony przez Politechnikę Bydgoską: Szpital Kliniczny im. dr. E. Warmińskiego Politechniki Bydgoskiej (do listopada 2024 r. Szpital Miejski),
- 2 prowadzone przez Collegium Medicum im. L. Rydygiera: Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. A. Jurasza, Szpital Uniwersytecki nr 2 im. dr. J. Biziela,
- 2 prowadzone przez ministerstwa: Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, 10. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką.

Szpital dysponowały potencjałem 3,4 tys. łóżek (łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków w oddziałach neonatologicznych i łózkami w szpitalnych oddziałach ratunkowych).

Liczba łóżek w szpitalach publicznych w 2024 r.:

- 855 Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. A. Jurasza,
- 568 Szpital Uniwersytecki nr 2 im. dr. J. Biziela,
- 326 Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii,
- 330 Centrum Onkologii im. dr. F. Łukaszczyka,
- 227 Wojewódzki Szpital Dziecięcy im. J. Brudzińskiego,
- 124 Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. T. Browicza,

- 264 Szpital Kliniczny im. dr. E. Warmińskiego Politechniki Bydgoskiej,
- 509 10. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką,
- 197 SPWZOZ Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Szpitalne Oddziały Ratunkowe funkcjonują w 3 szpitalach: Wojskowym, Uniwersyteckim nr 1 i Uniwersyteckim nr 2. Ponadto w Szpitalu Uniwersyteckim nr 1 działa jedno z 17 w kraju Centrów Urazowych. Natomiast w Smukale działa sanatorium Kujawsko-Pomorskiego Centrum Pulmonologii dla przewlekłe chorych z 2 oddziałami: rehabilitacji oraz leczenia gruźlicy i chorób płuc.

Szpital Miejski otrzymał w 2024 r. Certyfikat Polskiego Towarzystwa Kardiologii Prenatalnej. Wyróżnione zostało również Centrum Onkologii, które otrzymało Certyfikat oraz Znak Jakości „Lider Zaufania Pacjentów”, a także Certyfikat „Center of Excellence” dla Ośrodka Narządowego Leczenia Raka Piersi (Breast Cancer Unit) przyznany przez Senologic International Society. Natomiast Szpital Uniwersytecki nr 1 otrzymał Certyfikat Akredytacyjny Ministra Zdrowia w zakresie szpitalnego systemu jakości dawstwa.

W 2024 r. Centrum Onkologii obchodziło 30-lecie powstania placówki. Centrum intensywnie wdraża nowoczesne procedury medyczne. Otwarte zostały pracownie akceleratora Linac-MR, Centrum jako pierwszy ośrodek w kraju, a czwarty w Europie, zakupiło specjalistyczny sprzęt akcelerator MR, umożliwiający precyzyjną radioterapię zmian nowotworowych. Uruchomione zostało też Centrum Chirurgii Robotycznej – nowy blok operacyjny wyposażony w trzy roboty chirurgiczne. Centrum Onkologii jako pierwszy publiczny szpital w kraju wprowadza tak nowoczesne rozwiązania jak prowadzenie wielu operacji robotycznych jednocześnie. Jako jedyny również dysponuje tego rodzaju systemami. W 2024 r. zabiegi z wykorzystaniem robota chirurgicznego daVinci wykonywano również w 10. Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką, Szpitalu Uniwersyteckim Nr 1, Szpitalu Uniwersyteckim Nr 2 oraz Szpitalu św. Łukasza (prywatna placówka). Dyrektor Centrum Onkologii oraz rektorzy Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego i Uniwersytetu Mikołaja Kopernika podpisali list intencyjny w sprawie utworzenia w Bydgoszczy Centrum Medycyny Translacyjnej i Nowoczesnych Technologii. Ideą przyświecającą projektowi jest tzw. medycyna translacyjna, czyli szybkie przenoszenie osiągnięć naukowych do praktyki klinicznej. W ramach projektu zaplanowano utworzenie zespołów badawczych

zajmujących się nowoczesnymi technologiami, takimi jak np. medycyna nuklearna, a w szczególności radiofarmacja.

W 2024 r. prowadzono modernizację infrastruktury placówek ochrony zdrowia w Bydgoszczy m.in.:

- Ogłoszono przetarg na budowę Centrum Leczenia Dzieci Szpitala Uniwersyteckiego Nr 1. Inwestycja będzie obejmowała budowę nowego, oddzielnego budynku szpitalnego, w którym znajdować się będą kliniki pediatryczne, poradnie specjalistyczne dla dzieci (wraz z niezbędną częścią dydaktyczną związaną z kształceniem kadr medycznych), izba przyjęć, ambulatorium pediatryczne Kliniki Medycyny Ratunkowej, blok operacyjny, gabinet zabiegowy.
- W Szpitalu Uniwersyteckim nr 1 po zakończeniu remontu otwarto Klinikę Kardiochirurgii. Kompleksowa modernizacja bloku operacyjnego umożliwiła utworzenie najnowocześniejszej w Europie hybrydowej sali operacyjnej. Doposażono również klinikę w nowoczesną aparaturę medyczną. Klinika prowadzi całodobowy dyżur kardiochirurgiczny dla województwa kujawsko-pomorskiego.
- Trwała rozbudowa medycznego laboratorium Diagnostyka S.A. przy zbiegu ulic Wyzwolenia i Ostromeckiej. Inwestycja obejmuje budowę budynku usługowego, w którym mają mieścić się usługi laboratoryjne, biurowe i medyczne. Rozbudowany kompleks stanie się jednym z najnowocześniejszych laboratoriów w regionie.
- Prowadzono ostatni etap modernizacji Wojewódzkiego Szpitala Obserwacyjno-Zakaźnego, obejmujący przebudowę i nadbudowę zabytkowego budynku B placówki szpitala.
- Kontynuowano rozbudowę Szpitala Uniwersyteckiego nr 2. W ramach inwestycji wybudowano 9-kondygnacyjny budynek z lądowiskiem dla helikopterów Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. W nowym obiekcie umiejscowione zostaną m.in. Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Klinika Hematologii i Chorób Rozrostowych Układu Krwiotwórczego, Klinika Foniatrii i Audiologii z Oddziałem Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej z Pododdziałem Chirurgii Szcękowej oraz Oddział Kliniczny Rehabilitacji. Zaprojektowano również salę audytoryjną i sale dydaktyczne dla studentów Collegium Medicum UMK.
- Przy ul. Szubińskiej 4 powstała nowa siedziba Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego oraz zintegrowana Wojewódzka Dyspozytornia Medyczna, w placówce wdrożono zaawansowane systemy telekomunikacyjne, informatyczne i radiowe.

Szpital Uniwersytecki nr 2 im. dr. J. Biziela został laureatem konkursu „Zdrowa Przyszłość – inspiracje” oraz otrzymał wyróżnienie w ramach programu „Wymagaj jakości”, który jest realizowany wspólnie przez Rzecznika Praw Pacjenta oraz Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia. Przedsięwzięcie ma na celu podniesienie standardów opieki zdrowotnej w Polsce poprzez promowanie placówek medycznych szczególnie dbających o jakość świadczonych usług.

Szpital publiczne wspierane były przez 5 szpitali niepublicznych, które dysponowały 188 łózkami.

Liczba łóżek w szpitalach niepublicznych w 2024 r.:

- 138 Centrum Medyczne Giziński Sp. z o.o.,
- 16 Consultron S. Listopadzki, J. Szyperski, P. Jarzemski Sp.j.,
- 6 Centrum Medyczne Alfa-Med.,
- 13 Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Stadmedica Sp. z o.o.,
- 15 Liliana Winiarska Prywatna Klinika Wident.

Usługi medyczne świadczyły także prywatne podmioty lecznicze zapewniające opiekę pacjentom po zabiegach, posiadające w strukturze wyłącznie oddziały leczenia jednego dnia: Centrum Chirurgiczne Chirurgia Plastyczna Bieńkowski Sp. z o.o., Centrum Okulistyczne VISCO Sp. z o.o., ENDONET Sp. z o.o., OFTALMIKA Klinika Okulistyczna Sp. z o.o. oraz Specjalistyczny Ośrodek Okulistyczny OCULOMEDICA Sp. z o.o. (w 2024 r. przy ul. Górzyskowo 14 otwarta została nowa siedziba Centrum Badawczo-Rozwojowego Ośrodka Okulistycznego).

W Bydgoszczy w 2024 r. funkcjonowały zakłady opiekuńczo-lecznicze (Zakład Opiekuńczo-Leczniczy prowadzony przez Miasto, Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA, Wielospecjalistyczny Ośrodek Zdrowia GRYF-MED Sp. z o.o., PALLMED Sp. z o.o.), zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze (Wielospecjalistyczny Ośrodek Zdrowia GRYF-MED Sp. z o.o.), hospicja stacjonarne (Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Świętych Polskich Braci Męczenników, PALLMED Sp. z o.o.) oraz oddział medycyny paliatywnej (Szpital Uniwersytecki nr 1), które łącznie dysponowały 262 łózkami. W Bydgoszczy funkcjonuje także Centrum Opieki Perinatalnej św. Łazarza.

W 2024 r. w Zakładzie Opiekuńczo-Leczniczym świadczeniami zdrowotnymi objęto 84 pacjentów. W ciągu roku wypisano 11 pacjentów, natomiast na koniec roku na umieszczenie w placówce

oczekiwały 162 osoby. Docelowo w placówce powstanie **Centrum Koordynowanej Opieki Długoterminowej** oferujące opiekę i wsparcie osobom starszym i schorowanym oraz ich rodzinom. Centrum świadczyć będzie usługi medyczne w ramach: opieki całodobowej, stanów poudarowych i z wielochorobowością, opieki dziennej, długoterminowej opieki domowej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. W Centrum znajdzie się ok. 100 łóżek.

Miasto realizowało działania informacyjno-edukacyjne skierowane do mieszkańców, mające na celu poprawę zdrowia i jakości życia w różnych grupach społecznych. Inicjatywy te obejmowały działania profilaktyczne, edukacyjne i zdrowotne:

- Kontynuowano realizację programu Wcześniak w domu. Programem objęci zostali mieszkańcy Bydgoszczy, którzy są rodzicami dzieci urodzonych przed 36. tygodniem ciąży, dzieci urodzonych o czasie, ale z niską wagą urodzeniową oraz dzieci wymagających szczególnego nadzoru ze względu na m.in. warunki rodzinne lub zdrowotne rodziców. W ramach programu zorganizowano 18 wykładów oraz udzielono 116 porad indywidualnych, w tym porad lekarskich, rehabilitacyjnych, pielęgniarskich i laktacyjnych.
- We współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz w podziale kosztów 50/50 zrealizowano Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w Województwie Kujawsko-Pomorskim. Miasto sfinansowało szczepienia dla 255 osób powyżej 65. roku życia.
- Kontynuowano realizację Programu polityki zdrowotnej z zakresu wsparcia leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców Miasta Bydgoszczy w latach 2023-2026. W 2024 r. z programu skorzystało 35 par, zrezygnowała 1 para, stwierdzono ciążę u 8 par, z czego 3 zakończyły się narodzinami. W związku z wprowadzeniem w 2024 r. rządowego programu leczenia niepłodności metodą in vitro, Rada Miasta podjęła uchwałę o zakończeniu realizacji i finansowania Programu.
- Kontynuowano świadczenie bezpłatnej usługi dla kobiet w ciąży – domowe KTG od 34. tygodnia ciąży, z całodobową opieką Centrum Monitoringu Położniczego. Z usługi tej skorzystało 100 pacjentek.
- Realizowane były działania z zakresu profilaktyki oraz leczenia chorób wątroby poprzez wykonanie badania elastograficznego metodą FibroScan. Usługę świadczył Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny im. T. Browicza, a z badań skorzystało 230 osób, w tym 30 osób poniżej 18. roku życia.

- Wspólnie z PROMEDICA GP Sp. z o.o. przeprowadzono akcję „Zadbaj o zdrowie na wiosnę” z zakresu profilaktyki zdrowotnej. Przeprowadzono szereg badań z różnych dziedzin medycyny oraz konsultacje ze specjalistami: fizjoterapeutą, logopedą i specjalistą integracji sensorycznej. Mieszkańcy mogli odbyć wstępną diagnostykę, istniała możliwość przebadania wzroku oraz słuchu. Z działań skorzystały 234 osoby.
- Wspólnie z fundacją dr. Pawła Rajewskiego, byłego konsultanta wojewódzkiego ds. chorób zakaźnych, uruchomiono projekt walki z HCV jako pilotażowy program w ramach akcji "Zdrowi Mieszkańcy - Zdrowa Bydgoszcz". Fundacja przekazała do BORP-y na cele programu 2 tys. testów przeciw HCV.

W 2024 r., w związku z refundacją szczepień przeciwko grypie przez Narodowy Fundusz Zdrowia, Rada Miasta podjęła uchwałę o zakończeniu realizacji i finansowania „Programu szczepień przeciwko grypie dla mieszkańców miasta Bydgoszczy na lata 2021-2030”.

Placówki oświatowe aktywnie realizowały programy promujące zdrowy styl życia oraz rozwój aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży. W ramach programu Szkolny Klub Sportowy zajęcia sportowe prowadzone były w 116 grupach w 51 placówkach, gromadząc ponad 1 700 uczestników. Program „Umiem pływać” umożliwił 510 uczniom klas II i III szkół podstawowych udział w 20-godzinnych kursach nauki pływania. Dodatkowo, 29 placówek zorganizowało lekcje wychowania fizycznego na lodowisku Torbyd.

Jednym z działań samorządu jest realizacja zadań wynikających z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030. W 2024 r. kontynuowano realizację zadań z miejskiego programu z udziałem instytucji, organizacji pozarządowych i podmiotów leczniczych. Działania obejmowały:

- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne nr 1 i 2 udzielały wsparcia dzieciom i młodzieży, organizując diagnozy, terapie i warsztaty. Pomocą objęto 14 439 dzieci i młodzieży, a 346 osób uczestniczyło w programach profilaktycznych.
- Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi w PUP, obejmująca doradztwo, staże, zatrudnienie wspierane i oferty pracy, pozwoliła 257 osobom podjąć pracę, w tym 38 z zaburzeniami psychicznymi. Ich udział w ogólnym wskaźniku wyłączeń z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy wyniósł 14,8%.

- Zakład Aktywności Zawodowej zatrudniał 33 osoby z zaburzeniami psychicznymi, zapewniając rehabilitację zawodową.
- Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia zrealizował 15 833 godziny usług opiekuńczych dla 122 osób z niepełnosprawnościami i zaburzeniami psychicznymi, a Środowiskowe Domy Samopomocy wsparły 256 osób, organizując m.in. 564 wyjścia kulturalne.
- MOPS skierował na drogę postępowania sądowego 3 wnioski o leczenie psychiatryczne i 113 wniosków o umieszczenie w domach pomocy społecznej bez zgody uczestnika postępowania, wydano 48 wniosków na pobyt w domu pomocy społecznej.

W 2024 r. powołano Zespół ds. opracowania i koordynowania Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego do 2030 r. Do zadań Zespołu należy także przygotowanie i udostępnienie mieszkańcom miasta przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Sport i rekreacja

Bydgoska infrastruktura sportowo-rekreacyjna zapewnia możliwość uprawiania sportu zawodowego oraz amatorskiego. Do dyspozycji mieszkańców są ogólnodostępne tereny i obiekty sportowe: stadiony, boiska, hale sportowe, korty tenisowe, baseny, przystanie, strzelnice, kręgielnie, skate parki, kartodrom, lodowiska, wypożyczalnie sprzętu sportowego, a także kluby fitness i siłownie. Działalność w mieście prowadzą liczne kluby sportowe w wielu dyscyplinach.

Bydgoskie Centrum Sportu

Bydgoskie Centrum Sportu zarządza łącznie 67 miejskimi obiektami sportowymi, w tym: halą sportowo-widowiskową Immobile Łuczniczka, kompleksem sportowym Zawisza, halą sportową SISU Arena, Stadionem Miejskim Polonia, kompleksem sportowym Chemik, torem regatowym Brdyujście, kompleksem sportowym Gwiazda, 10 pływalniami oraz innymi obiektami sportowymi przeznaczonymi do rozwoju form aktywności fizycznej. Na obiektach BCS w 2024 r. zorganizowano 49,1 tys. zajęć sportowo-rekreacyjnych i szkolnych, zawodów oraz imprez, w których uczestniczyło łącznie 1,57 mln osób.

Największe wydarzenia sportowe zorganizowane w 2024 r. to m.in.: 6. Memoriał Ireny Szewińskiej, 100. Mistrzostwa Polski Seniorów w Lekkiej Atletyce, Czar dwóch kółek – zawody rowerowe, Metalkas Ocean Lava Triathlon Borówno 2024, Enea Bydgoszcz Triathlon, Mistrzostwa Polski w żużlu – dwie rundy indywidualne, Mecz krajowej ligi żużlowej, 35. Kryterium Asów Polskich Lig Żużlowych (XX Memoriał Zbigniewa Raniszewskiego), Minimundial turniej piłkarski KPZPN, XXII Bydgoska Olimpiada Młodzieży – turniej piłki nożnej, Gala Boksu Sport Lab Fight, Zawody Karate Bushi-Do Cup. Na Torze Regatowym Brdyujście odbyło się 15 zawodów, m.in.: 87. Mistrzostwa Polski Seniorów w Kajakarstwie Klasycznym, XX Mistrzostwa Polski Łodzi Smocznych, 39. Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Kajakarstwie Klasycznym, 13. Mistrzostwa Polski w Parakajakarstwie, Akademickie Mistrzostwa Polski w Wioślarstwie – AZS UKW, Otwarte Regaty Kajakowe Dzieci w Kajakarstwie Klasycznym, Otwarte Mistrzostwa Polski Stand Up Paddle.

Z obiektów BCS korzystają zawodowe drużyny siatkarskie i koszykarskie, występujące w najwyższych klasach rozgrywkowych w Polsce: Enea Abramczyk Astoria Bydgoszcz, Metalkas Pałac Bydgoszcz, BKS Visła Proline, KS 25 Basket Bydgoszcz. Oprócz tego na stadionach i boiskach piłkarskich rywalizowały kluby sportowe, występujące od III ligi do B Klasy.

Zawody sportowe organizowane na obiektach BCS:

- 2 tys. wydarzeń,
- 71,4 tys. uczestników.

BCS zarządza 10 miejskimi pływalniami, które w 2024 r. odnotowały 621,2 tys. wejść (w tym 411,9 tys. indywidualnych oraz 209,3 tys. grupowych). Największą popularnością cieszyła się pływalnia Aqua Fordon. Na pływalniach Perła i Bryza prowadzono zajęcia dla osób z ograniczeniami, w których wzięło udział 1,5 tys. osób. Odbyło się również 6 zawodów pływackich (3 wojewódzkie i 3 miejskie), w których łącznie wzięło udział 1,3 tys. zawodników. Ponadto na miejskich basenach odbyło się 12,8 tys. zajęć wychowania fizycznego dla 171,5 tys. uczniów.

Wejścia indywidualne na miejskie pływalnie:

- 29 110 Bryza (ul. Goszczyńskiego 3),
- 92 477 Czwórka (ul. Stawowa 39),
- 6 729 Ikar (ul. Golloba 7),
- 5 533 Laguna (ul. Glinki 117),
- 13 060 Neptun (ul. Swarzewska 10),
- 12 622 Perła (ul. Grzymały-Siedleckiego 11),
- 108 912 Piąta Fala (ul. Szarych Szeregów 4a),
- 12 688 Sardynka (ul. Sardynkowa 7),
- 110 584 Aqua Fordon (ul. Kromera 11),
- 20 214 Łabędź (ul. Pijarów 4).

Zajęcia z wychowania fizycznego odbywały się również na bieżniach lekkoatletycznych Kompleksu Sportowego Zawisza i Stadionu Miejskiego przy ul. Sielskiej.

Infrastruktura BCS stanowi bazę przygotowań do najważniejszych imprez sportowych dla osób z niepełnosprawnościami. W kompleksie sportowym Zawisza odbyło się 780 zajęć dla osób niepełnosprawnych, w których udział wzięło 37,7 tys. uczestników.

W 2024 r. w ramach działań inwestycyjnych Bydgoskie Centrum Sportu przeprowadziło m.in.:

- modernizację niecek basenowych na pływalniach Sardynka, Bryza, Laguna, Perła i Ikar oraz opracowanie projektu modernizacji systemu uzdatniania wody i wentylacji na pływalniach Bryza, Sardynka i Laguna,
- zakup dmuchanych band okalających tor żużlowy przy ul. Sportowej 2,
- budowę hangaru na sprzęt sportowy na Torze Regatowym Brdyujście,
- modernizację nawierzchni poliuretanowej rozbiegów i bieżni lekkoatletycznej stadionu im. Z. Krzyszkowiaka przy ul. Gdańskiej 163,
- zakup pojazdu elektrycznego typu Melex.

Na terenie Kompleksu Sportowego Zawisza powstanie dwukondygnacyjna hala sportowa o funkcjach: hali strzeleckiej spełniającej wymogi organizacji zawodów rangi krajowej, międzynarodowej i światowej oraz hali lekkoatletycznej dla celów treningowych. W 2024 r. wykonano roboty przygotowawcze, rozbiórki budynków magazynowych i nawierzchni, roboty ziemne, instalacje zewnętrzne c.o. i wod.-kan., fundamentowanie, instalacje podposadzkowe, ściany kondygnacji podziemnej, częściowo strop nad halą strzelectwa. Zakończenie inwestycji planowane jest na 2026 r.

W ramach inwestycji związanej z przebudową Stadionu Polonii przy ul. Sportowej 2 (II etap) w 2024 r. rozpoczęto modernizację odwodnienia toru oraz ogłoszono postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy robót budowlanych związanych z modernizacją oświetlenia.

Bydgoskie Obiekty Sportowe Sp. z o.o.

Spółka zarządza Centrum Rekreacji Astoria, Lodowiskiem Torbyd, Halą Tenisową Zawisza oraz oferuje bazę noclegową sportowcom z całej Polski.

Centrum Rekreacji Astoria.

Z infrastruktury basenowej korzystają szkoły pływackie, uczniowie bydgoskich szkół w ramach lekcji nauki pływania, szkoły sportowe, zgrupowania sportowe. Treningi przeprowadzają tu pływackie kluby sportowe oraz kadra Polski. W 2024 r. odbyły się liczne zawody organizowane przez Polski Związek Pływacki. Były to: Międzywojewódzkie Drużynowe Mistrzostwa Młodzików 12 i 13 lat, Główny Mistrzostwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w pływaniu, Międzywojewódzkie Drużynowe Mistrzostwa Młodzików 12 lat, Ogólnopolskie Drużynowe Zawody Dzieci 10-11 lat, Międzywojewódzkie Drużynowe Mistrzostwa Młodzików 13 lat II tura oraz

największe Zimowe Mistrzostwa Polski seniorów, młodzieżowców oraz juniorów 17-18 lat. Odbyły się również: Zimowe Mistrzostwa Polski Juniorów w Pływaniu Osób Niepełnosprawnych, kolejny Triathlon pod dachem, który przyciągnął zawodników z całej Polski, umożliwiając rywalizację poza sezonem oraz kolejna edycja Bydgoskiej Ligi Pływackiej, zawodów stworzonych rok wcześniej przez zespół z Astorii.

W ofercie Astorii znajdują się zajęcia dedykowane seniorom (zajęcia fitness w wodzie, przedpołudniowe zajęcia ruchowe dla seniorów, takie jak „Sprawność i profilaktyka”).

Torbyd jest lodowiskiem całorocznym, dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W 2024 r. odbyły się tu warsztaty Sebastiana Iwasaki, Katii Kurakovej oraz Javiera Fernandesa, zgrupowania łyżwiarzy z Katowic i Torunia. Indywidualne treningi odbywał Wojciech Stachowiak – reprezentant Niemiec w hokeju na lodzie. W okresie letnich wakacji Torbyd gościł obozy, zgrupowania oraz kolonie. W zawodach PGE Halloween Cup 2024 wzięło udział ponad 300 sportowców z 10 krajów, m.in. z Niemiec, Czech, Holandii, Francji czy Wielkiej Brytanii, którzy rywalizowali w konkurencjach: solistki i soliści, pary taneczne oraz solo dance.

W 2024 r. cyklicznie organizowane były warsztaty łyżwiarские oraz obozy hokejowe dla dzieci i młodzieży. Wdrożono bezpłatny program nauki jazdy na łyżwach „Chodź na łyżwy”. Regularnie odbywały się mecze BKS-u, zarówno grupy młodzieżowej, jak i seniorów. Na Torbydzie codziennie trenują grupy hokejowe oraz łyżwiarstwa figurowego i synchronicznego. Ze ślizgawek skorzystało blisko 40 szkół bydgoskich, 4 uczelnie wyższe, Liceum Plastyczne, placówki opiekuńczo-wychowawcze, Społeczna Szkoła Podstawowa nr 1, International School of Bydgoszcz. W czasie zimowych ferii uczniowie częściowo korzystali ze ślizgawek bezpłatnie.

Z **hali tenisowej Zawisza** korzystają zawodnicy, w tym młodzież, objęta systemem szkolenia Polskiego Związku Tenisowego. Realizowane są również zajęcia nauki tenisa dla dzieci i młodzieży oraz doskonalenia gry dla dorosłych.

Liczba osób korzystających z obiektów:

- 395 455 Centrum Rekreacji Astoria,
- 218 173 Lodowisko Torbyd,
- 39 491 Hotel Zawisza,
- 14 000 Hala i korty tenisowe Zawisza,

- 10 367 Hotel Przysiań Bydgoszcz.

Ważnym elementem infrastruktury sportowej w mieście są obiekty bydgoskich uczelni, jak np.

Centrum Edukacji Kultury Fizycznej i Sportu UKW, w którym znajduje się pełnowymiarowa hala sportowa z trybunami, nowoczesna pływalnia, siłownię, boisko do piłki nożnej, korty tenisowe. W 2024 r. na kampusie Politechniki Bydgoskiej rozpoczęła się budowa II etapu **Akademickiego Centrum Sportu**. Zrealizowano boisko do piłki nożnej z bieżnią lekkoatletyczną, boisko do koszykówki oraz rzutnię do pchnięcia kulą. W ACS powstaną dwa boiska do siatkówki plażowej i piłki nożnej plażowej, strefa lekkoatletyczna (bieżnia, rzutnia do pchnięcia kulą, skocznia do skoku wzwyż, skocznia do skoku w dal i trójskoku), korty tenisowe i strzelnica.

Sport szkolny

W 2024 r. placówki oświatowe przeprowadziły 379 zawodów i turniejów, w których wzięło udział 39,7 tys. uczniów. Prowadzone były też prace dotyczące rozbudowy i modernizacji infrastruktury:

- zakończono przebudowę i modernizację sali gimnastycznej przy ZS Gastronomiczno-Hotelarskich,
- zmodernizowano salę sportową (rozbudowa o scenę widowiskową) wraz z pomieszczeniami sanitarnymi w MDK nr 2,
- rozpoczęto modernizację kompleksów sportowych „Moje Boisko – Orlik 2012”, zadanie dofinansowane przez MSiT, obejmuje wymianę/naprawę nawierzchni boisk sportowych przy: ZS nr 19 ul. Grzymały Siedleckiego 11, ZS nr 16 ul. Koronowska 74, SP nr 64 ul. Sardynkowa 7, ZS nr 1 ul. Stawowa 53, SP nr 63 ul. Goszczyńskiego 3 oraz SP nr 37 ul. Gdańska 122.

Szkolne obiekty sportowe:

- 102 Sale gimnastyczne,
- 59 Boiska,
- 23 Boiska „Orlik”,
- 14 Skocznie,
- 12 Hale sportowe,
- 10 Bieżnie,
- 4 Korty tenisowe,

- 2 Baseny,
- 2 Rzutnie do pchnięcia kulą.

Kluby sportowe

W Bydgoszczy działają kluby sportowe zarejestrowane w ewidencji prowadzonej przez Prezydenta Miasta oraz kluby zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym lub w ewidencji stowarzyszeń zwykłych.

Tabela 30 Bydgoskie kluby sportowe^a

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba klubów sportowych:	122	121	124	130
liczba uczniowskich klubów sportowych	42	42	42	43
Liczba miejskich stypendiów sportowych:	23	29	26	23
seniorzy	17	17	14	14
młodzież	4	7	8	5
juniorzy	2	5	4	4
Wartość środków na miejskie stypendia sportowe (tys. zł)	213,6	281,6	286,7	237,7

^a Na podstawie ewidencji klubów sportowych Prezydenta Miasta Bydgoszczy.

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy

Wysokość przekazanych w 2024 r. dotacji celowych dla stowarzyszeń sportowych to 13,9 mln zł, z czego:

1. dotacje na szkolenie sportowe: 12,3 mln zł, na które składa się:

- szkolenie sportowe seniorów w indywidualnych dyscyplinach olimpijskich oraz szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w indywidualnych dyscyplinach sportu objętych systemem sportu młodzieżowego,
- szkolenie sportowe seniorów oraz dzieci i młodzieży w dyscyplinach drużynowych,
- szkolenie sportowe osób z niepełnosprawnościami.

Dotacji na szkolenie sportowe udzielono 51 stowarzyszeniom, prowadzącym szkolenie w 20 dyscyplinach indywidualnych oraz 7 dyscyplinach drużynowych i objęto nimi ok. 5 250 zawodników w kategoriach wiekowych dzieci i młodzieży oraz ok. 300 seniorów.

2. dotacje na imprezy sportowe: kwota 1,7 mln zł, w tym 1 mln zł na 6. Memoriał Ireny Szewińskiej.

Za osiągnięcia sportowe Prezydent Miasta Bydgoszczy przyznał nagrody finansowe dla drużyny LOTTO Polski Cukier Gwiazda Bydgoszcz za zdobycie brązowego medalu Drużynowych Mistrzostw Polski Lotto Superliga Mężczyzn w Tenisie Stołowym (sezon 2023/2024) oraz 26 zawodnikom i 11 trenerom.

Miasto wspiera utalentowanych sportowców przyznając okresowe stypendia sportowe dla zawodników, którzy osiągnęli wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym współzawodnictwie w dyscyplinach objętych programem igrzysk olimpijskich. Ze stypendiów skorzystało 23 sportowców, reprezentujących 11 klubów (5 wioślarzy, 2 lekkoatletów, 8 kajakarzy, 4 strzelców, 1 żeglarz, 2 paralekkoatletów, 1 osoba z niepełnosprawnością – lekka atletyka, osoba niedosłyszająca). Łączna kwota brutto stypendiów wyniosła 237,7 tys. zł.

Aktywna Bydgoszcz

Miasto jest inicjatorem i głównym organizatorem ogólnopolskiej rywalizacji miast i gmin o Puchar Rowerowej Stolicy Polski, która odbywa się co roku w czerwcu. Z każdą edycją wydarzenie przyciąga coraz więcej uczestników – w 2024 r. zarejestrowano 70 tys. uczestników. W 149 miastach i gminach w całej Polsce uczestnicy przejechali łącznie 14,19 mln km.

Osoby aktywnie spędzające czas korzystają z miejskiego serwisu internetowego Aktywna Bydgoszcz, który zawiera informacje o imprezach sportowo-rekreacyjnych, w których można uczestniczyć jako zawodnik.

W serwisie dostępny jest kalendarz wydarzeń odbywających się w Bydgoszczy i najbliższej okolicy oraz wykaz obiektów sportowych. W 2024 r. pod szyldem Aktywna Bydgoszcz zorganizowano cykliczne imprezy sportowe: Bydgoski Bieg Niepodległości z okazji Święta Niepodległości, Woda Bydgoska – Ogólnopolskie Zawody Pływackie na Brdzie oraz Bydgoski Bieg Urodzinowy w Parku nad Starym Kanałem Bydgoskim.

W 2024 r. zrealizowano projekty dofinansowane przez Miasto, które uzyskały tytuł Ambasadora Marki Aktywna Bydgoszcz. Są to wydarzenia sportowo-rekreacyjne o charakterze ponadregionalnym i dużym znaczeniu promocyjnym dla miasta: Enea Bydgoszcz Triathlon, Terenowa Masakra, Ocean Lava Triathlon Polska Bydgoszcz-Borówno, Ice Swimming Bydgoszcz Festiwal, Runmageddon Bydgoszcz, Cross Country Bydgoszcz.

Narzędziem ogólnopolskiej promocji miasta o charakterze sportowo-rekreacyjnym jest miejska aplikacja Aktywne Miasta mająca już ponad 320 tys. użytkowników, którzy łącznie wykonali 3,4 mln aktywności. Aplikacja mierzy czas, pokonany dystans, spalone kalorie, a przebyte szlaki oznacza na mapie. Uprawiany sport można wybrać spośród 18 aktywności, a aplikacja zawiera także kalendarz wydarzeń sportowych. W ramach aplikacji w 2024 r. zorganizowano rywalizacje sportowe m.in.: „Trening do Rowerowej Stolicy Polski”, „Rowerowa Stolica Polski”, „Aktywne Wakacje”, „Aktywny Wrzesień”, „Europejski Tydzień Zrównoważonej Mobilności”, „Jesienna Rywalizacja Rowerowa”, „Cztery Pory Roku”.

Rekreacja

Bydgoszcz oferuje wiele miejsc do aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu. Miasto dysponuje 6 tys. ha powierzchni lasów, parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej oraz ulicznej. W parkach i na terenach osiedlowych znajdują się place zabaw, siłownie zewnętrzne, ścieżki zdrowia. Na koniec 2024 r. w Bydgoszczy było 140,7 km dróg rowerowych. Dodatkowo w obrębie miasta usytuowane są 62 rodzinne ogrody działkowe.

Wyróżniającymi się miejscami do aktywnego wypoczynku w Bydgoszczy są przede wszystkim:

- ścieżki rowerowe i spacerowe wzdłuż Brdy, nad Kanałem Bydgoskim oraz wzdłuż zrewitalizowanego nabrzeża Wisły w Starym Fordonie,
- Wyspa Młyńska – plaża, przystań jachtowa, plac zabaw, ścieżki rowerowe i spacerowe, odbywają się tu koncerty, festiwale, przedstawienia teatralne, pikniki oraz wydarzenia kulturalne i sportowe (zawody pływackie, wioślarskie, spływy kajakowe),
- Leśny Park Kultury i Wypoczynku „Myślęcinek” – największy park miejski w Polsce (ponad 800 ha), tereny spacerowe, ścieżki do jazdy rowerem i na rolkach, pole golfowe, stok narciarski, Ogród Botaniczny, Ogród Zoologiczny, Ośrodek Rekreacji Konnej, Park Rozrywki, Park Linowy oraz WakePark z wyciągiem do wakeboardu, plażą, letnim barem oraz boiskami do siatkówki

plażowej, polana Różopole, na której odbywają się koncerty, zjazdy, festiwale, pikniki i wydarzenia sportowo-rekreacyjne.

Ze względu na położenie miasta nad wodą, w Bydgoszczy można wypożyczać sprzęt wodny do aktywnego wypoczynku m.in. w Przystani na Wyspie Młyńskiej, Przystani Zimne Wody, na torze regatowym w Brdyujściu, a także bezpłatnie w Muzeum Kanału Bydgoskiego oraz na terenie obiektu Wodny Orlik.

W 2024 r. w ramach BBO zrealizowano inwestycje związane z rekreacją, m.in.: budowę kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowego, zjazd linowy (tyrolkę), przebudowę alei, ściankę wspinaczkową oraz rewitalizację nabrzeży nad Kanałem Bydgoskim. Zrealizowano również place zabaw i ćwiczeń na osiedlach: Nowy Fordon, Miedzyń-Prądy, Piaski, Glinki-Rupienica, Flisy, Brdyujście, Leśnym oraz Tereny Nadwiślańskie. W ramach inwestycji zagospodarowano skwery: przy ul. Smukalskiej, A. Bukolta na os. Szwederowo oraz E. Woyniłłowicza na os. Bielawy. Zrewitalizowano boisko do siatkówki plażowej na os. Piaski, wybudowano tężnię solankową na os. Szwederowo, tor sprawnościowy OCR na os. Glinki-Rupienica, boisko do gry w bule na os. Wilczak-Jary, wybieg dla psów na Osowej Górze i os. Tatrzańskim. Ponadto, adaptowano część terenu na Park Leśny na os. Kapuściska, zmodernizowano skatepark przy ul. Żeglarskiej oraz nawierzchnię alejek w parku przy ul. Schulza na os. Błonie.

Kultura

Instytucje kultury w Bydgoszczy:

- Miejskie Centrum Kultury,
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury,
- Teatr Polski im. Hieronima Konieczki,
- Teatr Kameralny,
- Galeria Miejska bwa,
- Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera,
- Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego,
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy,
- Opera Nova,
- Filharmonia Pomorska im. Ignacego Jana Paderewskiego,
- Muzeum Wojsk Lądowych.

W 2024 r. kontynuowano kluczowe inwestycje w infrastrukturę kulturalną Bydgoszczy. W Teatrze Polskim zrealizowano większość prac prowadzonych wewnątrz budynku. Dobiegły końca prace konstrukcyjne przy rozbudowie Opery Nova o IV krąg, a jednocześnie rozpoczęto budowę dojazdu do obiektu oraz modernizację ul. Karmelickiej, która będzie prowadzić do planowanego parkingu podziemnego. Na terenie budowanego kampusu Akademii Muzycznej zakończono prace konstrukcyjne i przystąpiono do robót wykończeniowych. Dodatkowo ogłoszono przetarg na budowę nowego układu drogowego wokół siedziby uczelni.

W 2024 r. zaprezentowany został projekt przebudowy i rozbudowy Filharmonii Pomorskiej. Inwestycja zakłada budowę nowej podziemnej sali kameralnej, wzniesienie nowego budynku administracyjnego, modernizację istniejącego gmachu, a także budowę podziemnego parkingu. Całkowity koszt inwestycji szacowany jest na ok. 400 mln zł. Projekt jest realizowany przez Filharmonię Pomorską przy wsparciu Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Polityka kulturalna Miasta Bydgoszczy opiera się na założeniach **Strategii rozwoju kultury Miasta Bydgoszczy na lata 2017-2026**. Główny cel strategii określony jest hasłem „Kultura energią i marką Bydgoszczy”.

Finansowanie zadań związanych z realizacją polityki kulturalnej Bydgoszczy

Uchwała o mecenacie miasta nad kulturą i nauką, wyznacza wysokość kwoty z budżetu miasta na wspieranie działalności kulturalnej, naukowej oraz ochronę dziedzictwa narodowego – nie mniej niż **2,6% dochodów miasta**, z wyłączeniem subwencji i dotacji z budżetu państwa, określonych w uchwale budżetowej, w roku poprzedzającym rok budżetowy. W 2024 r. udział ten wyniósł 3,7%.

Tabela 31 Wydatki budżetu miasta na działalność kulturalną

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Środki przeznaczone z budżetu Miasta na działalność kulturalną (kwota w tys. zł)	74 126,7	62 586,9	80 557,7	88 292,1
w tym wydatki majątkowe	36 690,5	16 004,5	30 368,3	30 568,4
Udział wydatków na działalność kulturalną w dochodach budżetu Miasta	3,3%	3,5%	3,3%	3,7%

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Najwyższy udział, wynoszący aż 92,95% wydatków bieżących w kulturze stanowią dotacje dla miejskich instytucji kultury. Dotacje dla organizacji pożytku publicznego wyniosły 3,80%.

Ze środków budżetu Miasta finansowana jest działalność: Teatru Polskiego, Teatru Kameralnego, Miejskiego Centrum Kultury, Galerii Miejskiej bwa, Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera, Muzeum Okręgowego oraz Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Tabela 32 Dotacje podmiotowe i celowe z budżetu Miasta na wydatki bieżące dla instytucji kultury (zł)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Miejskie Centrum Kultury	8 262 735	9 115 103	10 073 606	13 151 318
Muzeum Okręgowe	8 479 507	9 739 293	10 571 396	12 305 168
Galeria Miejska bwa	2 093 848	2 120 157	2 398 602	2 650 625
Teatr Polski	5 950 727	7 153 934	7 509 308	8 178 124

Teatr Kameralny	3 825 520	5 875 227	5 941 284	6 529 528
Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera	3 357 488	5746391	6991897	8 164 033
Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna	2 310 000	2 432 000	2 519 282	2 672 951

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Miasto corocznie przekazuje dotacje, w formie pomocy finansowej dla Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, na działalność instytucji kultury prowadzonych przez ten samorząd: Operę Nova, Filharmonię Pomorską oraz Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury.

Tabela 33 Wykaz dotacji udzielonych instytucjom kultury, dla których Miasto nie jest organizatorem (zł)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Filharmonia Pomorska im. I. J. Paderewskiego	200 000	200 000	200 000	200 000
Bydgoski Festiwal Muzyczny	200 000	200 000	200 000	200 000
Opera Nova	rezygnacja	240 000	270 000	240 000
Bydgoski Festiwal Operowy	–	240 000	270 000	240 000
Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna	67 600	40 000	114 400	94 600
LiterObrazki – Festiwal Książki Obrazkowej dla dzieci	20 000	30 000	30 000	30 000
Bydgoszcz czyta bez końca (Program BBO)	38 600	–	38 600	38 600
Kącik Malucha – miejsce spotkań i zabaw w bibliotece (Program BBO)	–	10 000	–	–
Gry planszowe i VR w Bibliotece (Program BBO)	9 000	–	–	–
Zaczytane Bielawy – miejsce dla każdego na os. Bielawy (Program BBO)	–	–	19 300	–

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Uzupełnienie zbiorów biblioteki miejskiej (Program BBO)	–	–	26 500	–
Wymarzona książka dla każdego na os. Jachcice (Program BBO)	–	–	–	10 000
Czytam, słucham, wypożyczam na os. Szwederowo (Program BBO)	–	–	–	10 000
Od maluszka do staruszka na os. Czyżkówko (Program BBO)	–	–	–	6 000
Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury	10 000	–	–	–
Kwartalnik Artystyczny Kujawy i Pomorze	10 000	–	–	–
OGÓŁEM	277 600	480 000	584 400	534 600

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Od 2017 r. w budżecie miasta wyznaczono dodatkowe środki w formie rezerwy celowej na realizację Strategii Rozwoju Kultury Miasta Bydgoszczy na lata 2017-2026.

Tabela 34 Przedsięwzięcia sfinansowane z rezerwy celowej na realizację Strategii Rozwoju Kultury Miasta Bydgoszczy

Podmiot	Przedsięwzięcia sfinansowane ze Strategii Rozwoju Kultury
Teatr Kameralny im. W. Rucińskiej	Zwiększenie dotacji podmiotowej na dofinansowanie Międzynarodowego Festiwalu Improwizacji Teatralnej IMPRODROM.
Teatr Kameralny im. W. Rucińskiej	Zwiększenie dotacji podmiotowej na projekt edukacyjny towarzyszący Świętom Bożego Narodzenia.
Teatr Polski im. H. Konieczki	Zwiększenie dotacji podmiotowej na współorganizację sztuki teatralnej "Mózg" w ramach obchodów 30-lecia istnienia klubu Mózg.

Podmiot	Przedsięwzięcia sfinansowane ze Strategii Rozwoju Kultury
Teatr Polski im. H. Konieczki	Zwiększenie dotacji podmiotowej na wynajem Bydgoskiego Centrum Targowo-Wystawienniczego na prezentację spektakli podczas Festiwalu Prapremier 2024.
Miejskie Centrum Kultury	Zwiększenie dotacji podmiotowej z przeznaczeniem na realizację zadania Filmowo Kreatywni.
Miejskie Centrum Kultury	Dotacja celowa inwestycyjna na wymianę monitoringu na Barce Lemara.
Miejskie Centrum Kultury	Zwiększenie dotacji podmiotowej z przeznaczeniem na prace remontowe zabytkowego statku CERTA.
Miejskie Centrum Kultury	Zwiększenie dotacji podmiotowej z przeznaczeniem na aranżację nowej przestrzeni kultury Dom Liter. Centrum Literatury i Pisma.
Miejskie Centrum Kultury	Zwiększenie dotacji podmiotowej na wykonanie mapy, planów geodezyjnych oraz na zabezpieczenie i zagospodarowanie terenów w ZPP w Ostromecku.
Galeria Miejska bwa	Zwiększenie dotacji podmiotowej na realizację wystawy Włocławki. Ceramiczne wyroby z Włocławskiej Fabryki Fajansu z lat 1952-1991.
Galeria Miejska bwa	Zwiększenie dotacji podmiotowej na realizację wystawy R. Procha Animowana Percepcja.
Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera	Zwiększenie dotacji podmiotowej z przeznaczeniem na realizację wystawy 12 rzeźb balansujących J. Kędziory.
Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna	Dotacja celowa na pokrycie wkładu własnego do realizowanego projektu Będzie dziś święto wasze – w hołdzie cichym bohaterom Bydgoszczy.

Podmiot	Przedsięwzięcia sfinansowane ze Strategii Rozwoju Kultury
Biuro Kultury Bydgoskiej	Zwiększenie dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego w trybie art. 19a.
Biuro Kultury Bydgoskiej	Zwiększenie środków na nagrody Prezydenta Miasta dla Opery Nova w związku z jubileuszowym XXX Bydgoskim Festiwalem Operowym.
Biuro Kultury Bydgoskiej	Zwiększenie środków na wynagrodzenia bezosobowe jurorów konkursów na kandydatów na stanowisko dyrektorów instytucji kultury: Muzeum Okręgowego oraz Teatru Polskiego.

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Zabezpieczenie odpowiedniej infrastruktury kulturalnej jest kluczowym zadaniem samorządu, warunkującym rozwój instytucji i inicjatyw kulturalnych.

Tabela 35 Wykaz zadań inwestycyjnych z zakresu kultury

Obiekt	Zakres prac
Miejskie Centrum Kultury	Zakupy inwestycyjne – zakup i montaż monitoringu na Barce Lemara.
Miejskie Centrum Kultury	Modernizacja obiektów Zespołu Pałacowo-Parkowego w Ostromecku oraz ich doposażenie.
Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego	Modernizacja budynków – wymiana agregatów systemu klimatyzacji w budynku przy ul. Grodzkiej 7-11.
Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego	Modernizacja budynków – wymiana układu doprowadzania wody w obiekcie przy ul. Mennica 2.
Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego	Zakup obrazu Alberta Taljańskiego Scena rodzajowa – wnętrze bretońskiej chaty.

Obiekt	Zakres prac
Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego	Zakup centrali telefonicznej do budynku Muzeum.
Teatr Polski im. H. Konieczki	Zakup serwera i sprzętu komputerowego.
Teatr Polski im. H. Konieczki	Wykup samochodu osobowego.
Teatr Polski im. H. Konieczki	Modernizacja i przebudowa infrastruktury Teatru Polskiego (GPR).
Teatr Kameralny im. W. Rucińskiej	Zakupy: roboty elektryczne i montaż oświetlenia roboczego w pracowni modelatorskiej i krawieckiej, specjalistyczny komputer wraz z oprogramowaniem do pracowni oświetleniowej sceny.
Teatr Kameralny im. W. Rucińskiej	Zakupy inwestycyjne dla instytucji kultury – zakup sprzętu do nagłośnienia oraz zestawu mikrofonów instrumentalnych.
Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera	Rewitalizacja Młynów Rothera na Wyspie Młyńskiej.
Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna	Nowoczesna strefa kultury – biblioteka na os. Szwederowo (BBO).
Opera Nova	Rozbudowa Opery Nova w Bydgoszczy o IV krąg.
Wyspa Młyńska	Zagospodarowanie Wyspy Młyńskiej.
Kanał Bydgoski	Modernizacja śluz Starego Kanału Bydgoskiego oraz brzegów.
Obiekty zabytkowe	Prace ratunkowe dachu i ścian kościoła akademickiego p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.

Obiekt	Zakres prac
Obiekty zabytkowe	Remont konserwatorski elewacji i wymiana pokrycia dachu III LO przy ul. Nowogrodzkiej 3.
Obiekty zabytkowe	Bydgoski Program Wsparcia Renowacji Zabytków.
FEKP 2021-2027	Zapewnienie wkładu krajowego dla projektów dofinansowanych z funduszy UE 2021-2027.

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

W ramach Bydgoskiego Programu Wsparcia Renowacji Zabytków, w 2024 r. przyznano 13 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków:

- renowację elewacji frontowej budynków przy ul. Jagiellońskiej 24 oraz ul. Wiatrakowej 10,
- renowację fasady oraz rekonstrukcję stolarki okiennej i drzwiowej budynku przy ul. Cieszkowskiego 3,
- wymianę stolarki okiennej w budynkach przy ulicach: Fordońskiej 156, Pl. Wolności 3/6 i 1/19, Dworcowej 66/1A i 66, Cieszkowskiego 14/1, Grunwaldzkiej 53/4, 53/6 i 53/1 oraz Gdańskiej 28/5.

W Bydgoszczy działa ok. 210 organizacji pozarządowych prowadzących działalność kulturalną. Miasto współpracuje z NGO, oferując wsparcie finansowe i udział przy opracowywaniu dokumentów kulturalnych, udzielając dotacji w ramach otwartych konkursów ofert.

Tabela 36 Dofinansowanie przedsięwzięć kulturalnych w ramach otwartych konkursów ofert

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba dofinansowanych przedsięwzięć	51	50	54	51
Liczba dofinansowanych podmiotów	41	37	42	35
Kwota wykorzystanej dotacji (w zł)	1 765 000	2 556 000	2 166 000	2 100 350

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

W 2024 r. przeprowadzono otwarte konkursy ofert w 5 kategoriach tematycznych:

1. KREUJEMY! – złożono 59 wniosków, z czego 18 projektów otrzymało dotację w wysokości 461 000 zł. Wśród wspartych projektów znalazły się m.in.: Festiwal Fontanna Muzyki Bydgoszcz 2024; Nowa Muzyka 2024 – XII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej; VII Festiwal Muzyka w Willi Blumwego.
2. WSPÓŁPRACUJEMY – złożono 17 wniosków, z czego 5 projektów otrzymało dotację w wysokości 115 000 zł. Wsparcie otrzymały m.in. Bliskie spotkania ze sztuką; LUDZIE Z VEŁNY – recital premierowy wraz z prawykonaniem w Warszawskim Laboratorium Hashtag LAB; Znikając nad Wisłą – 6 edycja programu rezydencyjnego dla artystek i artystów.
3. ODKRYWAMY BYDGOSZCZ! – złożono 12 wniosków, z czego 5 projektów otrzymało dotację w wysokości 106 880 zł. Wsparcie otrzymały m.in. Bydgoskie Chóry. Mecenat i promocja twórczości; Opowieść o artystycznej duszy miasta – Pałac Młodzieży pół wieku w Bydgoszczy; (Nie)odkryte piękno miasta – poznajemy historię i współczesność bydgoskich zabytków.
4. PUBLIKUJEMY! – złożono 29 wniosków, z czego 10 projektów otrzymało dotację w wysokości 200 000 zł. Wsparcie otrzymały m.in. Wokół prawa ochrony dziedzictwa kultury. Udział Bydgoszczy i bydgoskiego sektora kultury w międzynarodowej debacie nad prawem ochrony dziedzictwa kultury i rynku sztuki; Nagranie i wydanie płyt Artystów związanych z Bydgoszczą w ramach Wydawnictwa AMFN SAGITTARIA; SeCunda – monograficzny album kompozytorski R. Gorzyckiego; Niezbędnik Bydgoski – zestaw scenariuszy lekcji i zajęć terenowych wraz z kartami pracy dla III etapu edukacyjnego w wersji papierowej i elektronicznej.
5. EDUKUJEMY! – złożono 7 wniosków, z czego 3 projekty otrzymały 65 000 zł. Wsparcie otrzymały: Koloroffon z klasą 2024; Dziecięce Kulinaria; W malowanej skrzyni – Nie ma ziemi nad Kujawy.

Realizowano również przedsięwzięcia wieloletnie (2022-2025), wybrane w ramach konkursów przeprowadzonych w 2022 r., tj. prowadzenie Muzeum Kanału Bydgoskiego im. Sebastiana Malinowskiego w budynku przy ul. Staroszkolnej 10 przez Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Kanału Bydgoskiego oraz 10 projektów i przedsięwzięć artystycznych o znaczeniu promocyjnym dla miasta Bydgoszczy m.in.: Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. I. J. Paderewskiego, Przeźrocza Festiwal Filmowy, Vintage Photo Festiwal – Międzynarodowy Festiwal Miłośników Fotografii Analogowej; Magiczny Festiwal Świata Baśni i Bajek Pozytywka; Festiwal Muzyki Kameralnej Muzyka u Źródeł; Fonomo Music & Film Festival.

Formą wspierania realizacji zadań publicznych z zakresu kultury były małe granty – dotacja do 10 tys. zł, realizacja do 90 dni. W 2024 r. dofinansowano 11 takich przedsięwzięć m.in. Ziemia Bydgoska dla Zaolzia; Kalendarz Bydgoski 2025; Europejskie Spotkania Artystyczne; XIV Festiwal Widzących Duszą Muzyka otwiera oczy.

Tabela 37 Realizacja zadań publicznych w zakresie kultury w trybie tzw. „małych grantów”

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba dofinansowanych przedsięwzięć	4	3	5	11
Liczba dofinansowanych podmiotów	4	3	5	8
Kwota wykorzystanej dotacji (w zł)	25 000	9 998	33 996	96 000

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Liczba wydarzeń kulturalnych i ich uczestników, organizowanych w sposób tradycyjny przez instytucje kultury i organizacje pożytku publicznego przy wsparciu Miasta Bydgoszczy

Liczba wydarzeń:

- 2 014 w 2021 r.
- 2 990 w 2022 r.
- 4 230 w 2023 r.
- 3 123 w 2024 r.

Liczba uczestników wydarzeń:

- 432 757 w 2021 r.
- 498 603 w 2022 r.
- 603 758 w 2023 r.
- 768 633 w 2024 r.

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

W ramach mecenatu Miasta nad twórcami kultury corocznie przyznawane są: Nagroda Artystyczna i stypendia artystyczne Prezydenta Miasta. W 2024 r. Kapituła wyłoniła następujących laureatów:

- Nagroda Artystyczna – Sławomir Janicki,

- Stypendia Artystyczne – Daria Kobierecka, Jakub Zalewski.

Nagrody przyznano również laureatom Konkursu na Bydgoską Literacką Nagrodę Roku Strzała Łuczniczki, dla najlepszej książki treścią lub osobą autora związanej z Bydgoszczą, wydanej w roku kalendarzowym poprzedzającym rok przyznania nagrody. W 2024 r. nagrodę Strzała Łuczniczki otrzymali:

- w kategorii poezja: Sygnatura – Marek Kazimierz Siwiec,
- w kategorii proza i eseistyka: Powtarzalność i spełnienie. Zapiski rytownika 1 – Jacek Soliński,
- w kategorii poziom edytorski: Życie artystyczne w Bydgoszczy w latach 1920-1939 – Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego.

Miasto w ramach mecenatu nad indywidualnymi twórcami, przyznaje stypendia dla osób zajmujących się twórczością artystyczną oraz upowszechnianiem kultury na rzecz Bydgoszczy. Stypendia wspierają indywidualny rozwój artystyczny twórców oraz promują bydgoskich artystów poza granicami kraju. W 2024 r. sfinansowano 65 projektów stypendialnych oraz przyznano nagrody okolicznościowe 27 działaczom kultury oraz 2 instytucjom w związku z jubileuszem ich powstania. Łącznie stypendia otrzymały 73 osoby na łączną kwotę 309 242 zł.

Rozwój oferty instytucji kultury

Miejskie Centrum Kultury

Tabela 38 Działalność merytoryczna Miejskiego Centrum Kultury

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba imprez kulturalnych	1 195	1 661	1 486	1 439
Liczba wystaw	19	30	31	22
Liczba premier	76	89	82	74
Liczba wydarzeń organizowanych we współpracy z innymi podmiotami	b.d.	b.d.	158	265
Liczba uczestników	136 547	161 642	200 445	193 071

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba uczestników wydarzeń organizowanych we współpracy z innymi podmiotami	b.d.	b.d.	16 569	23 797
Liczba audycji radiowych, wydawnictw oraz imprezy zlecone	375	371	375	335
Liczba słuchaczy i czytelników	105 270	122 672	116 500	125 770
Liczba wydarzeń online/liczba wyświetleń	132 / 361 493	495 / 37 526	503/ 48 160	482/ 68 328

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Do najważniejszych przedsięwzięć zrealizowanych w 2024 r. należą:

- **Koordynacja i realizacja programu Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO** – realizacja 6 projektów aplikacyjnych (Od smyka do smyczka, Obserwatorium Kultury, Platforma Nowych Transgresyjnych Dźwięków i Sztuki, Future of The Music Shapes Now!, Drums Fusion/Roots/Inclusion, Mobility Goes First – rezydencje artystyczne); organizacja szeregu prestiżowych wydarzeń, m.in. konferencji na 20-lecie Sieci Miast Kreatywnych, konferencji Bydgoszcz Music Summit z udziałem ekspertów, cyklu 17 koncertów Próba Dźwięku, audycje i podcasty Radia Kultura, produkcja serii spotów filmowych promujących Bydgoszcz jako Kreatywne Miasto Muzyki UNESCO; budowanie sieci, kontaktów międzynarodowych i potencjału wokół Sieci Miast Kreatywnych.
- **Realizacja projektu INTERREG: MI-RAP (Music Industry Resilience Acceleration Programme)** – międzynarodowy program wzmacniania odporności branży muzycznej tworzony we współpracy z partnerami z Niemiec, Estonii, Finlandii, Litwy, Łotwy, Szwecji i Norwegii.
- **Otwarcie Domu Liter** – przestrzeni, w której można podziwiać największą w Polsce kolekcję maszyn do pisania, a także wystawy poświęcone książkom eksperymentalnym i artystycznym.
- **Otwarcie wystawy „Huhuczny strych” w Pałacu Nowym w Ostromecku** – unikalnej ekspozycji, która przyczyniła się do znacznego zintensyfikowania ruchu turystycznego w tym obiekcie.
- **Festiwal Muzyki Tradycyjnej i Ludowej Ethniesy (11. edycja)** – koncerty, potańcówki i afterparty (Pomorie Tranz Orchestra, Kapela Niwińskich, TRansatlantyk & Piotr Domasiewicz, Mammal Hands, Jausme, Hajda Banda, Alameda Puuluup); warsztaty: bębniarskie z bębna

obrzeczowego oraz pieśniarskie Wieloświaty, pieśni, opowieści; spotkanie autorskie M. Zagajewskiej z zespołu Tuleje; wystawa prac K. Bajki.

- **Festiwal Animacje (13. edycja)** – międzynarodowy konkurs krótkich animacji:
 - Konkurs Główny, Konkurs Filmów Muzycznych oraz Konkurs Filmów dla Dzieci i Młodzieży, oferta edukacyjna dla szkół – 3 069 zgłoszeń z ponad 100 krajów,
 - filmy pełnometrażowe, zestawy kuratorskie krótkich metraży, wystawa, koncerty oraz szereg wydarzeń towarzyszących, warsztaty animacji poklatkowej, tworzenia analogowych wizualizacji, 2 spotkania masterclass z M. Pajek i B. Plymptonem,
 - nagroda za Szczególne Osiągnięcia w Dziedzinie Dubbingu – Miriam Aleksandrowicz.
- **XVII Międzynarodowy Festiwal Rytmu i Sztuki Perkusyjnej DRUMS FUSION:**
 - koncerty międzynarodowych artystów: Al Di Meola, Manu Delago i Douglas Dare, GoGo Penguin, Jonathan Moffet, Landscape Trio, Rytm Rapu – Bisz, Łona/Krupa/Konieczny, Morcheeba,
 - rezydencja artystyczna i wspólny projekt muzyczny Senri Kawaguchi i Felix Jazz Orchestra,
 - międzynarodowe Forum Perkusyjne pod kierunkiem prof. P. Biskupskiego,
 - nagrody dla wybitnych perkusistów – powołanie Galerii Sław Polskiej Perkusji,
 - Zielone strefy kultury – warsztaty i konkursy ekologiczne, teatryki dziecięce, koncert Dziecięcej Orkiestry Recyklingowej i Orkiestry Perkusyjnej Pałacu Młodzieży, koncert The Vegetable Orchestra,
 - Street Beat – rytm ulicy, 5 koncertów ulicznych w amfiteatrze na Grodzkiej i Starym Rynku,
 - produkcja 4 kameralnych form muzycznych do prezentacji online na kanale you tube.

Pozostałe działania to m.in.:

- Festiwal Przeczytani-przepisani: spotkania autorskie, w tym z J. Sobolewską i R. Rakiem, oprowadzenia kuratorskie, wykłady dot. historii maszyn do pisania i książek eksperymentalnych, koncert formacji Stop,
- 50-lecie BIK – 11 numerów pisma,
- kontynuacja muzycznych cykli: Premiery Płytowe, Bydgoska Akademia Jazzu, Klub Bydgoskiej Akademii Jazzu, Progressive Evening, Bydgoscy Muzycy w Hołdzie..., Aka-Demo, Metalowe Zakończenie Roku,
- działalność warsztatowa i koncertowa Dziecięcej Orkiestry Recyklingowej,

- działalność koncertowa Big Bike Orchestra – kilkadziesiąt koncertów w kraju i w Europie, odebranie nagrody w siedzibie UNESCO, Nagroda Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- 9 wystaw w Galerii Wspólnej; 9 wystaw w Foyer MCK,
- Sztambuch Bydgoski – kontynuacja projektu memorialno-edukacyjnego,
- seanse regularnego repertuaru – 700 projekcji dla ponad 10 tys. widzów oraz seanse online – ponad 400 tytułów na blisko 700 domowych seansach,
- Festiwal Młode Horyzonty,
- UTW Agora Nestora – 16 wykładów, zajęcia stałe, warsztaty, spotkania integracyjne,
- Dziedzictwo Kulturowe – Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku Stary Pałac: 19 koncertów, spektakl, wykłady, konferencja muzykologiczna, sesje nagraniowe, 13 spotkań edukacyjnych, wystawa z okazji 130. rocznicy oddania do użytku Mostu Fordońskiego,
- Dziedzictwo Kulinarne – Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku Nowy Pałac – działalność edukacyjna dotycząca kuchni regionalnej i historycznej,
- Bardzo Młoda Kultura – MCK pełni rolę operatora programu na lata 2023-2025 realizując autorski program edukacji kulturowej na terenie województwa,
- Muzeum Legend Szyperskich – Barka Lemara,
- Szlak TeH₂O – koordynacja działań m.in.: produkcja beczek szlakowych otwierających możliwości pracy w plenerze, imprezy plenerowe firmowane przez Szlak: koncerty na pokładzie barki Lemara, wsparcie organizacyjne dla wydarzeń organizowanych przez obiekty szlakowe, próby i koncerty Szychty Wokalnej Niech to Szlak,
- zainicjowanie powstania inkubatora społeczno-artystycznego przy przyszłym Centrum Kultury Fordon oraz Fordon – Dzielnicowy Program Edukacji Kulturowej (IV edycja),
- codzienna działalność informacyjno-reporterska Radia Kultura skupiona na relacjonowaniu i promowaniu wydarzeń kulturalnych w regionie; audycje autorskie i rozmowy z gośćmi,
- projekty partnerskie – Festiwal Docs Against Gravity, Przeźrocza Festiwal Filmowy, Vintage Photo Festival, Festiwal Początek Sezonu, koncerty i spektakle flamenco, Festiwal Teatralny Sytuacja Relacja, Festiwal Get Up, koncerty Zespołu Pieśni i Tańca Płomienie, cykl filmowy KolorOFFon, Europejskie Spotkania Artystyczne, koncert charytatywny – Klub Niewidomych Łuczniczka, koncerty gordonowskie, Fonomo Music and Film Festival, Black Star Fest.

MCK prowadził działania na rzecz likwidacji barier oraz różnorodne zadania związane z edukacją, integracją i włączaniem społecznym, w tym warsztaty teatralne i plastyczne dla dzieci i młodzieży ze Szkoły Branżowej i Szkoły Braille’a, warsztaty z technik improwizacyjnych dla nauczycieli.

Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego

Tabela 39 Działalność merytoryczna Muzeum Okręgowego

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba wystaw	30	29	32	46
stałych	11	11	11	12
czasowych	14	15	18	31
poza muzeum	5	3	3	3
Liczba imprez	6	21	35	41
Liczba pozostałych realizacji artystycznych m.in. lekcje muzealne, warsztaty, oprowadzenia po wystawach	211	445	1 555	619
Liczba wydawnictw	b.d.	3	5	6
Liczba zwiedzających	47 245	98 224	52 614	93 491
Liczba uczestników pozostałych wydarzeń	-	-	29 703	28 722
Liczba wystaw online/liczba wyświetleń	5/39 676	–	–	–
Liczba wydarzeń organizowanych we współpracy	–	–	–	96
Liczba uczestników wydarzeń organizowanych we współpracy	–	–	–	2 575

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Wystawy prezentowane w Muzeum Okręgowym:

1. ekspozycje stałe:

- Na pograniczu Wielkopolski i Pomorza. Bydgoszcz i region u zarania dziejów,
- Od Starego Rynku do Placu Wolności. Spacer ulicami międzywojennej Bydgoszczy,
- Twórczość Leona Wyczółkowskiego (1852-1936),
- Leon Wyczółkowski – wystawa biograficzna,

- Exploseum,
 - W Grodzie Bydgosza. Tajemnice życia wczesnośredniowiecznych mieszkańców Bydgoszczy i okolic,
 - Obrazy nie-/rzeczywistości: inspiracje i aspiracje,
 - Jan Stanisławski i uczniowie z kolekcji Wandy i Leonarda Pietraszaków,
 - Skarb Bydgoski – część numizmatyczna,
 - Aptekarstwo Bydgoskie, Starodruki – nabytki 2022, Jan Harasimowicz. Aptekarz i twórca,
 - Pokój zagadek Mariana Rejewskiego,
2. ekspozycje stałe nowe: Skarb Bydgoski. Biżuteria,
3. ekspozycje czasowe:
- 10 wystaw jubileuszowych Teraźniejszość czasu przeszłego,
 - Inherencja materii ducha. Wokół dorobku Andrzeja Szwalbego,
 - Prowokacja Bydgoska 1981,
 - Powroty Fordon 1973-2023 Supplementum,
 - Groza – w drodze do szaleństwa,
 - Wystawa Fotografii Artystycznej ze zbiorów MOB Dawno nie/widziane,
 - 12 wystaw w ramach Vintage Photo Festiwal,
 - Apteczne podróże w czasie,
 - Dźwięki spod igły. Światowa kolekcja fonograficzna Ewy i Adama Mańczaków,
 - Projekt Bydgoszcz i inne historie. Wystawa prac Hanny Oinonen,
 - Wymarzone Muzeum. Cudowne leki z dawnej apteki.
4. ekspozycje poza siedzibą Muzeum:
- Gościnnie. Malarstwo ze zbiorów Muzeum Okręgowego im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy! – Pałace Ostromecko,
 - Leon Wyczółkowski – wieczny zachwyty – Muzeum Podlaskie w Białymstoku,
 - Ekspozycje plenerowe: Na szlaku TeH₂O – plener przed Europejskim Centrum Pieniądza.

Pracownicy Muzeum przeprowadzili w 2024 r. 462 kwerendy i konsultacje, zanotowano 881 odwiedzin w czytelni oraz 232 wypożyczenia książek z Biblioteki. W ramach działalności edukacyjnej zrealizowano 616 lekcji i warsztatów muzealnych oraz 96 spotkań we współpracy z partnerami. Przygotowane wydawnictwa to: katalogi do wystaw (Jarosław Kozłowski, Krzysztof Jarzęcki, Kurdystan, Projekt Bydgoszcz), katalogi zbiorów (Straty wojenne Muzeum Miejskiego w

Bydgoszczy), prace naukowe (Bydgostiana III, Środowisko artystyczne Bydgoszczy w latach 1920-1939), inne druki.

Muzeum było organizatorem różnorodnych wydarzeń kulturalnych i działań m.in.: Tematyczne Spacer Historyczne – 11; wykłady, spotkania – 20; Eskapada – poznaj swój region z przewodnikiem; Polska zobacz więcej – Weekend za pół ceny / Metropolia za pół ceny; Dzień wolnej sztuki Piknik Leona i Franciszki, Europejska Noc Muzeów; Ster na Bydgoszcz; Ogólnopolski Dzień Etnografii, Etnologii i Antropologii Kulturowej – ETNOdzień w MOB; Europejskie Dni Dziedzictwa w Spichrzach nad Brdą; Dni Otwarte Funduszy Europejskich; Majówka w Exploseum.

Zakupy i pozyskiwanie muzealiów Muzeum Okręgowego

Tabela 40 Zakupy

Lata	liczba	wartość zł
2021	11	4 794
2022	154	341 812
2023	11	1 510
2024	5	31 470

Tabela 41 Dary i przekazania

Lata	liczba	wartość zł
2021	714	1 583 485
2022	524	134 184
2023	710	58 828
2024	2 484	5 561 451

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Znaczny wzrost liczby pozyskanych muzealiów w 2024 r. wynika z przejęcia na własność Muzeum Okręgowego „Skarbu Bydgoskiego”. Skarb obejmujący 486 złotych monet, ozdoby i dewocjonalia, został odkryty w 2018 r. w Katedrze pw. św. Marcina i Mikołaja.

Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego otrzymało nominację do prestiżowej nagrody European Museum of the Year Award 2025 (EMYA).

Galeria Miejska bwa

Tabela 42 Działalność merytoryczna Galerii Miejskiej bwa

Wyszczególnienie	2021	2022^a	2023	2024
Liczba wystaw	28	29	28	27
Liczba pozostałych wydarzeń kulturalnych	97	90	95	109
Liczba wydawnictw	16	7	12	5
Liczba zwiedzających	16 702	20 670	30 265	30 305
Liczba wydarzeń online/liczba wyświetleń	31/221 081	–	–	–

^a Od lipca do listopada 2022 r. trwały prace budowlane na fasadzie budynku przy ul. Gdańskiej 20; w tym czasie Galeria działała w mniejszym wymiarze godzin (15-20/16-20).

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Do najważniejszych przedsięwzięć artystycznych Galerii Miejskiej bwa w 2024 r. zaliczyć można:

- wystawy w gmachu głównym: Chyba to jest niepewność M. Rak; PATH duet T. Czekalska, L. Golec; Lico M. Zgierska; chęć rozumienia jest aktem oporu* K. Szeszyckiej; Kolory życia. Hanna i Jacek Żuławscy; Wzornictwo PBS. DYPLOMY 2024; Tom Swoboda Zooscape; Powroty 2. Zbigniew Gostomski; Włocławki. Ceramiczne wyroby z Włocławskiej fabryki fajansu z lat 1952-1991; Karuzela; REVER'; Robert Proch. Animowana percepcja; Paweł Romańczuk. Humanoidy; Dobrowolność; Suche Oczy; Znikając nad Wisłą.
- wystawy w Galerii ul. Gdańska 3: Motyw moich wspomnień P. Matuszek; Gdzie trafią krew i woda M. Jamróg; Niebieski w działaniu – wystawa kuratorska M. Noniewicz; Mówię kiedy muszę A. Kubicka; Poczuj sztukę miasta w ramach grantu WENA Fundacji Rodziny Staraków; Kuba Mozolewski. Balans złudzeń – wystawa eksperymentalnej ceramiki użytkowej wykonanej techniką nerikomi; Kotcepcja – kotorysunki; Magdalena Ciemierkiewicz. Powiedz mi, miasto – wystawa w ramach Rezydencji Artystycznych.
- wystawy poza Galerią – Zbigniew Gostomski. Forma Przestrzenna – wystawa bydgoskiego artysty zorganizowana we współpracy i w przestrzeni Centrum Sztuki Galeria EL w Elblągu.

- warsztaty: Dziecko na warsztat – 37 warsztatów dla przedszkoli i szkół podstawowych; Sztuka w samo południe – 9 warsztatów dla seniorów; 14 różnych, dodatkowych warsztatów.
- działania artystyczno-edukacyjne – wykłady z cyklu Akademia Sztuki (5); oprowadzania kuratorskie (19).
- inne m.in.: spotkania z artystami; panele dyskusyjne; koncerty: Michała Jacaszka, Pawła Romańczuka; koncert audiowizualny w ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej i Sztuk Wizualnych Mózg Festival; Minifestiwal Międzygatunkowej Widzialności; Noc Muzeów.

Teatr Polski im. Hieronima Konieczki

Tabela 43 Działalność merytoryczna Teatru Polskiego

Wyszczególnienie	2021	2022 ^a	2023 ^a	2024
Liczba premier	5	7	5	4
Liczba spektakli	107	108	99	80
Liczba pozostałych wydarzeń	14	15	29	40
Liczba wydarzeń organizowanych we współpracy	b.d.	b.d.	4	4
Liczba widzów spektakli	6 720	6 022	9 764	8 360
Liczba uczestników pozostałych wydarzeń	230	406	2 251	2 024
Liczba uczestników wydarzeń organizowanych we współpracy	b.d.	b.d.	325	552
Liczba wydarzeń online/liczba wyświetleń	29/1 314	–	–	–

^a Od marca 2022 r. Duża Scena TPB jest wyłączona z użytkowania, w związku z trwającym remontem budynku.

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Przedsięwzięcia artystyczne Teatru Polskiego realizowane w 2024 r.:

1. spektakle premierowe – Hamlet, reż. C. Tomaszewski; Nie ogarniam czyli o demonach, reż. U. Kijak; ahat ilī. Siostra bogów, reż. A. Augustynowicz; Fight Club, czyli męskie kręgi, reż. M. Osowicki,

2. pozostałe repertuarowe spektakle – Werter, reż. G. Jaremko; Ameryka, reż. J. Holewińska; Stella Walsh. Najszybsza osoba świata, reż. J. Jeliński; Ptaki ciernistych krzewów. Rzec o miłości w kościele, reż. J. Piaskowski; Czerwony Kapturek, reż. W. Faruga; Maszyna, reż. J. Szalc; Pchła Szachrajka, reż. Ł. Gajdzis; Buka, reż. O. Turutia-Prasolova; Ostatnie dni Eleny i Nicolae Ceaușescu, reż. W. Faruga,
3. spektakle grane poza siedzibą – Komediantka, reż. A. Sokołowska; Przemiany, reż. M. Borczuch; Twarzą w twarz, reż. M. Kleczewska,
4. spektakle prezentowane w ramach Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Sytuacje/Relacje, organizowanego przez Stowarzyszenie Juvenkracja,
5. spektakle wyjazdowe – Międzynarodowy Festiwal Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych w Łodzi; Warszawskie Spotkania Teatralne, Festivalul International de Teatru Oradea (FITO/Rumunia), Kielecki Międzynarodowy Festiwal Teatralny, MFT Kontakt w Toruniu, Konfrontacje Teatralne w Lublinie, Bukareszt Theatre Festival (Rumunia) – spektakl Ostatnie dni Eleny i Nicolae Ceaușescu, reż. W. Farugi; XVI Międzynarodowy Festiwal Gombrowiczowski w Radomiu spektakl Ameryka, reż. J. Holewińskiej; Bliscy Nieznajomi 2024 QueerFest w Poznaniu spektakl Stella Walsh. Najszybsza osoba świata, reż. J. Jelińskiego, Festiwal Nowe Epifanie w Warszawie spektakl Ptaki ciernistych krzewów. Rzec o miłości w kościele, reż. J. Piaskowskiego,
6. inne wydarzenia – projekty artystyczne i edukacyjne:
 - Warsztaty do spektaklu w reżyserii Uli Kijak – warsztaty, sesje improwizacyjne i sesje twórcze,
 - Warsztaty teatralne – zajęcia dla grup szkolnych i przedszkolnych,
 - Doprowadzone do wrzenia – czytanie fragmentów książki Małgorzaty Grosman – wydarzenie w ramach „Marca Kobiet” w TPB,
 - Rzeka legend – projekt edukacyjny zakładający realizację działań warsztatowych i animacyjnych, których tematem były dawne i współczesne legendy bydgoskie. Projekt realizowany w ramach programu Narodowego Centrum Kultury „Kultura – Interwencje. Edycja 2024”,
 - Rzeka Legend. Nocne marki – czytanie legend w ramach wydarzenia „Cafe Bulwar & Nocne Marki”,
 - Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu; Europejska Noc Muzeów 2024; 30-lecie istnienia Klubu Mózg.

W 2024 r. odbyła się **23. edycja Festiwalu Prapremier** pn. Festiwal Prapremier PROGRES/REGRES Bydgoszcz 2024 Kujawy/Pomorze. Zaprezentowane spektakle odnosiły się do zagadnień progresu i regresu: przez pryzmat ciała, jego kolonizacji i relacji z nowymi technologiami, różnic klasowych, relacji rodzinnych i społecznych, zmian między tym, co kobiece i męskie, wreszcie w zderzeniu historii indywidualnych i zbiorowych. Na program Festiwalu złożyły się prezentacje produkcji Teatru Polskiego, gościnne prezentacje spektakli z Polski i zagranicy, pokazy szkiców scenicznych tekstów finałowych AURORY – Nagrody Dramaturgicznej Miasta Bydgoszczy oraz wydarzenia towarzyszące. Łącznie zorganizowano 20 wydarzeń. W 4. edycji AURORY, konkursu o Nagrodę Dramaturgiczną Miasta Bydgoszczy dla dramatopisarzy z Europy Środkowo-Wschodniej udział wzięło 268 tekstów z 19 krajów. Nagrodę główną otrzymał Mikita Ilyinchyk za sztukę Say hi to Abdo.

Zdobyte nagrody i wyróżnienia Teatru Polskiego:

- Nagroda Prezydenta Miasta Bydgoszczy z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru dla Hanny Gruszczyńskiej i Michaliny Rodak,
- Nagroda Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru dla Karoliny Lipińskiej i Jerzego Pożarowskiego,
- Nagroda dla Najlepszego Aktora MFT Kontakt 2024 została przyznana Damianowi Kwiatkowskiemu za rolę Generała w spektaklu Ostatnie dni Eleny i Nicolae Ceaușescu,
- Brązowe medale Zasłużeni Kulturze Gloria Artis otrzymali: Wojciech Faruga, Marian Jaskulski, Jerzy Pożarowski i Małgorzata Witkowska.

Teatr Kameralny

Tabela 44 Działalność merytoryczna Teatru Kameralnego

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba premier	7	5	5	4
Liczba spektakli	53	123	196	145
Liczba pozostałych wydarzeń kulturalnych	19	39	90	98

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba pozostałych wydarzeń organizowanych we współpracy	b.d.	b.d.	22	20
Liczba widzów spektakli	2 841	15 112	23 480	20 982
Liczba uczestników pozostałych wydarzeń	848	1 005	5 057	5 112
Liczba uczestników pozostałych wydarzeń organizowanych we współpracy	b.d.	b.d.	4 750	3 931
Liczba wydarzeń online/ Liczba wyświetleń, w tym słuchowisk radiowych	11/2 261	–	–	–

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Do przedsięwzięć artystycznych Teatru Kameralnego realizowanych w 2024 r. należą:

- spektakle premierowe – Chłopcy z placu broni na podstawie książki F. Molnára, reż. W. Kościelniak; Wrzask Scena inicjatyw Aktorskich, reż. T. Malinowska-Tyszkiewicz; Ono Scena dla Naj-najów, reż. i scenariusz J. Ehrlich, E. Ehrlich; Poranny spektakl dla młodzieży, czyli poranny spektakl dla młodzieży reż. R. Szumski,
- pozostałe spektakle – Bajki dla niegrzecznych dzieci, reż. J. Zar; Dziewczynka z herbacianych pól, reż. A. Klucznik; Te sprawy, reż. T. Kaczorowski; Nowe szaty TindiElli, reż. A. Wolszczak; Adonis ma gościa, reż. J. Szydłowski; Matylda, reż. J. Mikołajczyk; WAG. Żona i dziewczyna piłkarza, reż. M. Henke; Opowieści z Narni, reż. G. Gietzky; Rozplątanie tęczy, reż. A. Czekierda; Trzy świnki i przyjaciele, reż. W. Wolański; Drapando czyli Atak Zamszałego Starucha, reż. T. Valdall-Czarnecki, Tylko mnie poproś do tańca, koncepcja artystyczna K. Kłaczek; Dzikie Łabędzie, reż. A. Klucznik; Strach się bać, reż. L. Słabińska-Grzęda,
- działania edukacyjne – Kameralne zakamarki Spacer po Teatrze; Kameralna Akademia Musicalu – Broadway nad Brdą; warsztaty: tematyczne, po spektaklu, okolicznościowe; półkolonie: Letniej Akademii Musicalu oraz w świetle Matyldy; spektakl Escape room w ramach projektu Wykluczenie nie ma MOWy! 2,
- inne działania – koncert z okazji Dnia Dziecka; organizacja gali wręczenia nagród z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru oraz współorganizacja Międzynarodowego Festiwalu

Improwizacji Teatralnej IMPRODROM; spektakle improwizowane; spektakl Kobiety Szekspira; projekt świąteczny Kiedy prezenty; spektakl wyjazdowy Strach się bać, reż. L. Słabińska-Grzęda.

Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera

Tabela 45 Działalność merytoryczna Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba imprez m.in. spotkania, warsztaty, prelekcje, wydarzenia	98	236	395	289
Liczba wystaw własnych	–	7	5	21
Liczba wystaw organizowanych we współpracy	–	12	7	9
Liczba pozostałych realizacji m.in. wydarzeń artystycznych, edukacyjnych realizowanych we współpracy/partnerstwie z zewnętrznymi organizatorami	36	130	203	401
Liczba uczestników imprez własnych/zwiedzających wystawy własne	24 595	66 154	81 292	144 620
Liczba uczestników pozostałych realizacji we współpracy/zwiedzających wystawy organizowane we współpracy	6 175	39 965	25 303	75 281
Liczba zwiedzających obiekt	1 150	149 521	174 440	235 918
Liczba wydarzeń online/liczba wyświetleń	12/435	10/2 200	3/1 270	0

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Wystawy prezentowane w Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera w 2024 r.:

- wystawy stałe – Węzły. Opowieść o mieście nad rzeką; Młyn-Maszyna; SOWA – Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności,
- wystawy czasowe: Moja Rzeka; Oczarowanie; Ukryty obraz – A. Waskresiński; Instalacja dźwiękowa – M. Dymiter; Uniesienie. Wystawa rzeźb balansujących J. Kędziory; Rzeźby balansujące Jerzego Kędziory na fotografiach B. Kędziory; Przez dotyk – ceramika T. Miotke-Sowińskiej i J. Miotke; Istoty złożone – M. Siliakova; Archiwalny fotoplastykon;

HAHAHA/AHAHAH: praktyczne i niepraktyczne ćwiczenia typograficzne; TYPE TEXT ROOTS; TYPE TEXT POSTER EXHIBITION; TYPE TEXT KINETIC; Typoteka – Indeks polskich krojów pisma; 5x5 – cykl miniwystaw w przestrzeni kawiarni Nowe Miejsce, wybrani artyści zostali zaproszeni do prezentacji 5 prac przez okres 5 tygodni,

- wystawy zrealizowane we współpracy m.in.: Co słychać w mózgu?, Instalacja wizualna John'a Citizena Make art. Not war, Łączy nas sztuka, Festiwal Architektury – wystawa Temat rzeka, wystawy prac studentów kierunku Architektura i Wydziału Sztuk Projektowych PBS; Łączy nas życzliwość – wystawa portretów znanych bydgoszczan.

Centrum prowadziło także działania popularyzujące naukę:

- Slam filozoficzny – turniej poetycki z udziałem publiczności,
- Myślowisko Miejskie – filozoficznie o współczesności,
- Młyny na Lato – aktywności dla osób pozostających w mieście przez okres wakacji,
- Spotkania literackie,
- Na styku kultury i nauki – cykl spotkań popularnonaukowych zrealizowanych we współpracy z magazynem Pismo,
- Wywiad rzeka. Archiwum Bydgoskich Historii – przedsięwzięcie, które łączyło w sobie elementy archiwum społecznego i platformy cyfrowej.

Inne wydarzenia realizowane przez Centrum to m.in.:

- Bydgoskie Dni Projektowe (3. edycja) – miejski festiwal poświęcony myśli projektowej, odbyło się ponad 40 różnych aktywności: warsztatów, spotkań, pokaz filmu, spacerów tematycznych,
- Urodziny Rejewskiego (3. edycja) – międzypokoleniowy piknik popularnonaukowy,
- Mennica 10 Art.– sztuka wpisana w miasto. Minifestiwal sztuki ulicznej skierowany do młodzieży,
- Mózg w Młynach – obchody 30. urodzin klubu Mózg oraz Muzyka w Zamku Niebios – koncerty muzyki barokowej,
- organizowane wspólnie z NGO oraz lokalnym środowiskiem artystycznym i biznesowym: Festiwal Początek Sezonu, Rękoczyn, Festiwal Architektury, World Canal Conference Bydgoszcz, Dzień z Wirtualnym Uniwersytetem Pedagogicznym, Festiwal Przeźrocza 10. Edycja, 13. Fonomo Music & Film Festival, Święto Światła Światłowodów, XIV Bydgoski Festiwal Nauki,
- długoterminowa współpraca ze Stowarzyszeniem My Też – ponad 120 warsztatów i spotkań.

Ponadto działalność programowa Młynów koncentrowała się na kreatywnym hubie. Instytucja zapewniała przestrzeń i wsparcie w zakresie sieciowania, zaangażowania społecznego oraz rozwoju dla osób i organizacji działających w obszarach kreatywności, kultury i nowych technologii m.in.: cykl filmowy Against Gravity; warsztaty z budowania marki festiwalu, jako szczególnego rodzaju wydarzenia kulturalnego i szkolenia w ramach wzmacniania pracowników sektora kulturalnego. Współpracowano z organizacjami pozarządowymi oraz lokalnym środowiskiem artystycznym i biznesowym przy wydarzeniach: PyData Bydgoszcz, Robimy II Kujawsko-Pomorski Kongres Kultury, Spotkania programistów PHPERS BYDGOSZCZ, 7. Bydgoski Hackathon, Spotkania Klubu Pracodawców Pracodawcy Pomorza i Kujaw, Dawaj na dizajn.

Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera uruchomiło program mikrograntów młodzieżowych skierowany do osób w wieku 14-26 lat, mieszkających bądź uczących się w Bydgoszczy oraz pilotażową edycję mikrograntów skierowaną do grup nieformalnych i NGO. W instytucji działa także kawiarnia społeczna Nowe Miejsce – wielokulturowe miejsce spotkań tworzące przestrzeń do dialogu. To miejsce otwarte na rozmowy, opowieści, a także aktywności lokalnych stowarzyszeń i fundacji wspierających osoby w kryzysie uchodźczym oraz inicjatywy międzypokoleniowe.

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna

Tabela 46 Stan organizacyjny Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej (WiMBP)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Placówki biblioteczne:	24	23	22	22
Biblioteka Główna	1	1	1	1
Filie dla dorosłych	4	3	2	2
Filie dla dzieci	2	2	2	2
Filie ogólne	17	17	17	17
Zbiory biblioteczne:	988 477	987 822	978 520	987 277
Książki	848 951	845 667	834 141	840 933
Czasopisma	64 727	65 127	65 641	66 111
Zbiory specjalne	74 799	77 028	78 738	80 233

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

W 2024 r. w stosunku do poprzedniego roku spadła liczba czytelników o 7,6%, jednocześnie odnotowano wzrost wypożyczeń o 8%.

Tabela 47 Poziom czytelnictwa

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Czytelnicy zarejestrowani w wypożyczalniach	34 683	38 255	42 014	38 831
Wypożyczenia na zewnątrz	724 521	781 960	824 034	890 349
Książki i czasopisma udostępnione na miejscu	28 569	40 347	29 034	23 796

Źródło: Biuro Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy

W Bibliotece Głównej oraz w filiach zrealizowano 2 820 wydarzeń, w których uczestniczyły 75 164 osoby. Do najważniejszych przedsięwzięć artystycznych WiMBP zaliczyć można:

- XIII Festiwal Książki Obrazkowej dla Dzieci LITEROBRAZKI,
- IV Ogólnopolski Konkurs Literacki im. W. Dobaczewskiej Na chwałę słońca,
- Tydzień Bibliotek Biblioteka – miejsce na czasie!,
- Bydgoskie środy literackie – cykl spotkań z bydgoskimi twórcami,
- XVIII Bydgoski Trójkąt Literacki,
- Narodowe czytanie,
- FESTIWAL ANIMACJI O!PLA,
- PROJEKTOR – klub filmowy klasyki kina polskiego i światowego prezentowanych na bibliotecznym strychu,
- 678. urodziny miasta Bydgoszczy – cykl imprez w Bibliotece Głównej i w filiach bibliotecznych,
- Weekend seniora z kulturą – ogólnopolska akcja MKiDN zachęcanie seniorów do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym,
- Centrum Informacji i Kultury ameryka@twojej bibliotece[®],
- Szlak Wody, Przemysłu i Rzemiosła TeH2O w Bydgoszczy,
- Dyskusyjne Kluby Książki,
- Program ProKultura,
- Pokój zagadek STWÓR NIECZYTEK oraz gry mobilne i gry terenowe.

Ponadto organizowane były spotkania autorskie, lekcje biblioteczne, zajęcia edukacyjne, zajęcia plastyczne, koncerty, przedstawienia teatralne, słuchowiska, podcasty, wystawy, kiermasz książek oraz głośne czytanie. W 2024 r. przeprowadzono 287 lekcji bibliotecznych dla 4 610 uczniów, w tym lekcje wyjazdowe Wędrujący katalog. Ukazały się publikacje: Bibliotekarz kujawsko-pomorski, Kalendarium na rok 2025, Na chwałę słońca – almanach IV Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego im. Wandy Dobaczewskiej oraz newsletter. Wydano słuchowisko na płytach winylowych Podróże z osłem przez góry Sewenny stanowiące adaptację esejów R. L. Stevensona. Ukazały się również podcasty z cyklu Rozmowy na Strychu z laureatami Bydgoskiej Nagrody Literackiej Strzała Łuczniczki A. Majdzińską i B. Siwcem.

Dostęp do książki elektronicznej odbywał się w WiMBP poprzez platformy:

- ACADEMICA – cyfrowa Wypożyczalnia Międzybiblioteczna Książek i Czasopism, skorzystało 46 osób, udostępniono 418 publikacji,
- IBUK Libra – WiMBP wraz z bibliotekami z podregionu bydgoskiego i toruńskiego tworzą konsorcjum 12 bibliotek Kujawsko-Pomorski Elektroniczny Zasób Biblioteczny; w 2024 r. czytelnicy weszli na stronę Ibuka 2 277 razy pobierając 14 119 stron,
- LEGIMI – WiMBP wraz z innymi bibliotekami (konsorcjum 33 bibliotek z podregionu bydgoskiego) opłacała dostęp do platformy; w 2024 r. zarejestrowano 1 721 użytkowników, a czytelnicy pobrali 144 384 tytuły,
- Empik GO – konsorcjum zawiązano w grudniu 2024 r., liczące 25 bibliotek z podregionu bydgoskiego, w WiMBP czytelnicy wypożyczyli 4 085 tytułów,
- KPBC – Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa – realizowana przez instytucje współpracujące w ramach Konsorcjum Bibliotek Naukowych Regionu Kujawsko-Pomorskiego, w tym WiMBP, w 2024 r. liczba wyświetleń obiektów cyfrowych wyniosła 1 905 411.

Warunki zamieszkania

W 2024 r. zasoby mieszkaniowe w Bydgoszczy wynosiły ponad 160 tys. mieszkań. Niemal wszystkie mieszkania są wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne, a odsetek mieszkań z centralnym ogrzewaniem systematycznie rośnie. Tereny mieszkaniowe w 2024 r. stanowiły 11,7% gruntów w mieście.

W 134 budynkach oddano do użytkowania 1 513 mieszkań (o 36,3% mniej niż rok wcześniej) o przeciętnej powierzchni użytkowej 54,87 m², średnio z 2,6 pomieszczeniami (o powierzchni większej niż 4 m²). W przeliczeniu na 1 000 mieszkańców przypadało 5 nowych mieszkań (o 2 mieszkania mniej niż w poprzednim roku). Wśród ogółu mieszkań oddanych do użytkowania 96,0% powstało w ramach budownictwa deweloperskiego.

Tabela 48 Budownictwo mieszkaniowe w Bydgoszczy:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Mieszkania oddane do użytkowania	1 438	1 642	2 375	1 513
Mieszkania, których budowę rozpoczęto	2 263	1 522	1 327	1 828
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym	2 471	3 177	1 498	3 351

Źródło: BDL GUS

Największe inwestycje mieszkaniowe w 2024 r. to:

- Osiedle Akademicka II – ul. Akademicka 8 (340 mieszkań),
- Osiedle Akademicka III – ul. Akademicka 10 (154 mieszkania),
- Osiedle Urzecz II – ul. Naruszewicza (131 mieszkań),
- Osiedle Filmowe V – ul. Filmowa 5a (130 mieszkań),
- Osiedle Industria – ul. Pomorska 81, budynki E (108 mieszkań).

W 2024 r. rozpoczęto budowę 1 828 mieszkań, co stanowiło wzrost o 37,8% w porównaniu do 2023 r. Większość z tych mieszkań (95,4%) była przeznaczona na sprzedaż lub wynajem przez

deweloperów. Ponadto realizowano budowę 85 mieszkań w ramach budownictwa indywidualnego. Wydano także 116 pozwoleń na budowę lub dokonano zgłoszenia wraz z projektem budowlanym na nowe budynki mieszkalne (wzrost o 18,4% względem poprzedniego roku), co pozwala na realizację 3 351 mieszkań.

Średnia cena transakcyjna 1 m² mieszkania na rynku pierwotnym w IV kw. 2024 r. wzrosła o 5,1% w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku, natomiast na rynku wtórnym wzrosła o 4,1% porównując do IV kw. 2023 r.

Tabela 49 Wzrost średnich cen sprzedaży m² mieszkania

Wyszczególnienie	IV kwartał 2021	IV kwartał 2022	IV kwartał 2023	IV kwartał 2024
Rynek pierwotny	7 671	7 853	9 122	9 590
Rynek wtórny	6 102	6 445	6 895	7 180

Źródło: Baza cen nieruchomości mieszkaniowych Narodowego Banku Polskiego (ceny transakcyjne)

W 2024 r. uchwalono 2 mpzp obejmujące funkcję mieszkaniową o łącznej powierzchni rezerw – 20,95 ha (Myślęcinek – Leśny Park Kultury i Wypoczynku oraz Wyżyny – Węgierska), w tym gminnych 2,1 ha. W celu usprawnienia procesu inwestycyjnego, we wrześniu 2024 r. Rada Miasta uchwaliła zmiany w uchwale określającej lokalne standardy urbanistyczne dla inwestycji mieszkaniowych. Zmiany dotyczą uchylenia zapisów określających wymagane odległości od przystanku komunikacyjnego, szkoły podstawowej oraz przedszkola. Natomiast w tym zakresie stosowane będą wymogi określone w ustawie o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących.

BTBS Sp. z o.o. buduje mieszkania na wynajem korzystając z programów wspierania budownictwa czynszowego. W 2024 r. Spółka realizowała następujące inwestycje przy:

- ul. Z. Augusta 30 i ul. Rycerskiej 11-13 – budowa 127 mieszkań, 42 stanowisk postojowych w hali garażowej oraz 2 lokali usługowych, planowany termin zakończenia inwestycji to IV kw. 2025 r.,

- ul. Połusznego 5 i 9 – przygotowanie dokumentacji technicznej oraz złożenie wniosku kredytowego do BGK dla budowy 68 mieszkań, 76 stanowisk postojowych w hali garażowej oraz 2 lokali usługowych, planowany termin zakończenia inwestycji to IV kw. 2026 r.,
- ul. Rycerskiej 19 – wykup udziałów w nieruchomości gruntowej i rozpoczęcie prac projektowych dla 12 mieszkań i 3 stanowisk postojowych, planowany termin zakończenia inwestycji to II kw. 2026 r.,
- ul. Pomorskiej 88 „Londynek” – rozpoczęcie prac projektowych nad inwestycją obejmującą ok. 48 mieszkań, planowany termin zakończenia inwestycji to IV kw. 2027 r.

Ponadto wykonano roboty rozbiórkowe i parking tymczasowy na nieruchomości przy ul. Rycerskiej 3.

Bydgoskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego:

- 31 budynków,
- 1 463 mieszkania,
- 50,08 przeciętna pow. mieszkania m²,
- 20 lokale użytkowe,
- 320 garaże i stanowiska postojowe,
- 3 989 oczekujący na mieszkanie.

Mieszkania komunalne – realizacja Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Bydgoszczy na lata 2022-2030.

Komunalny zasób mieszkaniowy, przekazany w zarząd Administracji Domów Miejskich „ADM” Sp. z o.o., stanowił ok. 5,7% wszystkich mieszkań w Bydgoszczy. W 1 739 budynkach znajdowały się 9 122 lokale mieszkalne należące do zasobu Miasta, z czego 5 003 lokale znajdowały się w budynkach mieszkalnych należących do Miasta (54,8%). „ADM” Sp. z o.o. zarządzała 1 468 budynkami mieszkalnymi, w których znajdowały się lokale komunalne, w tym 849 budynków stanowiło własność Miasta, 571 budynków należało do wspólnot mieszkaniowych, 41 budynków pozostawało w samoistnym posiadaniu Miasta, 7 budynków było własnością Spółki. Dodatkowo Spółka zarządzała lokalami Miasta w 28 budynkach mieszkalnych spółdzielni mieszkaniowych oraz w 223 budynkach mieszkalnych wspólnot mieszkaniowych, zarządzanych przez innych zarządców.

Komunalny zasób mieszkaniowy:

- 9 122 mieszkania,
- 2 162 lokale niezamieszkałe,
- 442 lokale do zasiedlenia.

Tabela 50 Liczba budynków, w których znajdują się lokale należące do mieszkaniowego zasobu Miasta

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Budynki / Lokale	1 814 / 9 746	1 781 / 9 583	1 758 / 9 350	1 739 / 9 122
Mieszkalne:	1 792/9 706	1 760/9 545	1 737/9 312	1 719/9 085
własność Miasta	901/5 251	882/5 219	864/5 105	849/5 003
własność lub współwłasność prywatna w samoistnym posiadaniu Miasta	45/262	42/243	42/257	41/245
własność ADM Sp. z o.o.	7/269	7/269	7/269	7/269
własność wspólnot mieszkaniowych w zarządzie ADM, w których Miasto posiada udziały	608/2 841	598/2 774	587/2 645	571/2 506
własność wspólnot mieszkaniowych będące w obcym zarządzie, w których Miasto posiada udziały	205/1 046	205/1 004	210/999	223/1 024
własność spółdzielni mieszkaniowych, w których Miasto posiada lokale (spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu)	26/37	26/36	27/37	28/38
Niemieszkalne	22/40	21/38	21/38	20/37

Źródło: Administracja Domów Miejskich „ADM” Sp. z o.o.

Na spadek ogólnej liczby budynków i lokali w zasobie Miasta wpływ miały następujące działania:

- zbycie nieruchomości przy ulicach: Nowodworskiej 44, Magdzińskiego 13, Dworcowej 21, Obrońców Bydgoszczy 11, Bydgoskiej 3 i 7, Gdańskiej 82, Małej 4,
- wyodrębnienie ostatniego lokalu mieszkalnego w budynkach wspólnot mieszkaniowych przy ulicach: Babia Wieś 17, Dąbrowskiego 33, Bukowej 4, Sienkiewicza 48, Kapuściska 8,
- fizyczna likwidacja budynków przy ulicach: Granicznej 13, Grunwaldzkiej 42, Śniadeckich 12,
- przekwalifikowanie ostatniego lokalu gminnego we wspólnocie mieszkaniowej przy ul. Św. Trójcy 3 na dwa lokale użytkowe,
- uregulowanie stanu prawnego większości udziałów w nieruchomości przy ul. Konopna 5 i ich przekazanie właścicielom.

Ubytki budynków zostały w niewielkim stopniu zrekompensowane w wyniku komunalizacji nieruchomości przy ul. Babia Wieś 16, nabycia w drodze spadku przez Miasto lokalu w budynku spółdzielni mieszkaniowej przy ul. Ogrody 22 i budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Chrobrego 8, zniesienia współwłasności nieruchomości zarządzanej wcześniej na podstawie umowy cywilnoprawnej przy ul. Nakielskiej 1.

Spadek liczby zarządzanych lokali mieszkalnych w 2024 r. wynikał także z wyodrębniania kolejnych lokali w budynkach wspólnot mieszkaniowych, powstania nowej wspólnoty mieszkaniowej na bazie zasobu gminnego w wyniku wyodrębnienia lokali mieszkalnych. Istotne znaczenie miały również przekwalifikowania lokali mieszkalnych na pomieszczenia tymczasowe i lokale użytkowe oraz scalenia lokali celem przywrócenia jednej jednostki mieszkaniowej bądź poszerzenia lokalu.

W 2024 r. Miasto uzyskało łącznie 12,3 mln zł dochodów ze sprzedaży:

- budynków wielorodzinnych: ul. Obrońców Bydgoszczy 14, ul. Gdańska 82, ul. Nowodworska 44, ul. Bydgoska 3 i 7, ul. Mała 4, ul. Dworcowa 21,
- zabudowy usługowej: ul. Żwirki i Wigury 11, ul. Grunwaldzka 138 (udział).

Natomiast na rzecz najemców sprzedano 148 lokali na łączną kwotę 5,2 mln zł, dodatkowo sprzedano 4 lokale mieszkalne (pustostany) w drodze przetargu na łączną kwotę 530,3 tys. zł oraz 2 lokale z 99% bonifikatą na rzecz instytucji kultury za kwotę 7,7 tys. zł.

Na koniec 2024 r. w zasobie komunalnym znajdowały się 2 162 lokale niezamieszkałe, co stanowiło 23,7% wszystkich lokali komunalnych. W tej liczbie 442 lokale (20,4%) były przeznaczone do zasiedlenia, natomiast 1 720 lokali (79,6%) nie kwalifikowało się do remontu ani wynajęcia. W 2024 r. odzyskano 223 lokale w ramach komunalnego zasobu mieszkaniowego.

Tabela 51 Lokale niezamieszkałe według przeznaczenia

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Lokale niezamieszkałe ogółem	1 958	1 963	2 074	2 162
przeznaczone do zasiedlenia:	546	450	479	442
wskazane najemcom lokale mieszkalne do zasiedlenia	11	12	14	8
wskazane eksmitowanym pomieszczenia tymczasowe i lokale do najmu socjalnego	68	86	57	31
wolne lokale mieszkalne do remontu	139	178	281	293
wolne lokale do remontu przeznaczone do najmu socjalnego i na pomieszczenia tymczasowe	71	98	65	48
wolne lokale w budynkach przeznaczonych do przebudowy i modernizacji	257	76	62	62
nieprzeznaczone do remontu i wynajęcia:	1 412	1 513	1 595	1 720
wolne lokale przeznaczone do sprzedaży	152	162	217	263
wolne lokale do scalenia lub podziału	71	62	44	27
wolne lokale, w stosunku do których trwa regulacja stanu prawnego	7	10	27	25
wolne lokale położone w części budynku w złym stanie technicznym	98	92	112	105
wolne lokale w budynkach opróżnianych do zbycia	621	722	731	852
wolne lokale w budynkach przewidzianych do opróżnienia	463	465	464	448

Źródło: Administracja Domów Miejskich „ADM” Sp. z o.o.

Lokale niezamieszkałe (odzyskane) są podstawą do realizacji zadań Miasta w zakresie dostarczania lokali zasądzonych wyrokami sądowymi przeznaczonych do najmu socjalnego, dla osób o niskich dochodach, zamiennych dla rodzin uprawnionych (wykwaterowania związane z działalnością inwestycyjną Miasta, nakazy PINB).

Tabela 52 Liczba lokali odzyskanych w ramach komunalnego zasobu mieszkaniowego według przyczyn

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Lokale odzyskane	180	201	263	223
Zgon	78	63	81	85
Eksmisja	17	17	53	57
Wyprowadzenie	69	65	75	21
Porzucenie	12	23	30	22
Zamiana	4	33	24	38

Źródło: Administracja Domów Miejskich „ADM” Sp. z o.o.

W ostatnich latach remonty lokali niezamieszkałych wykonują ich nowi najemcy, zarówno w ramach zamiany lokalu, jak i w ramach listy oczekujących na gminny lokal. Zawartych zostało 38 porozumień dotyczących remontów wolnych lokali przez przyszłych najemców (lista – 31, zamiany – 7).

W 2024 r. przeznaczono 8,3 mln zł na remonty i inwestycje w zasobie komunalnym Miasta. W tej kwocie 2,7 mln zł (32,4%) przeznaczono na przygotowanie do zasiedlenia 81 lokali niezamieszkałych. Pozostałe środki zostały wydatkowane m.in. na:

- modernizację 20 lokali przeznaczonych do zasiedlenia, w tym 7 lokali wyposażono w ogrzewanie gazowe likwidując 7 pieców kaflowych,
- remonty budynków w komunalnym zasobie mieszkaniowym:
 - remont 61 lokali do zasiedlenia,
 - remonty w 10 budynkach,
 - rozbiórka 8 budynków opróżnionych dot. zabudowy gospodarczej lub całej nieruchomości,

- roboty wodno-kanalizacyjne w 3 budynkach,
- wymiana 128 szt. stolarki okiennej i 20 szt. stolarki drzwiowej,
- wymiana wewnętrznej instalacji elektrycznej w 9 lokalach, w tym w 2 lokalach dostosowano instalację celem wyposażenia ich w ogrzewanie elektryczne, likwidując 4 piece kaflowe,
- termomodernizacja budynków: ul. Graniczna 13, ul. Rycerska 5, ul. Rycerska 7, ul. Dworcowej 54,
- wymiana ogrzewania nieekologicznego na ekologiczne:
 - wyposażono budynek przy ul. Gdańskiej 130 (oficyna 2) w instalację gazową, a 3 lokale mieszkalne w tym budynku wyposażono w ogrzewanie gazowe i kuchenki, likwidując 5 pieców kaflowych,
 - wyposażono 27 lokali mieszkalnych w ogrzewanie gazowe, likwidując 37 pieców kaflowych,
 - podłączono budynek przy ul. Nowodworskiej 51 do miejskiej sieci ciepłowniczej, likwidując 5 pieców kaflowych.

Potrzeby mieszkaniowe

W 2024 r. zawarto łącznie 194 umowy na najem wolnych lokali oraz 19 umów najmu lokalu mieszkalnego na czas nieoznaczony z dotychczasowym najemcą lokalu socjalnego lub lokalu w najmie socjalnym.

Tabela 53 Oczekujący na mieszkania komunalne

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Potrzeby mieszkaniowe	1 264	1 144	1 103	1 083
Liczba rodzin do wykwaterowania w związku z realizacją decyzji PINB nakazujących opróżnienie budynku	3	1	3	1
Liczba rodzin uprawnionych do otrzymania lokalu w związku z inwestycjami i prowadzoną polityką mieszkaniową	67	45	45	102

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Lista osób uprawnionych do otrzymania lokalu z tytułu trudnych warunków materialnych i mieszkaniowych, z tego:	198	201	240	200
lokal mieszkalny	145	143	178	159
lokal w najmie socjalnym	53	58	62	41
Liczba wyroków eksmisyjnych do realizacji, z tego:	996	897	815	780
z zasądzonym prawem do lokalu w najmie socjalnym	746	661	630	597
do pomieszczenia tymczasowego	250	236	185	183

Źródło: Administracja Domów Miejskich „ADM” Sp. z o.o.

Tabela 54 Zasiedlenie wolnych lokali

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba umów na zasiedlenie wolnych lokali	138	194	166	194
Wykwaterowania w związku z realizacją decyzji PINB nakazujących opróżnienie budynku	4	13	7	15
Zawarcie umowy w związku z inwestycjami, prowadzoną polityką mieszkaniową oraz występującymi zdarzeniami losowymi	60	61	48	72
Realizacja listy osób uprawnionych do otrzymania lokalu z tytułu trudnych warunków materialnych i mieszkaniowych	46	26	20	34
Realizacja wyroków eksmisyjnych	22	46	57	49

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Zamiana na wolny lokal	5	41	31	20
Likwidacja lokali wspólnych w ramach scaleń	1	7	3	4

Źródło: Administracja Domów Miejskich „ADM” Sp. z o.o.

Polityka czynszowa

Tabela 55 Czynsz lokali mieszkalnych w mieszkaniowym zasobie Miasta Bydgoszczy

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba wniosków o udzielenie obniżki do czynszu:	904	846	770	681
rozpatrzone pozytywnie	866	809	741	662
rozpatrzone negatywnie	25	28	13	11
wycofane	13	9	16	8
Kwota naliczonych obniżek (tys. zł)	2 005,78	2 035,05	1 888,21	1 706,32
Średnia stawka czynszu w lokalach mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta (zł/m ²)	9,25	9,32	9,41	9,44
Wysokość stawki bazowej czynszu za najem powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego (zł/m ²)	10,80	10,80	10,80	10,80
Wysokość stawki czynszu za najem powierzchni użytkowej lokalu w najmie socjalnym (zł/m ²)	1,23	1,23	1,23	1,23
Liczba gospodarstw domowych objętych zniżką czynszu (stan na dzień 31 grudnia)	3 504	3 308	3 157	2 920
Liczba gospodarstw domowych objętych wyżką czynszu (stan na dzień 31 grudnia)	33	74	72	69

Źródło: Administracja Domów Miejskich „ADM” Sp. z o.o.

Z możliwości obniżki stawki czynszu o 50% naliczanej najemcom, którzy własnym staraniem i kosztem wyposażą lokal w ekologiczne źródło ogrzewania skorzystało w 2024 r. 9 najemców.

Finansowanie gospodarki mieszkaniowej

Głównym źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej Miasta są wpływy czynszowe z lokali użytkowych, terenów, reklam, garaży oraz wpływy dotyczące lokali mieszkalnych, w najmie socjalnym, pomieszczeń tymczasowych i ogrodów. W 2024 r. łączne wpływy i przychody wyniosły 77,2 mln zł (wzrost w stosunku do ubiegłego roku o 61 tys. zł). Wzrosły dochody z tytułu wpłat za najem oraz odsetek, natomiast spadły przychody z tytułu wynagrodzenia radcy prawnego, kosztów postępowania sądowego, co jest wynikiem zmian w instrukcji windykacyjnej.

Tabela 56 Źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej Miasta Bydgoszczy

Wyszczególnienie	2021 w tys. zł	2022 w tys. zł	2023 w tys. zł	2024 w tys. zł
Wpływy dotyczące lokali użytkowych, terenów, reklam, garaży (netto) oraz wpływy dotyczące lokali mieszkalnych, socjalnych, pomieszczeń tymczasowych i ogrodów	69 133	71 782	74 441	74 756
Pozostałe wpływy – odsetki od lokali użytkowych, terenów, reklam, garaży, lokali mieszkalnych, socjalnych, pomieszczeń tymczasowych i ogrodów	886	1 373	1 579	1 665
Przychody z tytułu wynagrodzenia Radcy, kosztów sądowych, pozostała sprzedaż oraz VAT do odliczenia	1 021	1 369	1 120	780
Razem	71 040	74 524	77 140	77 201

Źródło: Administracja Domów Miejskich „ADM” Sp. z o.o.

Wydatki na pokrycie bieżącej eksploatacji, remontów itp. mieszkaniowego zasobu gminy w 2024 r. wynosiły 76,8 mln zł i były wyższe (o 6,4%). Wpływ na stosunkowo niski wzrost w porównaniu do poprzedniego roku miały: ubytek zarządzanej powierzchni, wzrost stawek za zarządzanie zasobem powierzonym, ceny uzyskane w przetargach na realizację usług, wzrost zaliczek na poczet kosztów utrzymania nieruchomości wspólnej oraz kosztów remontów, wzrost cen za dostawę wody i odprowadzenie ścieków, zmiana instrukcji windykacyjnej.

Tabela 57 Wydatki inwestycyjne oraz wydatki na pokrycie kosztów bieżącej eksploatacji poniesione na budynki i lokale mieszkalne przez ADM Sp. z o.o.

Wyszczególnienie	2021 w tys. zł	2022 w tys. zł	2023 w tys. zł	2024 w tys. zł
Wydatki inwestycyjne	20 904	5 124	5 224	4 207
Wydatki bieżące:	68 840	69 058	72 185	76 812
c.o. i c.w.u., zimna woda, gaz, energia elektryczna	15 324	15 558	17 947	19 056
podatek od nieruchomości	2 048	1 925	2 073	2 154
opłaty na rzecz budżetów jst	5 230	5 053	4 840	4 681
konserwacje i remonty	6 318	6 475	7 283	7 538
opłaty za administrowanie	17 998	17 469	17 368	19 160
ubezpieczenia budynków	241	303	255	360
koszty sądowe	626	833	694	518
pozostałe, w tym ścieki	21 055	21 442	21 725	23 345

Źródło: Administracja Domów Miejskich „ADM” Sp. z o.o.

Bezpieczeństwo

W 2024 r. w Bydgoszczy miało miejsce 7,9 tys. przestępstw, co oznacza ich wzrost w odniesieniu do poprzedniego roku o 0,8%.

Tabela 58 Przestępstwa stwierdzone przez Policję

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ogółem	8 292	8 711	7 809	7 873
przestępstwa o charakterze kryminalnym	5 220	4 755	4 676	4 045
przestępstwa o charakterze gospodarczym	2 389	3 218	2 371	3 105
przestępstwa drogowe	386	461	366	339
przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	117	108	91	90
przestępstwa przeciwko mieniu	4 194	4 615	4 423	3 709
przestępstwa przeciwko wolności, wolności sumienia, wolności seksualnej i obyczajności	377	374	405	348
przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece	567	327	449	457
przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	462	539	440	394

Źródło: BDL GUS

Przestępstwa stwierdzone przez Policję ogółem na 1 000 mieszkańców:

- 24,6 w 2021 r.,
- 26,2 w 2022 r.,
- 23,8 w 2023 r.,
- 24,2 w 2024 r.

Źródło: BDL GUS

Tabela 59 Wykrywalność sprawców przestępstw przez Policję

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję	75,0%	76,8%	77,6%	77,5%
przestępstwa o charakterze kryminalnym	69,1%	70,6%	75,9%	79,0%
przestępstwa o charakterze gospodarczym	81,4%	81,0%	74,9%	73,4%
przestępstwa drogowe	99,5%	98,9%	98,1%	99,1%
przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	94,9%	97,2%	96,7%	97,8%
przestępstwa przeciwko mieniu	59,5%	62,5%	67,4%	61,2%
przestępstwa przeciwko wolności, wolności sumienia, wolności seksualnej i obyczajności	84,4%	84,2%	83,5%	87,6%
przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece	100%	100%	100%	100%
przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	99,4%	99,1%	98,6%	99,0%

Źródło: BDL GUS

Komenda Miejska Policji

Dane dotyczące Komendy Miejskiej Policji obejmują cały obszar jej działania, to jest Bydgoszcz oraz gminy powiatu bydgoskiego. W 2024 r. do KMP w Bydgoszczy przyjęto 45 nowych funkcjonariuszy, podczas gdy 52 opuściło służbę. Dodatkowo do jednostki dołączyło 10 policjantów przeniesionych z innych jednostek, a 56 zdecydowało się kontynuować pracę poza jej strukturami. Na koniec 2024 r. stan etatowy KMP wynosił 1 016 funkcjonariuszy, z czego 187 stanowisk pozostawało nieobsadzonych.

W ramach służb patrolowo-interwencyjnych i obchodowych w 2024 r. policjanci z KMP przeprowadzili 52 968 interwencji. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano spadek o 7,8% liczby osób doprowadzonych do Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych – 3 353 osoby. Policjanci nałożyli na sprawców wykroczeń 33 170 mandatów karnych na łączną kwotę 15,14 mln zł oraz skierowali do sądu 2 957 wniosków o ukaranie.

Tabela 60 Liczba patroli policji

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Patrole ogółem	84 059	73 621	72 957	68 512
Patrole prewencyjne	65 049	64 338	63 706	60 472
Patrole WRD	19 010	9 283	9 251	8 040

Źródło: Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy

Średni czas reakcji policji od otrzymania wezwania (min, sek):

- 24,07 w 2021 r.,
- 21,36 w 2022 r.,
- 25,36 w 2023 r.,
- 28,53 w 2024 r.

Źródło: Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy

W 2024 r. odnotowano spadek liczby wszczętych postępowań przygotowawczych w porównaniu z rokiem poprzednim, łącznie wszczęto 9 140 postępowań. Liczba przestępstw stwierdzonych również się zmniejszyła, odnotowano ich 9 426, czyli o 384 mniej niż w 2023 r. Wykrywalność sprawców przestępstw nieznacznie się obniżyła z 78,2% w 2023 r. do 77,2% w 2024 r. Policja ustaliła 3 944 podejrzanych, którym łącznie udowodniono popełnienie 7 317 przestępstw.

W 2024 r. wszczęto 5 708 postępowań dotyczących przestępstw kryminalnych, co oznacza spadek o 367 spraw w porównaniu z 2023 r. Natomiast odnotowano wzrost wykrywalności tych przestępstw, z 76,48% w 2023 r. do 79,12% w 2024 r.

Tabela 61 Postępowania wszczęte ogółem Komendy Miejskiej Policji

Wyszczególnienie	2021	2022	2023*	2024
Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy (wszystkie jednostki i komórki organizacyjne), w tym:	10 275	9 841	9 428	9 140

Wyszczególnienie	2021	2022	2023*	2024
Komisariat Policji Śródmieście	3 118	3 004	2 824	2 620
Komisariat Policji Szwederowo	1 547	1 481	1 363	1 293
Komisariat Policji Błonie	1 418	1 282	1 300	1 208
Posterunek Policji Osowa Góra	172	218	215	196
Komisariat Policji Wyżyny	1 411	1 379	1 349	1 417
Komisariat Policji Fordon	1 057	995	941	968

Tabela 62 Przestępstwa stwierdzone ogółem Komendy Miejskiej Policji

Wyszczególnienie	2021	2022	2023*	2024
Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy (wszystkie jednostki i komórki organizacyjne), w tym:	9 809	9 946	9 810	9 426
Komisariat Policji Śródmieście	2 740	2 840	3 012	2 568
Komisariat Policji Szwederowo	1 377	1 494	1 323	1 240
Komisariat Policji Błonie	1 131	1 075	1 276	1 332
Posterunek Policji Osowa Góra	109	165	171	166
Komisariat Policji Wyżyny	1 305	1 208	1 555	1 933
Komisariat Policji Fordon	1 154	1 307	918	784

Tabela 63 Wykrywalność przestępstw ogółem Komendy Miejskiej Policji

Wyszczególnienie	2021	2022	2023*	2024
Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy (wszystkie jednostki i komórki organizacyjne), w tym:	73,9%	75,2%	78,2%	77,2%
Komisariat Policji Śródmieście	69,8%	72,9%	76,7%	74,1%
Komisariat Policji Szwederowo	78,1%	78,4%	80,7%	78,0%
Komisariat Policji Błonie	74,7%	69,6%	80,9%	77,5%
Posterunek Policji Osowa Góra	59,6%	66,1%	78,3%	84,9%

Wyszczególnienie	2021	2022	2023*	2024
Komisariat Policji Wyżyny	71,7%	70,6%	76,6%	79,9%
Komisariat Policji Fordon	76,3%	81,4%	78,5%	75,9%

*Korekta części danych w oparciu o sprawozdanie KMP w Bydgoszczy za 2023 r. i 2024 r.

Źródło: Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy

Tendencję spadkową wykazało również siedem kategorii przestępstw uznawanych za najbardziej uciążliwe dla społeczeństwa, wchodzących w skład tzw. „programu 17x7” (m.in. uszczerbek na zdrowiu, bójki i pobicia, kradzieże, włamania, przestępstwa rozbójnicze oraz uszkodzenie mienia). Liczba wszczętych postępowań zmniejszyła się z 2 436 w 2023 r. do 2 164 w 2024 r., a liczba przestępstw stwierdzonych spadła o 18,39% – z 2 893 do 2 361. Jednocześnie skuteczność ścigania tego rodzaju przestępstw wzrosła – wykrywalność w 2024 r. osiągnęła poziom 70,11%, co stanowi wzrost o 2,61 p.proc. w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 64 Przestępstwa kryminalne 17x7

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Uszczerbek na zdrowiu	94	91	79	79
Bójka i pobicie	20	26	20	24
Kradzież cudzej rzeczy	1179	1385	1543	1060
Kradzież samochodu	27	35	29	24
Kradzież z włamaniem	663	557	756	683
Przestępstwa rozbójnicze	46	99	43	76
Uszkodzenie rzeczy	461	534	452	439

Źródło: Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy

Tabela 65 Wykrywalność przestępstw kryminalnych 17x7 (%)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Uszczerbek na zdrowiu	94,7	98	98,75	98,75
Bójka i pobicie	100	97	100	100
Kradzież cudzej rzeczy	54,6	57,7	66,03	66,17
Kradzież samochodu	33,3	42,1	41,38	41,67
Kradzież z włamaniem	63,8	65,2	71,62	76,5
Przestępstwa rozbójnicze	98,1	98,8	100	98,68
Uszkodzenie rzeczy	44,5	52,9	55,63	58,07

Źródło: Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy

KMP w Bydgoszczy ustaliła 3 944 podejrzanych. Sądy, na wniosek prokuratury, zdecydowały o tymczasowym aresztowaniu 135 osób. Dane statystyczne pokazują spadek przestępczości wśród nieletnich. Ustalono 113 sprawców, którzy popełnili łącznie 189 czynów karalnych, co stanowi znaczący spadek w porównaniu do 355 przypadków z 2023 r. W ramach codziennych działań i kontroli policjanci zatrzymali 293 osoby poszukiwane listami gończymi. Ponadto odzyskali mienie utracone w wyniku przestępstw o łącznej wartości 3,0 mln zł.

W 2024 r. odnotowano 954 przestępstwa związane z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii. Zatrzymano 624 podejrzanych i przejęto ponad 89 kg narkotyków. Policjanci zwalczający przestępczość gospodarczą zabezpieczyli ponad 9 865 kg nielegalnego tytoniu, 57 618 szt. papierosów oraz 349 l alkoholu. Wprowadzenie tych towarów do obrotu mogło narazić Skarb Państwa na straty w wysokości 9,69 mln zł. Dodatkowo zabezpieczono 7 500 szt. podrobionej odzieży znanych marek, której sprzedaż mogłaby przynieść straty producentom na poziomie 2,5 mln zł.

Straż Miejska

Na koniec 2024 r. w Straży Miejskiej pracowało 136 funkcjonariuszy, 26 pracowników cywilnych oraz 31 osób pracujących przy obsłudze wideomonitoringu miejskiego. Strażnicy miejscy dysponowali 27 samochodami służbowymi oraz 18 rowerami. Do swojej dyspozycji Straż Miejska miała sześć obiektów na terenie miasta, w tym budynek przy ul. Wiślanej 27 przejęty w trwałą

zarząd jako przyszła siedziba główna jednostki. W 2024 r. kontynuowano prace nad projektem przebudowy tego obiektu.

Działania funkcjonariuszy Straży Miejskiej:

- 25 412 wylegitymowanych osób,
- 5 631 udzielonych pouczeń,
- 232 zabezpieczonych imprez,
- 13 087 nałożonych grzywien na kwotę 1,7 mln zł,
- 5 090 unieruchomionych pojazdów.

Tabela 66 Zrealizowane patrole Straży Miejskiej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Patrole piesze	1 889,5	1 023,5	764,0	325,5
Patrole zmotoryzowane	6 887,5	6 568,5	6 702,5	7 283,5
Patrole piesze i zmotoryzowane z Policją	–	821,0	18,0	30,5
Patrole segway	–	21,5	–	–
Patrole rowerowe	95,0	12,5	40,0	59,0
Razem	8 872,0	8 447,0	7 524,5	7 698,5

Źródło: Straż Miejska w Bydgoszczy

W 2024 r. liczba zgłoszeń do Straży Miejskiej wzrosła o prawie 5% w porównaniu z rokiem poprzednim. Najczęściej mieszkańcy informowali o nieprawidłowym parkowaniu – stanowiło to 53,1% wszystkich zgłoszeń. Drugim najczęściej zgłaszanym problemem było niszczenie roślinności, które odpowiadało za 7,6% interwencji.

Sposoby zakończenia podjętych interwencji:

- 69,24 % mandaty,
- 29,79 % pouczenia,
- 0,97% wnioski do sądu.

Za pośrednictwem aplikacji „Dbamy o Bydgoszcz” do Straży Miejskiej wpłynęło 12 058 zgłoszeń, co stanowiło 44,7% wszystkich interwencji. Mieszkańcy korzystali także z drogi elektronicznej,

poprzez e-mail i portale internetowe, zgłoszono 2 147 incydentów. W wyniku ujawnionych wykroczeń strażnicy miejscy nakładali mandaty karne, udzielali pouczeń lub kierowali sprawy do sądu.

Tabela 67 Liczba zgłoszeń wymagających interwencji Straży Miejskiej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Zgłoszenia wpływające do Straży Miejskiej razem, w tym m.in.:	24 804	25 486	27 073	28 340
Naruszenie przepisów o zatrzymaniu i postoju, nieprawidłowe parkowanie	11 021	12 921	14 477	15 024
Niszczenie roślinności, trawnika, wycinka drzew	1 126	1 488	1 754	2 169
Spalanie odpadów, palenie ogniska	1 517	949	1 006	917
Spożywanie alkoholu w miejscach zabronionych	703	827	797	1 042
Zaśmiecanie/zanieczyszczenie miejsca publicznego	1 236	1 268	1 092	1 411
Zwierzęta bezpańskie	881	962	915	812
Udzielanie pomocy nietrzeźwym	799	662	639	602
Udzielanie pomocy bezdomnym	2 016	1 784	1 928	1 745

Źródło: Straż Miejska w Bydgoszczy

Działania w ramach programu „Czyste Miasto” w 2024 r. obejmowały m.in. kontrole prawidłowego gospodarowania odpadami przez mieszkańców, eliminowanie spalania odpadów, usuwanie zanieczyszczeń z terenów oraz likwidację „dzikich wysypisk”. Mieszkańcy zgłosili prawie 3,3 tys. przypadków naruszeń związanych z utrzymaniem czystości. Strażnicy miejscy ujawnili 1 492 osoby niezgłoszone do systemu opłat za odbiór odpadów oraz stwierdzili 742 przypadki braku wymaganej deklaracji.

Strażnicy miejscy z Ekopatrolu kontrolowali przestrzeganie przepisów dotyczących jakości powietrza, w tym zakazu spalania odpadów i wymogów uchwały antysmogowej. Ujawniono nieprawidłowości związane z eksploatacją przestarzałych pieców i spalaniem materiałów niedozwolonych. Wobec sprawców stosowano pouczenia, mandaty oraz kierowano wnioski do sądu.

W sezonie jesienno-zimowym strażnicy miejscy koncentrowali się na niesieniu pomocy osobom bezdomnym. Jak co roku stworzono tzw. mapę bezdomności – wykaz miejsc przebywania osób bezdomnych. W ramach patroli strażnicy regularnie kontrolowali te lokalizacje, zwłaszcza nocą, gdy temperatura powietrza spadała poniżej 0°C. Dodatkowo interwencje podejmowano w miejscach wskazanych przez mieszkańców – klatki schodowe, wiaty przystankowe i śmietnikowe, ogródki działkowe czy pustostany. Osoby bezdomne, które wyraziły zgodę, przewożono do schronisk i ogrzewalni, gdzie mogły znaleźć schronienie przed mrozem.

Działania Straży Miejskiej w ramach pomocy bezdomnym:

- 319 miejsc skontrolowanych w ramach zadań własnych,
- 1 671 osób, wobec których podejmowano interwencje,
- 1 520 osób odmawiających pomocy,
- 13 osób dowiezionych do schroniska i noclegowni dla osób bezdomnych,
- 51 osób potrzebujących pomocy pogotowia ratunkowego.

Straż Miejska realizowała również zadania związane z ochroną obiektów komunalnych oraz konwojowaniem wartościowych przedmiotów i środków pieniężnych na potrzeby gminy.

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej

W Bydgoszczy funkcjonuje 5 Jednostek Ratunkowo-Gaśniczych PSP, w tym Specjalistyczne Grupy Ratownictwa: Wodno-Nurkowego, Chemicznego i Ekologicznego, Wysokościowego. Swoją siedzibę ma tu również Szkoła Podoficerska PSP. Na koniec 2024 r. liczba etatów strażaków w Komendzie oraz w Jednostkach Ratunkowo-Gaśniczych wynosiła 233, a liczba etatów cywilnych 6. Wszystkie jednostki wyposażone są w pojazdy gaśnicze, specjalne i specjalistyczne. W 2024 r. średni czas dojazdu PSP do zdarzenia na terenie miasta wynosił 8 minut. W ciągu roku odnotowano w Bydgoszczy 2 876 zdarzeń, w tym 594 pożary (20,65% wyjazdów), 1 724 miejscowych zagrożeń (59,94% wyjazdów) oraz 558 alarmów fałszywych (19,40% wyjazdów).

Tabela 68 Interwencje Państwowej Straży Pożarnej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Interwencje z powodu huraganu, silnego wiatru lub tornada	301	712	219	231

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Interwencje wskutek gwałtownych opadów atmosferycznych	15	126	55	13
Interwencje wskutek wypadków w transporcie	351	251	293	347

Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy

Tabela 69 Liczba akcji gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba pożarów ogółem, w tym:	647	662	597	591
Liczba pożarów budynków mieszkalnych	164	123	157	143
Liczba pożarów innych obiektów	406	341	287	355
Liczba pożarów środków transportu	52	58	56	58
Liczba pożarów lasów	25	78	40	35
Požary według wybranych przyczyn:				
umyślne podpalenie	331	360	287	284
nieostrożne posługiwanie się ogniem (w tym papierosami i zapałkami)	78	69	6	48
wady urządzeń i instalacji elektrycznych	38	37	51	55
wady środków transportu	34	39	32	35

Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy

W 2024 r. Straż Pożarna przeprowadziła szczegółową analizę zabezpieczenia 67 imprez, w których brało udział 154 tys. osób. Ponadto analizą objęto koncepcję zabezpieczenia 40 zakładów zajmujących się działalnością związaną z odpadami. W tym zakresie przeprowadzono 39 kontroli, podczas których sprawdzono 105 miejsc magazynowania odpadów palnych o łącznej pow. 187 500 m².

Zarządzanie kryzysowe

Wydział Zarządzania Kryzysowego UMB realizował szeroki zakres działań mających na celu zapobieganie zdarzeniom zagrażającym zdrowiu, życiu i mieniu mieszkańców oraz likwidację ich skutków na terenie Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego. Do zadań Wydziału należało również

organizowanie i koordynacja funkcjonowania Bydgoskiego Centrum Bezpieczeństwa oraz Bydgoskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Zadania w zakresie bezpieczeństwa i ratownictwa oraz powszechnego alarmowania, powiadamiania i ostrzegania realizowano poprzez radiotelefoniczną sieć koordynacji ratownictwa „GOPŁO”. W 2024 r. do sieci podłączono 2 nowe podmioty: Wojskowe Zakłady Lotnicze Nr 2 oraz Zakłady Chemiczne Nitro-Chem. Sieć obejmuje 49 podmiotów: 13 szpitali i innych medycznych placówek, 4 zakłady dużego ryzyka (materiały niebezpieczne), 9 służb ratowniczych i bezpieczeństwa, 9 pogotowi sieciowych, 4 centra koordynacyjne cywilne i wojskowe, 3 centra obsługi urządzeń hydrotechnicznych, 6 obiektów sportowych, 1 przedsiębiorstwo o istotnym znaczeniu dla prowadzenia działań ratowniczych. Zintegrowane Punkty Ratownictwa Wodnego znajdują się na Rybim Rynku, Wyspie Młyńskiej (Brda) oraz na Nabrzeżu Fordon (Wisła).

W 2024 r. dyżurni Bydgoskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego obsłużyli 16 077 zgłoszeń, z czego 12 172 dotyczyło miasta Bydgoszczy, 3 263 powiatu bydgoskiego oraz 642 innych lokalizacji. W porównaniu do 2023 r. liczba zgłoszeń wzrosła o 1 241. Najczęściej zgłaszanym problemem w Bydgoszczy były kwestie weterynaryjne – głównie dotyczące martwych zwierząt (1 269 zgłoszeń).

Liczba interwencji obsługanych przez służby Bydgoskiego Centrum Bezpieczeństwa:

- 45 635 Policja,
- 29 801 Straż Miejska,
- 16 077 Zarządzanie Kryzysowe,
- 4 338 Państwowa Straż Pożarna.

Wraz z ustawą o obronie Ojczyzny z porządku prawnego zostały usunięte przepisy dotyczące funkcjonowania obrony cywilnej, w tym stanowisko szefa obrony cywilnej kraju. W 2024 r. system ochrony ludności opierał się tylko na komórkach zarządzania kryzysowego, państwowej i ochotniczej Straży Pożarnej oraz ratownictwie medycznym. Pod koniec 2024 r. została uchwalona ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej. Wdrożenie ustawy wymaga stosownych rozporządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, które wydawane były już 2025 r.

Prezydent Miasta Bydgoszczy wydał nowe Zarządzenie w sprawie organizacji i zasad działania systemu wczesnego ostrzegania oraz systemu wykrywania i alarmowania na terenie Bydgoszczy.

Ponadto, we współpracy z PSP w Starym Fordonie, Strażą Miejską, Policją i MWiK przeprowadzono teoretyczne i praktyczne ćwiczenia przeciwpowodziowe.

Ważnym elementem systemu bezpieczeństwa jest monitoring miejski. W 2024 r. w mieście funkcjonowało 301 kamer wizyjnych monitoringu miejskiego (48% z nich to tzw. kamery inteligentne), stanowiących narzędzie wspierające działania służb. Zostały utworzone 2 nowe punkty monitoringu: przy ul. Mostowej zainstalowano kamerę stałopozycyjną, a przy Rondzie Powstańców Wielkopolskich zainstalowano kamerę obrotową. Punkt kamerowy nr 44 przy ul. Mostowej został zmodernizowany poprzez wymianę zestawu do radiowej transmisji danych. Studia wideomonitoringu obsługiwane są całodobowo, przez 7 dni w tygodniu, przez pracowników cywilnych Straży Miejskiej. W 2024 r. z monitoringu miejskiego ujawniono 2 398 zdarzeń, z czego 1 154 skierowano do Policji, a 1 244 do Straży Miejskiej.

Tabela 70 Liczba ujawnionych zdarzeń na podstawie monitoringu wizyjnego Bydgoszczy

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Bójki, awantury (szarpaniny) uliczne	137	202	174	158
Kradzieże	12	12	7	16
Dewastacje mienia	58	40	21	41
Zakłócanie ładu i porządku publicznego	46	69	74	70
Spożywanie alkoholu w miejscach zabronionych	303	452	277	290
Osoby nietrzeźwe	281	313	350	316
Zanieczyszczenie terenu	87	68	70	55
Nieprawidłowe parkowanie	1 045	727	757	584
Zdarzenia w ruchu drogowym	64	74	70	83
Łamanie przepisów handlowych	16	2	5	2
Inne zdarzenia	561	762	575	783
Razem	2 610	2 721	2 380	2 398

Źródło: Straż Miejska w Bydgoszczy

W 2024 r. realizowano szereg programów i inicjatyw mających na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców Bydgoszczy. Wspólne działania podejmowały różne instytucje, w tym Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA”, Urząd Miasta Bydgoszczy oraz organizacje pozarządowe. W ramach tych działań organizowane były wydarzenia edukacyjne oraz informacyjne, w tym festyny, pikniki i inne uroczystości miejskie. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z materiałami informacyjnymi, brać udział w grach edukacyjnych oraz rywalizować w konkursach promujących zasady bezpiecznego zachowania. Programy profilaktyczne obejmowały zagadnienia związane z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, ochroną dzieci, młodzieży i seniorów, przeciwdziałaniem uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz cyberbezpieczeństwem. Z danych Komendy Miejskiej Policji wynika, że w 2024 r. przeprowadzono 2 140 działań w tym zakresie. Dodatkowo zrealizowano 91 „Przyjaznych Patroli”, 118 spotkań nt. „Przemoc i agresja rówieśnicza”, 78 spotkań w ramach „Bezpieczny Ogród”, a w ramach programu „Oznakuj rower, poznaj swojego dzielnicowego” oznakowano 380 rowerów itp.

W ramach **Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt**, w 2024 r. dokarmiano wolno żyjące koty, wykonano kastracje kotów wolno żyjących (90 kastracji kocurów oraz 180 kastracji kotelek), które jednocześnie zostały odpchłone i odrobaczone oraz oznakowano 63 psy i koty należące do osób na stałe przebywających w Bydgoszczy. Dodatkowo Schronisko dla Zwierząt prowadziło działalność opiekuńczą i adopcyjną: przyjęto 1 547 zwierząt (psy i koty), do adopcji wydano 1 223 psy i koty, zaszczepiono 548 zwierząt przeciwko wściekliznie oraz wysterylizowano 504 zwierzęta. Schronisko prowadziło działania edukacyjne w szkołach, przedszkolach i mediach, organizowało wycieczki edukacyjne i konkursy dla dzieci z przedszkoli i szkół. Ponadto Schronisko współpracowało z Inspektorem Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt Animals w zakresie interwencji dotyczących zwierząt zaniedbanych.

W 2024 r. w schronisku wykonano modernizację dachu budynku oraz przebudowano 8 boksów dla psów w budynkach B i C wraz z modernizacją odprowadzenia wód opadowych.

Polityka społeczna

W 2024 r. realizowano **Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bydgoszczy na lata 2024-2030**, wyznaczającą kierunki działań mające na celu zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych w obszarach:

- opieka nad dzieckiem i rodziną oraz system pieczy zastępczej,
- funkcjonowanie seniorów i osób z niepełnosprawnościami,
- profilaktyka oraz łagodzenie negatywnych skutków społecznych uzależnienia,
- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- pomoc i integracja społeczna osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- dobrostan psychiczny mieszkańców.

Działania realizowane były przez Urząd Miasta Bydgoszczy, jednostki organizacyjne Miasta, służby oraz organizacje pozarządowe.

Pomoc społeczna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował wsparcie dostosowywane do indywidualnych potrzeb i sytuacji konkretnej osoby lub rodziny. Oprócz wsparcia finansowego prowadzona była praca socjalna, działania aktywizujące, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, grupy wsparcia oraz wspieranie rodzicielstwa zastępczego.

Świadczenia pomocy społecznej

MOPS udziela różnorodnych form wsparcia w formie pieniężnej oraz bezgotówkowej, polegających na pokrywaniu kosztów pomocy np. posiłków lub usług opiekuńczych. Zasiłek stały przysługuje osobom pełnoletnim pozostającym w rodzinach lub samotnie gospodarującym, niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy (spełniającym ustawowe kryterium dochodowe).

Świadczenia pomocy społecznej, realizowane w ramach zadań własnych i zleconych, przyznano w 2024 r. łącznie 4 122 rodzinom, co oznacza spadek o 3,0% w porównaniu do roku poprzedniego.

Zasiłki stałe w 2024 r.:

- 13 085 wypłaconych zasiłków,

- 1 342 osoby otrzymały zasiłki,
- 839,10 zł średnia kwota zasiłku.

Tabela 71 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	4 819	4 336	4 250	4 122
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną	7 897	6 830	6 801	6 478
Liczba rodzin objętych pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej	1 752	1 322	1 360	1 678

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy

Głównym powodem przyznania świadczeń z pomocy społecznej była niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz ubóstwo. Niepełnosprawność dotyczyła 53,0% gospodarstw domowych, z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby pomoc otrzymało 51,8% gospodarstw domowych, natomiast trudna sytuacja materialna dotyczyła – 38,8% gospodarstw domowych.

Tabela 72 Liczba rodzin z przyznaną pomocą społeczną według głównych powodów przyznania

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Długa lub ciężka choroba	2 109	2 064	2 131	2 135
Ubóstwo	2 154	1 783	1 795	1 598
Niepełnosprawność	2 552	2 334	2 261	2 183

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy

Rzeczywista liczba rodzin objętych materialną pomocą społeczną wyniosła 2 780 (4 546 osób w rodzinach), natomiast świadczenia niepieniężnego udzielono 1 858 rodzinom (3 193 osobom).

W 2024 r. opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową w zakresie adaptacji i modernizacji części budynku przy ul. Czerkaskiej 22 na potrzeby MOPS wraz z nowym przydziałem pomieszczeń w zespole budynków na potrzeby dotychczasowych najemców (m.in. przychodnia) oraz z rozdziałem mediów na poszczególne podmioty w celu umożliwienia wyodrębnienia lokali.

Ponadto mieszkańcy Bydgoszczy mogli skorzystać z rządowego wsparcia w związku z wysokimi cenami nośników energii, które wypłacał Urząd Miasta.

Tabela 73 Programy osłonowe w 2024 r.

Programy osłonowe	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)
Dodatek osłonowy	8 230	2 691 485,89
Bon energetyczny	11 291	4 181 298,19
Dodatek węglowy ^a	1	3 000,00
Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych	1 046	353 213,79

^a Dodatek węglowy był wynikiem toczącego się postępowania administracyjnego w Samorządowym Kolegium Odwoławczym oraz Sądzie Administracyjnym.

Źródło: Wydział Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miasta Bydgoszczy

Pomoc dla osób starszych i niepełnosprawnych

Starzenie się społeczeństwa wpływa m.in. na wzrost zapotrzebowania na całodobową opiekę senioralną, jak również na pomoc w ośrodkach wsparcia dziennego, w zależności od stanu zdrowia fizycznego i psychicznego. Miasto zapewnia seniorom wsparcie w postaci usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych.

Całodobowe usługi w domach pomocy społecznej, przysługują osobom wymagającym opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

3 Domy Pomocy Społecznej:

- 273 miejsca,
- 268 mieszkańców,
- 38 osób oczekujących.

MOPS wydał w 2024 r. łącznie 198 skierowań do 3 domów pomocy społecznej, w tym:

- 94 skierowania dla osób przewlekle i somatycznie chorych,
- 54 skierowania dla osób w podeszłym wieku,
- 30 skierowań dla osób przewlekle psychicznie chorych,

- 16 skierowań dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (dorosłych),
- 2 skierowania dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie,
- 1 skierowanie dla osoby niepełnosprawnej fizycznie,
- 1 skierowanie dla osoby uzależnionej od alkoholu.

Domy Pomocy Społecznej

Tabela 74 DPS „Promień Życia” ul. Łomżyńska 54 – dla osób przewlekle i somatycznie chorych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
liczba miejsc	142	142	142	142
liczba wolnych miejsc (stan na koniec roku)	17	2	5	5
liczba mieszkańców (stan na koniec roku)	125	140	137	137
liczba osób oczekujących (stan na koniec roku)	46	15	25	19
średni czas oczekiwania na umieszczenie (w miesiącach)	36-40	2-3	6-8	12-16

Tabela 75 DPS „Jesień Życia” ul. Mińska 15a – dla osób w podeszłym wieku

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
liczba miejsc	75	75	75	75
liczba wolnych miejsc (stan na koniec roku)	3	2	4	0
liczba mieszkańców (stan na koniec roku)	72	73	71	75
liczba osób oczekujących (stan na koniec roku)	26	9	15	17
średni czas oczekiwania na umieszczenie (w miesiącach)	17	3-4	4-6	2-6

Tabela 76 DPS „Słoneczko” ul. Gałczyńskiego 2 – dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
liczba miejsc	56	56	56	56
liczba wolnych miejsc (stan na koniec roku)	1	0	0	0
liczba mieszkańców (stan na koniec roku)	55	57	56	56

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
liczba osób oczekujących (stan na koniec roku)	1	0	0	2
średni czas oczekiwania na umieszczenie (w miesiącach)	9	2	0	12

Źródło: Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia

Średni koszt utrzymania 1 miejsca w zł:

- 7 777,08 DPS „Promień Życia”,
- 7 748,46 DPS „Jesień Życia”,
- 10 700,58 DPS „Słoneczko”.

Wśród osób oczekujących na miejsce w bydgoskich domach pomocy społecznej najwięcej starało się o pobyt w placówce przeznaczonej dla osób przewlekle i somatycznie chorych, gdzie czas oczekiwania był najdłuższy.

Osoby, które mają trudności w samodzielnym funkcjonowaniu z powodu zaburzeń psychicznych lub niepełnosprawności intelektualnej, mogą korzystać z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia: **Środowiskowych Domach Samopomocy oraz Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelaktualnie**. Średni koszt utrzymania 1 miejsca w ŚDS wyniósł 2 624,46 zł.

2 Środowiskowe Domy Samopomocy:

- 6 sekcji,
- 220 miejsc,
- 241 osób korzystających z usług.

Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelaktualnie:

- 30 miejsc,
- 29 osób korzystających z usług.

Środowiskowe domy samopomocy i ośrodek wsparcia

Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1^a

Tabela 77 Sekcja „Sami Swoi” ul. Szpitalna 25

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
liczba miejsc	30	27	27	27
liczba osób korzystających (stan na koniec roku)	33	33	31	30

Tabela 78 Sekcja „Niezapominajka” ul. Ogrodowa 9

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
liczba miejsc	42	44	44	52 ^b
liczba osób korzystających (stan na koniec roku)	46	48	46	52

Tabela 79 Sekcja „Stokrotka” ul. Mińska 15a

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
liczba miejsc	30	30	30	31 ^b
liczba osób korzystających (stan na koniec roku)	32	35	31	35

Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2^a**Tabela 80 Sekcja „Wrzos” ul. Janosika 4**

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
liczba miejsc	30	29	29	29
liczba osób korzystających (stan na koniec roku)	34	35	35	32

Tabela 81 Sekcja „Słoneczko” ul. Gałczyńskiego 2 z filią przy ul. Gackowskiego 1b

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
liczba miejsc	38	38	38	40 ^b
liczba osób korzystających (stan na koniec roku)	47	40	38	48

Tabela 82 Sekcja „Irys” ul. Gałczyńskiego 2

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
liczba miejsc	–	30 ^c	30	41 ^b
liczba osób korzystających (stan na koniec roku)	–	19	31	44

Tabela 83 Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intellektualnie ul. Gałczyńskiego 2

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
liczba miejsc	60	30 ^c	30	30
liczba osób korzystających (stan na koniec roku)	59	59	30	29

^a Od 2024 r. zmiana sekcji w ŚDS Nr 1: liczba miejsc 110 oraz zmiana w ŚDS Nr 2: liczba miejsc 110.

^b Od 2024 r. zmiana liczby miejsc w sekcjach.

^c Od 01.12.2022 r. część pomieszczeń ośrodka wsparcia została przeznaczona na utworzenie sekcji ŚDS „Irys”, a liczba miejsc została zmniejszona do 30.

Źródło: Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia

W 2024 r. w Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej oraz Środowiskowych Domach Samopomocy, ze względu na warunki lokalowe, nastąpiła reorganizacja, ale liczba miejsc nie uległa zmianie.

W ŚDS, w wyniku współpracy z Polską Fundacją Otwartego Dialogu, w 2024 r. staż odbył asystent zdrowienia (nowy zawód w psychiatrii środowiskowej), który we współpracy z psychologiem wspierał uczestników ŚDS. Placówki ŚDS kontynuowały współpracę z Centrum Zdrowia Psychicznego Szpitala Uniwersyteckiego nr 1, budując sieć wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego. W ramach współpracy organizowano wyjazdy uczestników ŚDS na zajęcia w Klubie Pacjenta, współorganizowano Dni Zdrowia Psychicznego oraz promowano zdrowie psychiczne. Dodatkowo, we współpracy z Fundacją Kaktus, 6 uczestników ŚDS skorzystało ze wsparcia mieszkania treningowego, wspomagając proces ich usamodzielniania.

W 2024 r. w placówkach ZDPSiOW przeprowadzono szereg prac remontowych i modernizacyjnych. W Domu Pomocy Społecznej „Słoneczko” wymieniono dźwig osobowy, przy współfinansowaniu PFRON oraz zmodernizowano instalację elektryczną w pokojach. W Domu Pomocy Społecznej „Jesień Życia” wymieniono dźwig osobowy i stolarkę drzwiową wewnętrzną (także ze wsparciem PFRON), przeprowadzono remont korytarzy i klatek schodowych, dostosowano łazienkę kąpielową, a także zakupiono samochód przystosowany do transportu osób niepełnosprawnych. W Środowiskowym Domu Samopomocy Nr 2, sekcji „Słoneczko”, wymieniono instalację elektryczną i oświetlenie oraz pomalowano pomieszczenia terapeutyczne. Ponadto dla DPS „Promień Życia” zakupiono suszarkę bębnową i magiel.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane w ich miejscu zamieszkania, w ramach zadań zleconych przez administrację rządową. Celem pomocy jest utrzymanie osoby w jej środowisku i przeciwdziałanie instytucjonalizacji. Usługi dostosowane są do potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Realizowane są na podstawie decyzji wydanej przez MOPS i przeznaczone są dla osób dorosłych oraz w wyjątkowych przypadkach dla dzieci i młodzieży, pozbawionej dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych. Spośród 122 osób, które skorzystały z usług specjalistycznych, było 44 dzieci i młodzieży do 18. roku życia ze spectrum autyzmu oraz 14 dzieci z niepełnosprawnością intelektualną.

Tabela 84 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane przez ZDPSiOW

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba podopiecznych	156	129	124	122
Liczba godzin wykonanych usług	23 560,5	17 655,5	16 924,5	15 833

Źródło: Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia

Usługi opiekuńcze

W 2024 r. świadczone usługi opiekuńcze dla osób potrzebujących pomocy z powodu wieku lub stanu zdrowia. Usługi świadczone w miejscu zamieszkania obejmowały zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną i pielęgnacyjną, a także przygotowanie posiłków. W ramach tych usług objęto opieką 994 osoby (147 740 godzin opieki).

Ponadto MOPS realizował projekt „Opieka wytchnieniowa” – wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą wymagającą pomocy, zapewniając im odpoczynek. Z pomocy w formie pobytu całodobowego skorzystało 100 osób (łącznie 1 351 dni usług). Nie była realizowana opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania z powodu niewyłonienia podmiotu do realizacji wsparcia.

Oferta **Domów Dziennego Pobytu** skierowana była do osób starszych i obejmowała placówki: „Senior” prowadzone przez Stowarzyszenie z Potrzeby Serca przy ul. Jodłowej 14 (55 miejsc) oraz „Kapuściska” prowadzone przez Stowarzyszenie Bydgoska Pomoc Społeczna przy ul. Kapuściska 10 (65 miejsc, w tym 30 miejsc dla osób z chorobą Alzheimera). Jednocześnie przy tej placówce funkcjonuje Klub Seniora „Radość”. Osobom przyjętym do ośrodków zapewnia się 8-godzinny pobyt w dni robocze tygodnia, podstawowe świadczenia opiekuńcze, rekreacyjno-kulturalne oraz wyżywienie. W 2024 r. z usług DDP „Kapuściska” skorzystało 86 osób (52 osoby starsze oraz 34 osoby z chorobą Alzheimera), a wsparcie w DDP „Senior” otrzymały 64 osoby.

Działalność domów dziennego pobytu organizowana była także w ramach projektów unijnych. Parterem wiodącym inicjatyw była Agencja Analiz i Doradztwa Personalnego „Psychological Solutions Group” Remigiusz Koc. Projekt obejmował utworzenie i funkcjonowanie DDP oraz

świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. W 2024 r. funkcjonowały następujące DDP: „Senectus” ul. Długa 34, oferujący wsparcie dla 22 uczestników (z oferty skorzystały 23 osoby), „Virtus” ul. Fordońska 120, mogący przyjąć 20 uczestników (skorzystało 23 seniorów) oraz „Vigor” ul. Poznańska 12, dysponujący 17 miejscami (skorzystało 15 osób).

Miasto realizowało zadania z zakresu dożywiania w ramach rządowego programu **Posiłek w szkole i w domu** oraz programu ośłonowego **Pomoc Miasta Bydgoszczy w zakresie dożywiania**. Oba programy miały na celu przeciwdziałanie niedożywieniu oraz wsparcie osób w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności dzieci, seniorów, osób chorych i z niepełnosprawnościami. W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” pomoc otrzymało łącznie 2 709 osób w postaci zasiłków celowych, w tym: 342 dzieci w wieku 0–7 lat, 437 uczniów, 1 930 dorosłych, wypłacono łącznie 15 275 świadczeń. Ponadto 568 osób – w tym 163 dzieci w żłobkach i przedszkolach oraz 405 uczniów szkół – zostało objętych pomocą w formie posiłków. Łącznie wydano 50 479 posiłków. W ramach programu „Pomoc Miasta Bydgoszczy w zakresie dożywiania” wsparciem objęto osoby korzystające z pomocy społecznej oraz dzieci i młodzież. Pomoc realizowana była w formie:

- ciepłego posiłku jednodaniowego, przygotowywanego przez organizacje pozarządowe – skorzystało z niego 252 podopiecznych MOPS oraz uczestników ŚDS, którym wydano 39 830 posiłków,
- posiłków dla dzieci i młodzieży – objęto nimi 192 osoby, w tym: 46 dzieci uczęszczających do żłobków i przedszkoli (w tym 20 dzieci z Ukrainy), 146 uczniów szkół (w tym 79 uczniów z Ukrainy), wydając łącznie 12 436 posiłków,
- zasiłków celowych – udzielonych 5 osobom dorosłym w postaci 5 świadczeń.

W 2024 r. w Bydgoszczy punkty wydawania żywności znajdowały się w następujących lokalizacjach:

- Bydgoskie Stowarzyszenie Miłosierdzia św. Wincentego a’Paulo, al. Ossolińskich 2,
- Centrum Pomocy im. św. Brata Alberta, ul. Koronowska 14,
- Centrum Chrześcijańskie Kanaan Misja Betezda, ul. Czartoryskiego 12,
- Centrum Pomocy „Betlejem” Caritas Diecezji Bydgoskiej, ul. Drukarska 6,
- Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Potrzebującym "Dzięki Wam", ul. Grunwaldzka 32.

Funkcjonowały również jadłodzielnie, miejsca nieodpłatnej wymiany żywności w ramach tzw. foodsharingu: al. Ossolińskich 2, ul. Obrońców Bydgoszczy 1, ul. Gdańska 79 i ul. Piekary 1.

Osoby potrzebujące pomocy uzyskują wsparcie również w działających na terenie miasta licznych fundacjach i stowarzyszeniach.

Pomoc osobom w kryzysie bezdomności

Według ogólnopolskiego badania liczby osób w kryzysie bezdomności w 2024 r. w Bydgoszczy przebywało ok. 322 osób doświadczających bezdomności (85 kobiet, 233 mężczyzn oraz 4 dzieci). Około 40 osób migrowało w przestrzeni publicznej, poza różnego typu placówkami.

W działaniach na rzecz osób w kryzysie bezdomności uczestniczą: MOPS, inne organy i instytucje publiczne, Straż Miejska i Policja, a także organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i fundacje (m.in.: Caritas, Polski Czerwony Krzyż, Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta).

Efekty wsparcia realizowanego w 2024 r. przez MOPS to:

- 13 osób podjęło zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę,
- 28 osób motywowano do podjęcia zatrudnienia w ramach prowadzonej pracy socjalnej,
- 7 osób podjęło uczestnictwo w Centrum Integracji Społecznej,
- 12 osób podjęło leczenie odwykowe, kierowano 22 osoby,
- 18 osób podjęło leczenie specjalistyczne (w tym psychiatryczne),
- 6 osób uzyskało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- 5 osób przy wsparciu pracownika socjalnego uzyskało własne świadczenie z ZUS,
- 30 osób opuściło schronisko – wynajęły pokój, mieszkanie, hotel robotniczy,
- 1 osoba otrzymała lokal z zasobów Miasta,
- 10 osób, z uwagi na stan zdrowia oraz konieczność zapewnienia całodobowej opieki, skierowanych zostało do domów pomocy społecznej.

Osoby znajdujące się w kryzysie bezdomności mogły w 2024 r. skorzystać ze wsparcia oferowanego przez Fundację Inkubator Społeczny, która prowadziła 2 placówki: **Centrum Pomocy dla Bezdomnych Mężczyzn** przy ul. Fordońskiej 422 (schronisko i noclegownia po 50 miejsc) oraz **Centrum Pomocy dla Bezdomnych Kobiet** przy ul. Polanka 9 (50 miejsc). W ciągu roku z pomocy w formie schronienia skorzystało łącznie 409 osób – 73 mężczyzn i 65 kobiet otrzymało wsparcie w

postaci miejsca w schronisku, 15 osób uzyskało pomoc w schronisku z usługami opiekuńczymi w Chełmży, a 256 mężczyzn skorzystało z noclegowni.

W ciągu 2024 r. wsparcie w formie schronienia w ogrzewalniach otrzymało 797 osób, w tym 67 kobiet. Pomoc tę świadczyły dwie placówki: Ogrzewalnia przy Zgromadzeniu Sióstr Albertynek dla Bezdomnych Posługującym Ubogim przy ul. Koronowskiej 14 (25 miejsc) oraz Ogrzewalnia Bydgoskiego Stowarzyszenia Miłosierdzia św. Wincentego a' Paulo przy al. Ossolińskich 2 (16 miejsc).

W 2024 r. rozpoczęto budowę Centrum Pomocy dla Bezdomnych przy ul. Kaplicznej. Wykonano niezbędne wycinki oraz rozbiórki, roboty ziemne, stan surowy czterech budynków oraz instalacje zewnętrzne wod.-kan. i gazowe. Rozpoczęto wykonywanie tynków, montaż stolarki okiennej, wykonywanie instalacji wewnętrznych sanitarnych i elektrycznych. Łącznie z placówki będzie mogło korzystać 220 osób. Zakończenie zadania planuje się w II połowie 2025 r. Ponadto w 2024 r. opracowano dokumentację projektową zmiany sposobu użytkowania oraz przebudowy i termomodernizacji budynku Schroniska dla bezdomnych kobiet przy ul. Polanka 9, na budynek internatu. Zadanie będzie kontynuowane w 2025 r.

Mieszkania wspierane, wspomagane, treningowe

Mieszkania wspierane prowadzone są w programie pomocy społecznej **Wspomaganie osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem społecznym w formie mieszkań wspieranych na lata 2024-2030**. Program promuje ideę deinstytucjonalizacji, rozumianej jako odchodzenie od wsparcia realizowanego w całodobowych placówkach opiekuńczych, na rzecz wsparcia w środowisku lokalnym. Mieszkania dysponujące łącznie 20 miejscami, zlokalizowane są przy: ul. Chełmińskiej 9/2, ul. ks. Jana Długosza 16/6, ul. Grunwaldzkiej 87/1, ul. Kanałowej 2/4, ul. Kanałowej 2/4A, ul. Nakielskiej 22/3. Mieszkania umożliwiają wsparcie osób w kryzysie, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością, osób niesamodzielnych, z niepełnosprawnościami, osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób starszych, które doświadczyły zerwania więzi społecznych, rodzinnych, problemów natury zdrowotnej, prawnej, a także izolacji społecznej. Zadanie, w drodze konkursu, zostało zlecone Fundacji Inkubator Społeczny, w 2024 r. skorzystało ze wsparcia 20 osób.

Ponadto Miasto prowadzi:

- osiem **mieszkań wspomaganych** z lokalizacją przy ul. Techników 2, lokale nr 2, 8, 9, 14, 15, 20, 21, 24 dla osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością, które z uwagi na wiek, niepełnosprawność, długotrwałą chorobę potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki. W 2024 r. ze wsparcia skorzystało 26 osób.
- trzy **mieszkania treningowe** przeznaczone są dla osób usamodzielniających się, które opuściły pieczę zastępczą przy ul. Kapuściska 9/14, 9/22 i 9/30, każde dysponujące trzema miejscami, z których w 2024 r. skorzystało 13 osób.

Opieka nad dzieckiem i wsparcie rodzin

Wsparcie dla rodzin borykających się z trudnościami w zakresie opieki i wychowania dzieci realizowano poprzez usługi asystenta rodziny, poradnictwo rodzinne, terapię oraz mediację. W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, sprawowana była nad nim piecza zastępcza w formie rodzinnej lub instytucjonalnej.

Wsparcie rodziny, asysta rodzinna

W 2024 r. w ramach **Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Bydgoszczy na lata 2024-2026** pomoc skierowana była do rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych i/lub zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz do rodzin pragnących odzyskać władzę rodzicielską. Wsparcie realizowane było m.in. poprzez pomoc asystenta rodziny, który wdrażał indywidualny plan pracy dla rodziny. Asystenci pracowali również z rodzinami na rzecz powrotu dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej. W 2024 r. asystenci zakończyli współpracę z 46 rodzinami: 27 rodzin ze względu na osiągnięcie celów, 9 rodzin ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę i zmianę miejsca zamieszkania, 10 rodzin ze względu na brak efektów pracy. Na koniec 2024 r., wsparciem asystenta objętych było 125 rodzin (116 z postanowień Sądu, 9 na podstawie wniosku pracownika socjalnego), 7 rodzin nie wyraziło zgody na współpracę, natomiast 23 rodziny oczekiwały na przydzielenie asystenta.

W 2024 r. psychologowie i specjaliści pracy z rodziną w MOPS udzielili łącznie 1 439 konsultacji, w tym dotyczących: trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (150 porad), problemów rodzinnych (485 porad), kryzysów małżeńskich (32 porady), problemów

osobowościowych (513 porad), przemocy (102 porady) oraz innych (157 porad). Łącznie w 2024 r. specjaliści objęli poradą 282 osoby (213 rodzin).

W 2024 r. zorganizowano, we współpracy z innymi podmiotami, spotkania i warsztaty o charakterze edukacyjno-profilaktycznym: „Dzień Rodziny”, „Dzień Dziecka”, „Dzień Malucha”, „Bezpiecznie w drodze do szkoły i w domu”, „Kolorowy świąteczny świat”, „Chodź pomaluj mój świat” oraz zajęcia muzyczno-plastyczne w Młynach Rothera, w których łącznie wzięło udział 206 osób. Ponadto realizowano autorski projekt „Przystań z książką”, mający na celu wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez wspólne czytanie.

Opiekę nad osobami w kryzysie świadczył Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA”. W 2024 r. w ramach **Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025**, ośrodek zrealizował m.in.:

- wypoczynek letni (obozy, kolonie, półkolonie) z zastosowaniem programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży (6 542 uczestników, z czego na półkoloniach 3 192 osoby, a na koloniach i obozach 785 osób),
- programy interwencyjne i terapeutyczne dla dzieci, młodzieży i rodziców z zakresu przeciwdziałania narkomanii,
- projekty realizowane w placówkach oświatowych w zakresie profilaktyki i ograniczenia negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych narkomanii: zajęcia wspierające edukację oraz dydaktyczno-wyrównawcze, projekty interdyscyplinarne, akcje wolontariackie, szkolenia, konkursy, debaty i kampanie, pokazy i prezentacje; łącznie w projektach uczestniczyło 20 650 dzieci i nauczycieli,
- działania związane z realizacją programu „Przyjazny Patrol” – programem objęto 230 osób dorosłych oraz rozpoznano sytuację opiekuńczo-wychowawczą 250 małoletnich,
- w 13 szkołach przeprowadzono profilaktyczny program z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień „Spójrz inaczej”, który objął 682 uczniów,
- przeprowadzono szereg kampanii profilaktycznych, m.in.: „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw na rodzinę”, „Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne”.

W ramach pomocy rodzinie działają też placówki wsparcia dziennego, które obejmują opieką i wychowaniem dzieci w czasie pozalekcyjnym, świetlice i kluby środowiskowe oraz ogniska wychowawcze.

Tabela 85 Placówki wsparcia dziennego w Bydgoszczy w 2024 r.

Wyszczególnienie	Adres	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Forma placówki
Świetlica Środowiskowa „Kącik” przy Zgromadzeniu Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a’ Paulo	ul. Piekary 14	15	15	opiekuńcza
„Dom Serca” – świetlica środowiskowa	ul. Polna 2a	30	30	opiekuńcza
Świetlica Środowiskowa „Narnia”	ul. Pomorska 57	15	17	opiekuńcza
Świetlica „Pinokio”	ul. Bołtucia 7	30	20	opiekuńcza
Centrum Edukacyjno-Wychowawcze „Ognisko”	ul. Gdańska 76	30	47	opiekuńcza
Centrum Edukacyjno-Wychowawcze „Ognisko”	ul. Jaworowa 5	30	53	opiekuńcza
Ośrodek Socjoterapeutyczny Fundacji Praesterno	ul. Gotowskiego 6/10	20	62	specjalistyczna
Świetlica Ukraińska Stowarzyszenia Pracy Społecznej	ul. Dworcowa 57	200	524	opiekuńcza
Świetlica osiedlowa „PUCHATEK”	ul. Przemysłowa 34	20	34	opiekuńcza
Świetlica środowiskowa „BORPOLANDIA”	ul. Śliwińskiego 2	20	42	opiekuńcza
Świetlica osiedlowa BORPA „MARZENIA”	ul. Smoleńska 43	20	30	opiekuńcza
Świetlica osiedlowa BORPA „GROTA”	ul. Żółwińska 1	20	47	opiekuńcza

Wyszczególnienie	Adres	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Forma placówki
Świetlica osiedlowa BORPA „WODNY KRAJ”	ul. Toruńska 185	20	45	opiekuńcza
Integracyjna Świetlica Środowiskowa	ul. Dworcowa 57	40	32	opiekuńcza

Źródło: Biuro ds. Zdrowia i Polityki Społecznej

Pieczna zastępcza

Głównym celem **Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2024-2026** jest wsparcie systemu pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na formy rodzinne. Pieczna zastępcza ma charakter czasowy i występuje w dwóch formach: rodzinnej i instytucjonalnej. Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Bydgoszczy jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W mieście funkcjonują spokrewnione i niezawodowe rodziny zastępcze, które ustanawiane są przez sąd oraz zawodowe formy rodzinnej pieczy zastępczej i rodzinne domy dziecka. W 2024 r. funkcjonowało 327 rodzin zastępczych (w tym 18 zawodowych) oraz 8 rodzinnych domów dziecka, w których łącznie przebywało 520 dzieci. W rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów przebywało 121 dzieci z Bydgoszczy.

Tabela 86 Rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze w Bydgoszczy

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzinnych domów dziecka	4	5	6	8
Liczba rodzin zastępczych	328	293	315	327
Liczba rodzin zastępczych zawodowych (w tym specjalistycznych i pełniących funkcję pogotowia rodzinnego)	17	16	15	18
Liczba rodzin zastępczych niezawodowych	76	65	80	87
Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych	235	212	220	222
Liczba dzieci przebywających w rodzinnych domach dziecka	35	41	49	58

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	436	414	438	462
Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych spokrewnionych	298	271	279	287
Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych niezawodowych	97	85	104	116
Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych (w tym specjalistycznych i pełniących funkcję pogotowia rodzinnego)	41	58	55	59

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy

W 2024 r. z rodzinami współpracowało 16 koordynatorów. Wsparciem objęto 205 rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych, 11 zawodowych rodzin zastępczych oraz 4 rodzinne domy dziecka.

Przeprowadzono 2 szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe, w ramach których przeszkolono: 31 kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe (20 rodzin), 1 kandydata na rodzinę zastępczą zawodową oraz 1 kandydata na rodzinę pomocową. Gotowość do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zgłosiło:

- na spokrewnione rodziny zastępcze – 36 rodzin (56 kandydatów),
- na niezawodowe rodziny zastępcze – 41 rodzin (64 kandydatów),
- na zawodowe rodziny zastępcze – 5 rodzin (8 kandydatów),
- na rodzinny dom dziecka – 3 rodziny (6 kandydatów),
- na rodziny pomocowe – 3 rodziny (3 kandydatów).

Pomyślnie przeprowadzono proces kwalifikacji dla 64 rodzin oraz zrealizowano:

- 1 procedurę na rodzinę pomocową,
- 1 procedurę na zawodową rodzinę specjalistyczną,
- 1 procedurę przekwalifikowania rodziny zastępczej niezawodowej na rodzinny dom dziecka,
- 3 procedury przekwalifikowania rodziny zastępczej niezawodowej na zawodową rodzinę zastępczą,
- 1 procedurę kwalifikacyjną specjalistycznej rodziny zastępczej na rodzinny dom dziecka.

W ramach promocji idei rodzicielstwa zastępczego, MOPS zrealizował szereg różnorodnych działań, w tym:

- rozmieszczenie plakatów promujących rodzicielstwo zastępcze w bydgoskich tramwajach,
- kontynuację promocji rodzicielstwa zastępczego w Internecie – prowadzenie konta na Instagramie „Skrzydła pieczy” oraz na Facebooku,
- umieszczenie 30 nowych banerów reklamowych „MAMY WAKATY DLA MAMY I TATY!” w 13 lokalizacjach,
- kolportaż ulotek i plakatów promocyjnych w Żłobkach Miejskich oraz w WiMBP,
- udział prowadzących Rodzinny Dom Dziecka w Bydgoszczy w dyskusji w programie „Dzień Dobry TVN” z okazji Światowego Dnia Zespołu Downa,
- opublikowanie artykułu na portalu bydgoszczinformuje.pl, informującego o poszukiwaniach kandydatów na rodziny zastępcze przez MOPS,
- udział w promocji idei rodzicielstwa zastępczego w ogólnopolskich programach telewizyjnych „Dzień Dobry TVN” oraz „Pytanie na śniadanie”, a także w programie regionalnym TVP3 Bydgoszcz „Zbliżenia”,
- promocja w audycjach radiowych Polskiego Radia Pik oraz Radia PLUS Bydgoszcz,
- udział w wydarzeniach: Bydgoski Dzień Kobiet w Bydgoskim Centrum Targowo-Wystawienniczym, IV Piknik Rodzinny na Wyspie Młyńskiej, Piknik Bydgoskich Organizacji Pozarządowych – Przemarsz Kapeluszowy, Festiwal Pozytywka, Targi Pracy oraz Bydgoski Jarmark Świąteczny.

Kontynuowano projekt „Rodzina w Centrum Etap I”, w ramach którego zorganizowano warsztaty dla osób sprawujących funkcję rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka (skorzystało 18 osób). Dodatkowo, rodziny zastępcze mogły skorzystać z superewizji rodzin, w której uczestniczyło 7 opiekunów zastępczych. Zorganizowano również zajęcia profilaktyczno-wychowawcze dla osób przebywających i opuszczających pieczę. Z tej formy wsparcia skorzystały 34 osoby oraz utworzono grupę wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej (8 osób).

Mimo prowadzonej promocji idei rodzicielstwa zastępczego, zainteresowanie pełnieniem funkcji opiekuna zastępczego nadal jest niewystarczające.

Piecznia instytucjonalna w Bydgoszczy jest realizowana przez **Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych**, którego działania skierowane są do dzieci, młodzieży, wymagających zapewnienia: doraźnej opieki całkownej/całodobowej, interwencyjnej; długotrwałej opieki całkownej/całodobowej; specjalistyczno-terapeutycznej opieki całkownej.

Tabela 87 Liczba miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych BZPOW

Placówki opiekuńczo-wychowawcze BZPOW	Liczba miejsc
Typu interwencyjnego: ul. Traugutta 5/1, ul. Traugutta 5/2, ul. Stolarska 2/2 ul. Dunikowskiego 2	56
Typu socjalizacyjnego: ul. Stolarska 2/1	14
Typu socjalizacyjnego – mieszkanie usamodzielnienia: ul. Bora-Komorowskiego 22/1, 57/2, 59/19, 63/13, ul. Grunwaldzka 49/2, ul. Popiełuszki 1/2, 1/3, Plac Chełmiński 7/9,	99
Grupa mieszkańców (kobiety z dziećmi) ul. Dunikowskiego 2 (wygasająca)	20
Grupa rezydentów ul. Dunikowskiego 2 (wygasająca)	10
Razem	199

Celem prowadzonych działań jest powrót dziecka do rodziny własnej lub umieszczenie go w rodzinnej pieczy zastępczej, a przy braku takiej możliwości – umieszczenie w rodzinie przysposabiającej lub odpowiedniej placówce odpowiadającej potrzebom dziecka.

Tabela 88 Ruch wychowanków BZPOW

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Przyjęcia nowych dzieci	118	74	66	57
Odejścia	117	61	127	122
Usamodzielnienia	15	15	14	13
Dzieci cudzoziemskie	–	7	8	19
Dzieci do lat 10	50	55	63	42
Dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności	8	8	8	10

Hostel	59	85	70	44
	*11 dzieci pandemi a			

Źródło: Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych

Działania dydaktyczno-edukacyjne realizowane są przez SP nr 55, której uczniami są wychowankowie Zespołu, wychowankowie z postanowień sądowych oraz przyjęci decyzją dyrektora BZPOW na wniosek rodziców/opiekunów prawnych. Opieka popołudniowa była realizowana w formie świetlicy szkolnej wraz z dożywianiem. BZPOW oferowało opiekę, schronienie i profesjonalną specjalistyczną pomoc rodzicom, samotnym rodzicom z dziećmi i małoletnim matkom w ciąży, w formie hostelu.

Zespół w 2024 r. oferował także pomoc i wsparcie osób dorosłych z dziećmi i osób doświadczających przemocy lub innej sytuacji kryzysowej w formie krótkotrwałej, specjalistycznej pomocy w ramach interwencji kryzysowej (pomoc psychologiczna, pedagogiczna, prawna, socjalna, hostelowa). Ta forma ulegnie wygaszeniu w 2025 r. Ofiary przemocy mogły korzystać z pomocy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia przy ul. Polanki 9. Zespół obejmuje swoimi działaniami również dzieci i młodzież niepełnosprawną. W 2024 r. Zespół opiekował się 10 dziećmi z orzeczeniami o niepełnosprawności, zapewniając im dostęp do zajęć Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka organizowanych w ZS nr 30 i Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 3 oraz usług diagnostycznych świadczonych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.

Zgodnie z obowiązującymi standardami, dzieci poniżej 10. roku życia nie powinny być umieszczane w placówkach typu BZPOW, które stanowią instytucjonalną formę opieki. Powinny one być objęte opieką w formach rodzinnych. Jednak w związku z brakiem miejsc w rodzinnych formach opieki, ta grupa dzieci przebywa w BZPOW. W 2024 r. utworzono kolejną placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu interwencyjnego przy ul. Dunikowskiego 2, przeznaczoną dla 14 wychowanków (z 4 miejscami dla dzieci i młodzieży oraz rodzin w sytuacji kryzysowej). Utworzenie tej placówki spowodowało konieczność wygaszenia Hostelu. Uruchomienie placówki częściowo rekompensuje brak miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2024 r. przekształcono dotychczasową Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą typu specjalistyczno-terapeutycznego przy ul. Stolarskiej 2/1 w Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą typu socjalizacyjnego. Było to spowodowane zwiększeniem zapotrzebowania na miejsca socjalizacyjne, zakładające długoterminowy pobyt dziecka w placówce, co jest bezpośrednią konsekwencją braku rodzin zastępczych dla dzieci oczekujących na realizację postanowień sądowych dotyczących zabezpieczenia małoletnich w pieczy zastępczej.

Rośnie liczba dzieci cudzoziemskich (obywateli Ukrainy) przyjętych do placówek BZPOW. Ich pobyt znacznie się wydłuża ze względu na sytuację prawną i brak możliwości znalezienia opieki zastępczej.

W 2024 r. zakończono remont budynku BZPOW przy ul. Traugutta 5. Prace obejmowały przebudowę części poddasza na funkcję biurową oraz modernizację budynku. Zadanie będzie kontynuowane w 2025 r. w zakresie remontu konserwatorskiego i modernizacji pomieszczeń piwnicy oraz niezbędnych robót towarzyszących.

Przeciwdziałanie przemocy domowej

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, działający na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, składał się z przedstawicieli MOPS, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Kuratorskiej Służby Sądowej, Prokuratury, BORPA, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 oraz stowarzyszenia „Bezpieczeństwo Dziecka”. Zespół zajmował się diagnozowaniem problemu przemocy oraz podejmowaniem działań zapobiegawczych i interwencyjnych w rodzinach dotkniętych przemocą.

Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2023-2027 koncentrował się na rozwoju działań profilaktycznych oraz udzielaniu wsparcia osobom dotkniętym przemocą. W 2024 r. przeprowadzono 1 401 konsultacji dotyczących przemocy domowej oraz udzielono 433 porad dla anonimowych rozmówców. Zorganizowano liczne spotkania profilaktyczno-edukacyjne i warsztaty, które miały na celu zwiększenie świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i zapobieganie jej występowania m.in.: „To tylko pół godziny” dla 499 uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych, „Pielęgnuj szacunek do siebie codziennie” dla 102 uczennic szkół branżowych, „Silny i mocny inaczej” dla 181 uczniów szkół branżowych, „Świadomy student”, „Procedura Niebieskie Karty od

A do Z”, „Człowiek – przemoc – system”, „Wakacje z asertywnością”. Dodatkowo, Bydgoszcz przystąpiła do ogólnopolskiej kampanii „Dzieciństwo Bez Przemocy”, mającej na celu przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i promowanie odpowiedzialnego rodzicielstwa.

Kontynuowano działania w ramach procedury „Niebieskiej Karty”, której celem jest przeciwdziałanie przemocy domowej oraz wsparcie osób doświadczających przemocy. W 2024 r. sporządzono 388 formularzy „Niebieskiej Karty”, z czego w 272 przypadkach odizolowano sprawcę przemocy od osoby doznającej przemocy.

Jednym z elementów polityki społecznej Miasta był **Program Bydgoska Rodzina 3+**, którego celem jest promocja wizerunku dużych rodzin i tworzenie przyjaznego klimatu dla rodzin wielodzietnych. Dzięki temu programowi rodziny mają dostęp do ulg i zniżek oferowanych przez instytucje miejskie oraz partnerów prywatnych w obszarach handlu, usług, transportu, kultury, obiektów sportowych i gastronomii. W 2024 r. w programie uczestniczyło 198 partnerów. Od początku funkcjonowania Programu do 31.12.2024 r. wyprodukowano łącznie 62 709 kart, a w 2024 r. wyprodukowano 4 807 kart.

Promocję idei rodzin wielodzietnych realizowano poprzez szereg inicjatyw, w tym:

- V edycję „Międzynarodowego Dnia Kobiet (w ciąży)” pod hasłem „Cięża i macierzyństwo” we współpracy z Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych, podczas której przyszli rodzice otrzymali informacje o przygotowaniu do narodzin dziecka i roli położnej rodzinnej oraz porady specjalistów z zakresu pielęgniarstwa, ginekologii, fizjoterapii i aromaterapii,
- cykl warsztatów „Slowbiznes – własna firma z dzieckiem na rękę” skierowanych do kobiet powracających na rynek pracy, realizowanych w ramach projektu „Maj mam”,
- wydarzenie „Maj Mam” pod hasłem „Idealnie nieidealna przedsiębiorcza mama – jak zwiększyć poczucie własnej wartości”, organizowane we współpracy z Bydgoską Agencją Rozwoju Regionalnego.

W 2024 r. w otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego „W rodzinie moc” – projektu promującego Program Bydgoska Rodzina 3+ – dofinansowanie przyznano Związkowi Dużych Rodzin Trzy Plus.

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami

Na podstawie danych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego 2021 w Bydgoszczy mieszkało 54,5 tys. osób z niepełnosprawnościami, w tym 30,8 tys. kobiet oraz 23,7 tys. mężczyzn, co stanowiło 16,5% ludności Bydgoszczy (wg stanu w dniu 31.03.2021 r.). W 2024 r. niepełnosprawność pozostawała głównym powodem przyznania świadczeń z pomocy społecznej (53,0% rodzin korzystających z tego rodzaju wsparcia).

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w 2024 r. wydał o 5,1% mniej orzeczeń o niepełnosprawności w porównaniu do poprzedniego roku (85,2% orzeczeń wydano osobom powyżej 16. roku życia). Orzeczenia wydawano głównie z powodu upośledzenia narządu ruchu (23,5%), chorób: psychicznych (18,0%), neurologicznych (14,5%), układu oddechowego i krążenia (10,9%). Spośród osób powyżej 16. roku życia ponad połowa (52,0%) posiadała umiarkowany stopień niepełnosprawności, a 78,6% z nich nie podjęło zatrudnienia.

Tabela 89 Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w Bydgoszczy

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Ogółem	7 071	7 549	9 508	9 027
Osoby do 16 roku życia	799	866	1 013	1 333
Osoby powyżej 16 roku życia	6 272	6 683	8 495	7 694

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bydgoszczy

Posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności umożliwiało m.in. podjęcie pracy w warunkach chronionych, skorzystanie z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, zakup przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, a także uzyskanie świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków z pomocy społecznej o charakterze stałym oraz karty parkingowej. Zespół wydał mieszkańcom Bydgoszczy 3 112 legitymacji osoby niepełnosprawnej i 2 438 kart parkingowych.

W 2024 r., spośród przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami powołano na czteroletnią kadencję, Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Rada jest organem opiniodawczo-doradczym Prezydenta Miasta Bydgoszczy w zakresie m.in.: przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami, realizacji praw osób z niepełnosprawnościami, opiniowania projektów powiatowych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Miasta Bydgoszczy.

W 2024 r. Miasto rozpoczęło realizację **Bydgoskiego Programu Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2024-2030**. Dokument obejmuje działania zarówno z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami, jak i dostępności przestrzeni oraz usług publicznych. Głównym celem realizacji Programu jest hasło „Bydgoszcz miastem równych szans i warunków do pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami we wszystkich obszarach życia”. Program zakłada przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami oraz poprawę jakości ich życia poprzez zapewnienie im warunków do samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, a także kształtowanie wobec nich pozytywnych postaw społecznych.

Wsparcie całodobowe dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie realizuje Dom Pomocy Społecznej „Słoneczko” z 56 miejscami dla podopiecznych. W 2024 r. wsparciem objęto 60 osób. Opiekę dzienną dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie lub ruchowo, w wieku od 3 do 25 lat, świadczy Ośrodek Wsparcia przy ul. Gałczyńskiego 2. Celem działalności Ośrodka jest umożliwienie dziecku, a w przyszłości osobie dorosłej, życia w jej środowisku rodzinnym.

Dorośle osoby z zaburzeniami psychicznymi mogły korzystać z dziennego wsparcia oferowanego przez Środowiskowe Domy Samopomocy, które prowadzą działania wspierające i aktywizujące w zakresie włączenia społecznego, usamodzielniania w czynnościach dnia codziennego, nawiązywania kontaktów społecznych oraz załatwiania spraw urzędowych i zdrowotnych. Na koniec 2024 r. Miasto zapewniało 220 miejsc w ŚDS Nr 1 i Nr 2 (łącznie w 6 sekcjach). W 2024 r. wsparciem objęto łącznie 256 osób. Ponadto wsparcie dla osób z chorobą Alzheimera świadczone było przez Dzienny Dom Pomocy „Kapuściska” (dysponuje 65 miejscami, w tym 30 dla osób z chorobą Alzheimera). W 2024 r. ze wsparcia skorzystało narastająco 86 osób.

Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych swoimi działaniami obejmuje również dzieci i młodzież niepełnosprawną. W 2024 r. Zespół obejmował opieką 10 dzieci z orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności. Ponadto troje wychowanków było umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej „Słoneczko” przy ul. Gałczyńskiego 2.

Wspieranie edukacji ze specjalnymi potrzebami

W 2024 r. zapewniono dodatkowe formy wsparcia dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, obejmujące m.in. udział w zajęciach specjalistycznych dostosowanych do ich potrzeb. Ukierunkowaną i dostosowaną do potrzeb niepełnosprawnych dzieci opiekę specjalistyczną świadczone w Żłobku Integracyjnym przy ul. Stawowej 1c, którego celem jest integracja dzieci niepełnosprawnych z dziećmi zdrowymi. W 2024 r. średnia liczba dzieci uczęszczających do tego żłobka wynosiła 81.

W 2024 r. zakończono rozbudowę i przebudowę budynku Zespołu Szkół nr 29 przy ul. Gałczyńskiego 23, co pozwoliło na uruchomienie drugiej siedziby Ośrodka Rewitalizacyjno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem.

10 szkół z oddziałami integracyjnymi otrzymało wsparcie finansowe na prowadzenie zajęć pozalekcyjnych oraz projektów wspierania dziecka niepełnosprawnego, a także innych działań edukacyjnych obejmujących różnorodne formy i metody pracy oraz sprzyjające aktywnemu udziałowi wszystkich uczniów.

Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnością

Warsztaty terapii zajęciowej stwarzają, osobom niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Zajęcia są prowadzone zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii przygotowanym przez Radę Programową. Zawiera on szereg informacji niezbędnych do zrozumienia zachowania, postaw i nawyków danej osoby.

Siedem Warsztatów Terapii Zajęciowej, zapewniało wsparcie dla 270 uczestników. W trakcie zajęć warsztatowych występowały rotacje uczestników ze względu na: pogorszenie stanu zdrowia – 6 osób, rezygnację na własną prośbę – 3 osoby, zmianę ze względów logistycznych – 2 osoby, podjęcie pracy – 1 osoba, wydalenie decyzją Rady Programowej – 2 osoby, zmianę miejsca zamieszkania – 1 osoba.

Tabela 90 Warsztaty Terapii Zajęciowej funkcjonujące w Bydgoszczy

Nazwa jednostki prowadzącej	Nazwa warsztatu	Adres	Specyfika warsztatu
„Caritas” Diecezji Bydgoskiej	Tęcza	al. Kaczyńskiego 37	osoby upośledzone umysłowo
Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury	Biały Domek	ul. Toruńska 28	osoby upośledzone umysłowo
Fundacja „Wiatrak”	Wiatrak	ul. Porazińskiej 9	osoby upośledzone umysłowo i ruchowo
Polski Związek Niewidomych w Bydgoszczy	Mega Art	ul. Stawowa 1	osoby ze schorzeniami psychicznymi, niewidome, z niepełnosprawnością sprzężoną
Polski Związek Niewidomych w Bydgoszczy	Victoria	ul. Bernardyńska 3	osoby niewidome i niedowidzące
Liga Kobiet Polskich Zarząd Wojewódzki	Modrzew	ul. Modrzewiowa 6	osoby upośledzone umysłowo w stopniu znacznym i umiarkowanym
Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Dzieciom i ich Rodzicom „Przystań”	Przystań	ul. Noakowskiego 4	osoby z dysfunkcją narządu ruchu

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy

W 2024 r. MOPS, ze środków PFRON, wspierał działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, udzielając dotacji na: zwrot kosztów wyposażenia 10 stanowisk pracy, rozpoczęcie indywidualnej działalności gospodarczej przez 4 osoby oraz realizację 1 stażu. Ponadto udzielił indywidualnej pomocy osobom niepełnosprawnym w zakresie likwidacji barier:

technicznych – dofinansowanie dla 125 osób, architektonicznych – dofinansowanie dla 100 osób, w komunikowaniu się – dofinansowanie dla 195 osób. Dofinansowano również:

- zakup sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i leczniczych (wsparcia 1 447 osób),
- pobyt na turnusie rehabilitacyjnym (310 osób niepełnosprawnych oraz 177 opiekunów),
- organizację wydarzeń w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (30 organizacji, 1 526 uczestników).

W 2024 r. MOPS kontynuował program PFRON „Aktywny samorząd”. W ramach programu 197 osób niepełnosprawnych otrzymało pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Rządowy program **Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2024** był realizowany przez MOPS. Jego celem było wprowadzenie usługi asystenta jako ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych w codziennych czynnościach, ograniczenie skutków niepełnosprawności, stymulowanie do podejmowania aktywności oraz umożliwianie jak największej niezależności. W ramach Programu w 2024 r. zatrudniono 124 asystentów, którzy świadczyli usługi przez 33 591 godzin. Wsparciem asystenta zostały objęte 222 osoby.

Miasto realizuje program PFRON „Centra informacyjno-doradcze dla osób z niepełnosprawnością”, w ramach którego funkcjonuje Ośrodek Wsparcia i Testów przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 3. W 2024 r. Ośrodek objął swoim wsparciem 1 126 beneficjentów, udzielając im porad i konsultacji, a także oferując bezpłatne testowanie i wypożyczanie technologii asystujących.

W 2024 r. wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Bydgoszczy, 245 osób to osoby z niepełnosprawnościami (6,8% bezrobotnych, o 2,2 p.proc. mniej niż w poprzednim roku). W trakcie 2024 r. PUP oferował 214 propozycji zatrudnienia dla osób z niepełnosprawnościami (2,5% ofert w Bydgoszczy; mniej o 12,7% w porównaniu do poprzedniego roku). Osoby z niepełnosprawnościami objęte były usługami:

- poradnictwa zawodowego – ze wsparcia skorzystało 49 osób,
- pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz określeniu predyspozycji zawodowych i przygotowaniu do wejścia na

rynek pracy, kształtowaniu postaw gotowości do podjęcia pracy – 45 osób skorzystało z porad indywidualnych, 4 osoby z porady grupowej,

- stażowymi – 12 osób (w tym 3 w ramach umów z roku poprzedniego) i 1 osoba poszukująca pracy.

W 2024 r. z ewidencji PUP z tytułu podjęcia pracy wyłączono 257 osób z niepełnosprawnościami z Bydgoszczy, co stanowiło 6,7% wszystkich wyłączeń z powodu podjęcia pracy. PUP aktywnie uczestniczył w promowaniu inicjatyw skierowanych do osób z niepełnosprawnościami, m.in. poprzez stronę internetową <http://bydgoszcz.praca.gov.pl>, Wśród wydarzeń można wymienić: Targi Pracy dla osób z niepełnosprawnościami, konsultacje z ekspertami Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON dla przedstawicieli firm na temat zatrudniania osób z niepełnosprawnościami, a także refundację składek ZUS dla osób z niepełnosprawnością prowadzących działalność gospodarczą.

Zakład Aktywności Zawodowej prowadził aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami poprzez działalność usługowo-wytwórczą w branży poligraficznej oraz niszczenie dokumentów. Zapewniano dostosowane pomieszczenia pracy oraz transport dla pracowników. Na koniec 2024 roku w Zakładzie Aktywności Zawodowej zatrudnionych było 51 osób z niepełnosprawnościami, w tym:

- w stopniu znacznym: 33 osoby (w tym 23 osoby charakteryzowały się schorzeniami specjalnymi, pozostała grupa to 10 osób);
- w stopniu umiarkowanym: 18 osób (w tym 18 osób charakteryzowało się schorzeniami specjalnymi).

W 2024 r. podejmowane były działania mające na celu usuwanie barier w transporcie poprzez:

- przewozy komunikacją miejską z wykorzystaniem przystanków wyposażonych w płytki kierunkowe i pola oczekiwania ułatwiające orientację osobom z dysfunkcją narządu wzroku; w 2024 r. wyposażono w te udogodnienia 7 przystanków, na koniec było w ten sposób dostosowanych 390 przystanków,
- budowę przystanków wiedeńskich – powstały 2 przystanki zlokalizowane przy Placu Praw Kobiet, docelowo ul. Gdańska ma zostać wyposażona w przystanki wiedeńskie niemal na całej swojej długości,
- realizację usług przewozowych z wykorzystaniem taboru przystosowanego do potrzeb osób

z niepełnosprawnościami: 188 autobusów niskopodłogowych oraz 59 tramwajów niskopodłogowych – pojazdy wyposażone są w rampy, wydzielone bezpieczne miejsca dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz system informacji pasażerskiej, dla ułatwienia orientacji osobom niedowidzącym posiadają żółte chwytaki wewnątrz pojazdów, w kontrastowych kolorach zamieszczono schematy tras komunikacji publicznej oraz oznaczenia numerów linii,

- wprowadzenie szeregu ulg i zwolnień dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów z opłat za korzystanie ze środków komunikacji publicznej,
- utrzymanie specjalnie oznakowanych miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych w ścisłym centrum miasta, tj. w Strefie Płatnego Parkowania, w 2024 r. wyznaczono 10 takich miejsc (na koniec 2024 r. liczba kopert w SPP A i B wynosiła łącznie 376).

Bezpłatny dojazd na rehabilitację leczniczą, zawodową i społeczną osobom niepełnosprawnym zapewniało Miasto. W 2024 r. wykonano 4 790 przewozów, w tym 2 480 kursów obejmowało transport pasażerów poruszających się na wózkach inwalidzkich, a pozostałe 2 310 zrealizowano na rzecz osób z innymi rodzajami niepełnosprawności.

W trakcie realizacji miejskich inwestycji uwzględniano potrzeby osób z dysfunkcjami, w tym m.in.:

- modernizację placu zabaw na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 3 (ogłoszenie przetargu i wybór wykonawcy),
- adaptację budynku Zespołu Szkół Nr 29 przy ul. Gałczyńskiego 23 na potrzeby Ośrodka dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem, z rozbudową o windę zewnętrzną,
- budowę placu zabaw dla młodszych dzieci przy Starym Kanale Bydgoskim (wykonanie II etapu prac),
- przeprowadzenie konsultacji z Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Bydgoszczy ds. osób z niepełnosprawnościami w zakresie dokumentacji projektowej dotyczącej budowy basenu rehabilitacyjnego przy ul. Jesionowej oraz rewitalizacji Parku Centralnego z przeznaczeniem na kąpielisko.

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne nr 1 i 2 w 2024 r. realizowały działania wspierające rozwój dzieci i młodzieży oraz udzielały pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i

placówkach. W poradniach w 2024 r. objętych wsparciem było 5,3 tys. dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto.

Placówki realizowały projekty i programy edukacyjne, wychowawcze, interwencyjne oraz profilaktyczne dotyczące zdrowia psychicznego, w których łącznie wzięło udział 346 osób. Pomocą bezpośrednią objęto 14,4 tys. dzieci, natomiast terapią w ramach wczesnego wspomagania rozwoju – 38 dzieci. Terapia indywidualna dzieci niepełnosprawnych lub zagrożonych niepełnosprawnością w wieku od urodzenia do rozpoczęcia nauki w szkole, realizowana w ramach rządowego programu „Za życiem”, objęła 240 dzieci.

Opieka nad dziećmi do lat 3

W Bydgoszczy dzieciom do 3. roku życia zapewniano instytucjonalną opiekę w 37 żłobkach (w tym 8 miejskich) oraz 33 klubach dziecięcych, które zapewniły opiekę prawie 3,2 tys. dzieciom (49,2% dzieci w wieku żłobkowym). Względem 2023 r. do dyspozycji w żłobkach było o 1,2% więcej miejsc, natomiast w klubach dziecięcych o 1,8% więcej.

Ponadto w Bydgoszczy w 2024 r. dwa podmioty, za zgodą Prezydenta Miasta, utworzyły 38 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, zgodnie z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Tabela 91 Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 w Bydgoszczy

Wyszczególnienie	2021	2022 ^a	2023	2024
Żłobki ogółem	26	24	36	37
miejsca	1 793	2 160	2 387	2 425
Kluby dziecięce ogółem	26	26	32	33
miejsca	594	607	739	752

^a Dane nie obejmują 2 żłobków (71 miejsc) oraz 3 klubów dziecięcych (69 miejsc), których funkcjonowanie w 2022 r. było zawieszone.

Źródło: Biuro ds. Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Bydgoszczy

W 2024 r. opiekę nad najmłodszymi mieszkańcami Bydgoszczy sprawowało 13 opiekunów dziennych.

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka uczęszczającego do żłobków miejskich wynosił 2 092 zł. Rada Miasta Bydgoszczy uchwałą ustaliła wysokość opłaty za pobyt dziecka w żłobkach prowadzonych przez Miasto – do 10 godzin dziennie: 1 500 zł, a w przypadku dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności wymagającego opieki i współdziałania – 1 900 zł. Zmiany w opłatach wynikają ze wzrostu kosztów funkcjonowania żłobków.

Od października 2024 r. rodzice dzieci w wieku do lat 3 mogą skorzystać z rządowego świadczenia „Aktywnie w żłobku”. Zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 podmiot prowadzący żłobek jest obowiązany do obniżenia opłaty za pobyt dziecka o kwotę otrzymanego świadczenia (do 1 500 zł i 1 900 zł).

Tabela 92 Liczba miejsc i średnia liczba dzieci uczęszczających do żłobków

Wyszczególnienie	Miejsca 2021	Dzieci 2021	Miejsca 2022	Dzieci 2022	Miejsca 2023	Dzieci 2023	Miejsca 2024	Dzieci 2024
Żłobek nr 1 Słoneczko	123	78	123	82	123	67	123	83
Żłobek nr 5 Chatka Puchatka	63	39	63	40	63	32	63	46
Żłobek nr 12 Balbina	138	92	138	91	138	74	138	98
Żłobek nr 13 Maciuś	138	79	138	81	138	63	138	103
Żłobek nr 17 Muszelka	96	62	146	87	146	73	146	103
Żłobek nr 18 Biedroneczka	253	157	253	157	253	139	253	165
Żłobek nr 20 Żaczek	253	145	253	153	253	125	253	178
Żłobek Integracyjny	116	79	116	77	116	76	116	81
Razem	1 180	731	1 230	768	1 230	649	1 230	857

Źródło: Zespół Żłobków Miejskich w Bydgoszczy

W 2024 r. w ZŻM wprowadzono „Standardy Ochrony Małoletnich” – zbiór zasad i procedur zapewniających bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki oraz zasady postępowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego. Personel żłobków brał udział w warsztatach przeprowadzonych przez psychologów, które obejmowały zagadnienia takie jak: uwrażliwienie na poszanowanie godności dziecka, bariery komunikacyjne oraz przemoc. Ponadto odbyły się szkolenia dedykowane psychologom zatrudnionym w żłobkach miejskich: „ADHD u dzieci i młodzieży”, „Jak rozpoznać zaburzenia ze spectrum autyzmu?”, „Terapia dziecka z autyzmem i Zespołem Aspergera” (Żłobek Integracyjny).

W Żłobku Miejskim nr 5 przy ul. Asnyka 7 zmodernizowano i doposażono plac zabaw. Ponadto w miejskich żłobkach przeprowadzono remonty oraz prace adaptacyjne w salach dla dzieci (m.in. wymiana kaloryferów i windy towarowej, malowanie pomieszczeń, remont łazienki).

W ramach programu „Aktywny Maluch” powstanie nowy żłobek przy ul. Gajowej. Placówka będzie dysponować 180 miejscami dla dzieci do lat 3. Będzie wyposażona w nowoczesne rozwiązania budowlane, w tym m.in. sale integracji sensorycznej oraz innowacyjny plac zabaw. W 2024 r. opracowano koncepcję architektoniczno-budowlaną oraz program funkcjonalno-użytkowy, które stanowią podstawę do realizacji inwestycji.

Miasto od kilku lat wspiera finansowo prywatne żłobki i kluby dziecięce, przyznając dotacje w ramach otwartego konkursu ofert „Organizacja opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, sprawowanej w formie żłobka lub klubu malucha”. W 2024 r. dotacje otrzymało 31 żłobków i klubów dziecięcych, na łączną kwotę 3 mln zł.

W 2024 r. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego rozpoczął budowę przedszkola i żłobka u zbiegu ulic Ogińskiego i Sieńki. Placówka będzie mogła przyjąć ok. 100 dzieci w wieku przedszkolnym oraz 32 dzieci w żłobku. W budynku znajdą się 4 sale przeznaczone dla grup przedszkolnych, 2 sale żłobkowe, sale dydaktyczne, pracownia logopedyczna oraz pokoje do pracy cichej dla studentów, dzięki czemu stanie się on miejscem praktyk dla osób studiujących na różnych kierunkach uczelni. Obiekt będzie także przestrzenią do prowadzenia badań naukowych i wdrażania innowacji pedagogicznych.

Seniorzy

W 2024 r. w Bydgoszczy mieszkało 89 770 seniorów (kobiet 60+ i mężczyzn 65+), a ich udział u liczbie mieszkańców to już 27,7%. Wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym nie równoważy przyrost liczby urodzeń (przyrost naturalny nadał był ujemny i wyniósł minus 1 843 osoby).

Prognoza GUS wskazuje, że starzenie się ludności będzie postępowało. Jedną z miar struktury osób starszych jest skala podwójnego starzenia się ludności, czyli zwiększania się udziału ludzi sędziwych (ludność w wieku 80 lat i więcej) wśród osób w wieku 60 lat i więcej. W 2024 r. udział ten wyniósł 18,3% (o 0,2 p.proc. więcej niż w poprzednim roku). Przewiduje się, że w 2030 r. osoby sędziwe będą stanowiły blisko 25% populacji osób starszych. Rosnąca populacja osób starszych i sędziwych zmienia popyt na usługi medyczne i opiekę społeczną.

Istotny z punktu widzenia gospodarki i osób pracujących jest wskaźnik obciążenia demograficznego, według którego w 2024 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadają 76 osoby w wieku nieprodukcyjnym (o 1 osobę więcej względem poprzedniego roku). Zjawisko to wpływa na sytuację na rynku pracy powodując niedostateczną podaż zasobów pracy.

Seniorzy według płci:

- 30 555 liczba mężczyzn (34,0%),
- 59 215 liczba kobiet (66,0%).

Tabela 93 Ludność w wieku 60 lat i więcej w Bydgoszczy

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba ludności w wieku 60 lat i więcej	98 664	98 392	98 306	98 434
Liczba ludności w wieku 80 lat i więcej	17 668	17 671	17 814	18 023
Udział ludności w wieku 80 lat i więcej w ludności w wieku 60 lat i więcej	17,9	18,0	18,1	18,3

Źródło: Baza Demografia GUS

W Bydgoszczy realizowane są różnorodne inicjatywy wspierające osoby starsze – od działań aktywizujących, poprzez opiekę i poprawę bezpieczeństwa, aż po formy wsparcia finansowego. Jednym z przykładów jest możliwość bezpłatnego korzystania z komunikacji miejskiej przez mieszkańców powyżej 65. roku życia.

Pomoc instytucjonalna dla osób starszych była świadczona przez:

- Domy Pomocy Społecznej: „Jesień Życia” dedykowany dla 75 osób w podeszłym wieku oraz „Promień Życia” przeznaczony dla 142 seniorów z przewlekłymi chorobami somatycznymi. Placówki zapewniają podopiecznym całodobową opiekę, usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne.
- Domy Dziennego Pobytu: „Senior” mieszczący się przy ul. Jodłowej 14 przeznaczony dla 55 osób oraz „Kapuściska” przy ul. Kapuściska 10, z 65 miejscami. Placówki te zapewniają beneficjentom posiłki, zajęcia wspierająco-rehabilitacyjne, pomoc w sprawach osobistych, rodzinnych, aktywne formy spędzania czasu, zajęcia o charakterze kulturalno-edukacyjnym – w zależności od indywidualnych potrzeb.
- Domy Dziennego Pobytu: „Senectus” (22 miejsca), „Virtus” (20 miejsc) oraz „Vigor” (17 miejsc) w ramach kontynuowanych projektów RPO WK-P.

W **Centrum Seniorów „Dworcowa 3”**, w 2024 r. odbyły się liczne wydarzenia, m.in.: comiesięczne spotkania Zdrowe czwartki z Narodowym Funduszem Zdrowia, Bezpieczne śniadanie z Policją (edukacja seniorów w zakresie bezpieczeństwa), Senior w urzędzie skarbowym (spotkania z przedstawicielami Izby Administracji Skarbowej nt. elektronicznych rozliczeń podatkowych). Zgodnie z harmonogramem odbywały się także różnorodne zajęcia: warsztaty cyfrowe, literackie i plastyczne, zajęcia taneczne i sportowe, turnieje brydża, spotkania szachowe, spotkania z psychologiem lub prawnikiem, nauka języka hiszpańskiego. W ramach obchodów Bydgoskich Dni Seniora w Centrum Seniorów „Dworcowa 3” odbyło się szereg wydarzeń, które realizowano przez tydzień. Zorganizowano 6 dni tematycznych, 28 wykładów, 30 punktów konsultacyjnych, 2 koncerty, 6 konkursów oraz uroczystą galę w Teatrze Kameralnym, w której wzięło udział ponad 200 seniorów. Działania Centrum zostały wsparte środkami miejskimi w ramach dwóch naborów dla organizacji pozarządowych:

- w otwartym konkursie ofert „Aktywność w Centrum Seniorów ”Dworcowa 3” - dofinansowano 7 projektów, skorzystało z nich 294 seniorów,
- w naborze w trybie uproszczonym tzw. małe granty „Jesienny czas w Centrum Seniorów „Dworcowa 3” - wsparcie otrzymało 7 projektów, z których skorzystało 159 seniorów.

W 2024 r. odbyła się trzecia edycja Seniorady – cyklu międzypokoleniowych wydarzeń, spotkań plenerowych, warsztatów, koncertów, pikników i szkoleń. Senioradę zainicjował Przemarsz Kapeluszowy, a zakończył Piknik Organizacji Pozarządowych na Wyspie Młyńskiej. W organizację wydarzeń włączyło się wielu partnerów społecznych, firm, instytucji kultury, partnerów Bydgoskiej Karty Seniora. Przez 9 dni odbyło się 105 różnego rodzaju wydarzeń w 25 lokalizacjach miasta. Szacuje się, że z atrakcji Seniorady skorzystało 3,5 tys. osób, z czego ponad trzy czwarte to seniorzy. Szczególną popularnością cieszyły się pokazy filmowe, warsztaty artystyczne i kulinarne oraz badania profilaktyczne.

W Bydgoszczy działało pięć **Osiedlowych Centrów Seniora „Bydgoszcz Seniorom”**, z bogatą ofertą zajęć tematycznych (minimum trzy dni w tygodniu, nie krócej niż 3 godziny dziennie). Zadanie realizowano w ramach dofinansowania w trybie otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych. Centra zlokalizowane były w różnych częściach miasta: ul. Staroszkolna 10 (Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Kanału Bydgoskiego), ul. Broniewskiego 1 (Fundacja „Wyjść z Cienia”), ul. Karpacka 52 (Stowarzyszenie „Złoty wiek – żyj stokrotnie”), ul. Jaruzińska 9 (Fundacja „Pro Omnis”), ul. Bołtucia 7 (Fundacja „Wiatrak”). Z oferty skorzystało 941 seniorów, o 41 więcej niż zakładano.

W 2024 r. wybrano nowych członków **Bydgoskiej Rady Seniorów** na kadencję 2024-2029. Rada angażowała się w liczne akcje informacyjne oraz organizowała przedsięwzięcia miejskie m.in. bezpłatne lekcje języka polskiego, wspólne spacerory oraz wyjścia do instytucji kultury dla seniorów z Ukrainy (Polsko-Ukraiński Klub Seniora „Razem Raźniej”). W 2024 r. Rada zorganizowała także Medyczne Forum Seniora „Żyjmy Dłużej” – spotkanie dotyczyło zagadnień związanych z profilaktyką zdrowotną oraz bezpieczeństwem i działaniem systemu powiadamiania ratunkowego. W wydarzeniu wzięło udział ok. 100 seniorów. Ponadto Rada obsługiwała telefoniczny dyżur interwencyjny oraz dyżury stacjonarne w Centrum Seniorów „Dworcowa 3”. Rada Seniorów kontynuowała działalność międzygminną, organizując m.in.: dwie wizyty studyjne dla Stowarzyszenia Młodych Gminy Płużnica oraz Fundacji Instytut Rozwoju Liderów (Leszno).

W 2024 r. realizowane były dwa stałe programy:

- **Bydgoska Karta Seniora 60+** – 170 podmiotów oferowało posiadaczom kart zniżki na wybrane usługi oraz produkty w obszarach: kultura, gastronomia, podróże, rozrywka, sport, zdrowie, uroda, handel, usługi, kursy i szkolenia. W 2024 r. Kartę otrzymało ponad 2,5 tys. bydgoszczan. Dużym zainteresowaniem cieszyła się możliwość otrzymania karty drogą elektroniczną przez platformę ePUAP. W 2024 r. obsłużono ponad 500 złożonych wniosków w tym trybie. Od 2018 r. funkcjonuje „Metropolitalna Karta Seniora 60+”, jako projekt analogiczny, realizowany przez gminy zrzeszone w Stowarzyszeniu Metropolia Bydgoszcz.
- **Bydgoska Koperta Życia** – program dla samotnych seniorów oraz osób przewlekle chorych, który umożliwia służbom medycznym szybkie podejmowanie działań ratunkowych, dzięki dostępnej w lodówce kopercie zawierającej podstawowe informacje medyczne. Partnerem projektu było Centrum Medyczne Gizińscy, które dystrybuowało kopertę wśród swoich pacjentów. W ramach pilotażu koperty życia rozdawano w Robotniczej Spółdzielni Mieszkaniowej Jedność, podczas głosowania mieszkańców na projekty w ramach BBO. Koperty wydawane były w siedzibie Biura Aktywności Społecznej przy ul. Gdańskiej 5 oraz w Centrum Seniorów „Dworcowa 3”. W 2024 r. wydano ok. 1,8 tys. szt. kopert.

MOPS realizował program **Korpus Wsparcia Seniorów** – usługi wsparcia dla osób w wieku 60 lat i więcej, którzy ze względu na wiek i na stan zdrowia oraz związaną z tym niesamodzielność, mają trudności w codziennym funkcjonowaniu, prowadzący samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie mogą takiej pomocy zapewnić. Od września do końca 2024 r. wsparciem objęto 10 seniorów w ramach 400 godzin usług.

Kontynuowany był również projekt **Kujawsko-Pomorska Teleopieka**, którego celem było zwiększenie dostępu do usług społecznych, świadczonych w formie pomocy sąsiedzkiej, wolontariatu opiekuńczego i przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii. W 2024 r. projekt kontynuowało 361 osób, a 291 osób przystąpiło do projektu (nie otrzymało do końca 2024 r. tzw. „bransoletek życia”). Średnio z bransoletek korzystały 402 osoby w 2024 r., natomiast z usługi pomocy sąsiedzkiej skorzystały 52 osoby.

W Bydgoszczy działał Klub Senior+ przy ul. Fredry 3, prowadzony przez MOPS. W 2024 r. w zajęciach klubu uczestniczyło 60 osób, średnio po 35 osób w miesiącu. Dla seniorów organizowano

zajęcia usprawniające, wycieczki, wyjścia do ośrodków kultury, wykłady, spotkania o tematyce naukowej, warsztaty z pierwszej pomocy przedmedycznej, porady prawne itp.

Wśród działań realizowanych w 2024 r. w obszarze pomocy społecznej, istotne miejsce zajmował **Program Aktywności Lokalnej Miasta Bydgoszczy na lata 2018-2025**, którego jednym z głównych adresatów byli seniorzy. Celem programu jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zaspokajanie ich potrzeb społecznych, wspieranie tworzenia grup samopomocowych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także inicjowanie i promowanie aktywności oraz samodzielności. Działania podejmowane w ramach programu, realizowane przez MOPS, koncentrowały się na wspieraniu, informowaniu oraz aktywizacji osób starszych. Przykładem takich działań były cykliczne, kwartalne spotkania „Senior się dowie, gdy mu pracownik socjalny podpowie”, których celem było przekazywanie seniorom praktycznych informacji dotyczących dostępnych form pomocy i wsparcia instytucjonalnego. Realizowano także spotkania o tematyce podróżniczej, które służyły integracji lokalnej społeczności, np. prelekcja poświęcona Beskidowi Niskiemu i jego okolicom. W okresach świątecznych i wakacyjnych organizowano także warsztaty i spotkania międzypokoleniowe, których uczestnikami były dzieci, młodzież i seniorzy.

W 2024 r. Komenda Miejska Policji realizowała we współpracy z innymi instytucjami m.in. Strażą Miejską, Strażą Pożarną oraz Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, szereg wydarzeń dedykowanych seniorom, m.in.:

- spotkania „Bezpieczny senior” – policjanci omawiali zagrożenia oraz metody oszustw dokonywanych na osobach starszych (17 spotkań, w których uczestniczyło 365 seniorów),
- spotkanie profilaktyczne z okazji Dnia Babci i Dziadka dla 110 seniorów oraz spotkanie „Integracyjna kraina z Babcią i Dziadkiem. Razem bezpieczni, razem silni”, w którym udział wzięło 300 seniorów. Dodatkowo funkcjonariusze z Komisariatu Policji Bydgoszcz Fordon przeprowadzili 10 spotkań w trakcie obchodów „Dnia Babci i Dziadka” w Przedszkolu „U Krecika Szybownika”, gdzie ostrzegali jak nie stać się ofiarą oszustów. W spotkaniu wzięło udział 545 osób.
- spotkanie „Bezpieczne Śniadanie”, podczas którego poruszane były zagadnienia związane z zasadami bezpiecznego zachowania się w życiu codziennym, a w szczególności przeciwdziałanie oszustwom popełnianym na szkodę starszych osób. W warsztatach wzięło udział 31 seniorów.

Seniorzy mieli możliwość uczestniczenia w szerokiej ofercie Uniwersytetów Trzeciego Wieku, które były organizowane przez uczelnie wyższe, instytucje kultury oraz organizacje społeczne.

Uniwersytety Trzeciego Wieku:

1. Bydgoski Uniwersytet Trzeciego Wieku, działający przy Ogólnopolskim Stowarzyszeniu Seniora z siedzibą w Bydgoszczy,
2. Kazimierzowski Uniwersytet Trzeciego Wieku w Bydgoszczy Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego,
3. Kujawski Uniwersytet Trzeciego Wieku Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy,
4. Uniwersytet Każdego Wieku przy WSB Merito w Bydgoszczy,
5. Uniwersytet Trzeciego Wieku „Agora Nestora” Miejskiego Centrum Kultury,
6. Politechnika Bydgoska Trzeciego Wieku,
7. Uniwersytet Trzeciego Wieku Fundacji „Wiatrak” w Bydgoszczy,
8. Uniwersytet Trzeciego Wieku Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy.

W informatorze miejskim **Bydgoszcz Informuje** funkcjonuje dział dedykowany seniorom.

Wprowadzono możliwość otrzymania wersji papierowej informatora na podstawie wniosku złożonego w punkcie powitalnym Centrum Seniorów „Dworcowa 3”. Ponadto na miejskiej stronie www.bydgoszcz.pl funkcjonuje odrębny dział „Seniorzy”, w którym publikowane są aktualności skierowane do tej grupy mieszkańców.

Przeciwdziałanie bezrobociu

Tabela 94 Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Bezrobotni zarejestrowani w PUP (Bydgoszcz i powiat bydgoski)	5 724	5 054	4 835	5 017
Bezrobotni mieszkańcy Bydgoszczy zarejestrowani w PUP	4 102	3 631	3 505	3 613
kobiety	2 212	1 910	1 802	1 796
mężczyźni	1 890	1 721	1 703	1 817
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Bydgoszcz	2,5	2,3	2,2	2,3
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % powiat bydgoski	3,9	3,4	3,1	3,3

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy

Charakterystyka osób bezrobotnych:

- 50,3% mężczyźni,
- 19,0% osoby bezrobotne do 30. roku życia,
- 8,6% osoby bezrobotne do 25. roku życia,
- 3,3% osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki,
- 32,3% osoby długotrwale bezrobotne,
- 10,9% kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- 29,9% osoby bezrobotne powyżej 50. roku życia,
- 33,7% osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych,
- 11,3% osoby bezrobotne bez doświadczenia zawodowego,
- 46,4% osoby bezrobotne bez wykształcenia średniego,
- 13,4% osoby posiadające, co najmniej 1 dziecko do 6. roku życia,
- 0,3% osoby posiadające, co najmniej 1 dziecko z niepełnosprawnością do 18. roku życia,
- 6,8% osoby z niepełnosprawnością.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy

Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego w Bydgoszczy utrzymuje się od kilku lat na niskim, podobnym poziomie. Niemniej jednak, w 2024 r. występowała niekorzystna struktura osób bezrobotnych. Choć odsetek osób długotrwale bezrobotnych zmniejszył się o 0,3 p.proc., wciąż pozostaje na stosunkowo wysokim poziomie. Dodatkowo, wysoki procent wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby bez wykształcenia średniego, bez doświadczenia zawodowego oraz osoby powyżej 50. roku życia.

Powiatowy Urząd Pracy realizował **Program przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy do 2030 roku**, w ramach którego prowadzono działania w zakresie promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy.

Pośrednictwo pracy

W 2024 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowało się 7 995 bydgoszczan. Z ewidencji wyłączono 7 887 osób, w tym z tytułu podjęcia pracy 3 858 osób – co stanowi wzrost w

porównaniu do roku ubiegłego o 11,6%. W 2024 r. do PUP wpłynęło łącznie 9 845 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 8 441 od pracodawców z Bydgoszczy. Najwięcej ofert pracy bydgoscy pracodawcy zgłosili w lipcu (1 129 ofert), styczniu (981 ofert) oraz we wrześniu (824 oferty). Najwięcej wyrejestrowań z powodu podjęcia zatrudnienia odnotowano w październiku (399), wrześniu (376) oraz w kwietniu (361).

Poradnictwo zawodowe

W 2024 r. z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej ogółem skorzystało 1 370 osób, w tym 787 kobiet. W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy – na przestrzeni roku:

- 1 242 osoby skorzystały z porad indywidualnych w ramach 1 454 wizyt,
- 83 osobom udzielono indywidualnych informacji zawodowych,
- 45 osób skorzystało z porad grupowych w ramach 6 grup.

Zatrudnienie subsydiowane

Liczba osób objętych formami aktywizacji zawodowej:

- 309 staż,
- 174 środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 70 refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy,
- 75 prace interwencyjne,
- 6 roboty publiczne,
- 18 szkolenia grupowe,
- 2 nostryfikacja,
- 39 refundacja kosztów opieki nad dzieckiem,
- 9 zwrot kosztów zakwaterowania,
- 22 zatrudnienie wspierane,
- 1 zwrot kosztów dojazdu do pracy.

Bezrobocie jest jedną z przyczyn utrzymującej się trudnej sytuacji materialnej rodzin. Należy zauważyć, że problem bezrobocia, występujący samodzielnie, jest obecnie rzadką okolicznością determinującą udzielenie pomocy społecznej. W 2024 r. z powodu bezrobocia jako kluczowego problemu, pomocą objęto 708 rodzin (1 376 osób w rodzinach). W tej grupie dominują osoby nisko wykwalifikowane lub bez kwalifikacji, nierzadko z występującymi zaburzeniami w obszarze zdrowia, czy ograniczonej dyspozycji do podjęcia aktywności zarobkowej. Rynek pracy oferuje możliwości podjęcia zatrudnienia osobom wykazującym chęć, dyspozycyjność i gotowość, niestety coraz trudniej znaleźć takich kandydatów w kręgu pomocowym. Istotnym jest fakt, iż wiele rodzin boryka się z wysokimi zobowiązaniami komorniczymi, które skutecznie zrażają do podjęcia pracy w ramach legalnej umowy na otwartym rynku zatrudnienia. Aktywizowanie osób bezrobotnych przez MOPS obejmuje m.in.:

- zawieranie kontraktów socjalnych, przeprowadzanie rozmów motywujących do podjęcia zatrudnienia i wskazanie korzyści płynących ze zmiany sytuacji materialnej,
- kierowanie do Centrum Integracji Społecznej w celu odbycia Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego, w 2024 r. wzięły w nim udział 123 osoby, z których 83 go ukończyły – pracę podjęło 61 osób, 20 kandydatów zaprzestało realizację Programu, a 32 osoby nadal w nim uczestniczą,
- nawiązywanie współpracy z agencjami pracy tymczasowej.

Gminny Program Rewitalizacji

Obszar rewitalizacji

Podobszar I Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto, Okole oraz Wilczak-Jary

Podobszar II Stary Fordon

Podobszar III Zimne Wody-Czersko Polskie

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bydgoszczy 2023+ (GPR) określa kierunki i zadania służące poprawie jakości życia na obszarze rewitalizacji poprzez realizację zintegrowanych działań społecznych, przestrzennych i gospodarczych.

W 2024 r. główne działania obejmowały kontynuację realizacji projektów objętych GPR, monitoring wskaźników statystycznych i obserwację zmian w obszarze rewitalizacji, a także organizację 2 spotkań Komitetu Rewitalizacji.

Zakończono realizację projektów inwestycyjnych, które uzyskały wsparcie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Poddziałanie 6.4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT:

- Stworzenie ośrodka inicjatyw społecznych jako ogólnodostępnej bazy do wspólnego działania dla dobra społeczności lokalnej – rozbudowa historycznego budynku przy ul. Terasy 2 (kawiarenka społeczna wraz ze świetlicą – salą konferencyjną). Jednocześnie zachowano historyczny charakter podwórka i dostosowano architekturę obiektu do okolicznych budynków. Projekt Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Kujawsko-Pomorski.
- BOSKA Wenecja – projekty realizowane przez Fundację 12 Kamienica, Browar Wyspa Młyńska Sp. z o.o. oraz Nad Starym Kanałem Sp. z o.o. W ramach inwestycji przy ul. Poznańskiej 8, 10, 12 i 14 powstała infrastruktura służąca celom gospodarczym oraz społeczno-edukacyjnym. Rozpoczęło swoją działalność MUZEUM MIEJSCA. HISTORIA ZAMKNIĘTA W MURACH przy ul. Poznańskiej 14 (w zabudowaniach dawnej lodowni usytuowanej na Wenecji Bydgoskiej obok Warzelni Piwa Bydgoszcz) – placówka o charakterze wystawienniczo-edukacyjnym. Ponadto zrealizowano cykle spotkań i warsztatów dla dzieci oraz seniorów.

W 2024 r. realizowano także działania prospołeczne, m.in. z różnorodnej oferty Centrum Edukacyjno-Społecznego przy ul. Staroszkolnej 10 skorzystało 58,1 tys. osób. Aktywnie działało

również Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera. Z infrastruktury powstałej w ramach projektu „Przestrzeń edukacji w Młynach Rothera” skorzystało 22,6 tys. osób. W ramach projektu „Działalność świetlicy opiekuńczo-wychowawczej "Marzenia"" z regularnych zajęć edukacyjno-integracyjnych skorzystało średnio 15 dzieci miesięcznie.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bydgoszczy 2023+ został ujęty w Wykazie programów rewitalizacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego w perspektywie finansowej 2021-2027, co umożliwia ubieganie się o wsparcie z programu FEdKP na lata 2021-2027. W 2024 r. został złożony wniosek o dofinansowanie dotyczące rewitalizacji Placu Kościeleckich. Suma pozyskanego dofinansowania to 4,2 mln zł.

Młyny Rothera otrzymały nagrodę za najlepszą rewitalizację w kategorii społeczeństwo – unijne inwestycje 20-lecia. Konkurs organizował ogólnopolski dziennik „Rzeczpospolita”.

Zrewitalizowane nabrzeże Wisły w Starym Fordonie otrzymało wyróżnienie w konkursie Modernizacja Roku/Budowa XXI wieku w kategorii „Rewitalizacja obszarów i zespołów urbanistycznych”.

Tabela 95 Wskaźniki oceny skuteczności wdrażanych projektów

Obszar rewitalizacji	Wartość wskaźnika			
	bazowy 2015	2024	docelowy 2023	docelowy 2025
Cel I: Pogłębienie spójności społecznej i ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych				
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy w ludności ogółem w % (średnia dla gminy w 2015 r.: 3,42%)				
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	12,92	8,71	10,9	–
Okole	10,85	6,08	8,9	–
Wilczak-Jary	8,32	5,28	6,3	–

Obszar rewitalizacji	Wartość wskaźnika			
	bazowy 2015	2024	docelowy 2023	docelowy 2025
Stary Fordon	14,81	7,01	12,8	–
Zimne Wody-Czersko Polskie	12,94	5,13	10,9	–
Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 m-cy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym ogółem (średnia dla gminy w 2015 r.: 0,024)				
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	0,038	0,008	0,037	–
Okole	0,030	0,007	0,029	–
Wilczak-Jary	0,041	0,007	0,040	–
Stary Fordon	0,079	0,009	0,078	–
Zimne Wody-Czersko Polskie	0,053	0,015	0,052	–
Wynik średni sprawdzianu na zakończenie szkoły podstawowej w placówkach działających w obszarze rewitalizacji w stosunku do średniej dla gminy w % (średnia dla gminy w 2015 r.: 65,75%)				
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	82,8	74,7	85,0	85,0
Okole	86,6	82,8	88,8	88,8
Wilczak-Jary	95,5	90,2	97,7	97,7
Stary Fordon	85,8	84,7	88,0	–
Zimne Wody-Czersko Polskie	83,6	53,0	85,8	85,8

Obszar rewitalizacji	Wartość wskaźnika			
	bazowy 2015	2024	docelowy 2023	docelowy 2025
Cel II: Wzmocnienie inicjatywy gospodarczej				
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 osób w wieku produkcyjnym ogółem (średnia dla gminy w 2015 r.: 13,5)				
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	21,1	31,8	22,0	–
Okole	10,0	16,0	13,5	–
Wilczak-Jary	12,7	16,1	14,0	–
Stary Fordon	13,6	14,6	15,0	–
Zimne Wody-Czersko Polskie	19,3	31,4	20,0	–
CEL III. Polepszenie stanu środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem jakości powietrza				
Udział gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe ogółem (średnia dla gminy w 2015 r.: 29,4%)				
Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto	40,2	34,8	37,2	–
Okole	43,7	38,4	40,7	40,7
Wilczak-Jary	38,5	37,9	36,5	36,5
Stary Fordon	52,2	33,6	50,2	–
Zimne Wody-Czersko Polskie	55,4	47,9	54,4	–

Źródło: UMB, ADM Sp. z o.o., MOPS, PUP, Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, BDL GUS

Wskaźniki osiągnięcia celów Strategii w Obszarze III.

Tabela 96 Cel III.1. Aktywny i zdrowy styl życia

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
III.1.1. Zintegrowana opieka zdrowotna	Liczba lekarzy na 1 000 mieszkańców miasta wojewódzkie = 100	6,6 (2018) 120,5 (2018)	7,2 ^a 84,6 ^a	7,6 89,0	8,7 87,5	b.d.*	powyżej średniej w miastach wojewódzkich
III.1.1. Zintegrowana opieka zdrowotna	Liczba pielęgniarek i położnych na 1 000 mieszkańców miasta wojewódzkie = 100	12,3 (2018) 117,2 (2018)	12,5 ^a 107,7 ^a	13,3 110,2	13,7 112,2	b.d.*	powyżej średniej w miastach wojewódzkich
III.1.1. Zintegrowana opieka zdrowotna	Liczba łóżek w szpitalach na 1 000 mieszkańców miasta wojewódzkie = 100	9,8 (2018) 116,4 (2018)	10,1 122,3	10,3 128,4	10,5 134,0	b.d.*	powyżej średniej w miastach wojewódzkich

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
III.1.1. Zintegrowana opieka zdrowotna	Liczba zgonów:						tendencja spadkowa
	- niemowląt na 1 000 urodzeń żywych	4,3 (2018)	5,8	5,7	6,9	3,0	
	- osób w wieku do 65 lat na 1 000 ludności w tej grupie wiekowej	3,2 (2018)	3,6	3,1	2,8	b.d.**	
	- osób w wieku powyżej 65 lat na 1 000 ludności w tej grupie wiekowej	44,0 (2018)	55,1	47,2	43,6	b.d.**	

III.1.1. Zintegrowana opieka zdrowotna	Liczba osób, u których stwierdzono choroby przewlekłe lub inne schorzenia wymagające systematycznej kontroli lekarskiej na 1 000 ludności w danej grupie wiekowej:						tendencja spadkowa
	0-18 lat	218,0 (2018)	255,6	263,3	260,6		
	w tym po raz pierwszy	35,7 (2018)	73,0	77,0	70,8		
	19 lat i więcej	366,0 (2018)	464,4	540,2	580,4	b.d.***	
	w tym po raz pierwszy	64,8 (2018)	103,9	105,7	138,8		
	Dane dotyczą osób będących pod opieką lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej.						

^a Od 2021 r. GUS oblicza dane dotyczące kadry medycznej na podstawie źródeł administracyjnych. Dane nie są porównywalne z latami wcześniejszymi.

*Dane statystyki publicznej będą dostępne w IV kwartale 2025 r.

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
------	-----------	---------------------------------	------	------	------	------	-----------------------------------

**Dane statystyki publicznej będą dostępne w III kwartale 2025 r.

***Dane Wydziału Zdrowia Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy będą dostępne w III/IV kwartale 2025 r.

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
III.1.2. Bogata oferta sportowo-rekreacyjna sprzyjająca aktywności mieszkańców	Liczba osób ćwiczących w klubach sportowych	9 354 (2018)	b.d.*	10 735	b.d.*	b.d.**	tendencja wzrostowa
III.1.2. Bogata oferta sportowo-rekreacyjna sprzyjająca aktywności mieszkańców	Liczba uczestników imprez sportowych dla dzieci i młodzieży organizowanych przez placówki oświatowe	45 725 (2018)	17 123	36 184	44 592	39 714	tendencja wzrostowa
III.1.2. Bogata oferta sportowo-rekreacyjna sprzyjająca aktywności mieszkańców	Liczba uczestników ogólnodostępnych zawodów sportowych z kalendarza marki „Aktywna Bydgoszcz”	20,1 tys. (2018)	15,9 tys.	16,5 tys.	26,3 tys.	26,9 tys.	tendencja wzrostowa

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
III.1.3. Szeroki udział mieszkańców w życiu kulturalnym miasta	Liczba widzów w teatrach, słuchaczy w filharmonii, zwiedzających muzea, galerie i salony sztuki	330 443 (2018)	169 777	297 647	350 782	357 407	tendencja wzrostowa
III.1.3. Szeroki udział mieszkańców w życiu kulturalnym miasta	Liczba uczestników imprez w centrach, domach, ośrodkach kultury, klubach i świetlicach	159 980 (2018)	65 389	137 460	184 403	331 288	tendencja wzrostowa
III.1.3. Szeroki udział mieszkańców w życiu kulturalnym miasta	Liczba widzów w kinach stałych	1 184 887 (2018)	527 428	828 074	959 950	932 897	tendencja wzrostowa

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
III.1.3. Szeroki udział mieszkańców w życiu kulturalnym miasta	Liczba czytelników w bibliotekach publicznych w ciągu roku	37 627 (2018)	27 621	29 046	31 871	b.d.**	utrzymanie poziomu
III.1.3. Szeroki udział mieszkańców w życiu kulturalnym miasta	Liczba podmiotów sekcji PKD „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”	789 (2018)	847	859	845	859	tendencja wzrostowa

Tabela 97 Cel III.2. Przyjazne warunki zamieszkania

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
III.2.1. Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców	Liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 1 000 mieszkańców	20,6 (2018)	24,6	26,2	23,8	24,2	poniżej 18,0
III.2.1. Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców	Liczba rannych w wypadkach drogowych	186 (2018)	146	141	133	145	poniżej 100
III.2.1. Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców	Liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych	8 (2018)	2	11	4	11	0
III.2.2. Dobry standard budynków mieszkalnych	Liczba mieszkań na 1 000 mieszkańców	432,1 (2018)	467,5	477,9	490,1	b.d.***	470

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
III.2.2. Dobry standard budynków mieszkalnych	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w m ²	25,0 (2018)	27,2	27,8	28,5	b.d.***	28,0
III.2.2. Dobry standard budynków mieszkalnych	Udział lokali komunalnych o dobrym standardzie (brak podstaw do zastosowania zniżek tech.)	46,6% (2018)	46,9%	49,0%	50,0%	51,6%	60%
III.2.3. Przyjazne dla wszystkich mieszkańców rozwiązania funkcjonalne infrastruktury publicznej	Udział osób zameldowanych w promieniu 300 m od publicznych urządzonych terenów zieleni	69,6% (2015)	66,2%	66,1%	66,3%	66,1%	80%
III.2.3. Przyjazne dla wszystkich mieszkańców rozwiązania funkcjonalne infrastruktury publicznej	Udział długości utwardzonych dróg publicznych o charakterze lokalnym do wszystkich dróg publicznych o charakterze lokalnym	65,8% (2018)	67,5%	68,2%	68,2%	69,7%	80%

*Dane statystyki publicznej publikowane w cyklu dwuletnim.

**Dane statystyki publicznej będą dostępne w II/III kwartale 2025 r.

***Dane statystyki publicznej będą dostępne w III kwartale 2025 r.

Tabela 98 Cel III.3. Miasto wrażliwe społecznie

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
III.3.1. Wsparcie dla osób potrzebujących i zagrożonych wykluczeniem społecznym	Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (w miejscu zamieszkania) w ogólnej liczbie mieszkańców	2,7% (2018)	2,5%	1,9%	1,9% ^a	2,0%	poniżej 3%
III.3.1. Wsparcie dla osób potrzebujących i zagrożonych wykluczeniem społecznym	Liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego na 1 000 osób w wieku poniżej 18 roku życia	9,5 (2018)	8,9	7,8	9,2	10,7	15
III.3.1. Wsparcie dla osób potrzebujących i zagrożonych wykluczeniem społecznym	Liczba miejsc w placówkach stacjonarnej pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców	1,8 (2018)	2,0	2,1	1,8	1,8	3,0
III.3.2. Wspieranie aktywizacji zawodowej	Liczba miejsc w żłobkach na 1 000 dzieci do lat 3	142,5 (2018)	292,5	364,8	449,9 ^b	492,0	250

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa /tendencja
III.3.2. Wsparcie aktywizacji zawodowej	Liczba miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 000 dzieci w wieku 3-6 lat	1 041,9 (2018)	986,8	1 026,9	1 063,3	1 098,3	utrzymanie poziomu
III.3.2. Wsparcie aktywizacji zawodowej	Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	48,5% (2018)	47,5%	36,8%	32,6%	32,3%	tendencja spadkowa

^a Dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej wersji Raportu (2,1%) ze względu na aktualizację danych w Banku Danych Lokalnych.

^aKorekta danych

OBSZAR IV. ZDROWE I BEZPIECZNE ŚRODOWISKO

Zagospodarowanie przestrzenne

Zgodnie z danymi zawartymi w państwowym rejestrze granic i powierzchni jednostek podziału terytorialnego kraju, ogólna powierzchnia geodezyjna Bydgoszczy wynosi 175,96 km².

Tabela 99 Powierzchnia gruntów wg rodzajów własności

Powierzchnia	2021	2022	2023	2024
Ogółem w ha, w tym:	17 598	17 596	17 596	17 596
grunty Skarbu Państwa w ha	8 166	8 376	8 354	8 197
grunty komunalne w ha	4 159	4 520	4 516	4 464
grunty innych jednostek samorządowych w ha	300	97	96	92
grunty prywatne w ha	4 973	4 603	4 630	4 843

Źródło: Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

Struktura gruntów wg kierunków wykorzystania na koniec 2024 r.:

- grunty zabudowane i zurbanizowane: 44,1%,
- grunty leśne: 30,2%,
- grunty rolne: 17,5%,
- grunty pod wodami: 4,2%,
- tereny różne: 4,0%.

Źródło: Wydział Mienia i Geodezji Urzędu Miasta Bydgoszczy

W ostatnich latach obserwowano niewielkie zmiany w strukturze gruntów pod względem ich wykorzystania. W 2024 r., w porównaniu do roku poprzedniego, nastąpił ubytek powierzchni w następujących kategoriach: 8 ha gruntów ornych, 4 ha terenów przemysłowych oraz 4 ha terenów różnych. Jednocześnie, w tym okresie wzrosła powierzchnia gruntów w kategorii terenów mieszkaniowych o 13 ha oraz „inne tereny zabudowane” o 7 ha.

Grunt zabudowane i zurbanizowane według rodzajów – udział w gruntach ogółem

- 11,68% tereny mieszkaniowe,
- 11,34% tereny komunikacyjne,
- 7,74% inne tereny zabudowane,
- 6,75% tereny przemysłowe,
- 3,51% tereny rekreacyjno-wypoczynkowe,
- 3,06% zurbanizowane tereny niezabudowane,
- 0,01% użytki kopalne.

Stanowienie ładu przestrzennego Miasta

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stan na 31.12.2024 r.:

- 165 obowiązujące mpzp,
- 7 839,19 ha łączna powierzchnia objęta mpzp,
- 44,55% udział powierzchni objętej mpzp w ogólnej powierzchni miasta,
- 27 - mpzp w trakcie opracowywania,
- 2 168,5 ha - powierzchnia mpzp w trakcie opracowywania,
- 12,32% - udział powierzchni mpzp opracowywanych w ogólnej powierzchni miasta.

W 2024 r. uchwalone zostały dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego o łącznej powierzchni 694,46 ha: „Myślęcinek Leśny Park Kultury i Wypoczynku” 652,34 ha (w tym: 0,26 ha terenów z funkcją mieszkaniową) oraz „Wyżyny – Węgierska” 42,12 ha (20,69 ha terenów z funkcją mieszkaniową). Ponadto Rada Miasta podjęła uchwały o przystąpieniu do sporządzania 2 mpzp. Trwały też intensywne prace Miejskiej Pracowni Urbanistycznej związane z opracowaniem nowego instrumentu planowania przestrzennego – **Planu ogólnego** zgodnie ze znowelizowaną ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W 2024 r. za działania związane z estetyczną przestrzenią miejską odpowiadał Plastyk Miejski we współpracy z miejskimi jednostkami i Społeczną Radą ds. Estetyki. Prowadzono m.in. porządkowanie sztyldów, nadzór nad ogródkami gastronomicznymi oraz interwencje w sprawie nieestetycznych reklam, w tym interwencje na obszarze Parku Kulturowego. Powstały projekty graficzne Medalu i dyplomu za zasługi dla Miasta Bydgoszczy oraz nagrobka osób ekshumowanych z Rynku w Fordonie. Wspólnie z uczelniami i środowiskami artystycznymi zrealizowano m.in.

koncepcję historycznego dźwigu portowego przy Rybim Rynku, tablicę poświęconą Marianowi Rejewskiemu, a także projekty studenckie (np. rekonstrukcję makiety bydgoskiego zamku, projekt ławki, aranżacje witryn z wykorzystaniem historycznych neonów bydgoskich, projekty street artu oraz projekt przystanku tramwaju wodnego). Zrealizowano i wdrożono projekt oznakowania parkomatów. Zorganizowano konkurs na mural upamiętniający ofiary września 1939 r.

W celu poprawy jakości przestrzeni miejskiej Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego przeprowadził w 2024 r. 80 postępowań dotyczących budynków znajdujących się w złym stanie technicznym i estetycznym, skutkujących wydaniem nakazów ich remontu.

Realizacja **Kierunków polityki gospodarowania mieniem komunalnym (nieruchomościami):**

Racjonalne gospodarowanie zasobem gruntów komunalnych, w ramach celu w 2024 r.:

- przejęto 0,298 ha gruntów pod drogi gminne i powiatowe oraz 5,125 ha w ramach komunalizacji,
- zakupiono nieruchomości o łącznej pow. 0,225 ha,
- uzyskano z opłat za użytkowanie wieczyste, dochód w wysokości 10,1 mln zł, natomiast z tytułu przekształcania prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – 1,1 mln zł.

Racjonalne gospodarowanie nieruchomościami gminnymi, w ramach celu w 2024 r.:

- ustanowiono trwałe zarząd w stosunku do 9 nieruchomości o łącznej pow. 13,723 ha,
- stwierdzono wygaśnięcie prawa trwałego zarządu gruntów będących własnością Miasta w stosunku do 2 nieruchomości o pow. 2,209 ha,
- sprzedano nieruchomości, z których uzyskano dochód netto w kwocie 38,1 mln zł:
 - pod budownictwo mieszkaniowe wielo- i jednorodzinne – 60 działek o łącznej powierzchni 1,902 ha,
 - pod usługi – 33 działki o łącznej pow. 3,854 ha,
 - 148 lokali mieszkalnych na rzecz najemców,
 - 5 lokali mieszkalnych w trybie przetargowym,
 - 7 nieruchomości zabudowanych opróżnionymi budynkami mieszkalnymi,
- ustanowiono 53 służebności,
- zawarto 14 umów użyczenia na grunty o łącznej pow. 9,546 ha; 13 umów użyczenia na lokale użytkowe o łącznej pow. 2 630 m² i 1 umowę na użyczenie terenu o pow. 157 m².

Zachowanie nieruchomości przynoszących Miastu stały dochód, w ramach celu w 2024 r.:

- objęto czasową dzierżawą gruntów nieruchomości o łącznej pow. 122,8941 ha, na które zawarto 2 756 umów; przyniosły one dochód w kwocie 7,3 mln zł,
- prowadzono windykację należności – w drodze postępowania cywilnego wystosowano 2 394 wezwania o zapłatę na kwotę 2,5 mln zł; wobec 51 dłużników, na łączną kwotę zaległości 509 tys. zł, przekazano sprawy do Zespołu Prawnego celem podjęcia postępowania sądowego o zapłatę,
- wystosowano, w trybie ściągania należności w postępowaniu administracyjno-prawnym opłat i należności, 3 903 upomnienia na kwotę 506 tys. zł i 322 tytuły wykonawcze na kwotę 93 tys. zł,
- wpisano dotychczas, do Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor, 111 dłużników na kwotę 1,1 mln zł,
- wystosowano 4 wezwania o zwrot bonifikaty w związku ze sprzedażą lokali mieszkalnych; w 2024 r. tytułem zwrotu bonifikat Miasto uzyskało kwotę 33 tys. zł,
- ogłoszono:
 - 98 przetargów na sprzedaż 61 nieruchomości i wolnych lokali,
 - 29 wykazów zbiorczych ofert na wydzierżawienie nieruchomości stanowiących własność Miasta,
 - 3 konkursy w ramach programu „lokal na start” – wskazując 28 lokali o łącznej pow. 1 608 m²,
 - 6 przetargów na najem 49 nieruchomości: 46 lokali użytkowych i 3 garaże o pow. 3 676 m²,
 - 12 wykazów zbiorczych ofert na wynajem 1 004 nieruchomości stanowiących własność Miasta.

Jakość powietrza i gospodarka niskoemisyjna

Jakość powietrza

Łagodna zima w 2024 r., z wysokimi średnimi temperaturami powietrza, ograniczyła wpływ niskiej emisji z pieców węglowych na jakość powietrza w Bydgoszczy. Na żadnej ze stacji pomiarowych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnej liczby 35 dni w roku ze stężeniem dobowym pyłu PM10 powyżej 50 µg/m³.

Tabela 100 Liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnego stężenia 24-godz. dla PM10

Stacja pomiarowa (pomiar automatyczny)	2021	2022	2023	2024
Plac Poznański	54	19	7	7
ul. Warszawska	40	29	14	9
norma	35 dni	35 dni	35 dni	35 dni

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Po raz pierwszy aglomeracja bydgoska została zaliczona do klasy A w klasyfikacji ochrony zdrowia, ponieważ nie wystąpiły przekroczenia średnich rocznych poziomów żadnych monitorowanych substancji.

Tabela 101 Klasy strefy aglomeracja bydgoska dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi w 2024 r.

Substancja											
SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

Klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celu długoterminowego.

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Tabela 102 Klasy strefy aglomeracja bydgoska dla pyłów i benzo(a)pirenu uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Substancja	Symbol klasy: A, B, C, A1, C1 dla strefy aglomeracja bydgoska			
	2021	2022	2023	2024
PM10	C	A	A	A
poziom dopuszczalny PM10:	Stężenie średnie roczne - 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Stężenie 24-godzinne - 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ przy dopuszczalnej częstości przekraczania – 35 dni w roku.	Stężenie średnie roczne - 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Stężenie 24-godzinne - 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ przy dopuszczalnej częstości przekraczania – 35 dni w roku.	Stężenie średnie roczne - 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Stężenie 24-godzinne - 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ przy dopuszczalnej częstości przekraczania – 35 dni w roku.	Stężenie średnie roczne - 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Stężenie 24-godzinne - 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ przy dopuszczalnej częstości przekraczania – 35 dni w roku.
PM2,5	A1	A1	A1	A1
poziom dopuszczalny PM2,5:	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Benzo(a)piren	C	C	C	A
poziom docelowy Benzo(a)pirenu:	1 ng/m^3	1 ng/m^3	1 ng/m^3	1 ng/m^3

Klasa A, A1 – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celu długoterminowego.

Klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalne lub docelowe.

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

W 2024 r. średnioroczne stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 nie przekroczyły wartości dopuszczalnych na żadnej ze stacji pomiarowych w Bydgoszczy. Na podstawie wyników modelowania przestrzennego oszacowano, że średnie roczne stężenie pyłu PM10 wahało się od

13,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Myślicinku do 25,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w rejonie Czyżkówka. Z kolei na podstawie metody obiektywnego szacowania, wykorzystującej wyniki modelowania przestrzennego, oszacowano, że średnioroczne stężenie pyłu PM_{2,5} w 2024 r. wahało się od 8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Łęgnowie do 17 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w Śródmieściu i Bocianowie. Natomiast średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w 2024 r. wynosiły w Bydgoszczy od 0,25 ng/m^3 w Myślicinku do 1,49 ng/m^3 na osiedlach: Śródmieście i Bocianowo, Szwederowo, Miedzyń, Flisy oraz Czyżkówko.

Tabela 103 Średnie stężenie roczne pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5} w $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Wyszczególnienie	PM ₁₀ ul. Warszawska	PM ₁₀ Pl. Poznański	PM _{2,5} ul. Warszawska	PM _{2,5} Pl. Poznański
2021	28,8	29,7	15,7	16,1
2022	24,5	23,4	12,9	12,9
2023	23,6	20,3	14,1	12,4
2024	20,5	20,2	14,8	12,9

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Tabela 104 Średnie stężenie roczne benzo(a)pirenu w $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Wyszczególnienie	ul. Warszawska
2021	0,00291
2022	0,00203
2023	0,00198
2024	0,00122

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

W związku z przekroczeniem w 2021 r. poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz standardu jakości powietrza dla pyłu PM₁₀, w Bydgoszczy kontynuowana jest realizacja **Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu dla strefy aglomeracja bydgoska**, przyjętego przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w

2023 r. Głównymi źródłami tych zanieczyszczeń pozostają: spalanie paliw w sektorze komunalno-mieszkaniowym (tzw. niska emisja), emisja transportowa oraz przemysł, zwłaszcza związany z produkcją energii. Najwyższe stężenia substancji szkodliwych, w tym benzo(a)pirenu, występują tradycyjnie w najchłodniejszych miesiącach. Mieszkańcy mogą monitorować bieżące dane o jakości powietrza na stronach GIOŚ (powietrze.gios.gov.pl) oraz platformach [Airly](#) czy [AirQuality](#).

Ograniczanie niskiej emisji z mieszkalnictwa

W 2024 r. Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła uchwałę w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie inwestycji służących ograniczeniu niskiej emisji. W porównaniu z wcześniej obowiązującymi przepisami, katalog beneficjentów programu został rozszerzony o wspólnoty mieszkaniowe. Jednocześnie z możliwości ubiegania się o dofinansowanie wyłączeni zostali właściciele budynków jednorodzinnych, którzy mogą skorzystać z ogólnopolskiego programu „Czyste Powietrze”, realizowanego przez NFOŚiGW. W 2024 r. złożono 512 wniosków o dofinansowanie, a łączna kwota udzielonych dotacji wyniosła 2 041 442,18 zł. W efekcie zlikwidowano 554 źródła ciepła opalane paliwami stałymi oraz zainstalowano 379 nowych, niskoemisyjnych urządzeń grzewczych.

Instalacja nowych źródeł ogrzewania z dofinansowaniem z budżetu Miasta:

- 277 kotłów gazowych,
- 42 urządzenia elektryczne,
- 59 pomp ciepła,
- 1 budynek podłączono do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Realizacja programów rządowych dotyczących ograniczania niskiej emisji:

- „Czyste Powietrze” – program realizowany przez WFOŚiGW w Toruniu skierowany do właścicieli budynków mieszkalnych jednorodzinnych, umożliwiający uzyskanie dofinansowania na wymianę źródeł ogrzewania oraz działania termomodernizacyjne. Miasto wystawiało zaświadczenia o średnim miesięcznym dochodzie na osobę w gospodarstwie domowym, które są wymagane do ubiegania się o dofinansowanie. W ramach programu zlikwidowano 130 nieekologicznych źródeł ogrzewania.
- „Ciepłe Mieszkanie” – program skierowany do właścicieli i współwłaścicieli lokali mieszkalnych w zabudowie wielorodzinnej. W 2024 r. dofinansowanie otrzymało 56 inwestycji na łączną

kwotę 803 tys. zł. Miasto zawarło umowę z WFOŚiGW na realizację programu w ramach II naboru. W listopadzie 2024 r. rozpoczęto nabór wniosków dla beneficjentów końcowych. Do końca roku wpłynęło 12 wniosków o dofinansowanie, w tym 3 od osób fizycznych i 9 od najemców zasobu komunalnego.

Dodatkowo „ADM” Sp. z o.o. zlikwidowała 60 nieekologicznych źródeł ogrzewania.

Kontrole przestrzegania przepisów w zakresie niskiej emisji prowadziła Straż Miejska. W 2024 r. przeprowadzono 1 289 kontroli kotłów i pieców, w wyniku których wykryto 77 przypadków spalania odpadów. W 76 przypadkach nałożono mandaty, a 1 sprawę skierowano do sądu. Dodatkowo, w ramach uchwały antysmogowej województwa kujawsko-pomorskiego, stwierdzono 202 nieprawidłowości. W 196 przypadkach udzielono pouczeń, a w 6 przypadkach nałożono kary. Strażnicy informowali mieszkańców o zakazie używania kotłów bezklasowych oraz stopniowym wycofywaniu urządzeń klasy 3 i 4 do 2027 r., a klasy 5 do 2029 r. (z wyjątkiem obszarów bez dostępu do sieci ciepłowniczej/gazowej). Podczas interwencji przypominano także o dotacjach na wymianę pieców i obowiązku rejestracji źródeł ogrzewania w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Tabela 105 Liczba źródeł ciepła na opał stały na podstawie systemu ZONE

Źródła ciepła ze względu na klasę	Budynki mieszkalne	Budynki niemieszkalne
Poniżej 3 klasy i bezklasowe	4 467	431
Klasa 3	992	107
Klasa 4	571	66
Klasa 5	1 004	114
Ekoprojekt	115	7
Inne, w tym:	17 313	2 140
piece kaflowe	12 008	157
kominki	4 761	1 910
trzoney kuchenne	544	83

Źródła ciepła ze względu na klasę	Budynki mieszkalne	Budynki niemieszkalne
Razem	24 462	2 865

Źródło: Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Bydgoszczy

Rozwój sieci ciepłowniczej

Długość sieci ciepłowniczej w 2024 r. wzrosła o 32,6 km do 446,3 km, a szacowany udział mieszkań przyłączonych do sieci KPEC wyniósł ok. 73%.

Tabela 106 Sieć ciepła w km

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Długość sieci ogółem	403,9	407,7	413,7	446,3
Długość sieci magistralnej	85,7	86,2	89,3	104,9
Długość sieci rozdzielczej	160,3	162,0	163,2	171,6
Długość sieci przyłącza i niski parametr	157,9	159,5	161,2	169,8

Źródło: Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bydgoszczy

Struktura wieku sieci ciepłej w 2024 r.:

- do 15 lat: 23,40%,
- od 15 do 25 lat: 21,50%,
- powyżej 25 lat: 55,10%.

Źródło: Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bydgoszczy

W 2024 r. KPEC Sp. z o.o. w ramach wydatków własnych zrealizował w Bydgoszczy następujące zadania:

- modernizacja 16 szt. węzłów ciepłych oraz wymiana 94 szt. pomp c.o. i c.w.u.,
- budowa 1,3 km sieci,
- przyłączenie 45 budynków do sieci ciepłowniczej,
- modernizacja 7 urządzeń w obrębie kotłów,
- systemy telemetryczne, automatyczne i informatyczne:

- monitoring wraz z rozbudową systemów telemetrycznych w 19 węzłach ciepłych,
- modernizacja systemu łączności w 76 węzłach,
- modernizacja układu telemetrycznego i układu pomiaru w 3 centralach ciepłych,
- modernizacja i budowa źródeł energii,
- zakup i montaż urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych,
- opracowania koncepcyjne i dokumentacje techniczne.

KPEC Sp. z o.o. po raz kolejny znalazł się na podium Ogólnopolskiego Rankingu Przedsiębiorstw Energetyki Ciepłej PEC 2024, organizowanym przez Strefę Gospodarki Gazety Prawnej. Tym razem zajął miejsce drugie razem z przedsiębiorstwem ciepłowniczym z Koszalina.

Ograniczanie emisji transportowej

W 2024 r. w Bydgoszczy zarejestrowano 265 nowych samochodów osobowych z napędem elektrycznym, o 28 więcej niż rok wcześniej (237 sztuk). Łączna liczba wszystkich nowo zarejestrowanych pojazdów zasilanych wyłącznie energią elektryczną (samochody osobowe, autobusy, samochody ciężarowe, motocykle i motorowery) wzrosła w ciągu roku z 287 do 312. Wzrosła też liczba samochodów hybrydowych (benzyna/olej napędowy + energia elektryczna) – na koniec 2024 r. było ich 621, czyli o 13% więcej niż rok wcześniej.

Według Ewidencji Infrastruktury Paliw Alternatywnych, na koniec 2024 r. w Bydgoszczy działały 154 punkty ładowania pojazdów elektrycznych w 79 lokalizacjach.

Tabela 107 Pojazdy elektryczne, punkty ładowania i tankowania pojazdów

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba pojazdów elektrycznych zarejestrowanych w Bydgoszczy, w tym:	229	428	716	975
samochodów osobowych	169	317	550	764
samochodów ciężarowych	9	22	53	79
autobusów	–	–	1	2
motocykli	6	14	21	28
motorowerów	45	75	91	102

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba punktów ładowania i tankowania pojazdów elektrycznych	28	38	112	154
Liczba punktów ładowania i tankowania pojazdów LNG/CNG	1	1	1	1

Źródło: Wydział Uprawnień Komunikacyjnych Urzędu Miasta Bydgoszczy, Ewidencja Infrastruktury Paliw Alternatywnych eipa.udt.gov.pl

W 2024 r. Miasto osiągnęło kilka ważnych efektów w zakresie ograniczenia emisji z transportu:

- Liczba pasażerów przewiezionych komunikacją miejską wzrosła o 0,6% w porównaniu do 2023 r., osiągając 90,7 mln osób. Wzrost dotyczył szczególnie komunikacji tramwajowej, która przewiozła o 9,6% więcej pasażerów, natomiast liczba pasażerów komunikacji autobusowej spadła o 4,7%.
- Infrastruktura rowerowa: długość dróg rowerowych zwiększyła się o 3,2 km, a długość wydzielonej infrastruktury rowerowej na 100 km² powierzchni miasta wzrosła z 78,1 km do 79,9 km.
- Wyremontowano powierzchnię 11 139 m² chodników w 88 lokalizacjach, poprawiając komfort i bezpieczeństwo pieszych.
- MZK testowało autobusy elektryczne Solaris i Yutong oraz hybrydowy autobus Solaris na kilku liniach miejskich. Spółka podpisała również umowę na dofinansowanie zakupu 11 autobusów elektrycznych w ramach programu „Zielony transport publiczny”. Trwa przetarg na ich dostawę i budowę stacji ładowania.

Realizacja tych zadań w obszarze transportu, mających na celu ograniczenie emisji, wspiera cele zapisane w **Strategii Rozwoju Elektromobilności dla Miasta Bydgoszczy do 2030 roku**.

Szczegóły dotyczące zadań transportowych realizowanych przez Miasto zostały opisane w Obszarze V. Transport i komunikacja.

Gospodarka niskoemisyjna

W 2024 r. Miasto kontynuowało działania na rzecz redukcji emisji CO₂ wynikające z **Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu dla Miasta Bydgoszczy do roku 2030 (SECAP)**.

Realizacja tych działań pozwoli na ograniczenie emisji o 529 674 Mg CO₂e. Podejmowano różnorodne inicjatywy mające na celu ograniczenie zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej, w tym:

- Wdrożono system bieżącego nadzoru nad zużyciem energii elektrycznej i ciepłej, który gromadzi dane zarówno z liczników, jak i faktur za media. Dodatkowo umożliwia podgląd w czasie rzeczywistym oraz analizę pracy paneli fotowoltaicznych m.in. ilości wytworzonej energii oraz sprawności przesyłu.
- Ograniczono zakup energii ciepłej – w wielu miejskich budynkach obniżono temperaturę ogrzewania, zwłaszcza w szkołach podczas przerw od zajęć oraz w biurach w dni wolne.
- Prowadzono audyty energetyczne oraz prace termomodernizacyjne w obiektach miejskich. Dane o zużyciu energii analizowano w Bazie Zarządzania Energią, co wspierało planowanie działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej. W wielu budynkach zamontowano instalacje odnawialnych źródeł energii, głównie systemy fotowoltaiczne w budynkach użyteczności publicznej: Żłobek nr 17 ul. Morska 2, ZS nr 19 ul. A. Grzymały Siedleckiego 11, ZS nr 32 ul. Krucza 5a, Urząd Miasta Bydgoszczy ul. Grudziądzka 9-15. Przeprowadzono również analizę potencjału Miasta do utworzenia społeczności energetycznej.
- W budynku VII LO zastosowano nowoczesne systemy związane z budownictwem energooszczędnym i ze sterowaniem energią. Wprowadzono systemy sterowania światłem i temperaturą, czujniki komfortu w salach lekcyjnych, automatyczne czujniki uchylania okien oraz system zarządzania energią współpracujący z danymi pogodowymi. Budynek stał się samowystarczalny energetycznie i wyróżnia się na tle innych modernizacji w mieście.

Na koniec 2024 r. Miasto dysponowało 66 mikroinstalacjami fotowoltaicznymi, zainstalowanymi m.in. na szkołach, żłobkach, obiektach sportowych i administracyjnych. Roczna produkcja energii słonecznej szacowana jest na poziomie 1,18 GWh. Dodatkowo instalacje fotowoltaiczne funkcjonują w spółkach miejskich:

- w BPPT (biurowiec IDEA, Centrum Technologiczne, przedszkole) zainstalowano systemy o łącznej mocy 118 kW każdy,

- KPEC dysponuje systemami fotowoltaicznymi o łącznej mocy 129 kW,
- Centrum Ekologiczne LPKiW „Myślęcinek” wyposażono w instalację o mocy 13 kW,
- na dachu Centrum Rekreacji „Astoria” zainstalowano panele fotowoltaiczne o łącznej mocy ok. 137,2 kW.

Łączna moc wszystkich miejskich instalacji fotowoltaicznych (wliczając spółki miejskie) wynosiła ok. 1,45 MW.

W 2024 r. na terenie miasta funkcjonowało 3 578 instalacji OZE przyłączonych do sieci ENEA Operator Sp. z o.o. Instalacje te posiadały moc ok. 35,3 MW i wytworzyły 27 657,8 MWh energii elektrycznej.

Instalacje OZE przyłączone do sieci ENEA Operator Sp. z o.o.:

- 3 elektrownie na biogaz: 1 990 kW,
- 5 elektrowni wodnych: 1 743 kW,
- 3 578 elektrowni fotowoltaicznych: 35 270 kW.

W 2024 r. całkowita emisja CO₂ z terenu miasta wynosiła 1 955 039 Mg CO₂e i była niższa w stosunku do 2023 r. o 1,74%. W przeliczeniu na jednego mieszkańca, współczynnik ten wynosił 6,02 Mg CO₂e i był niższy o 0,66% w porównaniu do 2023 r.

Tabela 108 Emisja CO₂e w Mg

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Całkowita z obszaru miasta	2 169 557	2 096 120	1 989 715	1 955 039
W przeliczeniu na mieszkańca	6,49	6,31	6,06	6,02

Źródło: Zespół ds. Zarządzania Energią Urzędu Miasta Bydgoszczy

Produkcja energii elektrycznej

Zużycie energii w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca, po okresie pandemii zaczęło spadać.

Tabela 109 Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na 1 osobę w kWh

Wyszczególnienie	Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na 1 osobę
2020	712,9
2021	712,5
2022	693,9
2023	689,1

Źródło: BDL GUS

Według informacji **ENEA Operator Sp. z o.o. Oddział Dystrybucji Bydgoszcz** liczba odbiorców energii elektrycznej w Bydgoszczy zmalała w ciągu roku o 5,3 tys. do 184,8 tys., natomiast nieznacznie wzrosła ilość dostarczonej energii do poziomu 1 152 858 128 kWh.

Tabela 110 Energia dostarczona przez ENEA Operator Sp. z o.o. w MWh

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
wysokie napięcie	96 410	84 814	103 893	133 712
średnie napięcie	585 313	570 865	546 845	557 930
niskie napięcie	477 907	470 556	492 841	461 215

Źródło: ENEA Operator Sp. z o.o.

W 2024 r. Enea Operator Sp. z o.o. realizowała:

- budowę 2 stacji transformatorowych SN/nn kontenerowych wraz z powiązaniem SN 15 kV i nn 0,4 kV,
- budowę 1 złącza kablowego SN 15 kV,
- przystosowanie 17 pól SN 15 kV do współpracy z OZE,
- rozbudowę sieci nn pod potrzeby związane z przyłączeniem nowych odbiorców.

Tabela 111 Sieć elektroenergetyczna rozdzielcza

Długość linii w km	2021	2022	2023	2024
niskich napięć (nn 0,4 kV; bez przyłączy) napowietrznych	275,8	274,9	274,4	274,1
niskich napięć (nn 0,4 kV; bez przyłączy) kablowych	1 172,2	1 187,0	1 207,9	1 217,9
średnich napięć (SN 15 kV) napowietrznych	67,9	66,8	66,5	66,3
średnich napięć (SN 15 kV) kablowych	699,9	702,8	706,2	708,5
wysokich napięć (WN 110 kV) napowietrznych	88,4	86,6	88,4	86,6
wysokich napięć (WN 110 kV) kablowych	3,13	3,13	3,13	3,13

Źródło: ENEA Operator Sp. z o.o.

Przedstawione dane dotyczą sieci eksploatowanych przez ENEA Operator Sp. z o.o. W Bydgoszczy dystrybucją energii zajmują się jeszcze D-Energia Sp. z o.o. (teren dawnych Z.Ch. Zachem) oraz PGE Energia Ciepła S.A.

Produkcja energii cieplnej

Ciepło dostarczane w Bydgoszczy przez Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. pochodzi z trzech głównych źródeł: Elektrociepłowni w Bydgoszczy należących do PGE Energia Ciepła S.A., Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych MKUO ProNatura Sp. z o.o., oraz własnych ciepłowni KPEC, w tym Ciepłowni Osowa Góra. W 2024 r. KPEC sprzedał łącznie 3,6 PJ energii cieplnej, co oznacza spadek o 1,8% w porównaniu do 2023 r.

Większość energii cieplnej pochodziła z Elektrociepłowni Bydgoszcz II. Łącznie (EC I i EC II) PGE Energia Ciepła S.A. w 2024 r. wyprodukowała 3,810 PJ energii cieplnej (brutto) oraz 0,444 TWh energii elektrycznej (brutto). Produkcja energii była niższa niż w 2023 r., co dało też niższą emisję CO₂.

KPEC – energii cieplnej w GJ:

- Produkcja: 73 026,3,
- Zakup: 4 227 100,5,
- Sprzedaż: 3 611 968,7.

Tabela 112 Emisja roczna CO₂ w Mg

Elektrociepłownia	2021	2022	2023	2024
EC I	33 111	35 277	20 471	10 109
EC II	728 713	723 452	663 718	636 056

Źródło: PGE Energia Ciepła S.A.

W całkowitej ilości ciepła dostarczonego do miejskiej sieci ciepłowniczej (G.1.1. Bydgoszcz), aż 80,91% pochodziło z kogeneracji – jednoczesnej produkcji energii cieplnej i elektrycznej. Oprócz głównych źródeł ciepła, KPEC posiada na terenie Bydgoszczy 20 lokalnych kotłowni gazowych i 1 kotłownię olejową. We własnych ciepłowniach spala się węgiel o wysokiej wartości energetycznej i niskiej zawartości siarki i popiołu, co pozwala ograniczać emisję zanieczyszczeń do atmosfery.

Tabela 113 Struktura paliw pierwotnych zużywanych

Wyszczególnienie	węgiel kamienny	odpady komunalne	biomasa	gaz ziemny - metan	mazut i olej opałowy
Bydgoszcz	77,0%	11,3%	7,8%	3,6%	0,3%

Źródło: KPEC Sp. z o.o.

Zaopatrzenie w gaz

Sieć gazowa na koniec 2024 r. obejmowała 715,3 km i 293,7 km przyłączy. W mieście znajdowało się 36 systemowych stacji gazowych średniego ciśnienia oraz 2 systemowe stacje gazowe wysokiego ciśnienia. Ponadto funkcjonuje 1 stacja tankowania CNG.

Tabela 114 Sieć gazowa w km

Wyszczególnienie	2021	2022	2023 ^a	2024
Długość sieci:	996,2	995,6	1 001,4	1 009,0
sieć niskoprężna	428,3	426,6	427,1	427,8
sieć średnioprężna	269,0	273,1	276,6	280,5
sieć wysokoprężna	7,0	7,0	7,0	7,0
przyłącza	291,9	288,9	290,8	293,7
Mieszkańcy korzystający z instalacji w %	83,5	82,7	82,0	b.d.*

^aKorekta danych przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o.

*Dane statystyki publicznej będą dostępne w IV kwartale 2025 r.

Źródło: Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Bydgoszczy; BDL GUS

Tabela 115 Rozbudowa i modernizacja infrastruktury gazowej

Wyszczególnienie	Wyszczególnienie	Nowo wybudowane, Długość [m]	Nowo wybudowane, Ilość [szt.]	Zmodernizowane, Długość [m]	Zmodernizowane, Ilość [szt.]
Gazociągi	n/c, ś/c	2 238	–	5 823	–
Przyłącza	n/c	646	45	455	54
Przyłącza	ś/c	1 592	53	94	10
Przyłącza razem	Przyłącza razem	2 238	98	549	64

Źródło: Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Bydgoszczy

Stan techniczny sieci gazowej na terenie miasta jest regularnie monitorowany. Prowadzone są także inwestycje polegające na budowie nowych odcinków sieci oraz wymianie zużytych

fragmentów gazociągów średniego i niskiego ciśnienia. Prace te realizowane są zgodnie z podpisanymi umowami przyłączeniowymi z mieszkańcami i firmami. Wciąż trwają prace nad budową gazociągu wysokiego ciśnienia na odcinku Dworzysko-Bydgoszcz. Zmodernizowano natomiast stację gazową wysokiego ciśnienia przy ul. Suczyńskiej. Jej przepustowość wynosi teraz 6 000 m³/h.

Gospodarka wodno-ściekowa

Usługi w zakresie zaopatrzenia mieszkańców w wodę oraz odprowadzania ścieków świadczą Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy - sp. z o.o.

Zaopatrzenie w wodę

Woda pitna pobierana jest z ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Brdy na stacji wodociągowej „Czyżkówko” oraz z ujęcia wód podziemnych stacji wodociągowej „Las Gdański”. Ich uzupełnieniem są studnie awaryjne, wykorzystywane w sytuacjach wyjątkowych. **Jakość wody pitnej w Bydgoszczy spełnia wymogi norm polskich i europejskich oraz jest zgodna z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia.**

Tabela 116 Sieć wodociągowa

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Sieć wodociągowa ogółem w km	1 071,4	1 077,4	1 080,1	1 083,3
sieć wodociągowa magistralna w km	126,5	126,2	126,2	126,2
sieć wodociągowa rozdzielcza w km	639,8	643,4	643,8	645,2
przyłącza wodociągowe w km	305,1	307,8	310,1	311,9

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy - sp. z o.o.

Tabela 117 Zaopatrzenie w wodę

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Produkcja wody mln m ³	18,6	18,9	19,5	19,8
Dostawa wody mln m ³	16,0	16,2	16,5	16,8
Liczba zarejestrowanych w MWiK odbiorców w sztukach	29 993	30 308	30 286	30 348

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy - sp. z o.o.

Zapotrzebowanie na wodę, pomimo spadku liczby ludności, corocznie nieznacznie wzrasta.

Największą grupę odbiorców – 87%, stanowią gospodarstwa domowe, a ich udział w zużyciu wody wyniósł w 2024 r. 70,7%.

W zakresie rozwoju i rozbudowy sieci wodociągowej w 2024 r.:

- zakończono i oddano do eksploatacji wybudowane sieci wodociągowe w ulicach: Żwirki i Wigury – Kossaka, Górzyskowo i Latawcowej, Wyzwolenia i Brzegowej, między Bielską a Rostoczańską, Lisiej, Ociepki, Poli Negri oraz przebudowane sieci wodociągowe w ulicach Solnej, Fromborskiej i Bałtyckiej,
- zamontowano przepływomierz DN 300 na istniejącym przewodzie wodociągowym w ul. Wojska Polskiego,
- realizowano budowę sieci wodociągowej w ulicach: Glinki, Solnej, Szpitalnej – etap I, Wudzyńskiej, Wierzbowej i Borowikowej.

MWiK świadczy usługi zaopatrzenia w wodę w gminach: Sicienko, Osielsko, Białe Błota w zakresie ulic przyległych do obszaru Bydgoszczy. Ponadto, w przypadku zwiększonego zapotrzebowania, spółka zaopatruje w wodę gminę Białe Błota w ramach sprzedaży hurtowej.

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków sanitarnych

System oczyszczania ścieków oparty jest na dwóch oczyszczalniach:

- „Fordon” o przepustowości 41 000 m³/d – odbiór ścieków z Bydgoszczy, Dąbrowy Chełmińskiej, Dobrcza, Osielska oraz ścieki dowożone,
- „Kapuściska” o przepustowości 37 800 m³/d – odbiór ścieków z Bydgoszczy, Białych Błot, Sicienka, Solca Kujawskiego, zlewni Zachem, Stomil oraz ścieki dowożone.

Tabela 118 Sieć kanalizacji sanitarnej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Sieć kanalizacji sanitarnej ogółem w km, w tym:	888,5	894,7	896,3	899,0

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
sieć kanalizacji sanitarnej w układzie pojedynczym	492,1	496,1	496,2	497,9
sieć kanalizacji sanitarnej w układzie piętrowym	223,5	223,5	223,5	223,5
przyłącza kanalizacyjne	172,9	175,1	176,6	177,6

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy - sp. z o.o.

W 2024 r. realizowano zadania związane z rozbudową i modernizacją kanalizacji sanitarnej:

- zakończono i oddano do eksploatacji wybudowane sieci w ulicach: Kossaka, Górzyskowo i Łatawcowej, między Bielską a Róztoczańską, Lisiej, Ociepki, Poli Negri, Bydgoskich Olimpijczyków, oraz przebudowane sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Kolejarskiej oraz Łowiskowej,
- prowadzone były prace dotyczące sieci w ulicach: Glinki, Solnej, Szpitalnej – etap I, Wudzyńskiej, Wierzbowej i Borowikowej oraz budowy kolektora sanitarnego "A" w rejonie ulic Babia Wieś i Toruńskiej,
- rozpoczęto prace przygotowawcze niezbędne do zamontowania przepływomierz na kanalizacji sanitarnej DN 300 w ul. Bielskiej,
- zakończono renowację kanałów sanitarnych w ulicach: Rybaki, Kapeluszników, Sikorskiego, Bratkowej, Irysowej, Derdowskiego, Hallera, Skwarnej, Tranowej, Altanowej, Żeromskiego, Przełomowej, Mariampolskiej, Osielskiej, Siemaszkowej, Chełmońskiego, Kameralnej, Obrońców Helu, Kryształowej, Witeckiego, Spółdzielczej,
- rozpoczęto renowacje kanałów sanitarnych w ulicach: Kraszewskiego, Suche, Cechowej, Komisji Edukacji Narodowej, Bursztynowej, Łądowej, Kryształowej, Ryńskiego, Garczyńskiego, Styki, Thommee, Przybory, Bernardyńskiej, Maciaszka, Zakładowej, Igrzyskowej.

Tabela 119 Ilość odprowadzonych i oczyszczonych ścieków w mln m³

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
gospodarstwa domowe	11,4	11,2	11,1	11,3

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
przemysł	1,7	1,8	1,6	1,7
pozostali odbiorcy	2,7	2,9	3,0	3,1
gminy ościenne	1,3	1,2	1,2	1,4
Odprowadzone ścieki	17,1	17,0	17,0	17,4
Ścieki oczyszczone	24,9	24,1	25,0	27,9

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy - sp. z o.o.

Miasto realizuje **Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych**. W 2024 r. dokonano przeglądu aglomeracji Bydgoszcz i przyjęto uchwałę zmieniającą jej obszar i granice. W wyniku przyjętych zmian m.in. powiększono obszar aglomeracji Bydgoszcz oraz określono nowe zadania inwestycyjne MWiK w zakresie planowanej modernizacji Oczyszczalni Ścieków Fordon.

Aglomeracja obszarem obejmuje Miasto Bydgoszcz, a rzeczywista liczba mieszkańców aglomeracji (RLM), wynosi 628 699. Aglomeracja Bydgoszcz zapewnia dotrzymanie wymogów określonych w dyrektywie unijnej. Dane za 2024 r.:

- 99,8% w zakresie wymogu osiągnięcia co najmniej 98% poziomu obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego),
- sumaryczna wydajność obu oczyszczalni ścieków przewyższa RLM określony w uchwale o granicach aglomeracji (sumaryczny RLM – 661 000 RLM, RLM aglomeracji zgodny z uchwałą – 628 699 RLM),
- 100% w zakresie spełniania przez oczyszczalnie wymogu związanego z podwyższonym usuwaniem związków biogenych.

Odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych

W zakresie rozbudowy i modernizacji kanalizacji deszczowej MWiK w 2024 r. realizował następujące zadania:

- zakończono i oddano do eksploatacji sieci kanalizacji deszczowej w ulicach: Toruńskiej przed istniejącym wylotem W-9a, Przyrzecze, Plac Kościeleckich oraz w Koguciej w ramach inwestycji drogowej,

- zakończono renowacje kanałów deszczowych w ulicach: Przemysłowej, Deszczowej, Wyrzyskiej, Chojnickiej, Skwarnej, Przejazdowej, Kasprzaka, Witeckiego oraz przebudowę komory na istniejącej kanalizacji deszczowej w Sandomierskiej,
- rozpoczęto budowę kanalizacji deszczowej w ulicach: Karmelickiej, Focha oraz Gradowej w ramach inwestycji drogowej,
- realizowano prace projektowe w trybie zaprojektuj i wybuduj dla ulic Bortnowskiego i Gościeradzkiej, (w ramach inwestycji drogowej),
- rozpoczęto renowacje kanałów deszczowych w ulicach: Kraszewskiego, Suchej, Thommee, Focha, Jasnej, Floriana, Wyścigowej, Startowej, Przemysłowej, Lenartowicza, Igrzyskowej, Witebskiej.

Długość sieci kanalizacji deszczowej na koniec 2024 r. wyniosła 640,58 km (MWiK – 519,71 km, ZDMiKP – 120,87 km).

W 2024 r. kontynuowana była realizacja zadania: „Wykonanie inteligentnego systemu zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi obejmującego w zakresie wdrożenia systemu inteligentnego sterowania retencją zbiornikową (SIS-RZ), rozbudowę istniejącego systemu SCADA, narzędzia wspierające procesy systemu zarządzania sieciami wodociągowymi i kanalizacyjnymi”, realizowanego w ramach projektu „Modernizacja oczyszczalni ścieków KAPUŚCISKA – II etap oraz wykonanie inteligentnego systemu zarządzania sieciami wod.-kan.”. Projekt realizowany był od 2018 r. do końca 2023 r., w 2024 r. system SIS-RZ podlegał pracom badawczo –rozwojowym.

Ponadto wykonywane były prace związane z projektem „Budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej i dostosowanie sieci kanalizacji deszczowej do zmian klimatycznych, na terenie miasta Bydgoszczy” polegające na dokończeniu odtworzenia nawierzchni oraz dokończeniu wykonania kanału sanitarnego w ul. Gołębiej oraz kanału deszczowego w ul. Kościuszki (prace niemające wpływu na rozliczenie rzeczowe i finansowe projektu).”

MWiK w Bydgoszczy – sp. z o.o. za realizację projektu otrzymał, w konkursie „Arcydzieło Sztuki Budowlanej” organizowanym przez Pomorsko-Kujawską Izbę Budownictwa, pierwszą nagrodę w kategorii „Budownictwo inżynieryjne i drogowe” .

Na koniec 2024 r. pojemność zbiorników retencyjnych (MWiK, WGK, ZDMiKP) wyniosła 38,1 tys. m³ i wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 0,5 tys. m³.

W 2024 r. podpisana została umowa na dofinansowanie projektu „Bydgoszcz zielono-niebieska. Retencja i zagospodarowanie wód opadowych lub roztopowych” ze środków programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027. Wartość projektu wynosi: 264,6 mln zł, w tym dofinansowanie 165,9 mln zł. Projekt realizowany będzie wspólnie przez MWiK i Miasto Bydgoszcz. Głównym celem przedsięwzięcia jest zwiększenie odporności miasta na wpływy zmian klimatu oraz nadmierną ilość wód deszczowych pojawiających się w coraz częstszych ekstremalnych opadach poprzez budowę zbiorników retencyjnych, rozwijanie obiektów małej retencji oraz organizację dystrybucji wód opadowych z wykorzystaniem zielono-niebieskiej infrastruktury i rozwiązań opartych na przyrodzie. Planowane efekty to m.in.:

- pojemność obiektów małej retencji – ok. 15 tys. m³ (35 szt. zbiorników retencyjnych),
- zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu – ok. 1,74 ha,
- długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej – ok. 6,01 km,
- długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej – ok. 1,55 km,
- zasilenie fontanny przy Filharmonii Pomorskiej retencjonowaną, oczyszczoną wodą deszczową,
- automatyczne podlewanie zieleni w 13 lokalizacjach.

Realizacja zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej wynikała z **Planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2023-2026.**

Miasto Bydgoszcz zajęło 3. miejsce w kategorii Metropolii w rankingu Water City Index 2024, oceniającym efektywność gospodarowania zasobami wodnymi.

Zieleń

Prawnie chronione obszary o szczególnych walorach przyrodniczych stanowią niemal 25% całkowitej powierzchni Bydgoszczy. Obejmują one tereny należące do Nadwiślańskiego Parku Krajobrazowego, Obszaru Chronionego Krajobrazu Zalewu Koronowskiego, Obszaru Chronionego Krajobrazu Północnego Pasa Rekreacyjnego Miasta Bydgoszczy i Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej. Oprócz nich w Bydgoszczy zlokalizowane są dwa użytki ekologiczne: Zielona Ostoja, znajdujący się przy ul. Rekinowej i Stawy akademickie przy ul. Rejewskiego. Ich powierzchnia nie zmienia się od kilku lat.

Powierzchnia obszarów prawnie chronionych (2023 r.):

- Ogółem: 4 321,67 ha,
- Obszary chronionego krajobrazu: 2 824,84 ha,
- Parki krajobrazowe: 1 486,00 ha,
- Użytki ekologiczne: 10,83 ha.

W granicach Bydgoszczy znajdują się fragmenty obszarów Natura 2000: Dolina Dolnej Wisły oraz Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego, gdzie szczególnej ochronie podlegają ptaki, a także Solecka Dolina Wisły i Dolina Noteci, gdzie szczególnej ochronie podlegają siedliska przyrodnicze oraz wybrane gatunki roślin i zwierząt.

Na koniec 2024 r. ochroną objętych było 115 pomników przyrody zlokalizowanych na terenie miasta. W ciągu roku ustanowiono pomnikiem przyrody dąb szypułkowy rosnący na terenie Ogrodu Botanicznego LPKiW w Myśliczku. Natomiast w zakresie ochrony zwierząt wyczyszczono 600 skrzynek lęgowych (łącznie dla ptaków i ssaków, w tym nietoperzy) oraz zakupiono w celu wymiany lub dowieszenia 50 skrzynek dla ptaków i 1 dla nietoperzy. W Łęgnowie przeniesiono 294 płuzy należące do 4 gatunków, natomiast w Myśliczku 8 665 płuzy należących do 8 gatunków. Przy Kanale Bydgoskim powstały 3 hotele dla owadów.

Tereny zieleni komunalnej znajdują się głównie w utrzymaniu Wydziału Zieleni i Gospodarki Komunalnej UMB, a część z nich jest zarządzana przez ADM Sp. z o.o. i placówki szkolno-wychowawcze. Właścicielami pozostałych terenów zieleni są osoby prywatne i prawne m.in.: Lasy Państwowe (Nadleśnictwo Żołędowo i Nadleśnictwo Bydgoszcz), spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, gminy wyznaniowe oraz przedsiębiorstwa.

Tabela 120 Powierzchnia terenów zieleni w stałym utrzymaniu Wydziału Zieleni i Gospodarki Komunalnej UMB

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Powierzchnia parków, skwerów, bulwarów (w ha):	642,88	635,77	645,42*	650,82
parki, skwery, bulwary	287,46	282,01	290,21	292,42
zielen przyuliczna	355,42	353,76	355,21	358,40
Powierzchnia lasów gminnych i LPKiW (w ha):	384,15	384,15	384,15	384,15
powierzchnia lasów komunalnych	177,45	177,45	177,45	177,45
powierzchnia LPKiW	206,70	206,70	206,70	206,70

*Korekta danych.

Źródło: Wydział Zieleni i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Wśród terenów zieleni urządzonej, będących w utrzymaniu Miasta, ze względu na parametry, lokalizację i funkcję rekreacyjną należy wymienić: Leśny Park Kultury i Wypoczynku „Myślęcinek”, Park gen. Jana Henryka Dąbrowskiego z aleją widokową na skarpie południowej, Park Jana Kochanowskiego wraz ze Skwerem im. Krzysztofa Komedy, Park Kazimierza Wielkiego, Park Ludowy im. Wincentego Witosa, Park nad Starym Kanałem Bydgoskim, Zieleń na Wyspie Młyńskiej, Park Bydgoskiego Harcerstwa, Park Wolności, Park Dolina Pięciu Stawów, Bulwar Leona Janty-Pończyńskiego, Park Centralny, Park Milenijny, Skwer nad „Balatonem”.

Struktura własnościowa lasów na terenie Bydgoszczy (2023 r.):

- Ogółem: 4 833,67 ha (100,0%),
- Lasy Skarbu Państwa: 4 568,17 ha (94,5%),
- Lasy komunalne: 177,45 ha (3,7%),
- Lasy prywatne: 80,80 ha (1,7%),
- Inne: 7,25 ha (0,1%).

Bydgoszcz wyróżnia się na tle innych miast na prawach powiatu wysokim udziałem terenów zielonych w powierzchni miasta. Największe obszary zieleni stanowią lasy, które zajmowały 4,8 tys. ha i stanowiły 27,5% powierzchni miasta (wg ostatnich danych GUS z końca 2023 r.).

Nasadzenia oraz wycinki drzew i krzewów

Tabela 121 Decyzje administracyjne na usunięcie drzew i krzew oraz nasadzenia kompensacyjne

Wyszczególnienie	Decyzje wydane przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy oraz inne organy				Decyzje ZRID			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Decyzje administracyjne wydane	249	479	347	418	4	3	7	1
Drzewa przewidziane do usunięcia w sztukach	6 861	3 616	3 422	2 039	323 ^a	246	401	40
Drzewa przewidziane do nasadzeń w sztukach	8 251	6 458	3 854	2 882	466	262	817	40
Krzewy przewidziane do usunięcia w m ²	2 974	2 819	1 723	2 539	1 166	1 535	1 815	123
Krzewy przewidziane do nasadzeń m ²	b.d.	4 551	2 140	780	2 087	2 075	7 196	178

Krzewy przewidziane do nasadzeń w sztukach	16 385	18 203	6 419	2 341	b.d.	8 300	21 587	534
--	--------	--------	-------	-------	------	-------	--------	-----

^a Dodatkowe 634 w ramach gospodarki leśnej.

Źródło: Wydział Zieleni i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Bydgoszczy

Dodatkowo, Prezydent Miasta Bydgoszczy w 2024 r. przyjął 348 zgłoszeń dotyczących usunięcia 1 188 szt. drzew na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych, gdzie usunięcie ich nastąpić miało na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Wydanie decyzji nie musi skutkować dokonaniem nasadzeń w tym samym roku, często jest przesunięte w czasie, szczególnie, gdy nasadzenia kompensacyjne mają być wykonane w miejscu realizacji inwestycji.

Tabela 122 Nasadzenia i wycinki wykonane

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Nasadzenia drzew w sztukach	2 901	2 135	2 499	4 970
Nasadzenia krzewów w sztukach	34 579	16 192	28 432	2 206
Ubytki drzew w sztukach	6 861	3 616	3 422	2 039
Ubytki krzewów w sztukach w m ²	2 974	2 819	1 723	2 539

Źródło: BDL GUS (2021 r.), Wydział Zieleni i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Bydgoszczy (2022-2024)

Przykładowe nasadzenia zrealizowane w 2024 r.:

- Park Wolności – 41 szt. drzew, 197 szt. krzewów, 80 szt. bylin,
- os. Bartodzieje (Program BBO) – 100 szt. lipa „Pallida”, brzoza pożyteczna, wiśnia piłkowana, jabłoń „Ola”, klon czerwony „Red Sunset” i „Redpointe”,

- bulwary nad Brdą pomiędzy hotelem Słoneczny Młyn a mostem Pomorskim – 314 szt. lilak Meyera „Palibin”, 31 szt. ogień szkarłatny „Orange Glow”, 143 szt. kosodrzewina „Pumilio”, 49 szt. sesleria jesienna, 49 szt. trzcinnik ostrokwiatowy,
- ul. Chrobrego – 30 szt. lipa drobnolistna „Rancho”,
- Park Jana Kochanowskiego – 230 szt. cisów (kwietnik owalny),
- ul. Szubińska (Program BBO) – 14 szt. grab pospolity,
- ul. Trägerów, skrzyżowanie ulic: Łochowskiej i Lisiej (Program 25/75) – 10 szt. lipa drobnolistna,
- ul. Spacerowa (Program BBO) – 14 szt. drzew, 1 829 szt. krzewów,
- ul. Mińska (Program BBO) – 99 szt. drzew, 306,97 m² krzewów,
- Park gen. Jana Henryka Dąbrowskiego – 181 szt. drzew, 1 991 szt. krzewów, 14 tys. szt. bylin,
- os. Leśne (Program BBO) – 7 szt. klon polny i klon „Royal Red”,
- Drzewo Przyjaciół Bydgoszczy (Program BBO) – 29 szt. drzew: glediczja trójcierniowa, wiąz „Wredei”, leszczyna turecka,
- ul. Lewińskiego (Program BBO) – 3 szt. lipa holenderska „Pallida”, 90 szt. ogień „Orange Glow”,
- ul. Szpitalna/ul. Wojska Polskiego – 14 szt. drzew: 1 szt. kasztanowiec francuski, 7 szt. świerk serbski, 6 szt. jabłoń ozdobna „Golden Hornet”,
- ul. Gniewkowska – 130 szt. ogień szkarłatny „Red Column”,
- ul. Kujawska – 35 szt. jałowiec „Gold Star”.

Przykładowe nasadzenia drzew na terenach zieleni miejskiej, w ramach nasadzeń kompensacyjnych:

- MWiK – Park nad Starym Kanałem Bydgoskim, skwer Krzyżanowskiego Wilka, ul. Ujejskiego, Al. Wojska Polskiego, skrzyżowanie ul. Kopernika/ul. Staszica i ul. Paderewskiego, Park Kazimierza Wielkiego, ul. Wały Jagiellońskie (pas rozdziału),
- ZDMiKP – Park Księżycowy, ul. Korfantego, ul. Odrzańska, Al. Wojska Polskiego,
- KPEC – bulwar nad kanałem ul. Czartoryskiego, Wyspa Młyńska (przy karczmie),
- ENEA – Park Kazimierza Wielkiego, ul. Jagiellońska przed Pałacem Młodzieży,
- prywatni inwestorzy – Park nad Starym Kanałem Bydgoskim, ul. Andersa, ul. Skandynawska, ul. Fordońska, ul. Więcka, ul. Akademicka, Górki Fordońskie, ul. Chopina.

Rozbudowa i rewaloryzacja terenów zieleni urządzonej

W 2024 r. realizowane były m.in.:

- Rewitalizacja Parku Ludowego im. Wincentego Witosa (etap II) – wyłoniono wykonawcę zadania w formule „zaprojektuj – wybuduj”,
- Rewitalizacja społeczno-gospodarcza Starego Fordonu – etap I – doposażenie oświetlenia nabrzeża oraz montaż małej architektury,
- Rewitalizacja Placu Wolności wraz z terenem przyległym – wykonano roboty w zakresie etapu I inwestycji: rozbiórkowe, ziemne, instalacyjne, nawierzchni chodników, konstrukcji pawilonów kwiatowych,
- Rewitalizacja bulwarów i nabrzeży obejmująca przebudowę umocnień, zagospodarowanie terenu nadrzecznego rzeki Brdy na odcinku od ul. Krakowskiej do ul. Żabiej oraz wyspy Św. Barbary – opracowano aktualizację koncepcji zagospodarowania bulwarów wraz z uzgodnieniami, operaty wodnoprawne, inwentaryzację przyrodniczą,
- Rewitalizacja Parku Centralnego poprzez wykonanie przepływowego zbiornika wodnego z przeznaczeniem na kąpielisko miejskie – wyłoniono wykonawcę zadania w formule „zaprojektuj – wybuduj”,
- Rewaloryzacja placu Kościeleckich – zadanie zakończone,
- Budowa kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowego nad Starym Kanałem – zadanie zakończone.

Wiele zadań dotyczących rozwoju terenów zieleni było realizowanych w ramach BBO, m.in.:

- Rewitalizacja Skweru A. Bukolta,
- Rewitalizacja oczka wodnego w Parku Księżycowym,
- Rewitalizacja nabrzeży Kanału Bydgoskiego przy ul. Spacerowej odcinek od ul. Plażowej do ul. Bronikowskiego oraz od ul. Polanickiej do ul. Cieplickiej,
- Przebudowa skweru E. Woyniłłowicza,
- Zagospodarowanie terenu nad Kanałem Bydgoskim i w Parku nad Starym Kanałem Bydgoskim,
- Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej przy ul. Gniewkowskiej i ul. Cmentarnej.

Zakończono realizację programu „Bez lipy!”, którego efektem było opracowanie dokumentu „Bydgoskie Standardy Zieleni”. Zawarte w nim wytyczne w zakresie ochrony i kształtowania zieleni są obligatoryjne dla wszystkich podmiotów, których działalność ma wpływ na tereny zieleni gminnej.

W 2024 r. Miasto Bydgoszcz ponownie zajęło pierwsze miejsce w Rankingu Zielonych Finansów Samorządowych w kategorii miast na prawach powiatu, wyprzedzając Warszawę, Elbląg, Piotrków Trybunalski i Poznań. Ranking został opracowany przez Fundację Miasto i Związek Miast Polskich na podstawie Indeksu Zielonych Finansów Samorządowych. W zestawieniu nagrodzono samorządy za realizowaną politykę prośrodowiskową.

Ochrona powierzchni ziemi

Gospodarowanie odpadami komunalnymi

Głównym podmiotem gospodarowania odpadami komunalnymi w Bydgoszczy jest spółka miejska Międzygminny Kompleks Unieszkodliwiania Odpadów ProNatura Sp. z o.o., która posiada następujące obiekty:

- Stację Segregacji Odpadów (sortownia), zlokalizowaną przy ul. Prądocińskiej 28,
- Instalację do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji (kompostownia) przy ul. Prądocińskiej 28,
- Instalację do składowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ul. Prądocińskiej 28,
- Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych przy ul. Petersona 22, do którego kierowane są zmieszane odpady komunalne oraz pozostałości po sortowaniu.

Na terenie Bydgoszczy działalność w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz selektywnie zebranych bioodpadów prowadzą również: Corimp Sp. z o.o. ul. Hutnicza 135 oraz Remondis Bydgoszcz S.A. ul. Inwalidów 45. Bioodpady kierowane były zarówno do instalacji należących do spółki ProNatura, jak i do zakładu eksploatowanego przez Remondis.

W 2024 r. Spółka ProNatura prowadziła działania związane z rozbudową i modernizacją systemu unieszkodliwiania odpadów komunalnych, realizując projekty:

- „Zwiększenie efektywności instalacji do odzysku surowców wtórnych w Zakładzie Gospodarki Odpadami MKUO ProNatura Sp. z o.o.” – uruchomiono drugą halę sortowni przy ul. Prądocińskiej 28. Nowoczesna instalacja, będąca jedną z najwydajniejszych w kraju, umożliwia odzysk nawet 90% surowców z odpadów selektywnych, co przekłada się na dodatkowe 30 tys. ton zagospodarowanych odpadów rocznie.
- „Instalacja recyklingu organicznego poprzez fermentację bioodpadów w MKUO ProNatura Sp. z o.o. w Bydgoszczy” – projekt obejmuje budowę instalacji do przetwarzania bioodpadów w procesie fermentacji. Biogazownia pozwoli na właściwe zagospodarowanie rosnącej ilości bioodpadów z Bydgoszczy oraz gmin Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz. W 2024 r. Spółka ogłosiła postępowanie przetargowe w formule „zaprojektuj i zbuduj”. Budowa instalacji

otrzymała dofinansowanie z Funduszu Modernizacyjnego w ramach programu operacyjnego „Rozwój kogeneracji w oparciu o biogaz komunalny”.

- „Rozbudowa istniejącego składowiska odpadów o nową kwaterę balastu na odpady inne niż niebezpieczne i obojętne na terenie MKUO ProNatura Sp. z o.o. przy ul. Prądocińskiej 28 w Bydgoszczy” – budowa nowej kwatery balastu pozwoli na kontrolę i bezpieczne składowanie strumienia odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. W 2024 r. Spółka przygotowała dokumentację niezbędną do rozpoczęcia procedury przetargowej dla realizacji projektu.

Miasto, na podstawie porozumień międzygminnych, zajmowało się również zagospodarowaniem zmieszanych odpadów komunalnych pochodzących z sąsiednich gmin: Torunia, Sicienka, Dąbrowy Chełmińskiej, Koronowa, Mroczy, Kcyni, Nakła nad Notecią, Solca Kujawskiego, Dobrcza, Osielska, Białych Błot, Nowej Wsi Wielkiej oraz Pruszcza.

Odbiór odpadów komunalnych

W 2024 r. Bydgoszcz była podzielona na 9 sektorów odbioru odpadów komunalnych, które były zbliżone pod względem liczby mieszkańców, jednak różniły się istotnie pod względem powierzchni.

Tabela 123 Sektory odbioru odpadów komunalnych w Bydgoszczy

Sektor	Osiedla	Firma obsługująca sektor
I	Stary Fordon, Tatrzańskie, Terenów Nadwiślańskich	Konsorcjum firm Remondis S.A. i PUK Corimp Sp. z o.o.
II	Nowy Fordon, Bydgoszcz Wschód-Sierniechów-Brdyjście	MKUO ProNatura Sp. z o.o.
III	Bartodzieje, Jachcice, Leśne	Konsorcjum firm Remondis S.A. i PUK Corimp Sp. z o.o.
IV	Bocianowo-Śródmieście-Stare Miasto, Bielawy	MKUO ProNatura Sp. z o.o.
V	Smukała-Opławiec-Janowo, Piaski, Czyżkówko, Okole, Flisy, Osowa Góra	MKUO ProNatura Sp. z o.o.
VI	Błonie, Miedzyń-Prądy, Wilczak-Jary	MKUO ProNatura Sp. z o.o.
VII	Górzyskowo, Szwederowo	MKUO ProNatura Sp. z o.o.

VIII	Glinki-Rupienica, Wyżyny, Wzgórze Wolności	MKUO ProNatura Sp. z o.o.
IX	Kapuściska, Zimne Wody-Czersko Polskie, Łęgnowo, Łęgnowo-Wieś	MKUO ProNatura Sp. z o.o.

Na terenie miasta w 2024 r. działały trzy miejskie Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK: ul. Inwalidów 15, ul. Ołowiana 43 oraz ul. Jasiniecka 7a), prowadzone przez MKUO ProNatura Sp. z o.o. Punkty te przyjmowały powstające w gospodarstwach domowych odpady typu: chemikalia, przeterminowane leki, tekstylia, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Odpady były przyjmowane od mieszkańców w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ponadto rozpoczęła się realizacja projektu współfinansowanego z funduszy europejskich, obejmującego budowę stacjonarnego PSZOK-u przy ul. Kieleckiej, uruchomienie 3 mobilnych PSZOK-ów oraz instalacja 60 miejskich punktów elektroodpadów.

W 2024 r. w ramach miejskiego systemu gospodarki odpadami odebrano łącznie 141 530 ton odpadów komunalnych, z czego 65 624 tony stanowiły odpady zbierane selektywnie.

Tabela 124 Odebrane odpady komunalne oraz budowlane i rozbiórkowe

Rodzaj odpadów	2021	2022	2023	2024
Razem w tonach	145 251	138 917	132 495	141 530
odpady zmieszane	70 064	68 680	67 622	71 164
papier, tektura	8 673	8 184	8 003	9 400
metale i tworzywa sztuczne	15 052	14 221	13 524	15 191
opakowania ze szkła	8 080	8 089	7 566	7 623
odpady ulegające biodegradacji	22 845	23 126	22 828	24 715
odpady budowlane i rozbiórkowe (o kodzie 17)	11 369	9 273	8 212	15 024

Rodzaj odpadów	2021	2022	2023	2024
pozostałe odpady: odpady wielkogabarytowe, sprzęt elektryczny i elektroniczny, leki i inne	9 168	7 345	4 739	13 437

Źródło: Wydział Gospodarki Odpadami Urzędu Miasta Bydgoszczy

Na podstawie złożonych deklaracji, liczba mieszkańców Bydgoszczy w 2024 r. wyniosła 298 261 osób. W przeliczeniu na jednego mieszkańca, w tym okresie, zebrano średnio 501 kg odpadów komunalnych, co oznacza wzrost o 12,8% w porównaniu z rokiem poprzednim. Większość z tej masy (50,3%) stanowiły odpady zmieszane. Dodatkowo w 2024 r. każdy mieszkaniec Bydgoszczy dostarczył do PSZOK przeciętnie 26 kg odpadów, czyli o 10 kg więcej niż rok wcześniej.

Tabela 125 Ilość odpadów zebranych w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (tony)

Wyszczególnienie	Ilość odpadów zebranych w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (tony)
2021	4 154
2022	3 893
2023	4 795
2024	7 794

Źródło: Wydział Gospodarki Odpadami Urzędu Miasta Bydgoszczy

W 2024 r. Bydgoszcz osiągnęła 45,43% poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, przekraczając wymagany ustawowo próg 45%. Do termicznego przekształcania przekazano 70 010 ton odpadów wytworzonych na terenie gminy.

Tabela 126 Zlikwidowane „dzikie wysypiska”

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba zlikwidowanych wysypisk	352	405	350	859
Usunięta masa odpadów (tony)	1 078	1 161	860	1 278

Źródło: Wydział Gospodarki Odpadami Urzędu Miasta Bydgoszczy

W 2024 r. zlikwidowano 859 tzw. „dzikich wysypisk”, z których usunięto łącznie 1 278 ton odpadów. Aktualizacja rejestru dzikich wysypisk odbywa się na bieżąco w oparciu o obserwacje pracowników nadzorujących poszczególne sektory miasta, zgłoszenia od Straży Miejskiej i Bydgoskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz efekty działań proekologicznych prowadzonych przez Miasto. W 2024 r., w 52 miejscach rozmieszczono fotopułapki, które pozwoliły ujawnić 14 przypadków nielegalnego wyrzucania odpadów.

Azbest

Miasto wspiera mieszkańców w usuwaniu i unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest, które mogą być używane do 31.12.2032 r. W 2024 r., na podstawie uchwały Rady Miasta Bydgoszczy, zrealizowano 2 umowy o dofinansowanie kosztów inwestycji obejmujących usuwanie materiałów budowlanych zawierających azbest. Usunięto 4,73 ton wyrobów zawierających azbest. Dodatkowo, dzięki dotacji z WFOŚiGW w Toruniu na realizację projektu „Unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Bydgoszczy”, usunięto kolejne 5,4 tony wyrobów zawierających azbest. Podejmowane działania stanowią realizację **Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Miasta Bydgoszczy**.

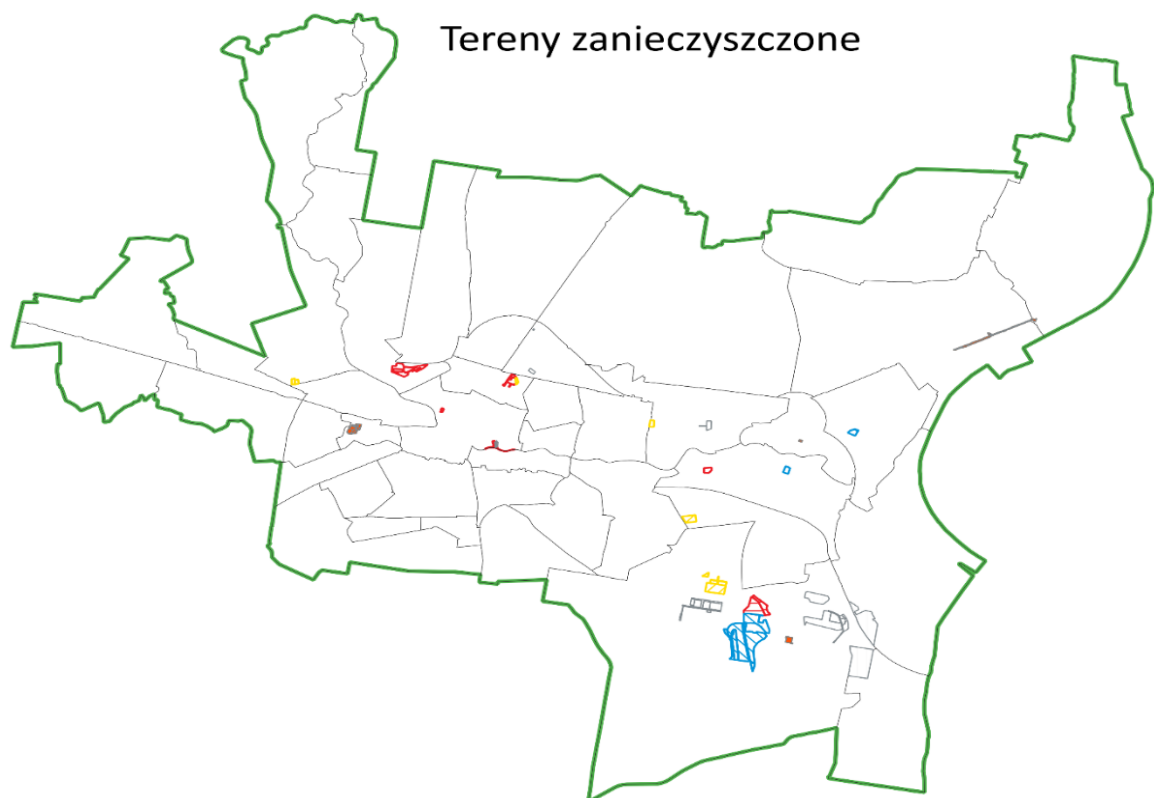
Według danych z Bazy Azbestowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii, w 2024 r. na terenie Bydgoszczy zinwentaryzowano 4 799 ton wyrobów zawierających azbest, z czego unieszkodliwiono 1 494 tony (31,13%). Do usunięcia pozostaje 3 305 ton, 68,87% zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest.

Tabela 127 Wyroby zawierające azbest

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Zinwentaryzowane wyroby zawierające azbest, w tym	4 633	4 657	4 668	4 799
unieszkodliwiono (ton)	1 385	1 445	1 479	1 494
unieszkodliwiono (%)	30	31	32	31
pozostaje do usunięcia (ton)	3 248	3 212	3 189	3 305
pozostaje do usunięcia (%)	70	69	68	69

Źródło: Baza Azbestowa Ministerstwa Rozwoju i Technologii

Mapa poglądowa 1 Tereny zanieczyszczone



- rzeka Brda
- Tereny na których zakończono działania zapobiegawcze lub naprawcze
- Tereny na których występuje bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku lub szkoda w środowisku
- Potencjalne tereny historycznie zanieczyszczone
- Potwierdzone tereny historycznie zanieczyszczone, na których zakończono remediację w latach wcześniejszych
- Potwierdzone tereny historycznie zanieczyszczone

Ustawa o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych wskazała tereny dawnych Z.Ch. Zachem jako rozpoznane wielkoobszarowe tereny zdegradowane, na których konieczne jest podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska. Organem właściwym w sprawach prowadzenia tych działań jest prezydent miasta, a w przypadku terenów zamkniętych – regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Na terenie Z.Ch. Zachem zidentyfikowano dotychczas miejsca, na których znajdują się odpady przemysłowe pochodzące z działalności zakładów. Wyznaczone zostały dwa wielkoobszarowe tereny zdegradowane:

- WTZ ZACHEM – ZIELONA: obejmujący składowisko w wyrobisku piasku, Ogólnozakładowe Składowisko Odpadów, Izolowane Składowisko Osadów wraz z sąsiadującymi obszarami, na których występuje istotne zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska spowodowane emisją z tych miejsc, szacowana powierzchnia ok. 173 ha,
- WTZ ZACHEM – SOE: obejmujący staw osadowy z instalacji epichlorohydryny (SOE), składowisko solanki oraz popiołów z EC-III wraz z sąsiadującymi obszarami, na których występuje istotne zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska spowodowane emisją z tych składowisk lub miejsc, szacowana powierzchnia ok. 114 ha.

W 2024 r. przygotowaną informację dotyczącą wyznaczonych obszarów przekazano Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. WIOŚ zweryfikował informację i przekazał ją Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, który zamieszcza ją w ewidencji, w terminie do marca 2025 r.

Miasto złożyło wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia „Wykonanie kompleksowych ocen stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym: WTZ ZACHEM – ZIELONA i WTZ ZACHEM – SOE, położonym na terenie Zakładów Chemicznych „Zachem” w Bydgoszczy wraz z projektami planów poprawy stanu środowiska” w ramach konkursu NFOŚiGW finansowanego ze środków KPO. Wartość projektu wynosi 73,6 mln zł, a wnioskowana kwota dofinansowania to 60,3 mln. W ramach przedsięwzięcia zaplanowano m.in. przeprowadzenie kompleksowych ocen stanu środowiska, w tym badań właściwości odpadów, zanieczyszczenia powierzchni ziemi, zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i gruntowego oraz opracowanie projektów planów poprawy stanu środowiska.

W 2024 r. przeprowadzono kolejną serię badań jakości wód podziemnych i powierzchniowych na terenie osiedla Łęgnowo Wieś. Celem monitoringu, realizowanego na terenach objętych wpływem dawnej działalności Z.Ch. Zachem, była coroczna analiza rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń oraz ocena ich oddziaływania na sąsiednie obszary. Wyniki analiz odniesiono do dopuszczalnych zawartości poszczególnych substancji wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych oraz porównano z wynikami uzyskanymi w poprzednich cyklach monitoringu. Ponownie wykazano zawartości substancji organicznych definiujących słaby stan chemiczny w IV lub V klasie jakości w 17 próbkach wód podziemnych (z 23 badanych) oraz w 2 próbkach wód powierzchniowych (z 4 badanych), natomiast 6 próbek wód podziemnych i 2 próbki wód powierzchniowych wykazały dobry stan chemiczny w III klasie jakości wód. Analiza porównawcza stanu chemicznego pobranych próbek wód w stosunku do monitoringu przeprowadzonego w latach ubiegłych wykazała podobny rozkład zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych. Biorąc pod uwagę klasy jakości wód zaobserwowano stałą tendencję na przestrzeni ostatnich lat.

Działania w obszarze byłych Z.Ch. Zachem podejmował także Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. RDOŚ zawarł umowy odpowiednio z WFOŚiGW w Toruniu i NFOŚiGW w Warszawie na przedsięwzięcia:

- Laboratoryjne testy badawcze możliwości i efektywności prowadzenia oczyszczania środowiska metodą chemicznego utleniania „ISCO” na przedpolu kompleksu składowisk odpadów „Zielona”. Zakończenie przedsięwzięcia zaplanowano na maj 2025 r.
- Projekt planu remediacji dla tzw. przedpola kompleksu składowisk odpadów „Zielona”, którego elementem jest przeprowadzenie badań szczegółowych środowiska gruntowo-wodnego przedpola KSO „Zielona”. Zakończenie przedsięwzięcia zaplanowano na wrzesień 2025 r.

Hałas

W 2022 r. opracowano „Strategiczną mapę hałasu miasta Bydgoszczy”, której dane odniesiono do stanu na 2021 r. Mapa jest dostępna na portalu mapy.bydgoszcz.p.

Wyniki mapy akustycznej wykazały, że w Bydgoszczy w dalszym ciągu problemem jest hałas drogowy. Na hałas drogowy o poziomie przekraczającym wartość dopuszczalną (wg polskich norm) narażonych jest ok. 2,7 % (9 300) mieszkańców Bydgoszczy - wskaźnik L_{DWN} oraz ok. 3 % (10 300) wg wskaźnika L_N . Natomiast w odniesieniu do norm określonych przez Światową Organizację Zdrowia (standard UE) około 37% (128 500) osób narażonych jest na ekspozycję hałasu powyżej 55 dB określoną wskaźnikiem L_{DWN} i około 27% (93 200) powyżej 50 dB określoną wskaźnikiem L_N .

Najwyższe wartości hałasu odnotowano wzdłuż ulic: Grunwaldzkiej, Szubińskiej, Kruszwickiej, Poznańskiej, Grudziądzkiej, Wały Jagiellońskie, Focha, 3 Maja, Markwarta, Skłodowskiej-Curie, al. Wyszynskiego, Fordońskiej, Wyzwolenia, Skarżyńskiego, Nad Torem, Żeglarskiej, Ludwikowo, Żwirki i Wigury, Solskiego, Wojska Polskiego, Glinki, Toruńskiej, Kaczyńskiego.

Mapa została przekazana do Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, który zobowiązany jest do opracowania na jej podstawie programu naprawczego. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa kujawsko-pomorskiego został uchwalony w czerwcu 2024 r. Program zawiera działania w perspektywie krótkoterminowej (5 lat) oraz działania długofalowe zdefiniowane w formie zaleceń.

Działania w zakresie ochrony klimatu akustycznego miasta w 2024 r.:

- przeprowadzono 12 pomiarów emitowanego hałasu w ramach kontroli interwencyjnej (ul. Gdańska 28a, ul. Transportowa 4, ul. Dąbrowa 21, ul. Grottgera 4, ul. Czarna Droga 11 - dwa pomiary, ul. Grunwaldzka 32, ul. Nakielska 65, ul. Curie-Skłodowskiej 33, ul. Śniadeckich 57, ul. Wrocławska 3, ul. Wyzwolenia 71),
- wydano 2 decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (ul. Dąbrowa 21, ul. Transportowa 4) w oparciu o stwierdzone przekroczenia w ramach wykonanych pomiarów w 2023 r. oraz z uwagi na brak skutecznych działań ze strony właściciela instalacji ograniczających ponadnormatywną emisję hałasu.

Edukacja ekologiczna

W mieście wytyczono sześć ścieżek dydaktycznych. Prowadzą one przez tereny o szczególnych walorach przyrodniczych, umożliwiając poznawanie miejskiej flory i fauny oraz zasad zrównoważonego gospodarowania przestrzenią. Ścieżki, dostępne dla wszystkich zainteresowanych, wspierają rozwój świadomości ekologicznej i zachęcają do aktywnego kontaktu z naturą.

Ścieżki dydaktyczne:

- Stary Kanał Bydgoski,
- Flis i Kanał Bydgoski,
- Pomniki Przyrody Centrum Bydgoszczy,
- W Parku Bydgoskiego Harcerstwa,
- W Parku Dolina Pięciu Stawów,
- Wokół Balatonu.

W 2024 r. realizowano liczne inicjatywy edukacyjne skierowane do mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży szkolnej. W ramach działań odbywały się konkursy, warsztaty, konferencje i akcje promujące postawy proekologiczne m.in. poprzez:

- Bydgoski Grant Ekologiczny – przyznano 62 granty spośród 66 złożonych wniosków. Granty dotyczyły:
 - ochrony atmosfery (9 grantów) – działania na rzecz poprawy jakości powietrza i świadomości ekologicznej,
 - zagospodarowania wód deszczowych (3 granty) – promocja zielono-niebieskiej infrastruktury,
 - redukcji śladu węglowego (7 grantów) – edukacja w szkołach i gospodarstwach domowych,
 - ochrony przyrody w mieście (43 granty) – działania na rzecz bioróżnorodności.
- Projekty edukacyjne:
 - Czy to SmoK, czy SmoG? – program dla przedszkoli i klas I-III, objęty patronatem Kuratorium Oświaty i Sanepidu, w którym uczestniczyły 24 placówki,

- Waga środowiska – projekt skupiony na celach zrównoważonego rozwoju, realizowany wspólnie z Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli, w który zaangażowało się 36 placówek,
- Mobilna Szkoła Recyklingu – projekt skierowany do najmłodszych, w zajęciach, które odbyły się w 85 przedszkolach, uczestniczyło łącznie 4 000 dzieci.
- Warsztaty i wydarzenia:
 - zajęcia przyrodnicze dla 73 przedszkolaków,
 - piknik ekologiczny Jak spowolnić zmiany klimatu, jak chronić powietrze (ok. 400 uczestników),
 - warsztaty o zapylaczach (473 uczniów z 6 placówek) oraz zajęcia o pszczołach (198 dzieci z 7 placówek) w ramach projektu BeePathNet,
 - akcja Czysta Bydgoszcz - Podejmij wyzwanie – mieszkańcy miasta zaangażowali się w sprzątanie przestrzeni publicznych, 3 013 uczestników,
 - konkursy zbiórkowe – 64 placówki zebrały łącznie 15 ton plastikowych nakrętek, a 54 placówki – 13,5 tony zużytych baterii,
 - EkoGala – w konkursie Ekoprzedszkole / Ekoszkola wyróżniono 42 przedszkola i 66 szkół, natomiast w inicjatywie Ekoaktywni wzięło udział 108 placówek,
 - Międzynarodowy Dzień Ziemi – w akcji wzięło udział 13 tys. osób z 64 placówek.
- Forum Ochrony Środowiska – XXIX edycja pod hasłem Przyroda dla dobrego klimatu w mieście zgromadziła 112 osób z 14 szkół. W programie znalazły się wykłady ekspertów (m.in. z UKW i Towarzystwa „Kawka”), quiz wiedzy oraz prezentacje szkolnych projektów Zielono nam.
- Kampania Czy wiesz, czym oddychasz? – realizowana w ramach programu LIFE, skierowana do uczniów ZS Chemicznych i XV LO. Przeprowadzono wykłady, konkurs Pogoda na SMOG, warsztaty z wykorzystaniem GIS, zajęcia edukacyjne.
- Projekt Ekokluby – skierowany był do bydgoskich klubów sportowych, które angażowały młodzież w sprzątanie miasta. Kluby zgłaszały zaśmiecone miejsca i sprzątały je. Każdy klub otrzymywał voucher o wartości 1 000 zł na zakup sprzętu sportowego. Przeprowadzono 38 akcji sprzątania z udziałem 311 osób.
- Sprzątanie Świata – w wydarzeniu uczestniczyły 43 placówki. Poza działaniami porządkowymi zorganizowały one szereg inicjatyw ekologiczno-edukacyjnych: warsztaty, wystąpienia, pogadanki, konkursy plastyczne, eko-pokazy mody, tworzenie kącików do segregacji odpadów

oraz wspólne wyjścia w teren z rodzicami. W akcji udział wzięło 19 tys. osób, odebrano 7,8 m³ odpadów.

- Mobilna Szkoła Recyklingu – autorski projekt Miasta, którego celem była edukacja w zakresie gospodarki odpadami prowadzona podczas warsztatów. Łącznie w zajęciach uczestniczyło 4 tys. przedszkolaków z 85 placówek oświatowych.
- Letnia Akademia Recyklingu – realizowana w lipcu i sierpniu w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej. Zorganizowano łącznie 14 spotkań, w których udział wzięło 450 osób.
- II Forum Wiślane w Fordonie – wydarzenie poświęcone adaptacji do zmian klimatu. Uczestnicy wzięli udział w edukacyjnych rejsach po Wiśle oraz otwartym forum edukacyjnym.

Miasto wsparło także 16 projektów ekologicznych, których tematyka obejmowała recykling, ochronę przyrody, segregację odpadów oraz zagospodarowanie przestrzeni. Wśród realizowanych projektów znalazły się m.in.: Łączy nas ekologia, Przedszkolne Ekoludki zakładają swoje ogródki, STOP spalaniu odpadów w gospodarstwach domowych, Świat oczami zwierząt, Razem dla ekologii, Jesionowa EkoSfera, O nasz wspólny dom zadbamy!, Kręci nas przyroda, kręci nas recykling, Zakładamy mini ogród jagodowy, Jesienne śmieciobranie, Eko Bydgoszcz, Save the world, W ogrodzie przedszkolnym zajęcia ekologiczne przeprowadzamy..., Czyste Rzeki Bydgoszczy, Ogrodowy upcykling, RecyFerie w Bibliotece na Błoniu. Uczestniczyło w nich ok. 26 000 osób. Partnerem wielu działań była spółka MKUO Pro-Natura Sp. z o.o.

Również Miejskie Wodociągi i Kanalizacja - sp. z o.o. realizowały różnorodne inicjatywy z zakresu edukacji ekologicznej, skierowane do dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Bydgoszczy. Wśród podejmowanych działań znalazły się m.in.:

- emisja programów edukacyjnych na antenie TVP Bydgoszcz: *Woda Bydgoska* oraz *Eko Opcja*,
- warsztaty dla nauczycieli szkół podstawowych i przedszkoli w zakresie zakładania i eksploatacji ogrodów deszczowych,
- spotkania edukacyjne i zielone lekcje prowadzone na terenie „Ścieżki edukacji ekologicznej”, utworzonej w oparciu o zabytkowe obiekty starej Hali Pomp i Wieży Ciśnień, a także możliwość obserwacji lokalnej fauny i flory w rejonie oczyszczalni ścieków „Fordon” w Łoskoniu,
- zajęcia edukacyjne w 11 placówkach oświatowych, w których uczestniczyło ponad 650 dzieci,

- kampanie informacyjne promujące odpowiedzialne postawy ekologiczne, realizowane pod hasłami: „Mądre oszczędzanie wody”, „Piję prosto z kranu”, „Czego nie wrzucamy do kanalizacji” oraz „Stop dla deszczówki w kanalizacji sanitarnej”.

Adaptacja miasta do zmian klimatu

Działania realizowane w 2024 r. związane z poprawą jakości powietrza, efektywnością energetyczną, rozwojem terenów zieleni, gospodarowaniem wodami opadowymi, mają także na celu ochronę klimatu i adaptację miasta do jego zmian. Do najważniejszych z nich należą:

- przystąpienie do realizacji projektu „Bydgoszcz zielono-niebieska. Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych”,
- zwiększenie powierzchni zieleni w mieście poprzez zagospodarowanie obszarów o niewielkich rozmiarach, zlokalizowanych w zwartej tkance miejskiej (rozszerzenie nawierzchni utwardzonych, wykonanie nasadzeń drzew i krzewów),
- regularna pielęgnacja drzew, ze szczególnym uwzględnieniem ich wieku i stanu w kontekście możliwości złamania/ przewrócenia się,
- konserwacja i utrzymanie wału przeciwpowodziowego Fordon-Łoskoń, chroniącego m.in. oczyszczalnię ścieków Fordon,
- rozbudowa Centralnego Systemu Alarmowania Miasta (zakup kolejnej syreny alarmowej),
- utrzymanie fontann, pergoli wodnej, kurtyn wodnych, ulicznych źródeł wody pitnej, rozdawanie wody pitnej przechodniom, zacienianie terenów rekreacyjno-sportowych,
- budowa kolejnej tężni solankowej na skwerze A. Bukoła,
- zakup naziemnych zbiorników deszczowych dla bydgoskich placówek oświatowych,
- wymiana ogrzewania nieekologicznego na ekologiczne,
- działania planistyczne obejmujące ochronę korytarzy przewietrzania miasta i korytarzy ekologicznych,
- działania informacyjno-edukacyjne dla mieszkańców o zagrożeniach związanych ze zjawiskami klimatycznymi oraz o podjętych i planowanych działaniach adaptacyjnych.

Efektywność tych działań mierzona jest poprzez rezultaty zaplanowane w **Planie adaptacji miasta Bydgoszczy do zmian klimatu do roku 2030**.

Tabela 128 Osiągnięte wielkości wskaźników celów miejskiego planu adaptacji do zmian klimatu

Wskaźnik	Wartość bazowa 2019 r.	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa
Liczba miejsc na wale przeciwpowodziowym, w przypadku, których podejmowano interwencje	0	0	0	0	0	spadek
Powierzchnia terenów zieleni urządzonej dostępnej dla mieszkańców [ha]	904,63	1 018,21	1 018,21	1 027,01	1 028,87	wzrost
Liczba interwencji związanych z podtopieniami po deszczach długotrwałych i nawałnych	3	9	25	12	12	spadek
Liczba dni w roku, w których wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla stężeń dobowych PM10 (norma 50 µg/m ³)	38 ^a 49 ^b	44 ^a 54 ^b	29 ^a 19 ^b	12 ^a 7 ^b	11 ^a 7 ^b	spadek
Liczba interwencji Straży Pożarnej w zakresie powalonych drzew, konarów	178	482	552	223 ^c	214	spadek
Odsetek miejskiego taboru publicznego wyposażonego w klimatyzację [%]	49	55	59	61	66	wzrost
Liczba zgonów spowodowanych	1 636	2 089	1 430	1 443	b.d.*	spadek

Wskaźnik	Wartość bazowa 2019 r.	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa
chorobami układu oddechowego i krążenia						
Liczba wyjazdów służb medycznych w dniach z wysoką temperaturą [l.]	8 633	5 212	5 748	7 192	9 207	spadek

^a Dane ze stacji pomiarowej Bydgoszcz, ul. Warszawska.

^b Dane ze stacji pomiarowej Bydgoszcz, Pl. Poznański.

^c Korekta danych Wydział Ochrony Środowiska UMB.

*Planowana publikacja danych w III kwartale 2025 r.

Wskaźniki osiągnięcia celów Strategii w Obszarze IV.

Tabela 129 Cel IV.1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
IV.1.1. Ład przestrzenny	Udział powierzchni miasta objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	37,4% (2018)	39,5%	39,8%	40,7%	44,6%	50% lub więcej
IV.1.2. Czyste powietrze	Roczna ocena jakości powietrza pod względem ochrony zdrowia (najniższa ocena wśród badanych parametrów)	Klasa C (2018)	Klasa C	Klasa C	Klasa C	Klasa A	Klasa B
IV.1.2. Czyste powietrze	Liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnego poziomu stężeń dobowych pyłu zawieszonego PM10 w ciągu roku: pl. Poznański (pomiar automatyczny)	85 (2018)	54	19	7	7	poniżej 35 dni
IV.1.2. Czyste powietrze	Liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnego poziomu stężeń dobowych pyłu zawieszonego PM10 w ciągu roku: ul. Warszawska (pomiar automatyczny)	81 (2018)	40	29	14	9	poniżej 35 dni

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
IV.1.3. Ochrona klimatu i adaptacja do zmian klimatu	Pojemność miejskich urządzeń do retencjonowania wody opadowej	10,8 tys. m ³ (2018)	11,6 tys. m ³	12,0 tys. m ³	37,5 tys. m ³	38,1 tys. m ³	45 tys. m ³
IV.1.3. Ochrona klimatu i adaptacja do zmian klimatu	Udział terenów zieleni: lasów, parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej oraz ulicznej w powierzchni miasta	36,9% (2018)	34,1%	34,3%	34,4%	b.d.*	utrzymanie poziomu
IV.1.3. Ochrona klimatu i adaptacja do zmian klimatu	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, z wyłączeniem innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne (dane liczone od 2020 r.)	—	24,8%**	37,2%	36,5%	45,4%	60%
IV.1.3. Ochrona klimatu i adaptacja do zmian klimatu	Roczna emisja CO ₂ z terenu całego miasta	2 518 907 Mg CO ₂ e (2018)	2 169 557 Mg CO ₂ e	2 096 120 Mg CO ₂ e	1 989 715 Mg CO ₂ e	1 955 039 Mg CO ₂ e	tendencja spadkowa

* Dane statystyki publicznej będą dostępne w III kwartale 2025 r.

** Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3.08.2021 r. zmieniono sposób obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Nowelizacja ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach z dnia 17.12.2020 r. zmieniła wysokość wskaźnika do osiągnięcia w 2021 r. i latach następnych.

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
IV.1.4. Wysoka jakość środowiska i zachowanie jego zasobów	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	26,0% (2018)	24,6%	24,6%	24,6%	b.d.*	utrzymanie poziomu
IV.1.4. Wysoka jakość środowiska i zachowanie jego zasobów	Potencjał ekologiczny rzeki Brdy (w pięciostopniowej skali, klasa I – bardzo dobry, klasa V – zły)	klasa II (2017)	b.d.**	klasa III	b.d.***	b.d.***	utrzymanie poziomu
IV.1.4. Wysoka jakość środowiska i zachowanie jego zasobów	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w ciągu roku	34,7 m ³ (2018)	35,4 m ³	35,4 m ³	35,7 m ³	b.d.****	poniżej 33 m ³
IV.1.4. Wysoka jakość środowiska i zachowanie jego zasobów	Udział odpadów posegregowanych w ogólnej ilości odpadów komunalnych (dane liczone od 2020 r.)	–	47,0%	45,6%	45,7%	44,2%	tendencja wzrostowa

*Dane statystyki publicznej będą dostępne w III kwartale 2025 r.

** Główny Inspektorat Ochrony Środowiska rozpoczął kolejny cykl badań dla punktu JCWP w 2022 r.

*** Główny Inspektorat Ochrony Środowiska rozpoczął kolejny cykl badań dla punktu JCWP (ocena potencjału zostanie wykonana w 2025 r.).

**** Dane statystyki publicznej będą dostępne w IV kwartale 2025 r.

OBSZAR V. NOWOCZESNY TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Transport

Dostępność zewnętrzna

Linie kolejowe przebiegające przez Bydgoszcz:

- **18** Kutno – Piła Główna,
- **131** Chorzów Batory – Tczew,
- **201** Nowa Wieś Wielka – Gdynia Port,
- **209** Kowalewo Pomorskie – Bydgoszcz Wschód,
- **356** Poznań Wschód – Bydgoszcz Główna.

Linia kolejowa nr 201, znana również jako magistrala węglowa, stanowi ważny element kompleksowej Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T). Jej znaczenie wynika z funkcji alternatywnego korytarza łączącego południe Polski z portami morskimi Trójmiasta, obsługującego zarówno ruch pasażerski, jak i towarowy. W 2024 r. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. podpisały umowy z wykonawcami robót budowlanych na odcinkach Kościerzyna – Somonino (linia nr 201) oraz Somonino – Kartuzy (linia nr 214). Inwestycje te realizowane są w ramach projektu Prace na alternatywnym ciągu transportowym Bydgoszcz - Trójmiasto, etap I i obejmują m.in. elektryfikację, modernizację infrastruktury torowej i przystankowej oraz budowę drugiego toru. Po zakończeniu prac prędkość pociągów pasażerskich na linii nr 201 wyniesie do 140 km/h, a towarowych – do 100 km/h, co znacząco podniesie efektywność transportu kolejowego. Ogłoszono również postępowanie przetargowe na modernizację stacji Maksymilianowo, gdzie krzyżują się linie kolejowe nr 201 oraz nr 131. Projekt zakłada przebudowę peronów, budowę przejścia podziemnego z windami oraz modernizację układu torowego, co pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa i sprawności ruchu kolejowego. Po zakończeniu modernizacji, linia nr 201 stanie się jednym z głównych szlaków transportowych łączących południe kraju z portami morskimi w Gdyni i Gdańsku.

Linia kolejowa nr 201 odgrywa kluczową rolę w koncepcji budowy terminala intermodalnego Bydgoszcz Emilianowo. Będzie to węzeł przeładunkowy stanowiący tzw. „suchy port”, zaplecze przeładunkowe dla portów morskich w Trójmieście, oparty o transport kolejowo-drogowy.

Terminal będzie zintegrowany z istniejącą infrastrukturą kolejową (linia nr 201) oraz drogową (droga krajowa nr 10 i planowana droga ekspresowa S10). Spółka Terminal Intermodalny Bydgoszcz Emilianowo, odpowiedzialna za przygotowanie inwestycji, została postawiona w stan likwidacji decyzją nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników, ze względu na brak środków finansowych na kontynuowanie działalności. W odpowiedzi na tę sytuację Rada Miasta Bydgoszczy wystosowała apel do Ministra Rolnictwa, Ministra Infrastruktury, Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego o wsparcie dla budowy terminala. W dniu 30.10.2024 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Urzędu Miasta Bydgoszczy, Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna Sp. z o.o., Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, PKP PLK S.A. i BPPT Sp. z o.o., którzy zadeklarowali wolę kontynuacji projektu w nowej formule prawnej.

Choć Bydgoszcz nie została uwzględniona jako węzeł sieci bazowej w zaktualizowanym rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego dotyczącym TEN-T przyjętym w 2024 r., linia kolejowa nr 201 przebiegająca przez miasto pozostaje elementem sieci kompleksowej.

W 2024 r. kontynuowane były działania związane z rewitalizacją linii nr 356 od granicy województwa do Kcyni. Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego zatwierdził projekt robót geologicznych, a Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla tego przedsięwzięcia. Ponadto PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. ogłosiły przetarg na modernizację linii kolejowej nr 356, na odcinku od stacji Wągrowiec do granicy województwa wielkopolskiego. Żadna ze złożonych ofert nie mieściła się w planowanym budżecie.

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. podpisały umowę z wykonawcą na realizację zadania Budowa mijanki Bydgoszcz Fordon na linii nr 209 Kowalewo Pomorskie - Bydgoszcz Wschód. Inwestycja zakłada odbudowę stacji Bydgoszcz Fordon, zamkniętej w 1997 r. w wyniku wstrzymania ruchu pociągów towarowych i likwidacji ładowni. W ramach inwestycji przewidziano przebudowę istniejącego peronu oraz budowę nowego peronu. Modernizacja układu torowego i sieci trakcyjnej umożliwi mijanie się pociągów prowadzonych zarówno trakcją spalinową, jak i elektryczną. Dodatkowo, w sąsiedztwie ul. Fordońskiej powstanie nowy przystanek kolejowy – Bydgoszcz Stary Fordon. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska wszczęła postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla tego przedsięwzięcia.

W 2024 r. uruchomiono nowe międzynarodowe połączenie kolejowe między Bydgoszczą a Pragą, obsługiwane przez PKP Intercity i České Dráhy.

Bydgoszcz stanowi istotny węzeł komunikacyjny w ruchu drogowym, obsługiwanym przez ciągi transportowe o randze międzynarodowej, krajowej, regionalnej oraz lokalnej.

Drogi krajowe:

- S5** S7 (Ostróda) - A1 (Nowe Marzy) - Bydgoszcz - A2 (Poznań Wschód) - A2 (Poznań Zachód) - Leszno - A8 (Wrocław) - S8 (Sobótka) - Świdnica - S3 (Bolków)
- S10** A6 (Szczecin) - Piła - Bydgoszcz - Toruń - Płock - Naruszewo
- DK10** Granica państwa - Lubieszyn - Szczecin - Stargard - Piła - S5 Węzeł „Bydgoszcz Zachód” - Węzeł „Bydgoszcz Błonie”) - Wypaleniska - Przyłubie - Toruń - Lipno - Sierpc - Płońsk
- DK25** Bobolice - Biały Bór - Człuchów - Sępólno Krajeńskie - Koronowo - Bydgoszcz (węzeł „Bydgoszcz Opławiec” - Węzeł „Bydgoszcz Południe”) - Inowrocław - Strzelno - Ślesin - Konin - Kalisz - Ostrów Wielkopolski - Antonin - Droga 8 (Węzeł „Oleśnica Północ”)
- DK80** Droga 5 (Węzeł „Bydgoszcz Zachód”) - Bydgoszcz - Toruń - Droga 1 (Węzeł „Lubicz”)

Drogi wojewódzkie:

- DW223** Droga 238 (Bydgoszcz) - Droga 5 (Węzeł Bydgoszcz Błonie)
- DW232** Droga 80 (Bydgoszcz) - Droga 239 (Bydgoszcz)
- DW238** Droga 5 (Węzeł „Bydgoszcz Opławiec”) - Droga 239 (Bydgoszcz)
- DW239** Droga 5 (Węzeł „Bydgoszcz Północ”) - Bydgoszcz - Droga 10 (Węzeł „Bydgoszcz Południe”)
- DW256** Droga 5 (Trzeciewiec) - Włóki - Bydgoszcz
- DW549** Fordon - Rzeka Wisła - Droga 551 (Strzyżawa)

Ważną inwestycją jest budowa drogi ekspresowej S10, która w docelowym kształcie połączy Warszawę ze Szczecinem, łącząc trasy szybkiego ruchu: A1, A6, S3, S5, S11. W 2024 r. wydane zostało zezwolenie na realizację inwestycji drogowej dla odcinka od węzła Bydgoszcz Południe do węzła Bydgoszcz Park Przemysłowy (wcześniej Emilianowo) obejmującego również rozbudowę DK25 w województwie kujawsko-pomorskim. Planowane oddanie do użytku nowego odcinka to drugi kwartał 2026 r. Na pozostałych odcinkach drogi ekspresowej S10, przebiegających od Emilianowa do Torunia, wykonawcy kontynuowali końcowe prace projektowe oraz działania związane z uzyskiwaniem decyzji administracyjnych, niezbędnych do rozpoczęcia robót budowlanych.

W 2024 r. Rada Miasta Bydgoszczy wystosowała **apel do Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie priorytetowej budowy drogi ekspresowej S10** oraz poparcia dla projektu drogi ekspresowej „VIA POMERANIA”. Projekt „VIA POMERANIA” obejmuje trasę Ustka-Słupsk-Bytów-Chojnice-Sępólno Krajeńskie-Bydgoszcz-Inowrocław z możliwością dalszego połączenia z autostradą A2. Realizacja tej drogi poprawi nie tylko komunikację pomiędzy Pomorzem a Kujawami, ale również wzmocni strategiczne znaczenie Bydgoszczy oraz regionu w wymiarze gospodarczym i obronnym. Powstał Parlamentarny Zespół ds. Budowy Drogi Ekspresowej (Słupsk, Chojnice, Tuchola, Bydgoszcz, Inowrocław, Konin, Kalisz). W jego skład weszli parlamentarzyści reprezentujący Ziemię Bydgoską – Włodzisław Giziński, Piotr Król, Magdalena Łośko i Ryszard Brejza.

Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. jest jedynym międzynarodowym portem lotniczym w województwie kujawsko-pomorskim. Po okresie pandemii Covid-19 trwa odbudowywanie ruchu pasażerskiego. W 2024 r. liczba obsłużonych pasażerów wzrosła w stosunku do 2021 r. o 269%, a w stosunku do 2023 r. utrzymuje się na tym samym poziomie (wzrost o 0,8%). Lotnisko posiada również infrastrukturę ważną z punktu widzenia militarnego, dzięki czemu pełni rolę stałego partnera Wojskowych Zakładów Lotniczych nr 2.

Stale połączenia lotnicze:

- Warszawa (Polska),
- Kraków (Polska),
- Londyn Stansted (Wielka Brytania),

- Bristol (Wielka Brytania),
- Birmingham (Wielka Brytania),
- Dublin (Irlandia),
- Londyn Luton (Wielka Brytania).

Czarterowe połączenia lotnicze:

- Antalya (Turcja),
- Burgas (Bułgaria),
- Heraklion (Grecja),
- Rodos (Grecja),
- Marsa Alam (Egipt),
- Majorka (Hiszpania).

Uruchomienie nowych połączeń wakacyjnych do Hiszpanii i Egiptu oraz zwiększenie liczby połączeń spowodowało, że na bydgoskim lotnisku w 2024 r. odprawiono rekordową liczbę pasażerów w ruchu czarterowym, 88 662 osoby (wzrost o 47% w porównaniu z 2023 r.). Ogłoszono także wprowadzenie dwóch nowych połączeń regularnych w 2025 r.: do niemieckiego hubu przesiadkowego we Frankfurcie i do hiszpańskiego Alicante.

Tabela 130 Podstawowe informacje w zakresie ruchu lotniczego

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba pasażerów obsłużonych na bydgoskim lotnisku	99 303	253 361	366 067	366 355
Operacje lotnicze ogółem	1 153	2 153	2 704	2 677
Stałe połączenia z portami zagranicznymi	5	6	5	5
Stałe połączenia z portami krajowymi	2	2	2	2
Połączenia czarterowe	1	2	4	6

Źródło: Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.

Ponadto Port Lotniczy Bydgoszcz zrealizował szereg działań wspierających rozwój sektora MRO (Maintenance, Repair and Overhaul), który koncentruje się na serwisowaniu statków

powietrznych. Lotnisko planuje stworzenie europejskiego węzła serwisowego. W zakresie sektora CARGO, Spółka uzyskała pozwolenie na prowadzenie magazynu czasowego składowania i rozszerzyła współpracę z firmami logistycznymi, Morską Agencją Gdynia oraz Far Logistics Poland. Dzięki współpracy z Polskimi Liniami Lotniczymi LOT, przesyłki cargo realizowane są na trasie Warszawa-Bydgoszcz-Warszawa.

Transport w mieście

Sieć dróg w 2024 r. wynosiła 761,32 km. Na 1 km² powierzchni miasta przypadło 4,33 km dróg publicznych.

Tabela 131 Długość dróg w Bydgoszczy

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Drogi ogółem (w km)	761,41	761,56	761,49	761,32
Udział dróg o nawierzchni utwardzonej w drogach ogółem (w %)	75,2	75,6	75,7	76,8
Układ podstawowy (w km)	184,08	184,12	183,70	183,69
Układ podstawowy, drogi krajowe	19,37	19,37	19,37	19,37
Układ podstawowy, drogi wojewódzkie	32,16	32,24	38,71 ^a	38,71
Układ podstawowy, drogi powiatowe	132,56	132,52	125,62 ^a	125,61
Układ obsługujący (w km)	577,33	577,43	577,80	577,64
Układ obsługujący, drogi gminne	577,33	577,43	577,80	577,64

^a Różnice w długości dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych wynikają ze zmian w kategoryzacji odcinków dróg S5, S10, DK25, ul. Nakielskiej i ul. Łochowskiej.

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy

W 2024 r. po raz pierwszy od kilku lat spadła liczba zarejestrowanych w mieście pojazdów, a wskaźnik liczby samochodów osobowych na 1 000 mieszkańców wyniósł 562. Spadek ten wynika ze zmian w przepisach dotyczących rejestracji pojazdów. Z dniem 10.06.2024 r. wygasły decyzje o rejestracji pojazdów wydane przed 14.03.2005 r. dla pojazdów bez ważnych badań technicznych i ubezpieczenia OC przez ponad 10 lat. W Bydgoszczy wygaszono 80 951 decyzji.

Tabela 132 Liczba zarejestrowanych pojazdów

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Pojazdy ogółem, w tym:	291 641	297 146	302 527	230 739
samochody osobowe	225 443	229 063	233 117	182 023
autobusy	1 404	1 425	1 444	843
samochody ciężarowe	31 775	31 812	32 050	22 692
jednoślady (motorowery i motocykle)	19 466	19 964	20 465	12 847
naczepy i przyczepy	7 498	7 666	7 844	6 132
pozostałe pojazdy	6 055	7 216	7 607	6 202
Pojazdy ogółem na 1 000 mieszkańców	873	900	927	712
Samochody osobowe na 1 000 mieszkańców	675	694	714	562

Źródło: Wydział Upnień Komunikacyjnych Urzędu Miasta Bydgoszczy

Pojazdy:

- **1 311** pojazdów na 1 km² pow. miasta,
- **1 034** samochody osobowe na 1 km² pow. miasta.

Bydgoszczanie najczęściej podróżowali samochodami osobowymi napędzanymi benzyną (51% wszystkich samochodów osobowych). Na drugim miejscu znajdowały się samochody napędzane olejem napędowym (29%), a na trzecim gazem LPG (14%).

W Bydgoszczy funkcjonuje Strefa Płatnego Parkowania, podzielona na 3 podstrefy i obejmuje 4 257 miejsc parkingowych. Opłaty za parkowanie pojazdów w SPP obowiązują od poniedziałku do piątku, w godzinach 8.00-17.00. W 2024 r. rozpoczęto przygotowania do rozszerzenia SPP, mającego na celu poprawę rotacji pojazdów oraz zwiększenie dostępności miejsc parkingowych w centralnych dzielnicach miasta. Podpisano umowę z wykonawcą robót i rozpoczęto montaż nowych parkometrów, które umożliwią płatność gotówką, kartą oraz za pomocą aplikacji mobilnych.

W mieście dostępne są również parkingi w systemie Park & Ride (Parkuj i Jedź). W Bydgoszczy funkcjonuje 5 tego typu parkingów położonych przy węzłach komunikacyjnych: Las Gdański, Rondo Kujawskie, Węzeł Zachodni, Pętla Przylesie oraz wielopoziomowy parking na ul. Grudziądzkiej. Łącznie system Park & Ride obejmuje 780 miejsc. Bilet uzyskany na parkingu pozwala na bezpłatne podróżowanie komunikacją miejską zarówno kierowcy, jak i pasażerom auta. Dostępna bezpłatna aplikacja Park & Ride Bydgoszcz umożliwia sprawdzenie zasad parkowania, zajętości parkingów oraz rozkładów jazdy.

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej i tramwajowej

Najważniejsze inwestycje realizowane w 2024 r.:

1. Zakończono budowę trasy tramwajowej łączącej ul. Fordońską z ul. Toruńską wraz z rozbudową układu drogowego oraz przebudową infrastruktury transportu szynowego – wykonano m.in. przebudowę i rozbudowę istniejących torowisk tramwajowych na ulicach: Perłowej, Toruńskiej, Fordońskiej, budowę 2 nowych mostów drogowych oraz torowisk tramwajowych w ciągu ul. Kazimierza Wielkiego, remont zachodniego mostu drogowego, przebudowę oraz rozbudowę istniejącego układu drogowego w rejonie ulic: Perłowej, Toruńskiej, Kazimierza Wielkiego, Oliwskiej, Ławskiej, Fordońskiej, Łęczyckiej oraz Łuczniczki.
2. W ramach zamówionych 40 tramwajów Swing od PESA Bydgoszcz S.A. włączono do eksploatacji 14 tramwajów długich, które zostały wyposażone w pakiet eksploatacyjno-naprawczy.
3. W ramach zadania dotyczącego przebudowy torowiska tramwajowego na ul. Toruńskiej na odcinku od ul. Kazimierza Wielkiego do zajezdni MZK, rozpoczęto roboty budowlane obejmujące odcinek od ronda Toruńskiego do ul. Spokojnej. Wykonano również dokumentację projektową oraz podpisano umowę z wykonawcą na realizację robót na odcinku od ul. Kazimierza Wielkiego do okolic ul. Równej.
4. W ramach zadania dotyczącego rozbudowy ul. Solskiego wraz z budową trasy tramwajowej na odcinku od ronda Kujawskiego do skrzyżowania z ul. Kossaka/ul. Piękną uzyskano decyzję środowiskową dla nowej trasy tramwajowej na Szwederowie. Trwa sporządzanie dokumentacji projektowej.
5. Kontynuowano prace projektowe nad dokumentacją aplikacyjną dla pierwszego etapu linii tramwajowej na ul. Solskiego (od ronda Kujawskiego do projektowanej pętli tramwajowo-autobusowej przy ul. Bielickiej) oraz przebudowy pętli „Las Gdański”.

6. Przygotowywano materiały przetargowe budowy trasy tramwajowej w ciągu ul. Chocimskiej łączącej ul. Gdańską z dworcem kolejowym Bydgoszcz Główna oraz w ciągu al. Wyszyńskiego łączącej Rondo Fordońskie z pętlą tramwajową Bielawy.
7. Przebudowano ul. Łęczycką na odcinkach od ul. Fordońskiej do ul. Skłodowskiej-Curie oraz od ul. Skłodowskiej-Curie do ul. Kamiennej.
8. Przebudowano ul. Pod Skarpą (od ul. Sybiraków do ul. Korfanteo), ul. Pogodną i ul. Syrokomli.
9. Kontynuowano realizację wieloletniego programu utwardzania ulic gruntowych:
 - dokończono utwardzanie ulic, na których prace rozpoczęto w 2023 r.: Pokładowa, Indycza, Mewia, Masztowa, Sępia, Gołębia, Wodna i Piaski (dodatkowo utwardzone zostało skrzyżowanie z ul. Szamarzewskiego),
 - zakończono budowę ul. Koguciej oraz prowadzono prace przygotowawcze dla ul. Podhalańskiej, ul. Kudowskiej, ul. Krynickiej, natomiast w 2025 r. zaplanowano przeprowadzenie przetargu na opracowanie dokumentacji projektowej dla ul. Pszczelnej,
 - podpisano umowy na realizację w formule „zaprojektuj i zbuduj” dla ulic: Gościeradzkiej, Bortnowskiego i Gradowej – w grudniu przekazano teren budowy,
 - zabezpieczono środki finansowe na zlecenie prac przy ulicach: Maciejowickiej, Krzywej, Kotwicowej i Podleśnej,
 - wykonano stabilizację nawierzchni ulic gruntowych betonowymi elementami przepuszczalnymi (płyty ażurowe lub ekokostka) na ulicach: Kętrzyńska, Igłasta, Młynarska, Orzechowa, Czorszyńska, Krańcowa, Wieśniacza, Kilowa, Kolibrowa, Indycza + sięgacz Łabędzia, Piaski, Wodna, Gołębia, Mewia, Sępia, Masztowa, Pokładowa oraz prowadzono prace projektowe dla ulic: Palisandrowa, Akacyjowa, Owocowa, Sławikowa, Opalowa, Złota, Piastowa, Tuwima, Ostrygowa, które zaplanowano do utwardzenia w 2025 r.
10. W ramach BBO utwardzono płytami ażurowymi ulice: Saską (na odcinku od ul. Góralskiej do ul. Warneńczyka), Spółdzielczą (łącznik ul. Pionierów z ul. Spółdzielczą), Piaśnicką (trwa procedura przetargowa), natomiast ul. Gersona będzie realizowana w 2025 r.
11. W ramach Programu Inicjatyw Lokalnych 25/75 przebudowano ul. Trägerów oraz ul. Strzegowską.
12. Kontynuowano prace projektowe dla przebudowy ul. Nakielskiej (odcinek od ul. Lisiej do ul. Bronikowskiego).
13. Ogłoszono przetarg na budowę układu drogowego wokół nowej siedziby Akademii Muzycznej.

Prace powiązane są z remediacją gruntu. Od strony ul. Gdańskiej oraz ul. Kamiennej powstaną ulice dojazdowe z zielenią, chodnikami i miejscami postojowymi.

14. Przygotowywano dokumentację projektową (etap projekt budowlany) dla rozbudowy trasy Wschód-Zachód na odcinku od ul. Łęczyckiej do ul. Lelewela.

15. Wykonano naprawę nasypu mostu Pomorskiego od strony hotelu Słoneczny Młyn oraz wybrano wykonawcę opracowania koncepcji projektowej nowego mostu Pomorskiego.

16. Przeprowadzono rewitalizację:

- Rybiego Rynku – dawny parking przebudowano na plac przeznaczony dla ruchu pieszego,
- ulic: Pod Blankami, Jana Kazimierza, Przysiężce, Malczewskiego, Zaulek, Grodzka, Przy Zamczysku,
- Placu Kościeleckich, który pełni rolę ważnego węzła przesiadkowego.

17. Prowadzono prace naprawcze na moście Bernardyńskim w związku z wykryciem awarii stalowego przegubu mostu.

Infrastruktura rowerowa

Drogi rowerowe (km):

- **116,7** ścieżki liczone po jednej stronie drogi,
- **140,7** ścieżki liczone po dwóch stronach drogi,
- **0,8** dróg rowerowych na 1 km² pow. miasta.

Miasto sukcesywnie rozbudowuje infrastrukturę rowerową. Wszystkie inwestycje rowerowe były konsultowane ze środowiskiem rowerzystów, a także uwzględniano kolejność realizacji zadań wskazywaną przez Zespół ds. Polityki Rowerowej Miasta Bydgoszczy.

Najważniejsze inwestycje rowerowe realizowane w 2024 r.:

- zrealizowano pierwszy odcinek Wielkiej Pętli Fordonu (ul. Wierchowa i ul. Geodetów),
- oddano do użytku ścieżki rowerowe wzdłuż nowych mostów Kazimierza Wielkiego,
- realizowano prace przy budowie brakujących odcinków dróg rowerowych w rejonie ul. Magnuszewskiej,
- podpisano umowę na budowę nowej infrastruktury rowerowej:
 1. po południowej stronie ul. Fordońskiej od ul. Sochaczewskiej do ul. Wiślanej, gdzie

kluczowym elementem inwestycji jest budowa wiaduktu pieszo-rowerowego nad linią kolejową nr 201,

2. od pętli Tatrzańskie wzdłuż ul. Pelplińskiej, ul. Wyzwolenia i ul. Sudeckiej do granicy miasta, co spowoduje połączenie rowerowe Osielska z Fordonem,

3. po obu stronach ul. Sułkowskiego od ul. Kamiennej do ronda Żołnierzy Górników oraz jednokierunkowego pasa rowerowego od ul. Chodkiewicza w stronę ul. Cichej,

- podpisano umowę na zaprojektowanie tras wzdłuż ulic: Pod Skarpą (od ul. Zamczysko do granicy miasta), Petersona, Kolbego (od ul. Kormoranów do granicy miasta), Wyzwolenia (od ul. Sudeckiej do granicy miasta), Krasińskiego, Markwarta, Sieńki, Moniuszki, Curie-Skłodowskiej i Łęczyckiej,
- realizowano opracowanie koncepcji (Programów Funkcjonalno-Użytkowych) dla tras wzdłuż ulic: Wojska Polskiego od węzła Szarych Szeregów do Chemicznej oraz Glinki od Dąbrowy do wjazdu na teren BPPT (prace zakończono)
- ogłoszono przetarg na realizację w formule zaprojektuj i wybuduj drogi rowerowej w ul. Kieleckiej (Smoleńska – Toruńska wraz z połączeniem do Spornej), jednak przetarg został unieważniony.
- uzupełniono metropolitalną ścieżkę rowerową z Trzyszczyna do Bożenkowa o fragment przebiegający po terenie miasta na osiedlu Janowo (od ul. Biwakowej do mostu na Brdzie). Po przebudowie mostu przez Zarząd Dróg Wojewódzkich droga rowerowa zyska ciągłość na całym odcinku, co pozwala na bezpieczne i wygodne połączenie Bydgoszczy z Koronowem,
- przeprowadzono konsultacje społeczne nowej drogi rowerowej przy ul. Glinki na odcinku od ul. Dąbrowa do pętli autobusowej, która połączy istniejące trasy na Wyżynach z BPPT oraz dotyczące lokalizacji dla 500 nowych stojaków rowerowych,
- w ramach BBO przeprowadzono przetarg na budowę rowerowego miasteczka przy SP nr 46 przy ul. Zdrowotnej oraz podpisano umowę z wykonawcą dokumentacji projektowej toru rowerowego typu pumtrack, który powstanie obok Orlika przy ZSH przy ul. Głowackiego.

W mieście funkcjonują samoobsługowe stacje wypożyczalni rowerów. Pierwsze 30 minut wypożyczenia jest bezpłatne, a system oferuje cztery taryfy: miejską oraz trzy turystyczne (8 h, 12 h i 24 h). W 2024 r. system Bydgoskiego Roweru Aglomeracyjnego został rozbudowany o 6 stacji rowerowych: Rondo Maczka (przy Orlenie), Nad Torem/Karolewska (przy markecie Polo), Modrzewiowa/Sułkowskiego (przy Dworcu Bydgoszcz Leśna), Rondo Toruńskie (przy ul. Bełzy),

Grunwaldzka/Filtrowa, Inowrocławska/Bielicka. Dostępność rowerów można sprawdzić w dedykowanej aplikacji (Freebike2) i na stronie internetowej. Pomimo corocznego spadku liczby wypożyczeń, w 2024 r. odnotowano niewielki spadek (1,5%) w porównaniu z 2023 r. Zauważalny jest natomiast duży wzrost liczby zarejestrowanych użytkowników o 85%, z 3 964 do 7 333 osób. Bezpłatne podróże stanowiły 81% wszystkich wypożyczeń.

Tabela 133 System Bydgoskiego Roweru Aglomeracyjnego

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Stacje ogółem:	56	56	56	62
stacje dobudowane w danym roku	0	0	0	6
stacje sponsorskie	3	3	3	9
Liczba rowerów do dyspozycji użytkowników	489	420	400	389
Liczba jazd na 1 rower w sezonie	119	139	75	76
Łączna liczba wypożyczeń rowerów w sezonie	58 150	55 849	30 070	29 623

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy

Tabela 134 Najpopularniejsze stacje rowerowe

Wyszczególnienie	Liczba wypożyczeń	Liczba zwrotów
Dworzec PKP	1 342	1 267
Wojska Polskiego/L. Kaczyńskiego	1 201	1 140
Plac Teatralny	1 045	1 126

W Bydgoskim Centrum Informacji istniała także możliwość wypożyczenia rowerów towarowych cargo ze wspomaganie elektrycznym.

Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej wraz z Zespołem do spraw polityki rowerowej, opracował **Mapę Rowerową Bydgoszczy 2024** – szczegółowy plan miasta, uwzględniający istniejące drogi rowerowe, ciągi pieszo-rowerowe, pasy i kontrapasy rowerowe. Zaznaczono również ważniejsze przejazdy rowerowe, lokalizacje samoobsługowych stacji naprawy rowerów oraz BRA. Mapa została opublikowana zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej zdmikp.bydgoszcz.pl.

Bydgoscy społecznicy, we współpracy z Miastem opracowali internetową mapę **Trasy Rowerowe Okolic Bydgoszczy** dostępną pod adresem troby.pl. Mapa zawiera trasy rowerowe prowadzące przez Bydgoszcz oraz okoliczne miejscowości. Użytkownicy mogą pobrać przebieg danej trasy w formacie GPX i wczytać do smartfona lub urządzenia nawigacyjnego.

W 2024 r. Miasto po raz trzeci przystąpiło do ogólnopolskiego Badania Klimatu Rowerowego, organizowanego przez stowarzyszenie samorządowe Polska Unia Mobilności Aktywnej. Badanie miało na celu ocenę warunków korzystania z rowerów w mieście, a wyniki posłużą do stworzenia Rankingu Miast i Gmin Przyjaznych Rowerzystom. Dodatkowo, po raz drugi Miasto zorganizowano akcję Do pracy jadę rowerem w ramach Europejskiego Tygodnia Mobilności. Konkurs skierowany był do firm działających na terenie Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz oraz ich pracowników, zachęcając ich do codziennej jazdy na rowerze.

Infrastruktura ruchu pieszego

W 2024 r. w Bydgoszczy wyremontowano łącznie 11 138,92 m² chodników w 88 lokalizacjach. Remonty te miały na celu poprawę jakości nawierzchni chodników oraz dostosowanie ich do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością. Przeprowadzono remonty nawierzchni chodników:

- w lokalizacjach wskazanych przez mieszkańców w aplikacji „Dbamy o Bydgoszcz” m.in.: ul. Curie-Skłodowskiej (łącznie), ul. Dmowskiego, ul. Seminaryjna, ul. Chłodna, ul. Łukasiewicza, ul. Bałtycka (przejście dla pieszych z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych), ul. Galla Anonima (podjazd dla osób z niepełnosprawnościami),
- w oparciu o Bydgoski Budżet Obywatelski m.in.: ul. Ks. Piotra Skargi, ul. Mazowiecka, ul. Królowej Jadwigi, ul. Emilii Plater i ul. Krakowską, ul. Stawowej, ul. Ks. I. Skorupki, schody przy cmentarzu Bohaterów Bydgoszczy,
- w ramach większych inwestycji drogowych m.in. wzdłuż ul. Łęczyckiej, ul. Pod Skarpą, ul. Pelplińskiej, ul. Twardzickiego, ul. Wierchowej, ul. Geodetów.

Zastosowano historyczny wzór układania chodników np. na ul. Królowej Jadwigi oraz w trakcie przebudowy ulic wokół Starego Rynku: Grodzkiej, Pod Blankami, Przysiężce, Przy Zamczysku, Rybim Rynku czy Placu Kościeleckich.

Bezpieczeństwo na drogach

W Bydgoszczy w 2024 r. odnotowano wzrost liczby wypadków drogowych o 14,3% oraz kolizji drogowych o 6,1% w porównaniu do roku poprzedniego. Zwiększyła się także liczba osób zabitych i rannych. Współczynnik wypadków na 1 000 mieszkańców osiągnął najwyższy poziom w ciągu ostatnich czterech lat.

Tabela 135 Wypadki i kolizje drogowe

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Wypadki drogowe ogółem:	123	123	119	136
zabici	2	11	4	11
ranni	146	141	133	145
Kolizje drogowe	5 292	4 545	4 565	4 844
Ofiary śmiertelne na 100 wypadków drogowych	1,6	8,9	3,4	8,1
Wypadki na 1 000 mieszkańców	0,37	0,37	0,36	0,42

Źródło: GUS, Komenda Główna Policji

Realizowano wiele zadań poprawiających bezpieczeństwo m.in.:

- doświetlano 32 przejścia dla pieszych: ul. Akademicka/ul. Pałubickiego; ul. Inowrocławska/ul. Leszczyńskiego; ul. Inowrocławska/ul. Skorupki; ul. Inowrocławska/ul. Ciechocińska; ul. Ujejskiego/ul. Polna; ul. Poznańska/ul. Wierzbickiego; ul. Poznańska/ul. Św. Trójcy; ul. Gdańska/ul. Dwernickiego; ul. Gdańska/ul. Leśna; ul. Czerwonego Krzyża/ul. Władysława IV; ul. Morska 4a; ul. Przemysłowa 26, ul. Powstańców Wlkp. 63; ul. Skarżyńskiego 7; ul. Swobodna/ul. Piłsudskiego; ul. Szpitalna/ul. Modrakowa; ul. Szubińska/ul. Schulza; ul. Paderewskiego przy Filharmonii; ul. Romanowskiej przy Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 2; ul. Fabryczna/ul. Składowa; ul. Poznańska/przy Kwadracie; ul. Bałtycka 59; ul. Chocimska/ul. Kościuszki; ul. Wyzwolenia/ul. Styki; ul. Głowackiego 51; ul. Glinki 153; ul. Kasztelańska/ul. Mączna; ul. Konopnickiej/ul. Ugory; ul. Filtrowa 27 przy Żabce; ul. Poznańska/ul. Chwykowo; ul. Grudziądzka/ul. Teskowej; ul. Wyzwolenia 31,
- uruchomiono sygnalizacje świetlne: Fordońska/Magazynowa, Wojska Polskiego (w miejscu

zlikwidowanej kładki), Nakielska/Stawowa i Sułkowskiego/Czerkaska,

- w ramach BBO doświetlono przejścia na: ul. Kolbego od ul. Waleniowej do ul. Rekinowej na Osowej Górze oraz wykonano oświetlenie przejścia między ul. Karpacką i ul. Beskidzką na Wzgórzu Wolności,
- zrealizowano budowę przystanków wiedeńskich na ul. Gdańskiej przy Placu Praw Kobiet oraz przy Placu Wolności,
- podpisano umowę z wykonawcą dokumentacji projektowej przebudowy przejścia podziemnego pod rondem Jagiellonów,
- wybudowano wyniesione skrzyżowania oraz progi zwalniające, które były częścią budowy lokalnych ulic np. ul. Pod Skarpą,
- wybudowano barierę sprężystą w pasie drogowym ul. Armii Krajowej na odcinku między ul. Gdańską i ul. Zamczysko,
- wprowadzono przejścia sugerowane (nieoznakowane, ale dostosowane technicznie miejsce, które umożliwia pieszym przekraczanie jezdni, drogi dla rowerów lub torowiska) szczególnie na ulicach jednokierunkowych.

Kolejne działania zmierzające do zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie miasta uzgadniane są na spotkaniach Zespołu do działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego Miasta Bydgoszczy. W 2024 r. Zespół m.in. opracował koncepcję wprowadzenia strefy ograniczonej prędkości do 30 km/h w obszarze ograniczonym ulicami Leszczyńskiego, Solskiego, Bielicką i Inowrocławską, opiniował projekty przebudowy odcinków ul. Dwernickiego, analizował działanie sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Fordońska przy ul. Bałtyckiej, w celu poprawy płynności ruchu i bezpieczeństwa pieszych.

Komunikacja publiczna

Bydgoską sieć komunikacji publicznej w 2024 r. tworzyło 11 linii tramwajowych oraz 49 stałych linii autobusowych, w którą włączonych było 969 przystanków.

Tabela 136 Sieć tramwajowa

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba linii tramwajowych	11	10	11	11

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Długość torowiska (pojedynczy tor w km)	92,0	92,0	93,2	93,2
Długość czynnych tras komunikacyjnych (w km)	40,5	40,5	41,1	41,1
Długość linii (w km)	126,0	116,9	140,2	140,1

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy

Tabela 137 Linie i trasy autobusowej komunikacji miejskiej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba linii ogółem	46	48	48	49
Liczba linii MKK Sp. z o.o.:	35	37	37	38
Miejskie ogółem:	25	25	25	25
miejskie dzienne (zwykłe)	19	19	19	19
miejskie nocne	6	6	6	6
aglomeracyjne	10	12	12	13
Liczba linii Mobilis Sp. z o.o., linie miejskie dzienne	11	11	11	13
Długość czynnych tras komunikacyjnych (w km)	295,7	360,0	362,5	369,0
Długość linii ogółem (w km)	717,2	751,0	759,2	769,8
w tym Długość linii aglomeracyjnych	177,4	206,8	220,6	223,3
Udział linii aglomeracyjnych w długości linii autobusowych ogółem w %	24,7	27,5	29,1	29,0
Długość linii autobusowych MKK Sp. z o.o. (w km):	591,5	625,2	633,2	641,1
Długość linii autobusowych miejskich MKK Sp. z o.o. ogółem, w tym:	414,1	418,4	412,6	417,8
miejskie dzienne (zwykłe)	272,1	271,8	271,6	271,5
miejskie nocne	142,0	146,7	141,0	146,3
aglomeracyjne	177,4	206,8	220,6	223,3

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Długość linii autobusowych IREX-TRANS/Mobilis Sp. z o.o. (w km), wyłącznie linie miejskie dzienne	125,7	125,8	125,9	157,2 ^a

^a Liczone wraz z liniami 68 i 74, które od 2024 r. częściowo obsługuje Mobilis Sp. z o. o.

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy

Trasy linii autobusowych międzygminnych:

- 40 Niepodległości (Pętla) – Ostromecko,
- 41 Dworzec Leśne – Wudzyn,
- 42 Błonie – Kruszyn Krajeński – Błonie,
- 90 Garbary – Łochowice/Nakielska/Zajęcza (Pętla),
- 91 Błonie – Przyłęki,
- 92 Błonie – Łochowo,
- 93 Dworzec Leśne – Niwy /Wilcze,
- 94 Dworzec Leśne – Żołędowo/ Augustowska,
- 95 Tatrzańskie – Strzelce Górne – Tatrzańskie,
- 96 Błonie – Przyłęki,
- 97 Tatrzańskie – Kozielec – Tatrzańskie,
- 98 Przylesie P+R – Bożenkowo – Przylesie P+R,
- 99 Plac Kościeleckich – Nowa Wieś Wielka.

W 2024 r. komunikacja miejska w Bydgoszczy była obsługiwana przez dwóch operatorów: MZK Sp. z o.o. oraz Mobilis Sp. z o.o., w proporcji 73% do 27%. Z powodu niewywiązania się z umowy przez MZK Sp. z o.o., od 2024 r. firma Mobilis obsługuje 3 dodatkowe kolejności (autobusy) na liniach nr 68 oraz 74.

Na podstawie porozumień zawartych z gminami wchodzącymi w skład Metropolii Bydgoszcz, autobusy bydgoskiej komunikacji miejskiej obsługiwały trasy do 5 gmin: Białe Błota (linie nr 42, 90, 91, 92, 96), Dąbrowa Chełmińska (linia nr 40), Dobrcz (linie nr 41, 93, 94, 95, 97), Nowa Wieś Wielka (linia nr 99) oraz Osielesko (linie nr 41, 93, 94, 95, 98).

W 2024 r. funkcjonowało 13 linii podmiejskich, trasę linii nr 99 wydłużono z Nowej Wsi Wielkiej do Tarkowa Dolnego, a linię nr 40 przekształcono z linii sezonowej w linię całoroczną.

Miasto systematycznie inwestuje w rozbudowę i modernizację infrastruktury tramwajowej, traktując ten środek transportu jako ekologiczną i efektywną alternatywę dla komunikacji samochodowej. W 2024 r., w ramach realizacji umowy dostawy zawartej z firmą PESA Bydgoszcz S.A. na zakup nowych tramwajów, odebrano 14 kolejnych pojazdów. Oznacza to, że pod koniec 2024 r. bydgoszczanie mogli korzystać już z 24 nowoczesnych tramwajów niskopodłogowych, dostarczonych w latach 2023-2024 (z łącznej liczby 40 sztuk zamówionych na podstawie umowy z 2022 r.). W 2025 r. flota niskopodłogowego taboru tramwajowego zwiększy się do 75 pojazdów. Zakłada się, że do 2030 r. Bydgoszcz stanie się jednym z pierwszych miast w Polsce, które całkowicie wymieni swoją flotę tramwajową.

Bydgoszcz zajęła pierwsze miejsce w konkursie Krajowego Programu Odbudowy na dofinansowanie transportu publicznego – 43,9 mln zł umożliwi zakup 6 nowych tramwajów, które uzupełnią flotę bydgoskiego transportu publicznego. Nowe pojazdy będą w pełni niskopodłogowe, klimatyzowane i dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Tabela 138 Bydgoski tabor tramwajowy

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Tramwaje ogółem, w tym:	125	121	121	123 ^a
Tramwaje zakupione	0	0	10	14
Tramwaje zlikwidowane	5	4	10	10
Tramwaje w ruchu (w szt./doba)	89	76	83	75
Tramwaje dostosowane do potrzeb osób z ograniczeniami ruchowymi	35	35	45	59
Średni wiek taboru tramwajowego (w latach)	27,3	27,9	25,3	21,8
Średnia prędkość eksploatacyjna taboru tramwajowego (w km/h)	14,0	14,3	14,8	15,1

^a Dodatkowe 2 tramwaje zostały wycofane z ruchu.

Tabela 139 Bydgoski tabor autobusowy

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Autobusy ogółem, w tym:	206	200	190	188
Autobusy dostosowane do potrzeb osób z ograniczeniami ruchowymi	206	200	190	188
Autobusy niskoemisyjne	106	118	147	145
Autobusy zeroemisyjne	0	0	0	0
Autobusy operatora MZK Sp. z o.o., z tego:	151	142	141	139
Autobusy zakupione	0	12	0	0
Autobusy wycofane z ruchu	1	21	1	2
Autobusy w ruchu (w szt./doba)	131	121	118	113
Średni wiek taboru autobusowego operatora MZK Sp. z o.o. (w latach)	6,79	6,29	7,24	8,19
Średnia prędkość eksploatacyjna taboru autobusowego operatora MZK Sp. z o.o. (w km/h)	17,5	17,9	16,0	16,0
Autobusy operatora do 2022 r. IREX-TRANS Sp. z o.o., a od 2023 r. Mobilis Sp. z o.o.:	55	58	49	49
Autobusy operatora do 2022 r. IREX-TRANS Sp. z o.o., a od 2023 r. Mobilis Sp. z o.o. w ruchu (w szt./doba)	47	37	42	45
Średni wiek taboru autobusowego operatora, do 2022 r. IREX-TRANS Sp. z o.o., a od 2023 r. Mobilis Sp. z o.o. (w latach)	6,47	7,67	1,0	2,0
Średnia prędkość eksploatacyjna taboru autobusowego operatora, do 2022 r. IREX-TRANS Sp. z o.o., a od 2023 r. Mobilis Sp. z o.o. (w km/h)	14,8	15,0	15,4	15,5

W związku z sukcesywną wymianą taboru tramwajowego niezbędna stała się rozbudowa i modernizacja zajezdni tramwajowej przy ul. Toruńskiej 278. Inwestycja obejmuje rozbiórkę istniejących budynków dyspozytorni z portiernią oraz działu eksploatacji tramwajów, a także demontaż sieci trakcyjnej i torowisk. W ich miejscu powstaną nowoczesne obiekty infrastrukturalne, w tym budynki służb eksploatacyjnych, portierni, zasilania zajezdni tramwajowej oraz nowa myjnia tramwajów. Realizację prac rozpoczęto w 2024 r., a zakończenie inwestycji planowane jest na 2026 r.

Miasto, zgodnie z zapisami ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych, zleciło opracowanie Analizy kosztów i korzyści wykorzystania autobusów zeroemisyjnych do świadczenia usług komunikacji miejskiej na obszarze Bydgoszczy i gmin ościennych. Przeprowadzona w 2024 r. analiza wykazała, że inwestycja w autobusy elektryczne akumulatorowe oraz autobusy elektryczne z wodorowymi ogniwami paliwowymi jest nieopłacalna pod względem finansowym, co wskazuje na brak zasadności ekonomicznej inwestycji. W przypadku, gdy wyniki analizy, wskazują na brak korzyści z wykorzystywania autobusów zeroemisyjnych, organizator transportu publicznego nie jest zobowiązany do realizacji wymaganego poziomu udziału takich pojazdów, określonego w ustawie.

W 2024 r. MZK Sp. z o.o. przeprowadził testy autobusów elektrycznych: Solaris Urbino 12 Electric na liniach autobusowych nr 57 i 83 oraz Yutong U12 na liniach autobusowych nr 54, 57, 59, 60, 77 i 80. Testowany był również autobus hybrydowy Solaris Urbino 12 Mild Hybrid, który kursował na liniach nr 74 i 82. Spółka podpisała umowę z NFOŚiGW na dofinansowanie zakupu 11 autobusów elektrycznych (7 przegubowych 18 m i 4 krótkich 12 m) w ramach programu „Zielony transport publiczny”. Wszczęta została procedura przetargowa na dostawę autobusów elektrycznych wraz z budową niezbędnej infrastruktury ładowania. Realizacja zamówienia wraz z odbiorami planowa jest na połowę 2026 r.

W 2024 r. odnotowano niewielkie zmiany w ogólnej liczbie pasażerów korzystających z komunikacji publicznej w porównaniu z rokiem poprzednim (wzrost o 0,6%). Jednocześnie zaobserwowano wzrost liczby pasażerów korzystających z komunikacji tramwajowej o 9,6%, przy jednoczesnym spadku liczby pasażerów komunikacji autobusowej o 4,7%.

Tabela 140 Przewozy pasażerów

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba sprzedanych biletów okresowych	423 063	451 752	453 697	433 907
Liczba sprzedanych biletów jednorazowych i czasowych	9 008 114	10 028 440	10 379 465	10 400 429
Liczba pasażerów przewiezionych komunikacją miejską ogółem (w mln)	65,3	86,0	90,2	90,7
Liczba pasażerów przewiezionych komunikacją miejską autobusową (w mln)	43,9	56,5	56,9	54,2
Liczba pasażerów przewiezionych komunikacją miejską tramwajową (w mln)	21,4	29,5	33,3	36,5

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy

Funkcjonujący w mieście Inteligentny System Transportowy przyczynia się do poprawy przepustowości ulic i usprawnienia ruchu drogowego. W 2024 r. do Systemu ITS włączonych było 63,9% wszystkich sygnalizacji świetlnych oraz 24,3% przystanków komunikacji miejskiej.

Tabela 141 Infrastruktura komunikacyjna

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Długość buspasów (km)	15,8	15,8	19,0 ^a	19,0 ^a
Liczba sygnalizacji świetlnych w mieście ogółem	157	162	166	169
Liczba sygnalizacji świetlnych objętych systemem ITS	93	98	100	108
Liczba przystanków ogółem	967	967	967	969
Liczba przystanków z wiatami i zadaszeniami	591	601	630	643
Liczba przystanków wykorzystujących ITS	235	235	235	235
Liczba wiat przystankowych zainstalowanych w danym roku	28	10	29	29
Udział kursów punktualnych komunikacji publicznej w %	85,70	86,43	84,49	86,77

^a Od 2023 r. długości buspasów mierzone są zgodnie z oznakowaniem (początek i koniec buspasa) wraz z infrastrukturą umożliwiającą przejazd w trybie awaryjnym po torowisku (trambuspas).

Źródło: Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy

W 2024 r. kontynuowano prace nad aktualizacją **Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Bydgoszczy – Plan Transportowy**.

W 2024 r. Miasto Bydgoszcz zajęło II. miejsce w Rankingu Miast Przyjaznych Kierowcom, wśród miast powyżej 300 tys. mieszkańców. Raport przygotował oponeo.pl oraz yanosik.pl.

Infrastruktura komunikacyjno-informacyjna

Według danych Urzędu Komunikacji Elektronicznej dostępnych na dzień 31 grudnia 2023 r. odsetek lokali mieszkalnych znajdujących się w zasięgu infrastruktury Internetu szerokopasmowego w Bydgoszczy wyniósł 97,96%. Natomiast odsetek lokali z aktywnymi usługami stacjonarnego dostępu do Internetu szerokopasmowego w mieście wyniósł 60,63%.

Dostępność stacjonarnego Internetu szerokopasmowego^a:

- 98,0% Udział lokali mieszkalnych z dostępem do Internetu,
- 96,5% o przepustowości powyżej 30 Mb/s,
- 93,9% o przepustowości powyżej 100 Mb/s.

^a Wyliczono na podstawie liczby lokali mieszkalnych.

Aktywne usługi stacjonarnego Internetu szerokopasmowego^b:

- 60,6% Udział lokali mieszkalnych z aktywnymi usługami Internetu,
- 58,1% o przepustowości powyżej 30 Mb/s,
- 50,6% o przepustowości powyżej 100 Mb/s.

^b Wyliczono na podstawie liczby abonentów.

Źródło: Urząd Komunikacji Elektronicznej

Z Raportu o stanie rynku telekomunikacyjnego w 2023 r., opublikowanego przez Urząd Komunikacji Elektronicznej wynika, że w skali kraju z usług stacjonarnego dostępu do Internetu korzystało 65,5% gospodarstw domowych.

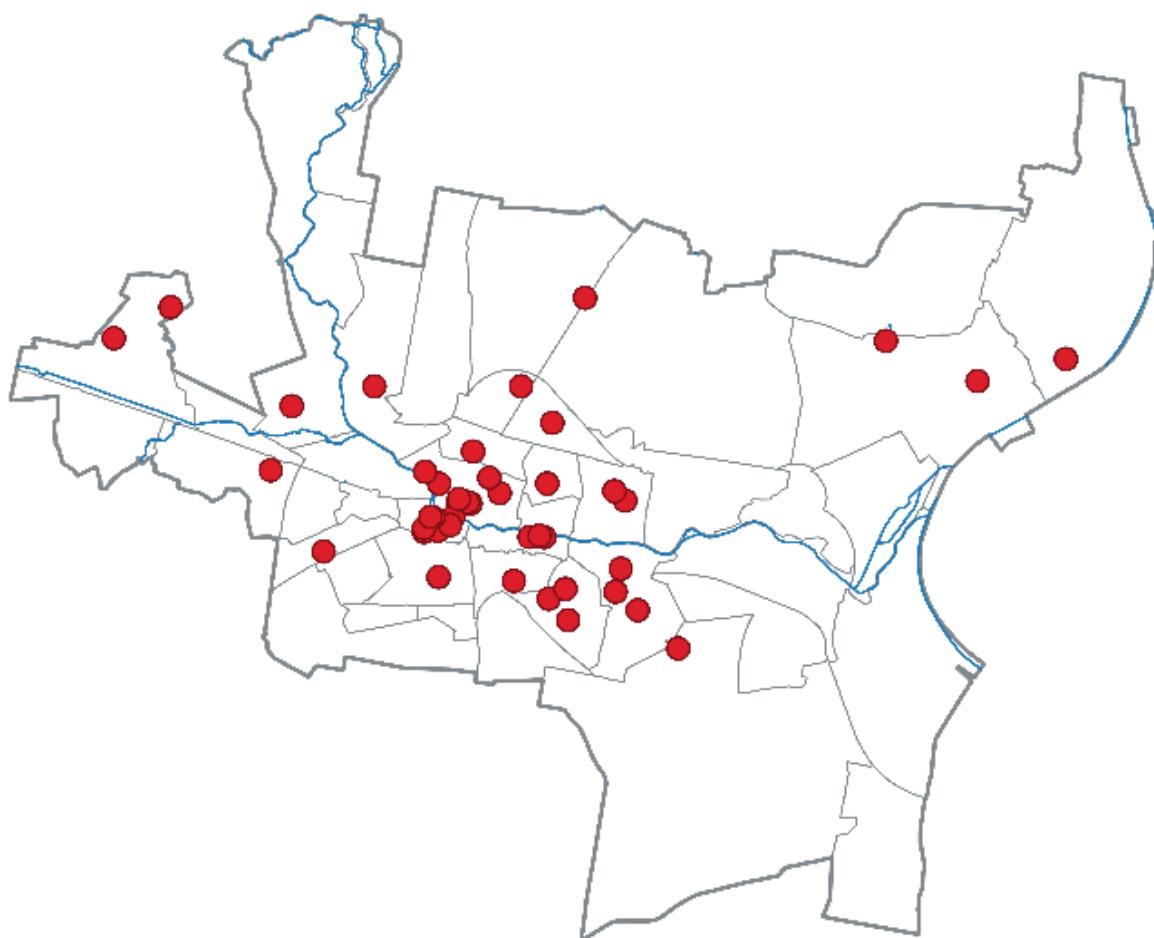
Na koniec 2024 r. sieć miejska WiFi składała się z 46 hotspotów (miejsc, w których można łączyć się bezprzewodowo z Internetem za pomocą własnego urządzenia z kartą WiFi) łącznie z 90 punktami dostępu łączącymi sieć bezprzewodową z siecią przewodową. W 2024 r. miejska sieć punktów WiFi została powiększona o punkt zlokalizowany w Młynach Rothera.

Tabela 142 Miejska sieć bezpłatnego dostępu do Internetu

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Hotspot	43	44	45	46
Punkty dostępu AP	84	85	86	90

Źródło: Wydział Informatyki Urzędu Miasta Bydgoszczy

Mapa poglądowa 2 Hotspoty w Bydgoszczy



Źródło: Wydział Informatyki Urzędu Miasta Bydgoszczy

Wskaźniki osiągnięcia celów Strategii w Obszarze V.

Tabela 143 Cel V.1. Zrównoważony i spójny system transportowy

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
V.1.1. Przyjazne, ekologiczne, funkcjonalne i bezpieczne rozwiązania transportowe	Udział sygnalizacji świetlnych objętych inteligentnym systemem transportowym (ITS) w całkowitej liczbie sygnalizacji świetlnych w mieście	49,7% (2018)	59,2%	60,5%	60,2%	63,9%	80%
	Udział podróży komunikacją publiczną lub rowerem w wewnętrznych podróżach pieszych	31,5% (2018)	35,6%	b.d. ^a	b.d. ^a	b.d. ^a	tendencja wzrostowa
	– komunikacja publiczna	29,2% (2018)	33,4%				
	– rower	2,3% (2018)	2,2%				
	Liczba pasażerów przewiezionych komunikacją miejską	89,9 mln (2018)	65,3 mln	86,0 mln	90,2 mln	90,7 mln	tendencja wzrostowa

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
	Udział osób ekspozowanych na hałas drogowy wyrażony wskaźnikiem długookresowego średniego poziomu dźwięku, wyznaczonego w ciągu wszystkich dób w roku z uwzględnieniem pory dnia $L_{DWN}>55$ dB	56,7% (2016)	37%	b.d. ^b	b.d. ^b	b.d. ^b	45,0%
	Długość wydzielonej infrastruktury rowerowej przypadająca na 100 km ² powierzchni miasta	57,1 km (2018)	68,1 km	70,5 km	78,1 km	79,9 km	105,0 km
	Liczba samochodów osobowych na 1 000 mieszkańców	596,0 (2018)	674,9	694,1	714,1	561,7 ^c	tendencja spadkowa
V.1.2. Wewnętrzna i zewnętrzna	Liczba pasażerów odprawionych z bydgoskiego lotniska	413 245 (2018)	99 303	253 361	366 067	366 355	ponad 600 000

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
dostępność transportowa bydgoskiego obszaru funkcjonalnego	Średni czas podróży do innych ośrodków metropolitalnych (samochód/pociąg – liczba godzin)	(2018)					tendencja spadkowa
	Warszawa	3,2/3,3	3,3/3,5	3,4/3,3	3,5/3,0	3,2/2,8	
	Gdańsk	2,0/1,5	2,2/1,4	1,9/1,4	1,9/1,3	1,9/1,3	
	Szczecin	3,7/4,7	3,7/4,7	3,7/4,4	3,8/5,0	3,8/4,7	
	Poznań	2,0/1,4	1,8/1,4	1,7/1,5	1,5/1,3	1,5/1,4	
	Białystok	4,9/6,5	5,0/6,2	5,3/6,2	5,3/5,5	5,0/5,0	
	Wrocław	3,9/3,9	3,4/3,2	3,2/3,2	3,3/3,3	3,2/2,9	
	Kraków	5,2/6,1	5,6/6,5	5,4/5,7	5,4/6,0	5,1/5,3	
	Berlin	4,5/ 4,2	4,4/4,3	4,3/4,2	4,6/5,2	4,7/4,1	

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
	Budapeszt	9,7/14,7	9,8/14,4	9,6/14,1	9,6/13,6	9,8/12,5	
	Kijów	12,7/16,8	12,3/18,3	13,3/20,0	13,4/19,8	12,9/18,5	

^a Nie przeprowadzono analiz zachowań transportowych.

^b Mapa akustyczna miasta realizowana jest w cyklu pięcioletnim.

^c Spadek liczby samochodów osobowych wynika z wygaśnięcia z mocy prawa decyzji o rejestracji pojazdów wydanych przed dniem 14.03.2005 r. dotyczących pojazdów nieposiadających przez okres dłuższy niż 10 lat ważnego okresowego badania technicznego i obowiązkowego ubezpieczenia OC.

Tabela 144 Cel V.2. E-dostępność

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
V.2.1. Powszechność dostępu do infrastruktury komunikacyjno-informacyjnej	Udział mieszkań z możliwym dostępem do Internetu szerokopasmowego o przepustowości powyżej 100 Mb/s	78,1% (2018)	90%	91,5%	93,9%	b.d.*	100%

*Dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej dostępne będą w IV kwartale 2025 r.

OBSZAR VI. NOWOCZESNA GOSPODARKA

Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa mieszkańców

Na koniec grudnia 2024 r. w Bydgoszczy, w systemie REGON zarejestrowane było 46 944 podmioty gospodarki narodowej, co stanowiło 20,4% ogólnej liczby podmiotów w województwie kujawsko-pomorskim. W porównaniu z grudniem 2023 r. liczba ta wzrosła o 789, co oznacza wzrost o 1,7%. Spośród nich 16 222 stanowiły osoby prawne oraz jednostki organizacyjne bez osobowości prawnej, w tym 7 227 spółek handlowych. W skali roku liczba tych podmiotów wzrosła odpowiednio o 2,1% i 2,8%. Liczba zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na koniec grudnia 2024 r. wyniosła 30 722. W porównaniu z grudniem 2023 r. odnotowano wzrost o 1,5%.

Tabela 145 Podmioty gospodarki narodowej według sektora własności i formy prawnej

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	2021	2022	2023	2024
Ogółem, w tym:	45 388	45 507	46 155	46 944
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	30 141	29 967	30 269	30 722
Spółki handlowe, w tym:	6 537	6 760	7 027	7 227
z udziałem kapitału zagranicznego	584	493	482	469
akcyjne	108	100	100	99
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	8	8	7	6
z ograniczoną odpowiedzialnością	5 632	5 898	6 196	6 435
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	547	460	452	444
Spółki cywilne	4 304	4 295	4 285	4 291
Fundacje	352	373	392	429
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	1 014	1 023	1 065	1 092
Przedsiębiorstwa państwowe	1	1	1	0
Spółdzielnie	49	47	44	43

Źródło: BDL GUS

W 2024 r. do rejestru REGON wpisano 3 398 nowych firm – o 3,1% mniej niż rok wcześniej. Największą grupę stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 2 579

podmiotów, mimo że ich liczba spadła o 3,8% w porównaniu z 2023 r. Natomiast liczba wszystkich nowo zarejestrowanych spółek handlowych oraz spółek z ograniczoną odpowiedzialnością była na podobnym poziomie co w 2023 r. Z rejestru wykreślono 2 238 podmiotów, podczas gdy w 2023 r. wykreśleń było 2 558 (spadek o 12,5%). Dominowały wykreślenia osób fizycznych (1 889, 84,4%), które prowadziły działalność gospodarczą, lecz ich liczba spadła o 10,9% w porównaniu z 2023 r. W 2024 r. działalność zawiesiło 219 spółek handlowych – o 16,4% mniej niż w 2023 r.

Tabela 146 Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane

Rok	miesiąc	Nowo zarejestrowane	Wyrejestrowane
2023	01	325	343
2023	02	291	250
2023	03	372	289
2023	04	334	205
2023	05	300	179
2023	06	272	155
2023	07	207	192
2023	08	302	165
2023	09	240	222
2023	10	348	214
2023	11	264	182
2023	12	251	162
2024	01	376	302

Rok	miesiąc	Nowo zarejestrowane	Wyrejestrowane
2024	02	249	186
2024	03	292	225
2024	04	274	185
2024	05	263	167
2024	06	257	203
2024	07	280	182
2024	08	263	127
2024	09	303	155
2024	10	325	153
2024	11	257	165
2024	12	259	188

Źródło: Statystyka Miast GUS

W Bydgoszczy zdecydowaną większość firm stanowiły najmniejsze podmioty, zatrudniające do 9 osób – stanowiły one 96,7% wszystkich podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON. W ciągu roku ich liczba wzrosła nieznacznie o 1,8%. Liczba największych firm, zatrudniających 1 000 lub więcej osób, pozostała bez zmian i wyniosła 15. Nie zmienił się udział procentowy firm o zatrudnieniu od 50 do 249 oraz od 250 do 999 osób. Spadek odnotowano natomiast w grupie firm zatrudniających od 10 do 49 osób – ich liczba zmniejszyła się o 2,5%.

Tabela 147 Podmioty gospodarki narodowej według kryterium liczby pracujących

Liczba pracujących	0-9	10-49	50-249	250-999	1 000 i więcej
Liczba podmiotów	45 379	1 191	313	46	15

Źródło: BDL GUS

W grudniu 2024 r. w Bydgoszczy najwięcej podmiotów działało w branży handel i naprawa pojazdów samochodowych – stanowiły one 18,2% wszystkich zarejestrowanych firm. Kolejne miejsca zajmowały: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (11,3%) oraz budownictwo (11,1%). W skali roku (grudzień 2024 r. – grudzień 2023 r.) największy wzrost liczby podmiotów wystąpił w branżach: pozostałe usługi (o 6,4%), rolnictwo, leśnictwo i łowiectwo (o 6,0%) oraz administracja publiczna i zabezpieczenia społeczne (o 4,9%). Spadek dotyczył natomiast energetyki (o 20,0%), handlu i naprawy pojazdów (o 0,9%) oraz transportu i gospodarki magazynowej (o 0,3%).

Struktura podmiotów gospodarki narodowej według sekcji PKD:

- 18,2% handel; naprawa pojazdów samochodowych
- 11,3% działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- 11,1% budownictwo
- 9,3% opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- 7,4% przetwórstwo przemysłowe
- 7,3% pozostała działalność usługowa
- 6,9% obsługa rynku nieruchomości
- 5,6% transport i gospodarka magazynowa
- 5,6% informacja i komunikacja
- 17,3% pozostałe

Źródło: BDL GUS

Wskaźnik przedsiębiorczości (liczba firm w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców) rośnie z roku na rok. Na koniec 2024 r. na 1 000 mieszkańców przypadało 145 firm – o 4 więcej niż rok wcześniej. Jeśli uwzględnimy tylko osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, wskaźnik wyniósł 95, co oznacza wzrost o 2 firmy w porównaniu do poprzedniego roku. Dla całego obszaru

Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz w 2024 r. wskaźniki wyniosły 133 firmy ogółem i 93 osoby fizyczne prowadzące działalność na 1 000 mieszkańców. W ciągu roku liczba firm na 1 000 mieszkańców wzrosła o 3, a liczba osób fizycznych prowadzących działalność – o 2.

Według najnowszych dostępnych danych, w 2023 r. w bydgoskich firmach pracowało 131,5 tys. osób. Większość z nich była związana z sektorem usług. Bydgoszcz zajmuje drugą pozycję wśród miast wojewódzkich, po Gorzowie Wielkopolskim, pod względem udziału pracujących w przemyśle i budownictwie. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej wyniosło 7 478,19 zł, co stanowiło 98,5% średniej krajowej. Bydgoszcz zajęła 11. miejsce wśród 18 miast wojewódzkich.

Struktura pracujących według grup sekcji PKD:

- 0,6% rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo,
- 26,7% przemysł i budownictwo,
- 27,9% handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja,
- 3,4% działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości,
- 41,4% dział. profesjonalna, naukowa i tech.; administrowanie i dział. wspierająca; adm. publ. i obrona narodowa, obow. zabezpieczenia społ.; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społ.; dział. związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; poz. dział. usługowa.

Źródło: BDL GUS

Zgodnie z wynikami Barometru zawodów, w 2025 r. na terenie Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego trudności ze znalezieniem zatrudnienia będą mieli m.in. filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy. Wyniki Barometru zawodów dostępne są na stronie internetowej urzędu pracy (<http://bydgoszcz.praca.gov.pl/>) oraz na stronie internetowej poświęconej badaniu (barometrzwodow.pl).

Wsparcie przedsiębiorczości, promocja gospodarcza, internacjonalizacja

W 2024 r. Miasto kontynuowało działania na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, przyciągania inwestycji oraz promocji gospodarczej zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym. Działania te były realizowane w ścisłej współpracy z partnerami instytucjonalnymi – w tym Bydgoską Agencją Rozwoju Regionalnego, Bydgoskim Parkiem Przemysłowo-Technologicznym, instytucjami otoczenia biznesu, uczelniami wyższymi oraz przedsiębiorcami.

Edukacja i rozwój kompetencji biznesowych

Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego przeprowadziła szereg inicjatyw edukacyjnych, których celem było podnoszenie kompetencji wśród przedsiębiorców, osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, a także młodzieży:

- Szkoła Biznesu – cykl 61 wydarzeń edukacyjnych (warsztaty, seminaria), z których skorzystało 1 330 osób,
- Akcja Akceleracja! – 12 szkoleń rozwijających kluczowe kompetencje biznesowe,
- Akcja Konsultacja! – 58 indywidualnych spotkań doradczych,
- Spotkania z przedsiębiorczością – 8 spotkań promujących postawy przedsiębiorcze także wśród młodzieży szkolnej i akademickiej,
- Światowy Tydzień Przedsiębiorczości – BARR pełnił rolę regionalnego koordynatora, zrealizowano 45 wydarzeń w różnych miastach regionu m.in. w Bydgoszczy, Włocławku, Świeciu, Szubinie i Wąbrzeźnie, w których uczestniczyło 1 356 osób.

Tematyka działań obejmowała m.in. aspekty księgowe, podatkowe, prawne, marketingowe oraz kompetencje miękkie niezbędne w prowadzeniu działalności gospodarczej.

Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny również wspierał rozwój lokalnej przedsiębiorczości. Wśród zrealizowanych inicjatyw znalazły się m.in.:

- warsztaty edukacyjne w ramach Dni Otwartych Funduszy Europejskich – skierowane do mieszkańców, młodzieży i przedsiębiorców, których celem było przybliżenie zasad funkcjonowania funduszy unijnych,

- spotkanie „Cyberbezpieczeństwo w praktyce prawnej i IT” – dedykowane przedstawicielom sektora nowych technologii, poruszające kwestie związane z zagrożeniami w cyberprzestrzeni, ochroną danych i infrastrukturą IT,
- spotkanie „Pozyskiwanie środków UE i finansowanie rozwoju firm” przeprowadzone wspólnie ze Związkiem Pracodawców Pomorza i Kujaw, umożliwiające zapoznanie się z programami wsparcia oraz skorzystanie z indywidualnych konsultacji z ekspertem z Lokalnego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich,
- konferencja „Raportowanie niefinansowe – nowe obowiązki przedsiębiorców” – wydarzenie odbyło się z inicjatywy firmy Bazy i Systemy Bankowe Sp. z o.o. przy współpracy z BPPT, BARR, Politechniką Bydgoską i firmą Ekoter, poświęcone nowym regulacjom dotyczącym raportowania ESG.

Współpraca obu instytucji przejawiała się również we wspólnych inicjatywach m.in. podczas Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości oraz przy organizacji szkoleń w biurowcu IDEA na terenie BPPT. Działania obu instytucji były komplementarne i wzajemnie się wzmacniały, oferując realne wsparcie dla MŚP oraz promując region jako atrakcyjną lokalizację dla inwestycji i rozwoju innowacyjnych biznesów. W 2024 r. Rada Miasta Bydgoszczy podjęła uchwałę o połączeniu Bydgoskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego Sp. z o.o. z Bydgoską Agencją Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. Celem fuzji jest optymalizacja zarządzania majątkiem komunalnym, uporządkowanie i wzmocnienie potencjału organizacyjnego oraz ekonomicznego, a także zwiększenie skuteczności realizacji zadań własnych gminy w zakresie wspierania przedsiębiorczości, rozwoju gospodarczego i promocji inwestycyjnej. Proces połączenia zostanie przeprowadzony poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej (BARR) na spółkę przejmującą (BPPT).

Rozwój infrastruktury biznesowej

Ważnym elementem wsparcia przedsiębiorczości była rozbudowa infrastruktury technicznej w Bydgoskim Parku Przemysłowo-Technologicznym, będącym największym kompleksem inwestycyjnym w regionie:

- IDEA Przestrzeń Biznesu – w 2024 r. 10 nowych przedsiębiorców rozpoczęło działalność w biurowcu IDEA wynajmując lokale biurowe (firmy z branż: budownictwo, projektowanie,

logistyka, chłodnictwo, handel, utrzymanie czystości, inżynieria, a także doradztwo biznesowe i techniczne),

- Centrum Rozwoju – 22 nowoczesne hale produkcyjne i 38 biur wynajętych przez 27 firm reprezentujących różnorodne branże, m.in. projektową, budowlaną, IT, przemysłową, reklamową, handlową oraz związaną z oprogramowaniem i organizacją wydarzeń,
- Centrum Technologiczne – infrastruktura laboratoryjna i badawcza wspierająca rozwój firm technologicznych; w 2024 r. z oferty korzystały 23 firmy z różnych sektorów, w tym produkcyjnego, logistycznego oraz usług specjalistycznych, zawarto 16 nowych umów z podmiotami zainteresowanymi wykorzystaniem infrastruktury obiektu,
- nowo wybudowane przedszkole – inwestycja ta stanowi istotne wsparcie dla rodziców podejmujących aktywność zawodową, w szczególności tych zatrudnionych w obrębie BPPT.

W 2024 r. otwarto drugą część Regionalnego Inkubatora Przedsiębiorczości Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Pożyczkowego w Bydgoszczy. W zabytkowej kamienicy przy ul. Gimnazjalnej 2 udostępniono nowoczesną przestrzeń biurową o powierzchni 1,5 tys. m², obejmującą 23 biura, salę konferencyjną, pokoje spotkań oraz pomieszczenia do nieuciążliwej działalności wytwórczej (np. warsztaty rzemieślnicze). Inwestycja została sfinansowana ze środków RPO WK-P 2014-2020. Cały Inkubator oferuje 35 biur o powierzchni od 8,5 do 30 m².

Bydgoskie Centrum Targowo-Wystawiennicze – jeden z wiodących obiektów wystawienniczo-konferencyjnych w północnej Polsce, oferuje 10 900 m² powierzchni wystawienniczej. W 2024 r. na terenie BCTW odbyło się 85 wydarzeń, w tym 11 targów i wystaw oraz 7 konferencji. Do najważniejszych z nich należały m.in.: XXX Międzynarodowe Targi Maszyn i Urządzeń dla Wodociągów i Kanalizacji WOD-KAN 2024, Targi Bezpieczeństwa i Obronności LOGIS-MIL 2024, 6. Międzynarodowe Targi Kooperacyjne Przemysłu Narzędziowo-Przetwórczego INNOFORM, Międzynarodowe Targi Bydła, Świń i Drobiu FERMA 2024, Targi Pracy BCTW oraz Międzynarodowa Wystawa Psów Rasowych. Wśród konferencji, które przyciągnęły przedstawicieli branży przemysłowej, medycznej i informatycznej, wyróżniły się m.in.: Biznes Trendy, Forma wtryskowa i jej otoczenie, Bitconf Bydgoszcz IT Conference oraz Międzynarodowe Sympozjum Alergii na Pokarm 2024.

Promocja gospodarcza i współpraca międzynarodowa

W ramach promocji gospodarczej i współpracy zagranicznej kontynuowano działania ukierunkowane na wzmacnianie rozpoznawalności marki Bydgoszczy jako miasta przyjaznego inwestycjom. Kluczowe aktywności obejmowały:

- udział w wydarzeniach międzynarodowych – prezentacja oferty inwestycyjnej Bydgoszczy na targach: EXPO REAL w Monachium (branża nieruchomości i inwestycji), ITB w Berlinie (turystyka i infrastruktura), INNOFORM w Bydgoszczy (przemysł narzędziowo-przetwórczy), w Europejskim Kongresie Gospodarczym w Katowicach,
- kampanie promocyjne – prowadzenie szeroko zakrojonych działań online i offline, takich jak: „Bydgoszcz nr 1 dla biznesu”, „Bydgoszcz otwarta na outsourcing” czy „Invest in Bydgoszcz”,
- komunikacja cyfrowa – prowadzenie portalu informacyjno-promocyjnego www.barr.pl (w 2024 r. 28 tys. użytkowników) oraz profili w mediach społecznościowych na Facebooku, LinkedIn, Twitterze i YouTube, wysyłka newslettera,
- organizacja śniadania biznesowego „W co, gdzie, z kim grać i ile postawić” w Warszawie, podczas którego zaprezentowano ofertę inwestycyjną Bydgoszczy i BPPT przedstawicielom środowisk biznesowych oraz instytucjonalnych.

BARR i BPPT pozyskały środki na realizację projektów, które rozpoczną się w 2025 r.:

- Regionalne Marki na Eksport – projekt BARR i Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz wspierający internacjonalizację lokalnych marek. Obejmuje utworzenie Eksportowego Punktu Informacyjnego oraz organizację misji gospodarczych i konferencji promujących eksport.
- Regionalny Akcelerator Biznesu – Platforma Współpracy Biznesu – projekt Izby Przemysłowo-Handlowej w Toruniu, BARR, TARR i Pracodawców Pomorza i Kujaw, którego celem jest integracja firm o wysokim potencjale technologicznym w łańcuchy dostaw oraz wspieranie wdrażania innowacji.
- PROMO PARK – promocja gospodarki regionalnej w Bydgoskim Parku Przemysłowo-Technologicznym – projekt BPPT promujący regionalną gospodarkę poprzez targi, wydarzenia biznesowe i materiały promocyjne, skierowany do MŚP z regionu planujących rozwój lub ekspansję zagraniczną.

Atrakcyjność inwestycyjna Bydgoszczy

Miasto rozwijało ofertę terenów inwestycyjnych, wspierając rozwój projektów przemysłowych, logistycznych oraz technologicznych. Działania te miały na celu dalsze wzmacnianie potencjału gospodarczego miasta, przyciąganie inwestorów oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Kluczowymi obszarami koncentracji działań były:

- Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny – największy park przemysłowy w regionie o powierzchni ponad 290 ha, z czego 50 ha dostępnych pod nowe inwestycje. Park oferuje kompleksowe zaplecze infrastrukturalne, dogodną lokalizację oraz elastyczne warunki dla inwestorów z różnych branż. W 2024 r. rozpoczęto przebudowę wewnętrznej ul. Grzybowej oraz jej połączenia z ul. Nowotoruńską. Dzięki temu przedsięwzięciu znacząco poprawi się dostępność komunikacyjna nieruchomości zlokalizowanych w tej części parku, a sama droga zyska nowy standard techniczny i użytkowy. Zakończenie prac planowane jest na jesień 2025 r.
- tereny inwestycyjne przy ul. Chemicznej na obszarze dawnego Zachemu – łącznie ok. 60 ha przeznaczonych pod działalność produkcyjną i magazynową. Grunty te, wyposażone w niezbędną infrastrukturę techniczną, stanowią atrakcyjną alternatywę dla firm planujących lokalizację zakładów produkcyjnych lub centrów logistycznych.
- zachęty inwestycyjne – pomoc publiczna w formie zwolnienia z podatku dochodowego (PIT lub CIT) Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz granty rządowe Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu przyznawane na podstawie Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej.

Tabela 148 Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba firm na terenie BPPT	144	171	173	180
Liczba zatrudnionych na terenie BPPT	4 550	4 767	5 085	5 047

Źródło: Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o.

Nowe inwestycje w BPPT w 2024 r.:

- Rozpoczęcie budowy Park P3 Bydgoszcz – nowoczesnego centrum logistycznego zlokalizowanego przy ul. Petersona, w bezpośrednim sąsiedztwie BPPT. Inwestycja realizowana jest na działce o powierzchni 13 ha, z docelową powierzchnią zabudowy wynoszącą 66,6 tys.

m². W pierwszym etapie powstają hale o łącznej powierzchni 44 tys. m², oferujące nowoczesną przestrzeń magazynową i biurową typu „pod klucz”. Obiekty spełniają wymogi certyfikacji BREEAM, co potwierdza wysoki standard w zakresie zrównoważonego budownictwa oraz komfortu pracy. Magazyny umożliwiają także prowadzenie lekkiej produkcji przemysłowej.

- Dematec Polska Sp. z o.o. – renomowany dystrybutor maszyn CNC, w 2024 r. podjął decyzję o dalszej ekspansji w BPPT. Spółka podpisała umowę na budowę nowej siedziby o powierzchni blisko 850 m², która zostanie zlokalizowana w centralnej części Parku. Inwestycja ta pozwoli na zwiększenie skali działalności oraz rozszerzenie oferty usługowej firmy.
- Rozbudowa centrum dystrybucyjnego BIMs PLUS Bydgoszcz – zakończona została inwestycja związana ze zwiększeniem powierzchni magazynowej oraz usprawnieniem logistyki i obsługi klienta. BIMs PLUS to ogólnopolski dystrybutor systemów techniki grzewczej, sanitarnej, klimatyzacyjnej i wentylacyjnej, obecny na rynku od ponad 30 lat.
- Nowy program inwestycyjny firmy Politech – producent opakowań z tworzyw sztucznych przedstawił kompleksowy plan rozwoju obejmujący budowę nowej hali produkcyjnej, modernizację procesów zbrojniczych oraz wdrożenie innowacyjnych rozwiązań z zakresu automatyzacji i robotyzacji produkcji. Inwestycja wpisuje się w strategię firmy, która zakłada dynamiczny rozwój technologiczny i wzrost konkurencyjności na rynkach zagranicznych.

Bydgoszcz sukcesywnie wzmacnia swoją pozycję jako konkurencyjna lokalizacja dla sektora nowoczesnych usług biznesowych. Miasto oferuje dostęp do wykwalifikowanych kadr, rozwiniętą infrastrukturę biurową, stabilne otoczenie instytucjonalne oraz wsparcie dla inwestorów. W 2024 r. zatrudnienie w tym sektorze szacowane było na ok. 12,5 tys. osób. Wyróżniającą cechą bydgoskiego rynku jest znaczący udział firm z branży IT, które tworzą ok. 9 tys. miejsc pracy – stanowiących blisko 70% całkowitego zatrudnienia w sektorze. Pozostałe 30% przypada na centra finansowo-księgowe, call center oraz jednostki badawczo-rozwojowe działające w obszarze IT.

W ostatnich latach w Bydgoszczy obserwuje się także intensywny rozwój nowoczesnych przestrzeni biurowych. W 2024 r. ich łączna powierzchnia wyniosła blisko 155 tys. m². Wzrost ten jest bezpośrednio związany z rosnącym zainteresowaniem miastem ze strony firm z sektora BPO/SSC, co stymulowało rozwój lokalnego rynku nieruchomości biurowych.

Bydgoszcz utrzymała silną pozycję na mapie krajowej logistyki. W 2024 r. całkowita powierzchnia nowoczesnych magazynów przekroczyła 730 tys. m², z czego 125 tys. m² znajdowało się w

budowie. Dodatkowe 220 tys. m² istniejącej powierzchni zlokalizowane jest w bezpośrednim sąsiedztwie miasta, a kolejne 49 tys. m² jest planowane, co potwierdza atrakcyjność Bydgoszczy dla operatorów logistycznych i inwestorów z branży e-commerce.

Miasto Bydgoszcz po raz kolejny zostało wyróżnione w raporcie „European Cities and Regions of the Future 2024”. Bydgoszcz znalazła się w pierwszej dziesiątce wśród średnich miast europejskich w dwóch kategoriach: FDI Strategy oraz Cost Effectiveness. Raport porównuje europejskie miasta i regiony pod względem ich mocnych stron gospodarczych, finansowych i biznesowych. Analizę opracował fDi Intelligence – portal internetowy należący do grupy Financial Times.

Rozwój sieci współpracy

W 2024 r. w Bydgoszczy aktywnie działały inicjatywy klastrowe, zrzeszające przedsiębiorców, instytucje otoczenia biznesu, jednostki naukowe oraz samorządowe. Ich celem było zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności lokalnej gospodarki poprzez rozwój sieci współpracy, realizację wspólnych projektów badawczych i edukacyjnych, a także wymianę wiedzy.

Miasto, angażując się w te inicjatywy, wspierało działalność klastrow, oferując pomoc organizacyjną przy wydarzeniach branżowych i konferencjach oraz współpracę przy projektach dofinansowanych ze środków krajowych i unijnych. Działania te wzmacniały powiązania międzysektorowe, szczególnie pomiędzy biznesem, edukacją i nauką, sprzyjając rozwojowi nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań.

Bydgoski Klaster Przemysłowy Dolina Narzędziowa, zrzeszający 169 podmiotów z sektora narzędziowego, przetwórstwa tworzyw sztucznych oraz automatyki przemysłowej jest jedynym klastrem w województwie kujawsko-pomorskim posiadającym status Krajowego Klastra Kluczowego. W 2024 r. prowadził szereg działań mających na celu promowanie bydgoskiego przemysłu na arenie krajowej i międzynarodowej. Do najważniejszych z nich należały organizacja 6. Międzynarodowych Targów Kooperacyjnych Przemysłu Narzędziowo-Przetwórczego INNOFORM®, które odbyły się w Bydgoszczy oraz realizacja międzynarodowego projektu AMULET, który oferował wsparcie dla sektora MŚP w zakresie materiałów zaawansowanych i technologii lekkich. Współpraca Klastra z Miastem obejmowała również rozwój sektora edukacyjnego, szczególnie w kontekście przygotowania wykwalifikowanych kadr dla przemysłu. Przykładem jest utworzenie **Branżowego Centrum Umiejętności w zakresie przetwórstwa tworzyw sztucznych** przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 2 – nowoczesnego ośrodka kształcenia zawodowego, którego celem jest dostosowanie programów edukacyjnych do potrzeb rynku pracy. Klaster organizował również szkolenia zawodowe dla mieszkańców, wspierając ich aktywność zawodową oraz przedsiębiorczość.

W obszarze technologii informatycznych funkcjonuje **Bydgoski Klaster Informatyczny** zrzeszający 43 członków z sektora IT i nowoczesnych usług biznesowych. Klaster realizował działania promujące cyfryzację oraz rozwój kompetencji informatycznych m.in. organizując 7. Bydgoski Hackathon, III edycję Kongresu OPERA CAMP oraz pierwszą edycję Toruńskiego Hackathonu. Współorganizował także konferencję „BitConf Bydgoszcz IT Conference” oraz warsztaty

programistyczne. Ponadto Klaster aktywnie współpracował z lokalnymi uczelniami i szkołami średnimi, organizując wydarzenia edukacyjne sprzyjające rozwojowi kompetencji cyfrowych wśród młodzieży. Współpracował również z Bydgoską Agencją Rozwoju Regionalnego przy organizacji konferencji „*Start-up Bydgoszcz!*”, poświęconej rozwojowi sztucznej inteligencji w kontekście lokalnym oraz budowaniu sieci współpracy gospodarczej.

Tabela 149 Liczba członków klastrów

rok	Bydgoski Klaster Przemysłowy Dolina Narzędziowa	Bydgoski Klaster Informatyczny
2021	122	31
2022	134	32
2023	147	45
2024	169	43

Źródło: Bydgoski Klaster Przemysłowy Dolina Narzędziowa; Bydgoski Klaster Informatyczny

Inicjatywy wspierające sieciowanie przedsiębiorców były realizowane również przez inne organizacje, w tym Business Network International – grupy Elite, Fenix, Eagles, Lions, a także Biznes dla Kobiet, ToastMasters Bydgoszcz, Biznes Klub Polska Nova Bydgoszcz, Biznesowy Klub Kobiet ASA oraz Bydgoskie Marki. Do integracji środowiska biznesowego przyczyniły się również reaktywowane spotkania LinkedIn Local. Ważną rolę odegrały także instytucje otoczenia biznesu: „Pracodawcy Pomorza i Kujaw” Związek Pracodawców, Nadwiślański Związek Pracodawców Lewiatan, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Kujaw i Pomorza, Kujawsko-Pomorskie Zrzeszenie Handlu i Usług oraz izby gospodarcze, w tym Kujawsko-Pomorska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości i Izba Przemysłowo-Handlowa Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Jednym z nowatorskich projektów, który cieszył się dużym zainteresowaniem były „*Biznes Randki*” – inicjatywa Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego. Cykliczne spotkania kooperacyjne, podczas których uczestnicy nawiązywali kontakty biznesowe w ramach 3-minutowych rozmów, uzupełniane były prelekcjami ekspertów ds. promocji firm. W 2024 r. zorganizowano 5 takich

wydarzeń, które sprzyjały integracji lokalnego środowiska biznesowego i wspierały rozwój nowych relacji handlowych.

W 2024 r. BARR kontynuowała działalność jako regionalny koordynator *Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości* w województwie kujawsko-pomorskim, organizując 45 wydarzeń (w tym także online) z udziałem 1 356 osób reprezentujących biznes, naukę oraz sektor publiczny. Spółka zorganizowała także 4. edycję konferencji „*Start-Up Bydgoszcz!*”, która służyła integracji środowiska innowatorów i twórców nowatorskich projektów biznesowych. Dodatkowo BARR utrzymywała bezpłatną bazę firm dostępną pod adresem <https://barr.pl/rozwijaj-biznes-w-bydgoszczy/baza-firm-w-regionie>, umożliwiającą podmiotom z Bydgoszczy oraz obszaru Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz promocję profilu swojej działalności i dotarcie do nowych klientów oraz partnerów biznesowych. Działania te przyczyniają się do wzmacniania pozycji Bydgoszczy jako regionalnego centrum przedsiębiorczości, w którym współpraca między biznesem, nauką i samorządem sprzyja rozwojowi innowacyjnych rozwiązań oraz budowie silnego ekosystemu gospodarczego opartego na współpracy i sieciowaniu.

Działalność naukowa, badawczo-rozwojowa i innowacje

W 2024 r. Bydgoszcz pozostaje jednym z kluczowych ośrodków akademickich w województwie kujawsko-pomorskim. W roku akademickim 2023/2024 w uczelniach wyższych miasta kształciło się 31,1 tys. studentów, co oznacza wzrost o 1,4% w porównaniu do poprzedniego roku akademickiego.

W wyniku ostatniej parametryzacji działalności naukowej uczelni wyższych i instytutów badawczych za lata 2017-2021, na 5 bydgoskich uczelniach łącznie 33 dyscypliny naukowe uzyskały co najmniej kategorię B+. Uczelnie, które otrzymały ocenę A+, A lub B+ w co najmniej dwóch dyscyplinach, nabywają uprawnienia do prowadzenia szkół doktorskich. Takie uprawnienia posiadają: Politechnika Bydgoska, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego oraz Collegium Medicum UMK. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego otrzymał kategorię A w trzech dyscyplinach: nauki o kulturze i religii, nauki o polityce i administracji oraz literaturoznawstwo. Politechnika Bydgoska uzyskała kategorię A w dyscyplinach: rolnictwo i ogrodnictwo, zootechnika i rybactwo oraz nauki chemiczne. Kategorię A przyznano również dyscyplinie sztuki muzyczne prowadzonej przez Akademię Muzyczną.

W 2024 r. liczba praw własności przemysłowej przyznanych bydgoskim jednostkom naukowym przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej uległa zmniejszeniu. Jak w latach poprzednich, Politechnika Bydgoska utrzymała pozycję lidera w zakresie działalności innowacyjnej. Pracownicy tej uczelni zgłosili 16 wynalazków, na które przyznano patenty. Dodatkowo Politechnika uzyskała 5 tytułów odmian chronionych wyłącznym prawem hodowcy. Natomiast Uniwersytet Kazimierza Wielkiego złożył 4 zgłoszenia patentowe, z czego 2 zakończyły się przyznaniem patentów.

Tabela 150 Zgłoszenia prawa własności przemysłowej bydgoskich szkół wyższych w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Ogółem	51	34	45	28
Wynalazki	26	20	36	24
Wzory użytkowe	4	5	1	3
Znaki towarowe	11	1	1	–
Wzory przemysłowe i pozostałe	10	8	7	1

Źródło: Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Tabela 151 Uzyskane prawa własności przemysłowej bydgoskich szkół wyższych w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Ogółem	29	37	36	20
Wynalazki	27	21	17	16
Wzory użytkowe	2	9	9	2
Znaki towarowe	–	1	1	1
Wzory przemysłowe i pozostałe	–	6	9	1

Źródło: Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Oprócz jednostek naukowych, o nadanie praw własności, ubiegały się również podmioty gospodarcze oraz osoby fizyczne. W 2024 r. firmy zgłosiły 11 wynalazków, 3 wzory użytkowe, 86 znaków towarowych oraz 5 wzorów przemysłowych, uzyskując 8 patentów na wynalazki, 4 wzory użytkowe, 70 praw do znaków towarowych i 3 prawa do wzorów przemysłowych. Osoby fizyczne zgłosiły 2 wynalazki, 18 znaków towarowych i 2 wzory przemysłowe, zdobywając 1 patent na wynalazki, 8 praw do znaków towarowych oraz 3 prawa do wzorów przemysłowych.

W 2024 r. bydgoskie uczelnie realizowały szereg projektów innowacyjnych oraz badawczo-rozwojowych, integrujących naukę z sektorem biznesowym. Do najważniejszych osiągnięć należą:

Politechnika Bydgoska

W konkursie Narodowego Centrum Nauki MINIATURA 8 laureatami zostali i otrzymali dofinansowanie:

- dr Weronika Brzozowska, projekt „Ocena wpływu sekwencji procesu zielonej syntezy na właściwości antybakteryjne hybrydowych nanocząstek Au/TiO₂ na matrycy (bio)krzemionkowej pochodzącej z okrzemek”,
- dr inż. Tomasz Rerek, projekt „Ocena wpływu rodzaju zastosowanego podłoża oraz temperatury utleniania prekursora w postaci nanowarstwy Cu\Au na morfologię nanostruktury CuO-AuNPs jako potencjalnego materiału elektrodowego”,
- dr inż. Sławomir Wilczewski, projekt „Włókna nanokompozytowe otrzymane metodą elektroprzędzenia na osnowie recyklatów poli(chlorku winylu) z nanonapełniaczem mineralnym i węglowym – struktura i właściwości”,
- dr inż. Daria Bożejewicz, projekt „Synteza mieszanin głęboko euterycznych jako potencjalnych przenośników jonów metalid-elektronowych w polimerowych membranach adsorpcyjnych”,
- dr inż. Alicja Balcerak-Woźniak, projekt „Synteza i badanie właściwości spektroskopowych nowych pochodnych 2-merkaptobenzotiazolu zawierających ugrupowanie sililowe”,
- dr Adam Kowalewski, projekt „Wstępne badanie microRNA jako biomarkerów wczesnego wykrywania raka”,
- dr inż. Joanna Szulc, projekt „Wpływ podkiełkowania nasion rzepaku na jakość i trwałość uzyskanego z nich oleju”,
- dr inż. Karol Karpiński, projekt „Badania oddziaływań elektrostatycznych w obecności warstwy lipidowej”.

W trakcie XXIV Gali Nagród Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego wyróżnienia w różnych kategoriach otrzymali przedstawiciele uczelni: mgr inż. Dominika Płaczek i dr inż. Paweł Maćkowiak za organizację II edycji konkursu „e-WIM – projektuj i buduj z nami pojazd elektryczny”; dr hab. n. med. Maciej Harat za innowacyjną terapię glejaków zmiennym polem elektrycznym oraz dr n. med. Adam Kowalewski – za opisanie cytologicznych cech metaplastycznego raka piersi zobrazowanych przy użyciu biopsji aspiracyjnej cienkoigłowej (BAC).

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego

- Prof. dr hab. Yuriy Zorenko oraz dr hab. inż. Marek Macko prof. uczelni, otrzymali Nagrody Ministra Nauki. Prof. Yuriy Zorenko, realizujący wiele projektów naukowych związanych m.in. z nowymi materiałami luminescencyjnymi, został doceniony za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności organizacyjnej. Natomiast prof. Marek Macko, zajmujący się m.in. wdrażaniem innowacyjnych rozwiązań związanych z drukiem 3D, otrzymał nagrodę za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności naukowej.
- Podczas XXIV Gali Nagród Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego wyróżnienia otrzymali: prof. dr hab. inż. Marek Macko w kategorii "Nauka, badania naukowe i postęp techniczny" za osiągnięcia w zakresie implementacji nowoczesnych technologii w inżynierii maszyn i bioinżynierii medycznej oraz prof. dr hab. Ewa Filipiak w kategorii "Edukacja" za wybitne osiągnięcia w działalności innowacyjnej w kształceniu nauczycieli – liderów zmiany edukacyjnej.
- Troje pracowników uczelni znalazło się w rankingu World's Top 2% Scientists 2023, w tym prof. dr hab. Yuriy Zorenko oraz prof. dr hab. Jarosław Burczyk na liście całkowitego dorobku naukowego, a dr hab. inż. Izabela Rojek, prof. uczelni, na liście cytowań publikacji z 2023 r.
- Zespół badawczy uczelni, pod kierownictwem dr hab. inż. Joanny Paciorek-Sadowskiej, otrzymał tytuł „Lidera Innowacji Pomorza i Kujaw” za rozwiązanie „Wykorzystanie odpadowej biomasy z produkcji rolnej do otrzymywania biopolioli stosowanych w technologii wytwarzania spienionych materiałów termoizolacyjnych”. Zespół badawczy z Wydziału Informatyki oraz Wydziału Mechatroniki UKW, pod kierownictwem dr hab. inż. Izabeli Rojek, prof. uczelni otrzymał Nagrodę Specjalną „Innowator UKW” za rozwiązanie „Egzoskielet na staw łokciowy”.
- Troje naukowców z uczelni otrzymało dofinansowanie Narodowego Centrum Nauki w ramach konkursu MINIATURA 8: dr Beata Skotnicka, (wniosek „Partycypacja uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi w edukacji włączającej”), dr Tomasz Kowalik (wniosek „Efektywność wybranych protokołów hartowania przez niedokrwienie w prewencji powysiłkowego rozpadu białek mięśniowych oraz zaburzeń stężenia wolnych aminokwasów u wioślarzy zawodowych”) i dr Joanna Wieczorek-Orlikowska (wniosek „Sztuczna inteligencja jako aktor i sprawca w ujęciu polskich teoretyków polityki”).

W gronie bydgoskich firm działających w sektorze prywatnym status Centrum Badawczo-Rozwojowego, przyznawany przez Ministra Rozwoju i Technologii, posiadały dwa podmioty: Eviden Poland R&D sp. z o.o. oraz Softblue S.A.

Współpraca bydgoskich uczelni z sektorem biznesu rozwija się m.in. poprzez tworzenie firm odpryskowych, powoływanych w celu komercjalizacji wyników badań. Spółki typu *spin-off* zakładane są przez pracowników, studentów lub absolwentów i działają niezależnie, współpracując z uczelnią na zasadach rynkowych. Natomiast *spin-out* powstają przy udziale uczelni lub jednostek komercjalizujących wyniki badań i są z nimi powiązane kapitałowo i organizacyjnie.

Tabela 152 Liczba przedsiębiorstw akademickich typu spin-off oraz spin-out na uczelniach

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Politechnika Bydgoska im. J.J. Śniadeckich	4	4	5	5
Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	2	2	2	2
Collegium Medicum im. L. Rydygiera UMK	3	4	4	4
Wyższa Szkoła Gospodarki	23	23	21	17
Razem	32	33	32	28

Źródło: uczelnie bydgoskie

Innowacyjność przedsiębiorstw

Miasto zostało wyróżnione tytułem *Kreatora Energii 2024* przez Forum Rozwoju Energetyki Odnawialnej, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu i Politechnikę Gdańską za wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie zarządzania energią i emisji CO₂. W ramach projektu wdrożono system cyfrowej analizy danych energetycznych oparty na technologii RPA (Robotic Process Automation), który automatycznie przetwarza ok. 120 tys. dokumentów rocznie. Pozwoliło to na zmniejszenie zużycia energii elektrycznej o 40% i energii cieplnej o 15%.

W ramach konkursu *Liderzy Innowacji Pomorza i Kujaw 2024*, organizowanego przez Toruńską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. wyróżniono bydgoskie przedsiębiorstwa. Nagrodę Specjalną Prezydenta Miasta Bydgoszczy otrzymała firma DARPOL Sp. z o.o. Sp.k. za opracowanie innowacyjnej syreny dźwiękowej kolejowej z systemem antyzamarzającym, zwiększającym bezpieczeństwo pasażerów. Z kolei tytuł *Lidera Innowacji Pomorza i Kujaw 2024* w kategorii

średnie przedsiębiorstwo zdobyła firma PLAST-FARB Sp. z o.o., za stworzenie „SMART ENVELOPE” – cyfrowej i ekologicznej koperty łączącej funkcjonalność z troską o środowisko.

Przedsiębiorstwa działające na terenie miasta wdrażały nowatorskie rozwiązania technologiczne, organizacyjne oraz produktowe, umacniając swoją konkurencyjność i zwiększając potencjał eksportowy m.in.:

- PESA Bydgoszcz S.A. – producent pojazdów szynowych kontynuował rozwój nowoczesnych konstrukcji tramwajów i pociągów, jednocześnie wdrażając innowacyjne rozwiązania cyfrowe. Projekt tramwaju Twist dla Wrocławia został nagrodzony w prestiżowym konkursie Dobry Wzór, a interaktywna aplikacja PESA VR Experience pozwalająca na wirtualne konfigurowanie pojazdów, zyskała uznanie w branży jako narzędzie wspierające procesy sprzedażowe i projektowe. Firma przeprowadzała testy i rozpoczęła produkcję nowoczesnych zespołów trakcyjnych z napędami alternatywnymi (hybrydowymi i wodorowymi) na rynki zagraniczne. Pojazdy wyposażono w zaawansowane systemy sterowania i diagnostyki, podnoszące poziom bezpieczeństwa i efektywności energetycznej.
- SoftBlue S.A. – firma specjalizująca się w rozwiązaniach teleinformatycznych prowadziła prace nad systemami z zakresu smart city oraz monitoringu jakości powietrza. Firma rozwijała również technologie wykorzystujące sztuczną inteligencję do przetwarzania danych środowiskowych, wspierając jednostki samorządowe w prowadzeniu polityki zrównoważonego rozwoju.
- Grydsen LAB – start-up specjalizujący się w rozwiązaniach dla sektora medycznego, opracował innowacyjne rozwiązanie terapeutyczne, wykorzystujące rzeczywistość wirtualną do wspomagania leczenia osób starszych. System umożliwia pacjentom wykonywanie ćwiczeń w immersyjnym środowisku VR, co ma na celu spowolnienie postępów demencji i utrzymanie wysokiego poziomu sprawności fizycznej oraz poznawczej.
- Makrum S.A. – spółka wchodząca w skład Grupy Kapitałowej IMMOBILE kontynuowała rozwój innowacyjnych rozwiązań w zakresie maszyn przemysłowych, skupiając się na zwiększeniu efektywności i dostosowaniu do potrzeb logistyki 4.0 np.: granulador destruktu asfaltowego GDA4 służący do recyklingu mieszanki bitumiczno-asfaltowej.

Jednym z wyróżniających się przedsięwzięć w 2024 r. był projekt studentów UKW, zrzeszonych w Kole Naukowym Bioniki GEKON, którzy opracowali „Robota Meduzę” – nowatorskie mobilne urządzenie przeznaczone do autonomicznego badania jakości wody, inspirowane naturalną formą

meduzy. Projekt meduzy uzyskał już pierwsze wyróżnienie w Ogólnopolskim Międzyuczelnianym Konkursie Młodych Mistrzów, organizowanym przez Radę Programową XXIX Forum Teleinformatyki. Otrzymał także dofinansowanie przyznane przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje”.

Bydgoszcz była także gospodarzem znaczących wydarzeń branżowych wspierających transfer wiedzy i prezentację nowoczesnych technologii np.: Targi INNOFORM® 2024 (uczestniczyło 170 firm z całego świata, 2 723 osoby odwiedziło targi, nowością w 2024 r. było wyodrębnienie w części ekspozycji Salonu Recyklingu Tworzyw Sztucznych, w którym kilkanaście firm zaprezentowało najnowsze technologie, maszyny oraz recyklaty), Konferencja Biznes Trendy 2024 (poruszano tematy związane z innowacjami, transformacją cyfrową oraz zrównoważonym rozwojem) czy „Automatyzacja i robotyzacja produkcji – kierunek Przemysł 4.0”.

W 2024 r. bydgoskie firmy aktywnie korzystały z dostępnych mechanizmów wspierających działalność innowacyjną, co przełożyło się na zwiększenie nakładów na badania i rozwój, wdrażanie nowych technologii oraz rozwój współpracy z sektorem nauki. Przedsiębiorstwa sięgały po wsparcie z takich źródeł jak:

- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki – firmy realizowały projekty B+R oraz inwestycje w nowoczesną infrastrukturę technologiczną np. Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Nokii w Bydgoszczy otrzymał dofinansowanie unijne na opracowanie innowacyjnego rozwiązania automatycznego skalowania dla produktu Nokia Session Border Controller wykorzystując modele sztucznej inteligencji do dynamicznego zarządzania zasobami, czy też Hanplast Sp. z o.o., Dobplast Sp. z o.o., IST Software Sp. z o.o.,
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – umożliwiała realizację zaawansowanych projektów badawczo-rozwojowych, w tym w partnerstwach z jednostkami naukowymi np. PESA Bydgoszcz S.A., Politechnika Bydgoska,
- Polska Strefa Inwestycji – przedsiębiorcy inwestujący w regionie korzystali z ulg podatkowych oraz wsparcia infrastrukturalnego, co ułatwiało rozwój innowacyjnych działalności produkcyjnych i usługowych np. PESA Bydgoszcz S.A., Tele-Fonika Kable,
- programy regionalne i inne – oferowały m.in. inkubację start-upów, granty na innowacje np. Fundusz Badań i Wdrożeń 3.0, czy program grantowy SOFIA, który stanowił istotne wsparcie dla młodych naukowców, umożliwiając im rozwój innowacyjnych projektów w dziedzinie

odnawialnych źródeł energii. W 2024 r. laureatką została Maja Grodzka z Politechniki Bydgoskiej – jej projekt dotyczył wykorzystania ogniw paliwowych w hybrydowych systemach OZE i magazynowaniu energii.

W 2024 r. odbyła się kolejna edycja Ćwiczenia Koalicyjnej Interoperacyjności Bojowej (CWIX), organizowane przez NATO w Bydgoszczy, które miały znaczący wpływ na rozwój innowacji w sektorze obronnym i cywilnym. Wzięło w nim udział ponad 2,5 tys. ekspertów reprezentujących 42 państwa, zarówno członków Sojuszu, jak i jego partnerów. Wspólnie przetestowano ponad 480 systemów informatycznych i rozwiązań technicznych. Platforma testowania nowoczesnych technologii, takich jak systemy dowodzenia, sztuczna inteligencja czy analiza danych, sprzyjała współpracy międzynarodowej i transferowi technologii, co miało bezpośredni wpływ na innowacyjne działania firm IT i z sektora bezpieczeństwa w Bydgoszczy.

Turystyka

W 2024 r. w Bydgoszczy działało 37 obiektów noclegowych przeznaczonych dla turystów, które łącznie oferowały 4,0 tys. miejsc – o 3,0% mniej niż rok wcześniej. Zdecydowana większość miejsc noclegowych – 77,7%, znajdowało się w hotelach.

Tabela 153 Turystyczne obiekty noclegowe w Bydgoszczy (stan w lipcu)

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Turystyczne obiekty noclegowe ogółem	31	38	40	37
Hotele	25	26	27	25
Inne obiekty hotelowe	1	4	5	5
Szkolne schroniska młodzieżowe	1	1	1	1
Pola biwakowe	1	1	0	0
Hostele	1	1	1	1
Pokoje gościnne/kwatery prywatne	1	3	3	4
Kwatery agroturystyczne	–	1	1	0
Pozostałe turystyczne obiekty	1	1	2	1

Źródło: BDL GUS

Hotele według kategorii w 2024 r.

- 1 hotel 5-gwiazdkowy: 51 miejsc,
- 6 hoteli 4-gwiazdkowych: 1 017 miejsc,
- 9 hoteli 3-gwiazdkowych: 1 333 miejsca,
- 7 hoteli 2-gwiazdkowych: 490 miejsc,
- 2 hotele w trakcie kategoryzacji: 180 miejsc.

Źródło: BDL GUS

W 2024 r. Bydgoszcz znalazła się w ścisłej czołówce rankingu najlepszych miast w Polsce na weekendowy wyjazd typu city break, przygotowanego przez Magazyn *Travelist.pl*. Doceniono bogactwo atrakcji, dostępność usług, ofertę spędzania czasu wolnego oraz klimat miasta.

Bydgoszcz uplasowała się na 5. miejscu w kraju, stając się jednym z najatrakcyjniejszych kierunków na krótki pobyt.

Miasto zyskało także na znaczeniu w kontekście transportu międzynarodowego. Uruchomione zostało nowe bezpośrednie połączenie kolejowe ze stolicą Czech (relacja Gdynia – Praga). Baltic Express, kursujący cztery razy w ciągu doby, w tym jeden skład nocny, stworzył nowe możliwości dla turystów.

W obszarze promocji turystyki, Bydgoszcz angażowała się w działalność Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej, współorganizując podróże studyjne dla touroperatorów, dziennikarzy oraz przedstawicieli lokalnej branży turystycznej. Miasto uczestniczyło również w promocji regionu podczas wydarzeń targowych oraz brało udział w szkoleniach organizowanych przez K-POT. Przedstawiciele Bydgoszczy zasiadali w Zarządzie K-POT, mając wpływ na kształtowanie strategii promocyjnych.

W 2024 r. Bydgoska Lokalna Organizacja Turystyczna, we współpracy z Miastem, opracowała „Strategię rozwoju markowych produktów turystycznych oraz marki turystycznej Bydgoszczy”. Dokument porządkuje ofertę turystyczną miasta i określa kierunki promocji oraz sprzedaży. Strategia opiera się na analizie lokalnych zasobów i zakłada współpracę z biznesem, instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi oraz samorządem. Wskazano konkretne działania, które mogą przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej Bydgoszczy oraz przynieść korzyści ekonomiczne.

Bydgoskie Centrum Informacji w 2024 r. odnotowało 50,3 tys. odwiedzających, w tym 38,8 tys. turystów krajowych i 2,8 tys. zagranicznych. Centrum promowało bydgoskie produkty turystyczne podczas wydarzeń targowo-wystawienniczych w kraju: Piknik nad Odrą w Szczecinie, Jarmark Św. Dominika w Gdańsku oraz Obchody Światowego Dnia Turystyki w Toruniu. Turystom oferowano również aplikację Bydgoska Karta Turysty, umożliwiającą zakup pakietów zwiedzania, zniżki, bezpłatne przejazdy komunikacją miejską. W 2024 r. sprzedano 887 pakietów, a od momentu uruchomienia w 2021 r. – łącznie 2 515.

W 2024 r. Bydgoszcz była gospodarzem licznych wydarzeń, które przyciągnęły zarówno turystów, jak i mieszkańców. Wśród nich znalazły się kolejne edycje imprez sportowych, kulturalnych i podróżniczych m.in.: Bydgoski Festiwal Operowy, Festiwal Prapremier, Bydgoski Festiwal

Muzyczny/Kontrasty, Europejskie Spotkania Artystyczne – Festiwal Wielu Sztuk, Bydgoska Noc Muzeów, Bydgoski Festiwal Wodny „Ster na Bydgoszcz”, Festiwal Wisły, Wielka Wioślarska o Puchar Brdy, Memoriał Ireny Szewińskiej, Ocean Lava Triathlon Polska, Woda Bydgoska, Ice Swimming Bydgoszcz Festival, Bydgoski Festiwal „Podróżnicy”, a także liczne festiwale muzyczne i filmowe. Miasto było gospodarzem *Światowej Konferencji Kanałów (World Canals Conference)* – to coroczne święto entuzjastów żeglugi śródlądowej, które odbywa się na przemian w Europie, Azji i Ameryce (2019 – Chiny, 2021 – USA, 2022 – Niemcy, 2025 – USA). Była to kolejna sposobność do kontynuacji dyskusji na temat rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce oraz osadzenia jej w kontekście międzynarodowym. W wydarzeniu uczestniczyli eksperci, naukowcy oraz przedsiębiorcy z całego świata, w tym liczni delegaci ze Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii. Konferencja zbiegła się z 250-leciem Kanału Bydgoskiego – najstarszej żeglownej drogi wodnej w Polsce, co przyciągnęło nie tylko uczestników debat, ale także turystów zainteresowanych historycznym dziedzictwem. Tematem przewodnim edycji 2024 były wyzwania związane ze zrównoważonym rozwojem, szczególnie kwestią łączenia ochrony przyrody z gospodarczym wykorzystaniem kanałów. Hasło konferencji brzmiało: Wyzwania między ekologią a wykorzystaniem gospodarczym – zrównoważona rewitalizacja kanałów z naciskiem na przyrodę.

Zadania publiczne związane z turystyką i krajoznawstwem zostały zlecone organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego. W ramach tych działań zrealizowano m.in. społeczne obchody Dnia Turysty, odnowienie oznakowania szlaków turystycznych PTTK oraz cykl wycieczek po bydgoskich osiedlach „Bydgoskie osiedla BEZ TAJEMNIC”. Zorganizowano 3 jednorazowe gry miejskie: „Znawca Kazimierza Wielkiego i jego miasta”, „Harcerze na Start” oraz marsz na orientację „18 Południk”. Ponadto przeprowadzono 3 gry miejskie towarzyszące inauguracji zadań, które zostały na stałe włączone do portalu QUESTY – Wyprawy Odkrywców. W 2024 r., w trybie pozakonkursowym dotację otrzymało Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Kanału Bydgoskiego na realizację projektu „Zabytki Hydrotechniki Bydgoskiego Obszaru Wodnego” – opracowanie i druk folderu informacyjnego.

W ramach BBO zrealizowano projekt „Zostań turystą w swoim mieście 2024”, który obejmował organizację 24 wypraw w formie wycieczek pieszych oraz spływów kajakowych, odbywających się na terenie Bydgoszczy.

Jedną z najchętniej wybieranych atrakcji letnich w mieście był *Bydgoski Tramwaj Wodny*. W okresie od końca kwietnia do października pasażerowie mogli korzystać z dwóch tras – Staromiejskiej i Słonecznej – rozpoczynających się przy Rybim Rynku i trwających ok. 60 minut. Z rejsów skorzystało łącznie ok. 27 tys. osób.

Podczas pobytu w Bydgoszczy turyści mieli do dyspozycji Bydgoski Rower Aglomeracyjny, a także możliwość wypożyczenia rowerów cargo za pośrednictwem Bydgoskiego Centrum Informacji.

Miasto Bydgoszcz znalazło się w TOP 5 najlepszych i najciekawszych miast w kraju na weekendowe zwiedzanie (Magazyn Travelist.pl.) oraz w gronie laureatów plebiscytu National Geographic Traveler „Cuda Polski 2024” za Pałace w Ostromecku, które zostały wybrane spośród 3 „cudów” Kujawsko-Pomorskiego (Burda Media Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie).

Wskaźniki osiągnięcia celów Strategii w Obszarze VI.

Tabela 154 Cel VI.1. Konkurencyjna gospodarka

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
VI.1.1. Atrakcyjne miejsca pracy	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w relacji do średniej miast wojewódzkich (miasta wojewódzkie =100%)	90,4% (2018)	93,7%	93,0%	94,9%	b.d.*	110%
VI.1.1. Atrakcyjne miejsca pracy	Udział pracujących w sektorze usług	69,8% (2018)	70,3%	72,5% ^a	72,7%	b.d.**	80%
VI.1.1. Atrakcyjne miejsca pracy	Udział przedsiębiorstw przemysłowych (z liczbą pracujących powyżej 49 osób), które wprowadziły innowacje produktowe, procesowe, organizacyjne lub marketingowe w % ogółu przedsiębiorstw przemysłowych w ostatnich	60,0% (2017)	40,7%	52,3%	b.d.***	b.d.***	tendencja wzrostowa

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
	3 latach						
VI.1.2. Dogodne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości	Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 1 000 mieszkańców	120,8 (2018)	135,9	137,9	141,4	144,9	powyżej 150
VI.1.2. Dogodne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości	Istniejąca powierzchnia biurowa	97 850 m ² (2018)	136 000 m ²	137 000 m ²	145 000 m ²	155 000 m ²	tendencja wzrostowa
VI.1.2. Dogodne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości	Liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego w rejestrze REGON	480 (2018)	584	493	482	469	tendencja wzrostowa
VI.1.3. Rozwój sieci współpracy na rzecz	Liczba członków funkcjonujących klastrów	170 (2019)	203	222	247	272	tendencja wzrostowa

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
rozwoju gospodarki obszaru metropolitalnego							
VI.1.3. Rozwój sieci współpracy na rzecz rozwoju gospodarki obszaru metropolitalnego	Saldo rejestracji podmiotów gospodarczych w bydgoskim obszarze metropolitalnym	604 (2017)	2 251	1 247	1 845	2 054	tendencja wzrostowa
VI.1.4. Miasto atrakcyjne turystycznie	Liczba hoteli 4- i 5- gwiazdkowych	6 + 1 (2018)	6 + 1	6 + 1	6 + 1	6 + 1	7 + 2
VI.1.4. Miasto atrakcyjne	Liczba miejsc noclegowych w hotelach 4- i 5- gwiazdkowych	1 047 + 41 (2018)	1 037+51	1 024+51	1 020+51	1 017+51	1 220+82

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
turystycznie							
VI.1.4. Miasto atrakcyjne turystycznie	Liczba udzielonych noclegów w turystycznych obiektach noclegowych	459 804 (2018)	331 505	501 388	548 134	543 079	tendencja wzrostowa
VI.1.4. Miasto atrakcyjne turystycznie	Liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w turystycznych obiektach noclegowych	114 879 (2018)	59 330	86 909	92 764	84 372	tendencja wzrostowa
VI.1.4. Miasto atrakcyjne turystycznie	Liczba międzynarodowych wydarzeń turystyki biznesowej trwających co najmniej 2 dni, z liczbą uczestników co najmniej 50 osób	28 (2018)	7	6	3	20	tendencja wzrostowa

a Od 2022 r. dane GUS prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych według miejsca zamieszkania (wszystkie podmioty łącznie z podmiotami do 9 pracujących). Do 2021 r. dane GUS prezentowane były według faktycznego miejsca pracy.

*Dane statystyki publicznej dostępne będą w III kwartale 2025 r.

**Dane statystyki publicznej dostępne będą w IV kwartale 2025 r.

***Od 2024 r. badanie GUS dotyczące innowacji zmieniło częstotliwość z rocznej na dwuletnią (w 2024 r. nie było prowadzone). Dane obejmujące lata 2022-2024 dostępne będą w I kwartale 2026 r.

Tabela 155 Cel VI.2. Silny ośrodek naukowy – badania naukowe, transfer wiedzy i innowacji

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
VI.2.1. Wysoki status bydgoskich uczelni	Liczba dyscyplin naukowych lub artystycznych z kategorią naukową A+, A i B+	4 (2018)	4	25	33	33	tendencja wzrostowa
	Pozycja uczelni bydgoskich w ogólnopolskim rankingu uczelni wyższych PERSPEKTYWY: ranking uczelni akademickich UKW	61-70 (2019)	71-80	61-70	71-82	73-80	tendencja wzrostowa

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
	Pozycja uczelni bydgoskich w ogólnopolskim rankingu uczelni wyższych PERSPEKTYWY: ranking uczelni akademickich (UTP/PBS)	48 (2019)	61-70	61-70	54-61	55-60	
	Pozycja uczelni bydgoskich w ogólnopolskim rankingu uczelni wyższych PERSPEKTYWY: ranking uczelni niepublicznych (BSW)	27 (2019)	33	28	28	36	tendencja wzrostowa
	Pozycja uczelni bydgoskich w ogólnopolskim rankingu uczelni	16 (2019)	17	19	18	17	tendencja wzrostowa

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
	wyższych PERSPEKTYWY: ranking uczelni niepublicznych (KPSW/AK-P)						
	Pozycja uczelni bydgoskich w ogólnopolskim rankingu uczelni wyższych PERSPEKTYWY: ranking uczelni niepublicznych (WSG)	27 (2019)	19	21	28	26	tendencja wzrostowa
	Liczba nadanych w danym roku stopni naukowych oraz tytułów: doktora	99 (2017)	26	15	48	b.d.*	tendencja wzrostowa
	Liczba nadanych w danym roku stopni naukowych oraz tytułów: doktora	14 (2017)	3	5	5	b.d.*	tendencja wzrostowa

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
	habilitowanego						
	Liczba nadanych w danym roku stopni naukowych oraz tytułów: profesora	3 (2017)	0	7	Tajemnica statystyczna	b.d.*	tendencja wzrostowa
VI.2.2. Efektywna współpraca nauki, biznesu i samorządu	Liczba uzyskanych przez bydgoskie instytucje naukowe wszystkich praw własności przemysłowej (ogółem)	87 (2018)	33	45	41	26	300
	Liczba uzyskanych praw dotyczących wynalazków i wzorów użytkowych (w ogólnej liczbie wszystkich praw)	20 (2018)	29	30	26	18	60

Cele	Wskaźniki	Wartość bazowa (wartość/rok)	2021	2022	2023	2024	Wartość docelowa/ tendencja
	Liczba projektów obejmujących badania naukowe lub prace rozwojowe	166 (2018)	45	60	55	43	tendencja wzrostowa
	Liczba funkcjonujących przedsiębiorstw akademickich typu spin-off oraz spin-out na uczelniach bydgoskich	21 (2018)	32	33	32	28	tendencja wzrostowa

*Dane statystyki publicznej dostępne będą w IV kwartale 2025 r.

ZAŁĄCZNIK NR 1. PROJEKTY MIASTA BYDGOSZCZY WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UE

Tabela 156 Projekty z dofinansowaniem UE realizowane w 2024 r.

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
Program Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 – REWITALIZACJA					
1.	Rewitalizacja Placu Kościeleckich	9 782 572	4 195 712	Zakres projektu obejmował likwidację betonowych murków oraz ścieżek, uporządkowanie zieleni, wykonanie ścieżek mineralnych i miejsc rekreacji.	05.2024 - 12.2024
Program Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 – ZIT					
2.	Zakup nowoczesnego niskopodłogowego taboru tramwajowego dla sieci komunikacji miejskiej w Bydgoszczy - pakiet nr 2	126 731 160	75 423 909	Zakup 11 tramwajów wraz z pakietem eksploatacyjno-naprawczym i specjalistycznym wyposażeniem obsługowym.	02.2023 - 12.2025
3.	Adaptacja Młynów Rothera w Bydgoszczy na cele edukacyjno-kulturalne	4 920 561	2 579 187	Przedmiotem projektu jest zagospodarowanie przestrzeni tarasu zewnętrznego na cele kulturalno-edukacyjne, poprzez wyposażenie tarasu w obiekty małej architektury, sprzęt oraz	04.2024 - 12.2025

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
				infrastrukturę niezbędną do stworzenia przestrzeni pozwalającej na organizację wydarzeń plenerowych oraz przyjaznej i bezpiecznej przestrzeni do codziennego wypoczynku i rekreacji.	
4.	Termomodernizacja budynków komunalnych na terenie Miasta Bydgoszczy – etap I	9 617 484	5 772 845	Termomodernizacja 3 budynków komunalnych: budynek przy ul. Granicznej 13, ul. Rycerskiej 5 i 7.	07.2024 - 06.2027
5.	Termomodernizacja budynków komunalnych na terenie Miasta Bydgoszczy – etap II	3 942 377	1 895 772	Termomodernizacja budynku przy ul. Długosza 16/ul. Łokietka 23-25.	09.2024 - 06.2027
6.	Akcja – kwalifikacja 2.0 – projekty na rzecz szkół zawodowych na terenie Miasta Bydgoszczy	15 587 791	14 029 012	Projekt zakłada kompleksowe wsparcie dla szkół kształcenia zawodowego. Projektem objętych zostanie 3 500 uczniów, 275 nauczycieli – 23 szkoły funkcjonujące w 13 zespołach szkół zawodowych: Samochodowych, Chemicznych, Mechanicznych nr 1 i nr 2, Elektronicznych, Budowlanych, Drzewnych, Handlowych, Elektrycznych, Ekonomiczno-Administracyjnych, Gastronomiczno-Hotelarskich, Spożywczych, ZS nr 1. Uczniowie uczestniczyć będą	01.2024 - 10.2025

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
				w specjalistycznych kursach i szkoleniach, zajęciach dodatkowych, stażach oraz doradztwie edukacyjno-zawodowym. Nauczyciele podniosą kompetencje i uzupełnią kwalifikacje zawodowe – kursy, szkolenia, staże zawodowe, studia podyplomowe. Zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych.	
7.	Edu(R)Ewolucja 2.0	3 908 443	3 517 599	Podniesienie jakości i efektywności kształcenia ogólnego oraz zwiększenie dostępności i włączenia społecznego w 8 bydgoskich szkołach podstawowych: nr 9, nr 16, nr 26, nr 27, nr 36, nr 38, nr 65 i nr 67. Wsparcie dla 939 uczniów m.in. poprzez realizację: zajęć w zakresie przedmiotów kluczowych, edukacji włączającej, profilaktyki prozdrowotnej i edukacji ekologicznej oraz indywidualnego doradztwa edukacyjno-zawodowego. Wsparcie dla 313 nauczycieli m.in. poprzez: realizację szkoleń/kursów i studiów podyplomowych, podnoszenie kompetencji kluczowych, w tym cyfrowych, udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych, realizację zadań związanych z doradztwem edukacyjno-zawodowym, przygotowanie do	01.2024 - 07.2025

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
				realizacji edukacji włączającej. Zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych.	
8.	Edu(R)Ewolucja 2.1	3 917 807	3 526 026	Podniesienie jakości i efektywności kształcenia ogólnego oraz zwiększenie dostępności i włączenia społecznego w 8 bydgoskich szkołach podstawowych: nr 14, nr 30, nr 32, nr 37, nr 41, nr 61, nr 62 i nr 63. Wsparcie dla 1 001 uczniów m.in. poprzez: realizację zajęć w zakresie przedmiotów kluczowych; edukację włączającą, zajęcia w zakresie profilaktyki prozdrowotnej i edukacji ekologicznej, realizację indywidualnego doradztwa edukacyjno-zawodowego. Wsparcie dla 326 nauczycieli m.in. poprzez realizację szkoleń/kursów i studiów podyplomowych. Zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych.	01.2024 - 07.2025
Program Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 – pozostałe					
9.	Podniesienie aktywności zawodowej klientów publicznych służb zatrudnienia – PUP w Bydgoszczy (I)	9 316 087	9 316 087	Projekt obejmuje wsparcie dla 564 osób bezrobotnych, w tym długotrwale: poradnictwo zawodowe – 564 osoby, pośrednictwo pracy – 378 osób, szkolenia – 77 osób, staże – 301 osób,	01.2023 - 12.2024

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
				jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 173 osoby, refundację doposażenia stanowiska pracy – 13 osób.	
10.	Adaptacja budynku przy ul. Gałczyńskiego w Bydgoszczy na potrzeby Ośrodka dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem	3 285 647	2 956 987	Rozbudowa, adaptacja i wyposażenie budynku przy ul. Gałczyńskiego 23 (przy Zespole Szkół nr 29) na potrzeby Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem.	07.2023 - 10.2024
11.	reGENERATOR 2 – program prozdrowotny dla pracowników UMB	997 478	897 730	Program działań prozdrowotnych dot. eliminowania zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy. Planowana liczba uczestników to 200 osób, pierwszeństwo mają osoby z niepełnosprawnościami i w wieku powyżej 50 r. ż.	01.2024 - 03.2026
12.	Zza biurka po zdrowie	360 000	324 000	Projekt obejmuje działania w zakresie poprawy ergonomii środowiska pracy, zdrowia fizycznego i psychicznego pracowników oraz podniesienia wiedzy pracowników na temat działań równościowych i niedyskryminacji.	03.2024 - 07.2025

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
13.	Aktywne włączenie społeczne – KIS Fundacja Pro Omnis Partner: MOPS	96 000	96 000	Utworzenie Klubu Integracji Społecznej. Rola MOPS: udział w rekrutacji uczestników do projektu, przeprowadzenie pogłębionego wywiadu, analiza aktualnej sytuacji uczestnika projektu, zawarcie kontraktu socjalnego.	09.2024 - 08.2027
14.	Świadczenie usług opiekuńczych na terenie Bydgoszczy Agencja Analiz i Doradztwa Personalnego Psychological Solutions Group Partner: MOPS	956 560	822 560	Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych dla 155 osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w ramach 84 miejsc, w tym utworzenie 50 nowych miejsc w czterech Dziennych Domach Pomocy. Zadanie MOPS: zwiększenie dostępności usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla 35 osób.	08.2024 - 07.2027
15.	Rodzina w centrum Etap I ROPS w Toruniu Partner: m.in.. Miasto Bydgoszcz (MOPS)	1 408 518	1 321 518	Stworzenie spójnego i zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin naturalnych i zastępczych poprzez rozwój usług wspierających i aktywizujących rodziny w środowisku lokalnym o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym: – usługi wsparcia dla rodzin, w tym rodzin zastępczych,	01.2024 - 12.2026

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
				– działania na rzecz wzmocnienia procesu usamodzielniania dzieci i młodzieży, – rozwój usług środowiskowych, – podnoszenie kompetencji kadry wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, – działania diagnostyczno-terapeutyczne, w tym w obszarze FASD. Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej: 7 333. Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu: 300.	
16.	Kujawsko-Pomorska Teleopieka Etap I ROPS w Toruniu Partner: m.in.. Miasto Bydgoszcz (MOPS)	1 603 930	1 363 930	Projekt obejmuje: usługi społeczne świadczone w środowisku lokalnym, świadczenie usług w obszarze teleopieki i telemedycyny. Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie – 1 846.	01.2024 - 12.2026

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
17.	Ochrona potencjału genetycznego rysia euroazjatyckiego	1 699 740	1 185 170	Celem projektu jest poprawa dobrostanu oraz badania naukowe rysia europejskiego poprzez budowę budynku inwentarskiego oraz wybiegu, kampanię edukacyjną oraz zakup wyposażenia do prowadzenia badań naukowych.	10.2024 - 06.2026
18.	Regionalny Akcelerator Biznesu – Platforma Współpracy Biznesu IPH w Toruniu Partner m.in.: BARR Sp. z o.o.,	457 200	457 200	Projekt obejmuje: diagnozę i informację, program akceleratorowy, udzielanie wsparcia finansowego dla start-upów w formie dotacji. Liczba wspartych przedsiębiorstw: 90. Rola BARR i pozostałych Partnerów – działania informacyjno-promocyjne.	09.2024 - 08.2027
Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027					
19.	Rozbudowa sieci miejskich PSZOK na terenie Bydgoszczy	9 887 628	6 917 537	Projekt obejmuje budowę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Kieleckiej, uruchomienie 3 mobilnych PSZOK-ów oraz montaż 60 miejskich punktów elektroodpadów.	11.2024 - 06.2026

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
20.	Bydgoszcz zielono-niebieska. Retencja i zagospodarowanie wód opadowych lub roztopowych MWiK – sp. z o.o.	264 605 959	165 946 524	Projekt obejmuje budowę oraz modernizację kanalizacji deszczowej, rozwój retencji i zagospodarowania wody, budowę komór technologicznych podczyszczających wody opadowe oraz zastosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury: – budowa zbiorników retencyjnych – 35 szt., 15 366,55 m ³ , – wybudowana lub zmodernizowana zielona infrastruktura – 1,74 ha, – budowa kanalizacji deszczowej – 6,01 km, – modernizacja sieci kanalizacji deszczowej – 1,55 km.	04.2023 - 12.2027
21.	Termomodernizacja sieci ciepłowniczej, likwidacja węzłów grupowych wraz z budową nowych węzłów indywidualnych na terenie miast: Koronowo, Nakło nad Notecią, Solec Kujawski KPEC Sp. z o.o.	12 117 523	4 831 353	Projekt obejmuje modernizację sieci ciepłowniczych, likwidację central grupowych w Nakle nad Notecią, Solcu Kujawskim i Koronowie.	01.2024 - 12.2027

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
Fundusz Modernizacyjny NFOŚiGW					
22.	Instalacja recyklingu organicznego poprzez fermentację bioodpadów w MKUO ProNatura Sp. z o.o. w Bydgoszczy	154 994 929	122 829 378 63 077 691 dotacji; 59 751 686 pożyczki	Budowa biogazowni – instalacji beztlenowego przetwarzania odpadów o wydajności 45 000 Mg/rok. Będzie to instalacja wytwarzania energii w wysokosprawnej kogeneracji: – dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji: 1.91 MW, – dodatkowa zdolność wytwarzania energii z OZE: 1.91 MW.	2023- 2027
Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027					
23.	Zwiększenie odporności Miasta Bydgoszczy na zagrożenia z cyberprzestrzeni	1 136 413	850 000	Zakupy usług, licencji, sprzętu i wzmacnianie procedur związanych ze zwiększeniem odporności UMB na cyberzagrożenia: audyty nadzoru systemu zarządzania bezpieczeństwem, Security Operations Center – monitorowanie systemów teleinformatycznych UMB 24h/7, agregat prądotwórczy dla zminimalizowania ryzyka utraty danych w	03.2024 - 06.2026

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
				zapasowej lokalizacji, urządzenia sieciowe switch core do bezprzerwowego upgrade systemu.	
Program Krajowy Plan Odbudowy					
24.	Utworzenie Branżowego Centrum Umiejętności w zakresie przetwórstwa tworzyw sztucznych przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 2 w Bydgoszczy	6 217 174	5 206 961	Adaptacja części budynku magazynowego wraz z zakupem wyposażenia dla Branżowego Centrum Umiejętności w zakresie przetwórstwa tworzyw sztucznych przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 2.	01.2023 - 06.2026
25.	Utworzenie społeczności energetycznej przez Miasto Bydgoszcz	381 500	315 972	Projekt obejmuje analizę zasobów oraz przygotowanie dokumentacji (interesariusze, koncepcja rozwoju, dokumenty rejestrowe) do utworzenia klastra energii przez Miasto Bydgoszcz.	01.2024 - 06.2025

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
26.	Akcja animacja, Animacje on tour Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy Partnerzy: Gmina Więcbork, Gmina Chełmno, Gmina Brześć Kujawski	132 889	100 000	Celem projektu była promocja filmu animowanego. Projekt kierowany był do mieszkańców Bydgoszczy, Więcborka, Chełmna i Brześcia Kujawskiego. Obejmował działania edukacyjne, praktyczne: 2- i 3-dniowe warsztaty z animacji poklatkowej oraz działań wykorzystujących sztuczną inteligencję.	10.2024 - 12.2024
27.	Zakup nowego, niskopodłogowego taboru tramwajowego dla Miasta Bydgoszczy w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności	63 968 350	43 887 642	Zakup 6 sztuk niskopodłogowych tramwajów długich.	07.2022 - 06.2025
28.	Wykonanie kompleksowych ocen stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym: WTZ ZACHEM – ZIELONA i WTZ ZACHEM – SOE, położonym na terenie Zakładów	73 596 875	60 283 638	Kompleksowa ocena stanu środowiska w rejonie dwóch Wielkoobszarowych Terenów Zdegradowanych zlokalizowanych na terenach po byłych Z. Ch. Zachem, obejmująca badania: właściwości odpadów na składowiskach, zanieczyszczenia powierzchni ziemi, zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i	07.2023 - 06.2026

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
	Chemicznych „Zachem” w Bydgoszczy wraz z projektami planów poprawy stanu środowiska			gruntowego, pozostałe niezbędne badania. Opracowane zostaną projekty planów poprawy stanu środowiska dla dwóch WTZ.	
29.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 56 przy ul. Karpackiej 30 w Bydgoszczy	7 252 675	6 307 224	Kompleksowa termomodernizacja SP nr 56. Dotacja do 100% kosztów kwalifikowalnych, ale nie więcej niż 1 400 zł netto za 1 m ² powierzchni o regulowanej temperaturze powietrza (4 505,16 m ²).	11.2024 - 06.2026
30.	Termomodernizacja Zespołu Szkół nr 5 przy ul. gen. A. Fieldorfa Nila 13 w Bydgoszczy	11 438 089	11 183 494	Kompleksowa termomodernizacja ZS nr 5. Dotacja do 100% kosztów kwalifikowalnych, ale nie więcej niż 1 400 zł netto za 1 m ² powierzchni o regulowanej temperaturze powietrza (7 988,21 m ²).	11.2024 - 06.2026
31.	Termomodernizacja Zespołu Szkół Chemicznych przy ul. Łukasiewicza 3 w Bydgoszczy	10 514 351	5 672 156	Kompleksowa termomodernizacja ZS Chemicznych. Dotacja do 100% kosztów kwalifikowalnych, ale nie więcej niż 1 400 zł netto za 1 m ² powierzchni o regulowanej temperaturze powietrza (4 051,54 m ²).	11.2024 - 06.2026

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
32.	Termomodernizacja Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych przy ul. Gajowej 98 w Bydgoszczy	10 440 295	6 201 160	Kompleksowa termomodernizacja ZS Ekonomiczno-Administracyjnych. Dotacja do 100% kosztów kwalifikowalnych, ale nie więcej niż 1 400 zł netto za 1 m ² powierzchni o regulowanej temperaturze powietrza (4 429,4 m ²).	11.2024 - 06.2026
33.	Budowa nowego żłobka wraz z infrastrukturą techniczną przy ul. Gajowej w Bydgoszczy w systemie zaprojektuj i wybuduj wraz z wyposażeniem	15 326 248	12 736 699	Budowa żłobka przy ul. Gajowej dla 180 dzieci. Nowy żłobek sfinansowany z KPO ma zostać oddany do użytku w czerwcu 2026 r. Z FERS 2021-2027 pozyskano również kolejne 5,4 mln zł na koszty utrzymania w 3. kolejnych latach.	11.2024 - 06.2026
Horyzont 2020					
34.	BYDGOSZCZ ENERGY – program zwiększenia efektywności energetycznej budynków i oświetlenia publicznego w Bydgoszczy (inicjatywa ELENA)	2 820 000	2 538 000	Projekt dotyczy przygotowania programów inwestycyjnych: – termomodernizacji budynków użyteczności publicznej z zastosowaniem OZE i Systemem Zarządzania Energią Budynku,	11.2023 - 10.2026

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
				– kompleksowej modernizacji oświetlenia ulicznego na terenie miasta. Realizowane będą m.in.: dokumentacje projektowe, techniczne, audyty, doradztwo w zakresie partnerstwa publiczno-prywatnego, wynagrodzenia pracowników i ekspertów zewnętrznych.	
Europejska Inicjatywa Klimatyczna (EUKI)					
35.	DUET Partner: PNEC Polska Sieć Energie Cite	646 562	614 234	Celem projektu jest rozwój systemów zarządzania energią poprzez opracowanie, przetestowanie i rozpowszechnianie narzędzi wspieranych przez TIK. Przeanalizowane zostaną możliwości efektywniejszego monitorowania i zarządzania energią w Mieście Bydgoszczy, a następnie udoskonalony zostanie funkcjonujący system gromadzenia danych energetycznych wprowadzony w 2020 r., tzw. baza zarządzania energią.	02.2023 - 03.2025

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
Interreg Baltic Sea					
36.	Interreg MI-RAP (Music Industry Resilience Acceleration Programme) Partner: Miejskie Centrum Kultury	513 073	410 458	Projekt pomaga władzom lokalnym, agencjom sektorowym i organizacjom wspierającym biznes przyciągać nowe talenty do branży muzycznej, zapewnić ściślejszą współpracę międzysektorową oraz integrację nowych technologii i ekologicznych praktyk. MI-RAP oferuje: programy/kampanie szkoleniowe, strategie/plany działań, wspieranie ekologicznych praktyk w organizacji wydarzeń muzycznych.	06.2023 - 01.2027
RAZEM 844 579 888			586 513 674		
w tym spółki		432 175 611	294 064 455		

Tabela 157 Projekty, na które otrzymano dofinansowanie w 2024 roku, a ich realizacja rozpocznie się w 2025 roku

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
Program Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza					
1.	Podniesienie aktywności zawodowej klientów publicznych służb zatrudnienia – PUP w Bydgoszczy (II etap)	3 711 210	3 711 210	Projekt obejmuje wsparcie dla 174 osób bezrobotnych, w tym długotrwale: poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staże – 102 osoby, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 72 osoby.	01.2025 - 12.2025
2.	Wspieramy, Aktywizujemy i Opiekujemy! Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy Partner: m.in. Miasto Bydgoszcz (MOPS)	1 058 000	1 058 000	Remont i wyposażenie 3 Domów Dziennego Pobytu – 60 nowych miejsc. Zadania MOPS: świadczenie niestacjonarnych usług opiekuńczych.	01.2025 - 05.2027
3.	Dzienny Dom Pomocy na Placu Piastowskim w Bydgoszczy	103 600	103 600	Organizacja i uruchomienie Dziennego Domu Pomocy. Zadanie MOPS: aktywizacja społeczno-kulturalna.	01.2025 - 12.2027

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
	Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa Partner: Miasto Bydgoszcz (MOPS)				
4.	Regionalne marki na eksport BARR sp. z o.o. Partner: Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz	2 792 104	1 999 999	Projekt obejmuje: utworzenie Eksportowego Punktu Informacyjnego, udział przedstawicieli SMB w wizytach w polskich ambasadach, konsulatach lub izbach gospodarczych na świecie, udział MŚP w misjach gospodarczych związanych z międzynarodowymi targami i wystawami, organizację konferencji dla MŚP oraz promocję marek regionalnych w kanałach internetowych.	01.2025 - 05.2027
5.	Promo PARK – promocja gospodarki regionalnej w Bydgoskim Parku Przemysłowo-Technologicznym BPPT Sp. z o.o.	2 626 500	1 815 061	W ramach projektu BPPT zrealizuje zadania obejmujące organizację: międzynarodowych targów branżowych (2 edycje), krajowych targów branżowych (1 edycja), 3 wydarzeń gospodarczych w formie spotkań networkingowych dla MŚP, w tym 1 spotkanie dedykowane przedsiębiorczości kobiet.	01.2025 - 05.2027

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027					
6.	Urban Lab – Miasto dla młodych	3 988 995	3 988 995	Bydgoszcz jako jedno z 9 miast w Polsce realizuje Projekt Urban Lab – Miasto dla Młodych. Główny jego cel to „Włączenie młodych mieszkańców i mieszkanki do współtworzenia Miasta Bydgoszczy”. Planowane działania: – utworzenie Urban Cafe – przestrzeni dialogu i współpracy, spotkań przy kawie, pracy, sieciowania, inspirujących wydarzeń, – opracowanie diagnozy potrzeb i potencjału młodych, – powołanie Inkubatora Praktyki Partycypacji, – debaty, konsultacje w celu opracowania polityki młodzieżowej Miasta, – utworzenie: pracowni Animacji Kultury, Akademii Komunikacji i Akademii Smart City, – system otwartych danych miejskich.	01.2025 - 12.2028

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu	Okres realizacji
Interreg Baltic Sea					
7.	PlanHeat Bremerhaven Magistrat, Partnerzy: ECOLOG Institute for Social-Ecological Research and Education, Miasto Bydgoszcz, inne miasta i uczelnie	869 961	826 463	Lokalne Planowanie Ciepła – celem projektu jest realizacja zapisów Dyrektywy EED (Energy Efficiency Directive), która zobowiązuje wszystkie państwa członkowskie, aby dla gmin liczących ponad 45 000 mieszkańców został opracowany lokalny plan ciepłowniczy. W ramach projektu planuje się m.in.: opracowanie przewodnika najlepszych praktyk w zakresie lokalnych planów ciepłowniczych oraz wielojęzycznego programu szkoleniowego dla administracji w celu wspierania budowania potencjału gmin. Utworzone zostaną też zharmonizowane bazy danych dla energii i geodanych związanych z budynkami.	03.2025 - 05.2028
RAZEM 15 150 370			13 503 328		
w tym spółki		5 418 604	3 815 060		

Tabela 158 Wnioski złożone, nierozstrzygnięte do końca 2024 roku

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu
Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę Klimat Środowisko 2021-2027				
1.	Temat: KLIMAT - ekoedukacja w bydgoskich szkołach	2 725 544	2 125 644	Celem projektu jest podnoszenie świadomości uczniów i mieszkańców Bydgoszczy na temat zmian klimatu i adaptacji do nich poprzez wdrażanie działań edukacyjno-informacyjnych oraz działań adaptacyjnych w zakresie zielono-niebieskiej infrastruktury w: V LO, VII LO, ZSP nr 4, ZS nr 29 i ZSP nr 2. Zakres projektu obejmuje: edukację ekologiczną, kampanię informacyjno-promocyjną, działania adaptacyjne na terenach przyszkolnych (dokumentacja projektowa, infrastruktura przyrodnicza, prace agrotechniczne i nasadzenia zieleni).
2.	Przebudowa ronda Jagiellonów w Bydgoszczy	39 998 235	27 600 000	Przebudowa ronda Jagiellonów: przebudowa torowiska tramwajowego i peronów, budowa wind przy każdym z 4 wyjść z przejścia podziemnego oraz przy wyjściach na perony tramwajowe, przebudowa zejść do przejścia podziemnego, przebudowa konstrukcji, wymiana nawierzchni chodników, wykonanie pasów rowerowych, przebudowa instalacji oświetlenia, wymiana wiat przystankowych i małej architektury,

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu
				wykonanie oznakowania poziomego dla niewidomych i niedowidzących; przebudowa buspasów.
3.	Zakup nowoczesnego niskopodłogowego taboru tramwajowego dla sieci komunikacji miejskiej w Bydgoszczy - pakiet nr 3	210 394 325	116 500 000	Zakup tramwajów niskopodłogowych (13 długich i 6 krótkich) wraz ze specjalistycznym wyposażeniem obsługowym i pakietem eksploatacyjno-naprawczym.
4.	Rozbudowa pętli Las Gdański w Bydgoszczy	25 000 000	17 300 000	Rozbudowa pętli tramwajowej Las Gdański – przebudowa układu torowego, dróg publicznych, ciągów komunikacji pieszej i rowerowej, przebudowa 4 peronów i budowa dodatkowego peronu, przebudowa sieci trakcyjnej, oświetlenia, uzbrojenia podziemnego, budowa nowego budynku socjalnego, ustawienie 6 zielonych wiat peronowych, wiaty rowerowej.
5.	Budowa dwutorowego torowiska tramwajowego wzdłuż ul. Solskiego	110 000 000	63 600 000	Przedmiotem projektu jest budowa trasy tramwajowej wzdłuż ul. Solskiego na odcinku od ronda Kujawskiego do ul. ks. I. Skorupki, wraz z

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu
	od ronda Kujawskiego do pętli Bielicka wraz z pętlą Bielicka			budowę pętli tramwajowej przy ul. Bielickiej oraz przebudowę układu drogowego.
Program Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 – ZIT				
6.	Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie warsztatów kształcenia praktycznego w Zespołach Szkół Zawodowych w Bydgoszczy	3 658 726	3 316 936	Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie warsztatów kształcenia praktycznego w: – ZS Gastronomiczno-Hotelarskich – remont 4 pracowni wraz z zakupem wyposażenia, – ZS Mechanicznych nr 1 – rozbiórka wiaty, wykonanie w jej miejscu rozbudowy i przebudowy budynku o 2 sale warsztatowe z zapleczem socjalnym oraz zakup wyposażenia.
7.	Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie warsztatów kształcenia praktycznego w Zespołach Szkół Zawodowych w Bydgoszczy - etap II	3 233 976	2 930 268	Przebudowa i wyposażenie warsztatów w ZS Mechanicznych nr 2, w tym: przebudowę pomieszczeń magazynowych w budynku warsztatowym (wydzielenie pomieszczeń pracowni robotyki i pracowni elektrycznej z OZE), modernizację wentylacji mechanicznej w pomieszczeniu spawalni, zakup wyposażenia do poszczególnych pracowni/warsztatów.

Lp.	Nazwa projektu	Wartość całkowita (zł)	Dofinansowanie (zł)	Opis projektu
8.	Budowa drogi dla rowerów w ciągu drogi wojewódzkiej DW244	199 054	152 707	Budowa drogi dla rowerów w ramach przebudowy drogi wojewódzkiej nr 244. Projektowany odcinek o długości ok. 0,11 km ma na celu połączenie istniejącej infrastruktury rowerowej (od strony węzła Tryszczyn) z projektem drogi dla rowerów (od strony Bożenkowa).
Program Krajowy Plan Odbudowy				
9.	Termomodernizacja Przedszkola nr 66 przy ul. G. Zapolskiej 16 w Bydgoszczy	5 332 464	2 015 244	Kompleksowa termomodernizacja Przedszkola nr 66. Dotacja do 100% kosztów kwalifikowalnych, ale nie więcej niż 1 400 zł netto za 1 m ² powierzchni o regulowanej temperaturze powietrza (1 439,5 m ²).
10.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 41 przy ul. Traugutta 12 w Bydgoszczy	4 754 917	4 398 338	Kompleksowa termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 41. Dotacja do 100% kosztów kwalifikowalnych, ale nie więcej niż 1 400 zł netto za 1 m ² powierzchni o regulowanej temperaturze powietrza (3 141,7 m ²).
RAZEM		405 297 241	239 939 137	

Załącznik nr 2. Realizacja uchwał Rady Miasta Bydgoszczy

W 2024 r. Rada Miasta Bydgoszczy podjęła 181 uchwał. Wykonanie uchwał przekazanych do realizacji Prezydentowi Miasta przedstawia się następująco (wg stanu na styczeń 2025 r.):

Uchwała Nr LXXV/1590/24 RMB z dnia 31.01.2024 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Myślęcinek: Hipiczna – Jeździecka – II” w Bydgoszczy Uchwała w trakcie realizacji, projekt jest w trakcie opracowania.

Uchwały RMB z dnia 31.01.2024 r. w sprawie zaopiniowania lokalizacji kasyna gry:

- Nr LXXV/1591/24 w budynku przy ul. Konarskiego 9 w Bydgoszczy,
- Nr LXXV/1592/24 w budynku przy ul. Konarskiego 9 w Bydgoszczy,
- Nr LXXV/1593/24 w budynku przy ul. Focha 20 w Bydgoszczy,
- Nr LXXV/1594/24 w budynku przy ul. Focha 20 w Bydgoszczy,
- Nr LXXV/1595/24 w budynku przy ul. Jagiellońskiej 96 w Bydgoszczy,
- Nr LXXV/1596/24 w budynku przy ul. Jagiellońskiej 96 w Bydgoszczy.

Uchwały zrealizowane. Pozytywna opinia rady gminy o lokalizacji kasyna gry jest niezbędna do wniosku o udzielenie koncesji na prowadzenie kasyna gry. Podjęcie uchwały w sprawie pozytywnej opinii nie jest równoznaczne z uzyskaniem koncesji przez wnioskodawcę. Koncesji na prowadzenie kasyna gry udziela minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Uchwała Nr LXXV/1597/24 RMB z dnia 31.01.2024 r. w sprawie wniesienia do Komunalnego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bydgoszczy aportu w postaci węzłów ciepłych oraz objęcia z tego tytułu udziałów

W dniu 28.03.2024 r. Zgromadzenie Wspólników KPEC Sp. z o.o. dokonało podwyższenia kapitału zakładowego w Spółce poprzez utworzenie nowych udziałów i przeniesienie prawa własności węzłów ciepłych wskazanych w uchwale, tym samym uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr LXXV/1598/24 RMB z dnia 31.01.2024 r. w sprawie sprzedaży udziału Miasta Bydgoszczy wynoszącego ½ części w prawie własności części nieruchomości gruntowej zabudowanej, położonej przy ul. Ignacego Paderewskiego 11 i ul. Jana Zamoyskiego 10 w Bydgoszczy

Uchwała w trakcie realizacji. Została zlecona wycena nieruchomości, sporządzono wykaz do publicznej wiadomości i ogłoszono dwa przetargi na sprzedaż ww. nieruchomości w 2024 r., a trzeci przetarg został wyznaczony na dzień 14.01.2025 r.

Uchwała Nr LXXV/1599/24 RMB z dnia 31.01.2024 r. w sprawie sprzedaży części nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Nowotoruńskiej w Bydgoszczy

Uchwała zrealizowana – działka nr 1/24, obr. 281 – została sprzedana w drodze przetargu ograniczonego: akt.not. Rep. A nr 5395/2024 z dnia 13.08.2024 r.

Uchwała Nr LXXV/1600/24 RMB z dnia 31.01.2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Miasta Bydgoszcz, położonych przy ul. Władysława Broniewskiego w Bydgoszczy

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr LXXV/1601/24 RMB z dnia 31.01.2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Miasta Bydgoszczy, położonych przy ul. Kieleckiej w Bydgoszczy

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr LXXV/1602/24 RMB z dnia 31.01.2024 r. w sprawie wykazu ponadstandardowych działań edukacyjnych finansowanych z budżetu Miasta Bydgoszczy w 2024 r. zaplanowanych w „Programie Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2021-2030”

Uchwała została w pełni zrealizowana.

Uchwała Nr LXXVII/1614/24 RMB z dnia 28.02.2024 r. w sprawie darowizny nieruchomości gruntowej zabudowanej, położonej w Bydgoszczy przy ul. Przemysłowej 34 na rzecz Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Uchwała w trakcie realizacji. Nieruchomość położona przy ul. Przemysłowej 34 została przeznaczona do oddania w formie darowizny na rzecz UMK. Uczelnia zrezygnowała z przejęcia nieruchomości. Obecnie toczy się postępowanie dotyczące jej zadysponowania.

Uchwała Nr LXXVII/1616/24 RMB z dnia 28.02.2024 r. w sprawie złożenia wniosku o zezwolenie na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego w Technikum Elektryczno-Energetycznym nr 2 im. Jana III Sobieskiego w Bydgoszczy

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr LXXVII/1617/24 RMB z dnia 28.02.2024 r. w sprawie ustanowienia prawa służebności drogowej na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Marcina Orłowity

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr LXXVII/1618/24 RMB z dnia 28.02.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia warunków udzielania bonifikat i wysokości stawek procentowych przy sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność Miasta Bydgoszczy

Uchwała weszła w życie 22.03.2024 r.

Uchwała Nr LXXVII/1619/24 RMB z dnia 28.02.2024 r. w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowej zabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ulicy Kaszubskiej 15

Uchwała w trakcie realizacji. Nieruchomość została przeznaczona do sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego. Termin pierwszego przetargu – 23.01.2025 r.

Uchwała Nr LXXVII/1620/24 RMB z dnia 28.02.2024 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Bydgoszczy Uchwała zrealizowana, weszła w życie 28.02.2024 r.

Uchwała Nr LXXVII/1621/24 RMB z dnia 28.02.2024 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Uchwała zrealizowana, weszła w życie 28.02.2024 r.

Uchwała Nr LXXVII/1626/24 RMB z dnia 28.02.2024 r. w sprawie ustanowienia uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w Bydgoszczy na linii autobusowej nr 204

Uchwała zrealizowana w dniu 16.03.2024 r.

Uchwała Nr LXXVIII/1627/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia instytucji kultury pod nazwą Teatr Kameralny w Bydgoszczy i nadania jej statutu

Uchwała weszła w życie 20.04.2024 r.

Uchwała Nr LXXVIII/1628/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Kujawsko-Pomorskiemu (BBO)

Uchwała została zrealizowana. Rada Miasta zdecydowała o dofinansowaniu zadań realizowanych przez WiMBP, dla której organizatorem jest Województwo Kujawsko-Pomorskie. Powiększone zostały zbiory filii bibliotecznych na Jachcicach, Czyżkówku i Szwederowie oraz zakupione abonamenty do platformy Legimi. Ponadto realizowano modernizację filii na Szwederowie.

Uchwała Nr LXXVIII/1629/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Kujawsko-Pomorskiemu

Uchwała została zrealizowana. Zakres dofinansowania zadań określony został umowami zawartymi pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Miastem Bydgoszcz. Dofinansowanie otrzymał Bydgoski Festiwal Operowy, Bydgoski Festiwal Muzyczny i LiterObrazki – Festiwal Książki Obrazkowej dla Dzieci.

Uchwała Nr LXXVIII/1630/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Miasta Bydgoszczy o nazwie Bydgoskie Centrum Informacji (Informacja Turystyczna i Biuro Kongresów) i nadania jej statutu

Uchwałą zaktualizowano statut jednostki, a określone w nim cele i zadania nałożone na jednostkę, zostały przyjęte do bieżącej realizacji.

Uchwała Nr LXXVIII/1632/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego

Uchwała została zrealizowana w całości.

Uchwała Nr LXXVIII/1633/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową na terenie Miasta Bydgoszczy na lata 2024-2030”

Uchwała w trakcie realizacji. W 2024 r. członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej nie zidentyfikowali osób kwalifikujących się do Programu. Wobec osób stosujących przemoc domową podejmowane były inne działania.

Uchwała Nr LXXVIII/1634/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową na terenie Miasta Bydgoszczy na lata 2024-2030”

Uchwała jest realizowana. Celem programu jest zatrzymanie przemocy poprzez edukację i korekcję zachowań. W 2024 r. zrealizowano jeden program korekcyjno-edukacyjny.

Uchwała Nr LXXVIII/1635/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bydgoszczy 2023+

Uchwała jest realizowana. GPR został ujęty w Wykazie programów rewitalizacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego w perspektywie finansowej 2021-2027 i stał się podstawą do ubiegania się o dofinansowanie z programu FEoPK na lata 2021-2027. W 2024 r. został złożony wniosek o dofinansowanie UE dla projektu rewitalizacji placu Kościeleckich. W 2025 r. będzie złożona aplikacja dotycząca modernizacji i przebudowy Teatru Polskiego. GPR jest na bieżąco monitorowany pod kątem realizacji założonych w nim wskaźników. Zakończenie programu ma nastąpić na przełomie roku 2025/2026.

Uchwała Nr LXXVIII/1636/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie wniosku do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy o przekazanie informacji o wynikach kontroli obiektów o podstawowym znaczeniu dla województwa kujawsko-pomorskiego za rok 2023

Uchwała zrealizowana. WIOŚ w Bydgoszczy w maju 2024 r. przekazał informacje o wynikach kontroli obiektów o podstawowym znaczeniu dla województwa kujawsko-pomorskiego za rok 2023.

Uchwała Nr LXXVIII/1637/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie założenia Branżowego Centrum Umiejętności w Dziedzinie Zawodowej Przetwórstwo Tworzyw Sztucznych w Bydgoszczy oraz włączenia go w skład Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2 im. Tytusa Maksymiliana Hubera w Bydgoszczy

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr LXXVIII/1638/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie statków lub innych obiektów pływających na obszarze wodnym miasta Bydgoszczy na rok 2024

Uchwała została wdrożona, jednak w 2024 r. nie zostały wystawione żadne opłaty.

Uchwała Nr LXXVIII/1639/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w Bydgoszczy na rok 2024

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr LXXVIII/1640/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLIII/608/09 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 25.02.2009 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr LXXVIII/1641/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XV/258/11 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 28.09.2011 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr LXXVIII/1642/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody dębu szypułkowego rosnącego w Bydgoszczy, na terenie Ogrodu Botanicznego w Leśnym Parku Kultury i Wypoczynku w Myślęcinku

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr LXXVIII/1643/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie sprzedaży części nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ul. Hutniczej

Uchwała w trakcie realizacji. Nieruchomość została przeznaczona do sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego. Odbłyły się dwa przetargi nieskuteczne, trzeci przetarg wyznaczony został na dzień 04.02.2025 r.

Uchwała Nr LXXVIII/1654/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie ustanowienia uprawnień do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w Bydgoszczy w dniach wyborów samorządowych w 2024 r.

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr LXXX/1684/24 RMB z dnia 24.04.2024 r. w sprawie darowizny nieruchomości gruntowej zabudowanej, położonej w Bydgoszczy przy ul. Szpitalnej 19 na rzecz Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich

Uchwała zrealizowana – akt not. Rep. A nr 7926/2024 z dnia 19.12.2024 r.

Uchwała Nr LXXX/1685/24 RMB z dnia 24.04.2024 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie w 2024 r.

Uchwała została zrealizowana. Dofinansowanie otrzymały Warsztaty Terapii Zajęciowej – 9 097 920 zł. Środki przeznaczono także na dofinansowanie: uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych – 711 423 zł; działań w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki – 328 500 zł; zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów pomocniczych – 3 638 508 zł; likwidacji barier architektonicznych – 581 493 zł; likwidacji barier w komunikowaniu – 403 889 zł; likwidacji barier technicznych – 444 103 zł. Ponadto przyznano je na: refundację kosztów przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych – 609 600 zł; udzielenie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 125 000 zł oraz szkolenia i staże osób z niepełnosprawnością – 6 391 zł.

Uchwała Nr LXXX/1686/24 RMB z dnia 24.04.2024 r. w sprawie przystąpienia do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego

Uchwała została częściowo zrealizowana. Z powodu niewyłonienia wykonawcy usługi, nie były realizowane usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania

osoby z niepełnosprawnością. Usługi zrealizowane były tylko w formie pobytu całodobowego (limit do 14 dób na jednego uczestnika) świadczone w:

- placówkach zapewniających całodobową opiekę (skorzystały 92 osoby),
- innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu lub Realizatora Programu (skorzystało 8 osób).

Z uwagi na brak zgody wojewody na zwiększenie liczby miejsc świadczenia usług wsparcia krótkoterminowego, nie było możliwe świadczenie usług w Domu Pomocy Społecznej „Promień Życia”.

Uchwała Nr LXXX/1687/24 RMB z dnia 24.04.2024 r. w sprawie wniesienia do Międzygminnego Kompleksu Unieszkodliwiania Odpadów ProNatura Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Bydgoszczy aportu w postaci nieruchomości oraz objęcia z tego tytułu udziałów w kapitale zakładowym

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr LXXX/1688/24 RMB z dnia 24.04.2024 r. w sprawie przyznania dotacji dla Parafii Katedralnej p.w. Św. Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy na realizację zadania pn. „Prace ratunkowe dachu i ścian kościoła akademickiego p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bydgoszczy” w ramach otrzymanego dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Uchwała została uchylona przez RIO Uchwałą z dnia 28.05.2024 r.

Uchwała Nr LXXX/1689/24 RMB z dnia 24.04.2024 r. w sprawie wydzierżawienia nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy

Uchwała zrealizowana. Została zawarta 10-letnia umowa dzierżawy działki położonej przy ul. Uznamskiej

Uchwała Nr LXXX/1690/24 RMB z dnia 24.04.2024 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ograniczenia niskiej emisji

Uchwała została uchylona przez RIO w dniu 03.06.2024 r.

Uchwała Nr LXXX/1694/24 RMB z dnia 24.04.2024 r. w sprawie przyznania w 2024 r. dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków oraz jej wysokości, oraz

Uchwała Nr IX/67/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie przyznania w 2024 r. dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków oraz jej wysokości

Uchwały zostały zrealizowane. Wsparcie otrzymało 13 podmiotów.

Uchwała Nr IV/11/2024 RMB z dnia 22.05.2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, oraz

Uchwała Nr V/43/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. w sprawie przyznania dotacji dla Parafii Katedralnej p.w. Św. Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy na realizację zadania pn. „Prace ratunkowe dachu i ścian kościoła akademickiego p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bydgoszczy” w ramach dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, oraz

Uchwała Nr X/110/2024 RMB z dnia 30.10.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyznania dotacji dla Parafii Katedralnej p.w. Św. Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy na realizację zadania pn. „Prace ratunkowe dachu i ścian kościoła akademickiego p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bydgoszczy” w ramach dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Uchwały w 2024 r. zostały zrealizowane w kwocie 1 155 944 zł, w tym z budżetu Miasta Bydgoszczy w wysokości 71 387 zł, ze środków RPOZ w kwocie 1 084 557 zł. Zadanie realizowane w latach 2024-2025.

Uchwała Nr IV/13/2024 RMB z dnia 22.05.2024 r. w sprawie odmowy ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej i inwestycji towarzyszących w granicach działki nr 4 obręb 0156 położonej przy ulicy Cmentarnej w Bydgoszczy

Uchwała zrealizowana, zakończyła tryb procedowania wniosku o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej. Wnioskodawca wystąpił o zmianę obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Glinki D w Bydgoszczy, po czym Rada Miasta Bydgoszczy

podjęła uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Glinki – Cmentarna” w Bydgoszczy.

Uchwała Nr IV/14/2024 RMB z dnia 22.05.2024 r. w sprawie przyjęcia Programu Wsparcia Rodziny dla Miasta Bydgoszczy na lata 2024-2026

Uchwała w trakcie realizacji. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji zadań przedłożone zostanie na sesji Rady Miasta Bydgoszczy w marcu 2025 r.

Uchwała Nr IV/15/2024 RMB z dnia 22.05.2024 r. w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2024-2026

Uchwała jest realizowana. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji Programu przedłożone zostanie Radzie Miasta Bydgoszczy w 2027 r.

Uchwała Nr IV/17/2024 RMB z dnia 22.05.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz oraz określenia warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat

Uchwała zrealizowana. Z dniem 01.09.2024 r. podniesiono opłatę za korzystanie z wychowania przedszkolnego do 1,44 zł za każdą rozpoczętą godzinę zajęć, ponad obowiązkowy wymiar zajęć.

Uchwała Nr IV/18/2024 RMB z dnia 22.05.2024 r. w sprawie sprzedaży części nieruchomości gruntowych niezabudowanych stanowiących własność Miasta Bydgoszczy, położonych w rejonie ulicy gen. Władysława Andersa i ulicy Gryfa Pomorskiego

Uchwała zrealizowana, nieruchomości zostały sprzedane – akt not. Rep. A nr 11373/2024 z 20.09.2024 r.

Uchwała Nr IV/19/2024 RMB z dnia 22.05.2024 r. w sprawie sprzedaży nieruchomości gruntowych, stanowiących własność Miasta Bydgoszczy, położonych w Bydgoszczy przy ul. Józefa Korzeniowskiego 3

Uchwała w trakcie realizacji. Nieruchomość została przeznaczona do sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego. Pierwszy przetarg odbył się w dniu 26.11.2024 r., który zakończył się wynikiem negatywnym (nie zostało wpłacone żadne wadium).

Uchwała Nr IV/20/2024 RMB z dnia 22.05.2024 r. w sprawie sprzedaży części nieruchomości gruntowych, stanowiących własność Miasta Bydgoszczy, położonych w Bydgoszczy przy ul. Małej 4

Uchwała zrealizowana. Pierwszy przetarg odbył się w dniu 05.11.2024 r. i zakończył się wyłonieniem nabywcy. Nieruchomość została sprzedana – akt not. Rep. A 3780/2024 z 11.12.2024 r.

Uchwała Nr IV/21/2024 RMB z dnia 22.05.2024 r. w sprawie zmiany składu osobowego Rady Społecznej Bydgoskiego Ośrodka Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA”

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr V/33/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Glinki – Cmentarna” w Bydgoszczy

Uchwała w trakcie realizacji.

Uchwała Nr V/34/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w Bydgoszczy, w zakresie rozszerzenia biletu uczniowskiego i biletu malucha na obszar Gminy Pruszcz

Uchwała weszła w życie 01.09.2024 r.

Uchwała Nr V/35/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. w sprawie delegowania radnego Rady Miasta Bydgoszczy kadencji 2024-2029 do Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego kadencji 2022-2025

Uchwała zrealizowana. W pracach Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego uczestniczyć będzie radna Elżbieta Rusielewicz.

Uchwała Nr V/36/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach

Uchwała została wdrożona (obowiązuje od 03.07.2024 r.). Na jej podstawie wypłacono strażakom Ochotniczej Straży Pożarnej Bydgoszcz Fordon 22 800 zł należnego ekwiwalentu.

Uchwała Nr V/37/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. w sprawie wyboru przedstawicieli Rady Miasta Bydgoszczy do Bydgoskiej Rady ds. Praw Człowieka i Równego Traktowania

Uchwała została zrealizowana. Rada Miasta spośród swojego składu dokonała wyboru trojga przedstawicieli do składu Bydgoskiej Rady ds. Praw Człowieka i Równego Traktowania, którzy Zarządzeniem Nr 529/2024 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 17.09.2024 r. w sprawie ustalenia imiennego składu osobowego Bydgoskiej Rady ds. Praw Człowieka i Równego Traktowania zostali powołani do tego gremium.

Uchwała Nr V/38/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. w sprawie wyboru przedstawicieli Rady Miasta Bydgoszczy do Rady Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy

Uchwała została zrealizowana. Rada Miasta spośród swojego składu dokonała wyboru czworga przedstawicieli do składu Rady Działalności Pożytku Publicznego, którzy Zarządzeniem Nr 391/2024 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 03.07.2024 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie powołania Rady Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy na VI kadencję 2023-2026 zostali powołani do tego gremium.

Uchwała Nr V/39/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. w sprawie wyboru członków Bydgoskiej Rady Seniorów

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr V/40/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. w sprawie powołania Rady Społecznej Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego SP ZOZ im. dr. E. Warmińskiego w Bydgoszczy

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr V/41/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. w sprawie powołania Rady Społecznej Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Bydgoszczy

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr V/42/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody dębu szypułkowego rosnącego w Bydgoszczy, na terenie Ogrodu Botanicznego w Leśnym Parku Kultury i Wypoczynku w Myślęcinku

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr V/44/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ograniczenia niskiej emisji

Uchwała w trakcie realizacji. W 2024 r. zostało złożonych 177 wniosków o dofinansowanie na podstawie niniejszej uchwały.

Uchwała Nr V/45/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. w sprawie ustanowienia prawa służebności drogowej na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Modrzewiowej Uchwała zrealizowana – akt not. Rep. A nr 4591/2024 z 02.07.2024 r.

Uchwała Nr V/46/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. w sprawie wydzierżawienia nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy

Uchwała zrealizowana. Została zawarta 10-letnia umowa dzierżawy działki położonej przy ul. Modrzewiowej.

Uchwała Nr V/47/2024 RMB z dnia 19.06.2024 r. w sprawie ustanowienia prawa służebności gruntowej na nieruchomości, będącej w użytkowaniu wieczystym Miasta Bydgoszczy, położonej przy ul. Królowej Jadwigi

Uchwała zrealizowana – akt not. Rep. A nr 12611/2024 z 25.06.2024 r. ustanowiona została służebność gruntowa, polegająca na prawie do utrzymania kanalizacji deszczowej.

Uchwała Nr V/48/2024 RMB z dnia 21.08.2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na połączenie spółki z większościovym udziałem Miasta Bydgoszczy działającej pod firmą Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o. z jednoosobową spółką Miasta Bydgoszczy działającą pod firmą Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o., w trybie łączenia się przez przejęcie

Uchwała w trakcie realizacji.

Uchwała Nr VIII/56/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt w wymiarze do 10 godzin dziennie w żłobkach prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz, wysokości dodatkowej opłaty za wydłużony wymiar opieki oraz maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie

Uchwała została wdrożona 01.10.2024 r. Miesięczna opłata za pobyt dziecka w żłobku w wymiarze do 10 godzin dziennie wynosi 1 500 zł lub 1 900 zł w przypadku dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności. Rodzice dzieci uczęszczających do instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 korzystają ze świadczenia „Aktywnie w żłobku” w wysokości do 1 500 zł miesięcznie na dziecko lub do 1 900 zł na dziecko z niepełnosprawnością.

Uchwała Nr IX/57/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. zmieniająca uchwałę Nr V/31/18 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 19.12.2018 r. w sprawie określenia lokalnych standardów urbanistycznych dla inwestycji mieszkaniowych na terenie miasta Bydgoszczy

Uchwała nie wywołuje prowadzenia procedur planistycznych, jest jednorazowo stanowionym dokumentem zawierającym aktualizację standardów urbanistycznych na potrzeby lokalizacji inwestycji mieszkaniowych zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z 05.07.2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących. Uchwała została opublikowana w Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 04.10.2024 r. poz. 5559.

Uchwała Nr IX/58/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Myślęcinek – Leśny Park Kultury i Wypoczynku” w Bydgoszczy

Uchwała zrealizowana, zakończyła procedurę sporządzenia planu miejscowego, została opublikowana w Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 04.10.2024 r. poz. 5560.

Uchwała Nr IX/59/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Wyżyny – Węgierska” w Bydgoszczy

Uchwała zrealizowana, zakończyła procedurę sporządzenia planu miejscowego, została opublikowana w Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 04.10.2024 r. poz. 5561.

Uchwała Nr IX/61/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. zmieniająca Uchwałę Nr XXXVI/741/12 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 19.12.2012 r. w sprawie utworzenia i umiejscowienia na terenie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu interwencyjnego w Bydgoszczy przy ul. Traugutta 5 w Bydgoszczy wchodzącej w skład Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych z siedzibą przy ul. Traugutta 5 w Bydgoszczy Centrum administracyjnego do spraw obsługi placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej, wsparcia dziennego i hostelu w Bydgoszczy

Uchwała została zrealizowana. W strukturze Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych utworzona została Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu interwencyjnego przy ul. Dunikowskiego 2 oraz przekształcono dotychczasową Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą typu specjalistyczno-terapeutycznego przy ul. Stolarskiej 2/1 w Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą typu socjalizacyjnego.

Uchwała Nr IX/62/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego 2035+ (Strategii BydOF 2035+) oraz określenia trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii, w tym trybu konsultacji

Uchwała w trakcie realizacji. W dniu 25.11.2024 r. została zawarta umowa na opracowanie „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego 2035+”. Umowa została podpisana pomiędzy Stowarzyszeniem Metropolia Bydgoszcz, a Fundacją Miasto z siedzibą w Poznaniu, jako wykonawcą zamówienia.

W dniu 03.10.2024 r. Zarządzeniem Nr 557/2024 Prezydent Miasta Bydgoszczy powołał do życia interdyscyplinarny Zespół ds. przygotowania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego 2035+ (Strategii BydOF 2035+) oraz nadzoru postępu realizacji prac nad dokumentem.

Uchwała Nr IX/63/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie zwolnienia z opłat za korzystanie z usług publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej w Bydgoszczy w dniu 1 listopada w latach 2024-2029

Uchwała weszła w życie, częściowo została zrealizowana 01.11.2024 r. i będzie realizowana w latach 2025-2029.

Uchwała Nr IX/64/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie przyjęcia i przystąpienia do realizacji przez Miasto Bydgoszcz programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024

Uchwała zrealizowana. Celem głównym Programu było zapewnienie wsparcia dla osób w wieku 60 lat i więcej, mających trudności z samodzielnym funkcjonowaniem. W 2024 r. powyższą formę wsparcia skierowano do 10 seniorów.

Uchwała Nr IX/65/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, a także szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu ich rozliczania

Uchwała została wdrożona. W 2024 r. ze wsparcia w postaci usług opiekuńczych skorzystały 994 osoby oraz 10 seniorów (w postaci usługi sąsiedzkiej).

Uchwała Nr IX/66/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. zmieniająca uchwałę Nr LXXX/1685/24 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 24.04.2024 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie w 2024 r.

Uchwała została zrealizowana. Ze względu na brak zainteresowania realizacją staży dla osób z niepełnosprawnością (PUP), środki w wysokości 34 600 zł zostały przeznaczone na wyposażenie stanowisk pracy osób z niepełnosprawnością (MOPS).

Uchwała Nr IX/68/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie zamiaru udzielenia wsparcia gminom poszkodowanym przez powódź z września 2024 r. z województwa opolskiego oraz dolnośląskiego.

Uchwała w trakcie realizacji.

Uchwała Nr IX/69/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie przyjęcia do realizacji oraz złożenia wniosków o dofinansowanie dla przedsięwzięć dotyczących wymiany źródeł ciepła i poprawy efektywności energetycznej szkół

Uchwała w trakcie realizacji, obejmuje termomodernizacje:

- Zespołu Szkół Chemicznych przy ul. Łukasiewicza 3 (decyzja o przyznaniu dofinansowania, trwa postępowanie przetargowe na roboty budowlane),
- Szkoły Podstawowej nr 41 przy ul. Traugutta 12 (w ocenie jest wniosek o dofinansowanie),
- Zespołu Szkół nr 5 przy ul. Gen. A. Fieldorfa Nila 13 (decyzja o przyznaniu dofinansowania, trwa postępowanie przetargowe na roboty budowlane),

- Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych przy ul. Gajowej 98 (decyzja o przyznaniu dofinansowania, trwa postępowanie przetargowe na roboty budowlane),
- Zespołu Szkół nr 29 przy ul. Słonecznej 26 (w ramach dofinansowania ZIT),
- Szkoły Podstawowej nr 56 przy ul. Karpackiej 30 (decyzja o przyznaniu dofinansowania),
- Przedszkola nr 66 przy ul. G. Zapolskiej 16 (w ocenie jest wniosek o dofinansowanie).

Realizacja przedsięwzięć powinna zostać zakończona do 30.06.2026 r.

Uchwała Nr IX/70/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie przedsięwzięcia pn. „Wykonanie kompleksowych ocen stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym: WTZ ZACHEM – ZIELONA i WTZ ZACHEM – SOE, położonym na terenie Zakładów Chemicznych „Zachem” w Bydgoszczy wraz z projektami planów poprawy stanu środowiska”

Uchwała zrealizowana. W dniu 30.09.2024 r. Miasto Bydgoszcz przy użyciu aplikacji WOD2021 złożyło wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia.

Uchwała Nr IX/71/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie powierzenia Miejskim Wodociągom i Kanalizacji w Bydgoszczy – sp. z o.o. wykonywania zadania własnego Miasta Bydgoszczy dotyczącego przygotowania wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia pn. „Wykonanie kompleksowych ocen stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym: WTZ ZACHEM – ZIELONA i WTZ ZACHEM – SOE, położonym na terenie Zakładów Chemicznych „Zachem” w Bydgoszczy wraz z projektami planów poprawy stanu środowiska

Uchwała zrealizowana. MWiK Sp. z o.o. przygotował wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia, który został złożony przez Miasto w dniu 30.09.2024 r.

Uchwała Nr IX/72/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie ustanowienia prawa służebności gruntowej na nieruchomości stanowiącej współwłasność Miasta Bydgoszczy położonej przy ul. Tadeusza Kościuszki 18

Uchwała w trakcie realizacji. Planowany termin zawarcia aktu notarialnego ustanowienia służebności to I kwartał 2025 r.

Uchwała Nr IX/73/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie sprzedaży części nieruchomości gruntowych niezabudowanych, stanowiących własność Miasta Bydgoszczy, położonych w Bydgoszczy przy ul. Latawcowej

Uchwała w trakcie realizacji. Sprzedaż w drodze przetargu ustnego nieograniczonego obejmuje 12 nieruchomości. Została zlecona wycena nieruchomości. Następnie sporządzono wykaz do publicznej wiadomości. Pierwsze przetargi zaplanowane zostały na styczeń i luty 2025 r.

Uchwała Nr IX/74/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie sprzedaży części nieruchomości gruntowej zabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ul. Bydgoskich Olimpijczyków 11

Uchwała w trakcie realizacji. Została zlecona wycena nieruchomości. Następnie sporządzono wykaz do publicznej wiadomości. Pierwszy przetarg zaplanowany został na dzień 11.02.2025 r.

Uchwała Nr IX/75/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie sprzedaży udziału Miasta Bydgoszczy wynoszącego 559/884 części, w prawie własności nieruchomości gruntowej niezabudowanej położonej w Bydgoszczy przy ulicy Kazimierza Przerwy-Tetmajera

Uchwała w trakcie realizacji. Sporządzony został protokół z rokowań dotyczących ustalenia warunków i ceny sprzedaży udziału. Po jego podpisaniu przez nabywcę ustalony zostanie termin umowy notarialnej sprzedaży.

Uchwała Nr IX/76/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie sprzedaży w drodze bezprzetargowej nieruchomości gruntowej niezabudowanej stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ul. Fromborskiej, na rzecz jej współużytkowników wieczystych

Uchwała zrealizowana – akt not. Rep. A nr 3600/2024 z 14.11.2024 r.

Uchwała Nr IX/77/2024 RMB z dnia 25.09.2024 r. w sprawie ustalenia stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Uchwała zrealizowana, częściowo weszła w życie 01.11.2024 r., a częściowo od stycznia 2025 r.

Uchwała Nr IX/78/2024 RMB z dnia 30.10.2024 r. w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Uchwała zrealizowana, częściowo weszła w życie 01.11.2024 r., a częściowo od stycznia 2025 r.

Uchwała Nr X/100/2024 RMB z dnia 30.10.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia instytucji kultury pod nazwą Teatr Kameralny imienia Wandy Rucińskiej w Bydgoszczy i nadania jej statutu

Uchwała została wdrożona. Rada Miasta zdecydowała o dokonaniu zmiany w statucie instytucji polegającej na zwiększeniu liczbie stanowisk zastępców dyrektora z jednego do dwóch.

Uchwała Nr X/102/2024 RMB z dnia 30.10.2024 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia Bydgoszczy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe do 2025 r.”

Uchwała została wdrożona.

Uchwała Nr X/103/2024 RMB z dnia 30.10.2024 r. w sprawie zakończenia realizacji i finansowania „Programu polityki zdrowotnej z zakresu wsparcia leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców miasta Bydgoszczy na lata 2023-2026”

Uchwała zakończyła realizację Programu, którego kontynuacja była bezcelowa z uwagi na wprowadzenie rządowego programu polityki zdrowotnej pn. „Leczenie niepłodności obejmujące procedury medycznie wspomaganej prokreacji, w tym zapłodnienie pozaustrojowe prowadzone w ośrodku medycznie wspomaganej prokreacji, na lata 2024-2028”.

Uchwała Nr X/104/2024 RMB z dnia 30.10.2024 r. w sprawie zakończenia realizacji i finansowania „Programu szczepień przeciwko grypie dla mieszkańców miasta Bydgoszczy na lata 2021-2030”

Uchwała zakończyła realizację Programu, którego kontynuacja była bezcelowa z uwagi na refundację szczepienia przeciwko grypie przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Uchwała Nr X/105/2024 RMB z dnia 30.10.2024 r. w sprawie ustanowienia prawa służebności drogowej na nieruchomościach, stanowiących własność Miasta Bydgoszczy, położonych przy alei Powstańców Wielkopolskich

Uchwała zrealizowana – akt not. Rep. A nr 7465/2024 z 03.12.2024 r.

Uchwała Nr X/106/2024 RMB z dnia 30.10.2024 r. w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody topoli szarej rosnącej w Bydgoszczy, na terenie Ogrodu Botanicznego w Leśnym Parku Kultury i Wypoczynku w Myślęcinku

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr X/107/2024 RMB z dnia 30.10.2024 r. w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody z wybranych pomników przyrody rosnących w Bydgoszczy: głogu dwuszyjkowego znajdującego się przy ul. Kołłątaja i olszy czarnej znajdującej się w okolicach Śluzy Prądy w związku z utratą wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono te pomniki przyrody

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr X/108/2024 RMB z dnia 30.10.2024 r. w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody z pomnika przyrody – alei jarzębów szwedzkich, znajdującej się przy ul. Szymanowskiego w Bydgoszczy, w związku z utratą wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono ten pomnik przyrody

Uchwała została zrealizowana.

Uchwała Nr X/109/2024 RMB z dnia 30.10.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Uchwała została wdrożona, weszła w życie 23.11.2024 r.

Uchwała Nr X/111/2024 RMB z dnia 27.11. 2024 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości

Przedmiotowa uchwała weszła w życie 01.01.2025 r., jest realizowana na bieżąco.

Uchwała Nr XI/115/2024 RMB z dnia 27.11.2024 r. w sprawie ustalenia ceny za odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzenia opadów atmosferycznych

Uchwała została wdrożona. Cena w wysokości 6,18 zł/m² netto obowiązuje w 2025 r.

Uchwała Nr XI/116/2024 RMB z dnia 27.11.2024 r. zmieniająca uchwałę Nr LVI/1156/22 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29.06.2022 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Łęgnowo – bocznice" w Bydgoszczy

Uchwała w realizacji. Zmienione zostały granice opracowania planu miejscowego określone w uchwale z 2022 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16.06.2024 r. o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych i zaliczeniem do nich terenów byłych Z.Ch. Zachem. Spowodowało to konieczność odstąpienia od sporządzenia planu na obszarze WTZ ZACHEM – SOE. Plan jest aktualnie na etapie opiniowania i uzgodnień.

Uchwała Nr XI/117/2024 RMB z dnia 27.11.2024 r. w sprawie ustalenia opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w Bydgoszczy

Uchwała weszła w życie 01.02.2025 r.

Uchwała Nr XI/118/2024 RMB z dnia 27.11.2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla miasta Bydgoszczy na lata 2024-2027 z perspektywą do 2031 r.”

Uchwała w realizacji. Pierwszy raport z realizacji programu zostanie przekazany do końca lutego 2026 r. i obejmie sprawozdanie za lata 2024-2025.

Uchwała Nr XI/119/2024 RMB z dnia 27.11.2024 r. w sprawie ustanowienia prawa służebności drogowej na nieruchomościach, stanowiących własność i współwłasność Miasta Bydgoszczy, położonych przy ul. Śląskiej 38

Uchwała w trakcie realizacji. Planowany termin zawarcia aktu notarialnego ustanowienia służebności drogowej – I kwartał 2025 r.

Uchwała Nr XI/120/2024 RMB z dnia 27.11.2024 r. w sprawie zamiany nieruchomości stanowiących własność Miasta Bydgoszczy na nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa

Uchwała w trakcie realizacji. Przedmiotem zamiany jest przysługujące Miastu Bydgoszcz prawo własności do nieruchomości gruntowej położonej przy ulicach: Fredry, Śniadeckich i Warszawskiej, będącej w użytkowaniu wieczystym osoby prawnej, na przysługujące Skarbowi Państwa prawo własności do nieruchomości gruntowych stanowiących drogi, będących w użytkowaniu wieczystym Miasta Bydgoszczy.

Uchwała Nr XI/121/2024 RMB z dnia 27.11.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów

sportowych dla zawodników osiągających wyniki sportowe w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym

Uchwała została wdrożona. Stawki były wprowadzone Uchwałą nr LII/1086/17 RMB z dnia 29.11.2017 r. Dotychczasowe kwoty stypendiów sportowych wzrosły o 50%. Wnioski za sukcesy w 2024 r. wpłynęły od 24 zawodniczek i zawodników reprezentujących bydgoskie kluby i mieszkańców Bydgoszczy.

Uchwała Nr XI/122/2024 RMB z dnia 27.11.2024 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2025 r.

Uchwała w trakcie realizacji. Program obowiązuje w 2025 r. Po zakończeniu jego realizacji, do końca maja 2026 r., zostanie przedłożone Radzie Miasta sprawozdanie z jego realizacji.

Uchwała Nr XII/159/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, a także szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu ich rozliczania

Uchwała została wdrożona. Przedmiot regulacji dotyczył zmiany kosztu 1 godziny usług opiekuńczych, który począwszy od 01.01.2025 r. ustalono w wysokości 41,47 zł.

Uchwała Nr XII/160/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Kujawsko-Pomorskiemu

Uchwała wprowadziła zmianę do uchwały Nr LXXVIII/1628/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. wydłużając realizację zadania pn. Nowoczesna strefa kultury – biblioteka na os. Szwederowo (Program BBO) do 2025 r.

Uchwała Nr XII/161/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Kujawsko-Pomorskiemu

Uchwała została zrealizowana w 2024 r. w kwocie: 8 913 212 zł zgodnie ze złożonymi wnioskami Województwa Kujawsko-Pomorskiego, realizacja w latach 2021-2025.

Uchwała Nr XII/162/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. w sprawie ustalenia na rok 2025 wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego przechowywanie na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów za odstąpienie od usunięcia pojazdu

Uchwała weszła w życie z 01.01.2025 r. i od tego dnia stosowane są stawki opłat określone w uchwale.

Uchwała Nr XII/163/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego dotyczącego przejęcia przez miasto Bydgoszcz zadania własnego gminy Szubin z zakresu zapewnienia utrzymania i eksploatacji instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych

Uchwała zrealizowana, porozumienie zostało podpisane.

Uchwała Nr XII/164/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. w sprawie sprzedaży części nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ul. Traktorzystów

Uchwała w trakcie realizacji. Zlecona została wycena nieruchomości. Na podstawie operatu szacunkowego ustalona zostanie cena wywoławcza dla przeprowadzenia pierwszego przetargu i zostanie opublikowany wykaz do publicznej wiadomości.

Uchwała Nr XII/165/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. w sprawie sprzedaży części nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej w Bydgoszczy przy ul. Pod Skarpą

Uchwała w trakcie realizacji. Zostanie zlecona wycena, celem przeprowadzenia pierwszego przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości.

Uchwała Nr XII/166/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. w sprawie sprzedaży części nieruchomości gruntowych zabudowanych, stanowiących własność Miasta Bydgoszczy, położonych w Bydgoszczy przy ulicy Unii Lubelskiej 1 i Unii Lubelskiej 7

Uchwała w trakcie realizacji. Zlecona zostanie wycena, celem przeprowadzenia pierwszego przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż przedmiotowych nieruchomości.

Uchwała Nr XII/167/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. w sprawie przyznania nieruchomości zamiennych w ramach należnego odszkodowania

Uchwała w trakcie realizacji. W 2025 r. opublikowany zostanie wykaz nieruchomości przeznaczonych do zamiany, celem ewentualnego zgłoszenia się osób uprawnionych do pierwszeństwa w ich nabyciu. Po zakończeniu ww. okresu i otrzymaniu informacji od Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zawarta zostanie umowa notarialna przyznania nieruchomości z zasobu gminnego w ramach odszkodowania za grunty przejęte na rzecz Gminy Bydgoszcz z przeznaczeniem pod drogi publiczne.

Uchwała Nr XII/168/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. w sprawie zamiany nieruchomości stanowiących własność Miasta Bydgoszczy na prawo własności i prawo użytkowania wieczystego nieruchomości osoby prawnej

Uchwała w trakcie realizacji. Przewidywany termin realizacji – zawarcie aktu notarialnego w sprawie zamiany nieruchomości: I kwartał 2025 r.

Uchwała Nr XII/169/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. w sprawie ustanowienia prawa służebności drogowej na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Bydgoszczy, położonej przy Alejach Jana Pawła II

Uchwała w trakcie realizacji. Planowany termin zawarcia aktu notarialnego – ustanowienia służebności drogowej – 12.02.2025 r.

Uchwała Nr XII/170/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia dokumentu „Program Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszcz na lata 2021-2030”

Uchwała została wdrożona. Ze względu na zmianę ustawy o dochodach jst, w zakresie finansowania zadań oświatowych, na realizację ponadstandardowych działań edukacyjnych stanowiących realizację „Programu Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2021-2030” planuje się przeznaczyć co roku kwotę nie mniejszą niż 4 500 000 zł.

Uchwała Nr XII/176/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Bydgoszcz

Uchwała weszła w życie 14.01.2025 r.

Uchwały budżetowe:

Uchwały Nr: LXXV/1603/24, LXXVII/1622/24, LXXVIII/1644/24, LXXX/1691/24, III/9/2024, IV/23/2024, V/49/2024, IX/79/2024, X/112/2024, XII/175/2024 Rady Miasta Bydgoszczy zmieniające uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta na 2024 r.

Powyższymi uchwałami dokonano zmian w planie dochodów i wydatków polegających głównie na zwiększeniu subwencji, dotacji z budżetu państwa, dotacji w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich dla Instytucji Pośredniczącej, środków pochodzących z UE, środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, Funduszu Dopłat, Funduszu Pomocy, Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, środków z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Dokonano także aktualizacji wydatków majątkowych poprzez zwiększenie wartości niektórych działań inwestycyjnych, wprowadzono nowe działania inwestycyjne, zaktualizowano nakłady niektórych zadań inwestycyjnych oraz rozdysponowano rezerwy: ogólną i celowe. Zmiany te zostały ujęte w planie budżetu. Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu zostało przedstawione przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy Radzie Miasta i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w ustawowym terminie, do dnia 31.03.2025 r.

Uchwały Nr: LXXV/1604/24, LXXVI/1623/24, LXXVII/1645/24, LXXX/1692/24, III/10/2024, IV/24/2024, V/50/2024, VI/55/2024, IX/80/2024, X/113/2024, XII/174/2024 Rady Miasta Bydgoszczy zmieniające uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bydgoszczy

Informacja o stopniu zaawansowania realizacji przedsięwzięć wieloletnich została przedstawiona przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy Radzie Miasta i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w ustawowym terminie, do dnia 31.03.2025 r.

Uchwała Nr LXXVIII/1646/24 RMB z dnia 27.03.2024 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej z Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Rozwoju, oraz

Uchwała Nr XII/172/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej z Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Rozwoju

Uchwały w realizacji. W dniu 27.06.2024 r. podpisano z K-PFR umowę inwestycyjną na „Rozbudowę mikroinstalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej”. Część pożyczki uruchomiono w 2024 r., a pozostała część planowana jest do uruchomienia w 2025 r.

Uchwała Nr LXXX/1693/24 RMB z dnia 24.04.2024 r. w sprawie zaciągnięcia zobowiązania związanego z realizacją przedsięwzięcia Rozbudowa Systemu Płatnego Parkowania

Po uzyskaniu opinii RIO o możliwości spłaty zobowiązania długoterminowego planowanego do zaciągnięcia w 2024 r. przez Miasto Bydgoszcz, ZDMiKP 11.06.2024 r. podpisał umowę z wykonawcą na wyposażenie strefy płatnego parkowania i jego utrzymanie.

Uchwała Nr IV/22/2024 RMB z dnia 22.05.2024 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Miastu Bydgoszcz lub jego jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13 ustawy o finansach publicznych, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów do tego uprawnionych

Uchwała o charakterze proceduralnym, do bieżącego stosowania przez dysponentów budżetu.

Uchwała Nr XII/157/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta na 2025 r.

Uchwała w realizacji. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych w terminie 21 dni od dnia uchwalenia uchwały budżetowej zostały opracowane pisma informacyjne do podległych jednostek miejskich z informacjami o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tych jednostek oraz wysokości dotacji. Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu zostanie przedstawione przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy Radzie Miasta i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w ustawowym terminie, do dnia 31.03.2026 r.

Uchwała Nr XII/158/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bydgoszczy. WPF na lata 2025-2045, będzie realizowana na bieżąco.

Uchwała Nr XII/171/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. w sprawie wyboru biegłego rewidenta w celu przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Miasta Bydgoszczy za lata 2024-2026

Uchwała została zrealizowana. Po przeprowadzeniu postępowania w trybie zapytania ofertowego Rada Miasta ww. uchwałą dokonała wyboru biegłego rewidenta – Biuro Audytorskie Prowizja Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, które przeprowadzi badanie sprawozdania w terminie do dnia 12.06.2025 r. za 2024 rok, do 12.06.2026 r. za 2025 r. oraz do 12.06.2027 r. za 2026 r.

Uchwała Nr XII/173/2024 RMB z dnia 18.12.2024 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej wspierającej zieloną transformację miast w ramach Krajowego Programu Odbudowy

W dniu 23.12.2024 r. podpisano 12 umów pożyczek z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na realizację zadań inwestycyjnych związanych z poprawą jakości zdrowia mieszkańców.

WYKAZ SKRÓTÓW I SKRÓTOWCÓW

- ADM Administracja Domów Miejskich „ADM” Sp. z o.o.
- BARR Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.
- BBO Bydgoski Budżet Obywatelski
- BCOPW Bydgoskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu
- BCS Bydgoskie Centrum Sportu
- BDL GUS Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego
- BGK Bank Gospodarstwa Krajowego
- BORPA Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA”
- BPO ang. Business Process Outsourcing - zlecenie wykonania usług na zewnątrz
- BPPT Bydgoski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.
- B+R Działalność badawczo-rozwojowa
- BTBS Bydgoskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
- BydOF Bydgoski Obszar Funkcjonalny
- BZPOW Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych
- CIT ang. Corporate Income Tax- Podatek od dochodów osób prawnych
- CNG ang. compressed natural gas - sprężony gaz ziemny
- c.o. centralne ogrzewanie
- c.w.u. ciepła woda użytkowa
- DDP Dom Dziennego Pobytu
- DK droga krajowa
- DPS Dom Pomocy Społecznej
- Dz. Urz. Dziennik Urzędowy
- EFS+ Europejski Fundusz Społeczny Plus
- EFRR Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- EOG Europejski Obszar Gospodarczy
- ePUAP Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
- FEKP Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza
- FEnIKS Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko
- GPR Gminny Program Rewitalizacji

- GUS Główny Urząd Statystyczny
- ITS ang. Intelligent Transportation System - Inteligentne Systemy Transportowe
- JCWP jednolita część wód powierzchniowych
- JFTC ang. Joint Force Training Centre - Centrum Szkolenia Sił Połączonych
- jst jednostka samorządu terytorialnego
- KMP Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy
- KPEC Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
- KPO Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności
- K-POT Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna
- KPSW Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy
- KTG kardiokografia
- LDWN długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB),
wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku
- LNG ang. liquefied natural gas - skroplony gaz ziemny
- LO Liceum Ogólnokształcące
- LPG ang. liquefied petroleum gas - skroplony gaz płynny
- LPKiW Leśny Park Kultury i Wypoczynku
- MCK Miejskie Centrum Kultury
- MDK Młodzieżowy Dom Kultury
- MKUO Międzygminny Kompleks Unieszkodliwiania Odpadów ProNatura Sp. z o.o.
- MOPS Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy
- mpzp miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
- MSWiA Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
- MŚP małe i średnie przedsiębiorstwa
- MWiK Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy - sp. z o.o.
- MZK Miejskie Zakłady Komunikacyjne Sp. z o.o.
- NATO Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego
- NFOŚiGW Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- NGO ang. non-government organization - organizacja pozarządowa
- OPP Organizacja Pożytku Publicznego
- OZE odnawialne źródła energii

- PBŚ Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich
- PFRON Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.
- PGNiG Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
- PINB Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla Miasta Bydgoszczy
- PIT ang. Personal Income Tax - podatek dochodowy od osób fizycznych
- PKD Polska Klasyfikacja Działalności
- PKP PLK Polskie Koleje Państwowe Polskie Linie Kolejowe S.A.
- PSP Państwowa Straż Pożarna
- PSZOK Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
- PTTK Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
- PUP Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy
- Rep. repertorium
- RLM równoważna liczba mieszkańców
- RMB Rada Miasta Bydgoszczy
- ROPS Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej
- RPO WK-P Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
- SMB Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz
- SP Szkoła Podstawowa
- SPP Strefa Płatnego Parkowania
- SSC ang. Shared Service Center - centrum usług wspólnych
- ŚDS Środowiskowy Dom Samopomocy
- TEN-T ang. Trans-European Transport Networks - Transeuropejska sieć transportowa
- TIK technologia informacyjno-komunikacyjna
- TPB Teatr Polski w Bydgoszczy
- UE Unia Europejska
- UKW Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
- UMB Urząd Miasta Bydgoszczy
- UMK Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- UNICEF Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci

- VAT ang. value added tax - podatek od towarów i usług
- VR ang. Virtual Reality - wirtualna rzeczywistość
- WFOŚiGW Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- WiMBP Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Bydgoszczy
- WIOŚ Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
- WK-P Województwo Kujawsko-Pomorskie
- wod.-kan. wodno-kanalizacyjne
- Woj. Województwo
- WSB Wyższa Szkoła Bankowa
- WSG Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy
- WSNoZ Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu
- ZAZ Zakład Aktywności Zawodowej
- ZDMiKP Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy
- ZDPSiOW Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia
- ZIT Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
- ZRID zezwolenie na realizację inwestycji drogowej
- ZS Zespół Szkół
- ZUS Zakład Ubezpieczeń Społecznych